
بانك احاديث
اهل بيت عليهم السلام
با موضوع:
خانواده
جلد(۱۱)

بسم الله الرحمن الرحیم

بانک احادیث اهل بیت (ع)

نویسنده:

واحد تحقیقات مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

ناشر چاپی:

مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

بانک احادیث اهل بیت (ع) جلد ۱۱ – (خانواده)

مشخصات کتاب

سرشناسه:مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، ۱۳۹۰ عنوان و نام پدیدآور:بانک احادیث اهل بیت (ع) جلد ۱۱ - (خانواده)/ واحد تحقیقات مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان. مشخصات نشر:اصفهان:مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، ۱۳۹۰. مشخصات ظاهری:نرم افزار تلفن همراه و رایانه موضوع : احادیث شیعه موضوع : اهل بیت (ع) موضوع : خانواده

خانواده

تربیت اسلامی

حدیث۱

امام سجاد (علیه السلام): واءما حق الولد فتعلم اءنه منک ومضاف الیک فی عاجل الدنیا بخیره و شره واءنک مسؤ ول عما ولیته من حسن الادب والدلالهٔ علی ربه والمعونهٔ له علی طاعته ...؛ حق فرزند این است که بدانی او از تو است در دنیا با هر خیر و شری که دارد به تو منسوب است و تو مسئول تربیت نیکو و راهنمایی اش به سوی خدا و یاریش در اطاعت از پروردگارش هستی ... تحف العقول ص ۲۶۳.

حدیث۲

امام سجاد (علیه السلام): اللهم ... اءعنی علی تربیتهم و تاءدیبهم وبرهم ؛ خدایا مرا بر تربیت ، ادب آموزی و نیکی کردن به فرندانم یاری فرما. صحیفه سجادیه از دعای ۲۵.

حدیث۳

امام باقر (علیه السلام): اللهم ارزقنی ولدا واجعله تقیا زکیا لیس فی خلقه زیادهٔ و لا نقصان واجعل عاقبته الی خیر؛ خداوندا به من فرزندی عطا کن و او را پرهیزگار و پاک قرار ده که در آفرینشش کم و زیادی نباشد و سرانجامش را نیکوگردان . تهذیب الاحکام ۷/۴۱۱/۱۶۴۱.

حدیث۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم): یا علی : رحم الله والدین حملا ولدهما علی برهما؛ ای علی : خداوند رحمت کند پدر و مادری را که فرزند خویش را بر نیکی کردن به خودشان یاری کنند. من لا یحضره الفقیه ۴/۳۷۲.

حدیث۵

امام صادق (علیه السلام): انا نامر صبیاننا بالصلاهٔ والصیام ما اءطاقوا اذا کانوا اءبناء سبع سنین ؛ ما هنگامی که کودکانمان هفت ساله می شوند به اندازه ای که طاقت دارند آنان را به انجام نماز و روزه فرمان می دهیم . دعائم الاسلام ۱/۱۹۴.

حدیث۶

قال الامام الصادق - عَلَيْهِ السَّلامُ - : بادِرُوا اَحْداثِكُمْ بِالْحَديثِ قَبْلَ اَنْ يَسْبِقَكُمْ اِلَيْهِمُ الْمُرْجِئَةُ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: احادیث اسلامی را به نوجوانان خود بیاموزید (و در انجام این وظیفه تربیتی تسریع نمایید)، پیش از آن که مخالفان گمراه بر شما پیشی گیرند (و آنان را گمراه سازند). «الکافی، ج۶، ص ۴۷»

حدیث۷

عَنْ مُعاوِيَةَ بْنَ وَهَبٍ قالَ: سَأَلْتُ اَباعَبْدِاللهِ - عَلَيْهِ السَّلامُ - فی كَمْ يُؤْخَذُ الصَّبِىُّ بالصَّلوةِ؟ فَقالَ بَيْنَ سَبْعِ سِنينَ وسِتُ سِنينَ. معاویهٔ بن هب از امام صادق - علیه السلام - پرسید، در چه سنی کودک به نماز امر شود؟ حضرت فرمودند: بین شش و هفت سالگی. «وسائل الشیعه، ج ۲، ص ۳»

حدیث۸

قال الامام الباقر - عَلَيْهِ السَّلامُ - : يُحْفَظُ الْاَطْفالُ بِصلاحِ آبائِهِمْ. امام باقر - علیه السلام - فرمودند: حفظ اطفال از خطرات و انحراف‌ها در صلاحیت و شایستگی (وظیفه) پدران آن‌ها است. «بحار الانوار، ج ۱۵، ص ۱۷۸»

حدیث۹

قال الامام الصادق - عَلَيْهِ السَّلامُ - : دَعِ ابْنَكَ يَلْعَبْ سَبْعَ سِنينَ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: فرزند خود را هفت سال آزاد بگذار تا بازی کند. «الکافی، ج۶، ص ۴۶»

حدیث۱۰

قال الامام الصادق - عَلَيْهِ السَّلامُ - : اَلْغُلامُ يَلْعَبُ سَبْعَ سِنينَ وَ يَتَعَلَّمُ الْكِتابَ سَبْعَ سِنينَ و يَتَعَلَّمُ الْحَلالَ و الْحَرامَسَبْعَ سِنينَ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: طفل هفت سال بازی کند، هفت سال خواندن و نوشتن بیاموزد، هفت سال حلال و حرام (احکام الهی) را یاد بگیرد. «الکافی، ج ۶، ص ۴۶»

حدیث۱۱

قالَ اَبوالْحَسَنِ - عَلَيْهِ السَّلامُ - : اِذا وَعَدْتُمُ الصِّبْيانَ فَفُوا لَهُمْ فَاِنَّهُمْ يَرَوْنَ اَنَّكُمُ الّذينَ ... . امام کاظم - علیه السلام - فرمودند: چون به اطفال وعده‌ای دادید وفا کنید (و تخلف ننمائید)، زیرا کودکان گمان می‌کنند شما رازق آن‌ها هستید. خداوند برای هیچ چیز به قدر تجاوز به حقوق زنان و کودکان غضب نمی‌کند. «الکافی، ج ۶، ص ۵۰»

حدیث۱۲

قال الامام الصادق - عَلَيْهِ السَّلامُ - : صَلّى رَسُولُ اللهِ - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِه - بالنّاسِ ظهرَ مخفف فی الرّكعتينالاخيرتين ... . امام صادق - علیه السلام - فرمودند: رسول اکرم - صلی الله علیه و آله - نماز ظهر را با مردم به جماعت گذارد و دورکعت آخر را به سرعت و با اسقاط مستحبات برگزار کرد. پس از نماز مردم گفتند: یا رسول الله آیا در نماز پیش‌آمدی شد؟ حضرت پرسید مگر چه

شده؟ عرض کردند دو رکعت آخر را به سرعت، ادا کردید. فرمودند: مگر صدای شیون و استغاثه کودک را نشنیدید. «الکافی، ج ۶، ص۴۸»

حدیث۱۳

قال الامام الصادق - عَلَيْهِ السَّلامُ - : اَكْثِرُوا مِنْ قُبْلَةِ اَوْلادِكُمْ فَاِنَّ لَكُمْ بِكُلِّ قُبْلَةٍ دَرَجَةً. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: فرزندان خود را بسیار ببوسید زیرا برای شما در هر بوسیدن درجه‌ای است. «بحار الانوار، ج۱۰۱، ص۹۲»

حدیث۱۴

قال الامام الصادق - عَلَيْهِ السَّلامُ - : اِعْدِلُوا بَيْنَ اَوْلادِكُمْ كَما تُحِبّونَ اَنْ يَعْدِلُوا بَيْنَكُمْ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: بین فرزندان خود به عدالت رفتار نمایید، همان طور که مایلید فرزندان شما بینتانبه عدل و داد رفتار کنند. «بحار الانوار، ج۱۰۱، ص۹۲»

حدیث۱۵

امام باقر - علیه السلام - فرمودند: هنگامی که کودک به سه سالگی رسید به او بگویند هفت مرتبه بگوید لا اله الّا الله (تا بیاموزد)، در چهار سالگی به او بگویند که هفت مرتبه بگوید محمد رسول الله (تا یاد بگیرد)، در پنج سالگی رویش را به قبله متوجه کنند و به او بگویند که سر به سجده بگذارد، در پایان شش سالگی رکوع و سجده صحیح را به او بیاموزند و در هفت سالگی به طفل گفته شود: دست و رویت را بشوی و پس از آن به او گفته شود: نماز بخوان. «مکارم الاخلاق، ص ۱۱۵»

حدیث۱۶

قال الامام الصادق - عَلَيْهِ السَّلامُ - : انَّ اللهَ عَزَّ وَ جَلَّ لَيَرْحَمُ الرَّجُلَ لِشِدَّةِ حُبِّه لِوَلَدِهِ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: همانا خداوند متعال نسبت به شخصی که نسبت به فرزند خود محبت بسیار دارد رحمت و عنایت می‌کند. «مکارم الاخلاق، ص ۱۱۳»

حدیث۱۷

قال الامام علی - عَلَيْهِ السَّلامُ - : لايَصْلَحُ الْكِذْبُ جِدٌّ وَ لاهَزْلٌ وَ لا اَنْ يَعِدَ اَحَدُكُمْ صَبِيَّهُ ثُمَّ لايَفِيَ لَهُ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: شایسته نیست آدمی به جد یا به شوخی دروغ بگوید و شایسته نیست کسی به فرزند خود وعده‌ای بدهد و به آن وفا ننماید. «وسائل الشیعه، ج۳، ص ۲۳۲»

حدیث۱۸

قالَ اَميرُ الْمُؤْمِنينِ - عَلَيْهِ السَّلامُ - : مَنْ كانَ لَهُ وَلَدٌ صَبا. امام علی - علیه السلام - فرمودند: کسی که کودکی دارد باید (در راه تربیت او)) کودکانه رفتار نماید. «وسائل الشیعه، ج ۵، ص ۱۲۶»

حدیث۱۹

قالَ الامام علی - عَلَيْهِ السَّلامُ - : تَعَلَّمُوا الْعِلْمَ صِغاراً تَسُودُوا بِهِ كِباراً. امام علی - علیه السلام - فرمودند: در خُردسالی علم بیاموزید تا در بزرگسالی به برتری و سیادت نائل آیید. «شرح ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۲۶۷»

حدیث۲۰

قالَ رَسُولُ اللهِ - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِه - : إنَّ اللّهَ تَعالى يُحِبُّ أن تَعدِلُوا بَينَ أولادِكم حَتّى فى القُبَلِ. پیامبر اکرم - صلى الله علیه و آله - فرمودند: خداوند دوست دارد که میان فرزندانتان عادلانه رفتار کنید، حتی در بوسیدن آنها. «میزان الحکمه، ح ۲۲۶۶۵»

حدیث۲۱

قالَ رَسُولُ اللهِ - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِه - : والَّذى نَفْسى بِيَدِهِ لَوْ اَنَّ رَجُلًا غَشَىَ امْرَأَتَهُ و فِى الْبَيْتِ صَبِيٌّ ... . رسول اکرم - صلى الله علیه و آله - فرمودند: قسم به آنکه جانم در دست اوست، اگر مردی با همسر خود آمیزش کند و در آنجا، کودک بیداری آن دو را در حال آمیزش ببیند و سخنان آنان و همچنین صدای تنفسشان را بشنود، آن طفل هرگز رستگار نخواهد شد، چه دختر باشد و یا پسر، سرانجام به زنا آلوده می‌شود. «وسائل الشیعه، ج ۵، ص ۱۶»

حدیث۲۲

قالَ رَسُولُ اللهِ - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِه - : اذا بَلَغَتِ الْجارِيَةُ سِتَّ سِنينَ فَلا يُقَبِّلْهَا الْغُلامُ و الْغُلامُ لا تُقَبِّلْهُ الْمَرْأةُ اذاجاوَزَ سَبْعَ سِنينَ. رسول اکرم - صلى الله علیه و آله - فرمودند: هنگامی که دختر بچه ای شش ساله شد، پسر بچه ای او را نبوسد و همچنین زن‌ها از بوسیدن پسر بچه‌ای که سنش از هفت سال تجاوز کرده است، خودداری کنند. «مکارم الاخلاق، ص ۱۱۵»

حدیث۲۳

قالَ رَسُولُ اللهِ - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِه - : اذا نَظَرَ الْوالِدُ الِى وَلَدِه فَسَرَّهُ كانَ لِلْوالِدِ عِتْقُ نَسْمَةٍ. رسول اکرم - صلى الله علیه و آله - فرمودند: هرگاه پدری با نگاه (مودّت‌آمیز) خود فرزند خویش را مسرور کند، خداوند به او اجر آزاد کردن یک بنده را می‌دهد. «مستدرک الوسائل، ج۲، ص۶۲۶»

حدیث۲۴

قالَ رسول الله - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِه - مَنْ فَرَّحَ ابْنَتَهُ فَكَاَنَّما اَعْتَقَ رَقَبَةً مِنْ وُلْدِ اِسْمعيلَ وَ مَنْ اَقَرَّ عَيْنَ ابْنٍ فَكَاَنَّمابَكى مِنْ خَشْيَةِ اللهِ. رسول خدا - صلى الله علیه و آله - فرمودند: کسی که دختر بچه خود را شادمان کند مانند کسی است که بنده‌ای را از فرزندان (حضرت) اسماعیل، آزاد کرده باشد، و آن کس که پسر بچه خود را مسرور و دیده او را روشن کند مانند کسی است که از خوف خدا گریسته باشد. «مکارم الاخلاق، ص ۱۱۴»

حدیث۲۵

رُوِىَ عَنِ النَّبِيِّ - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِه - اِنَّهُ نَظَرَ الِى بَعْضِ الْاَطْفالِ فَقالَ: وَيْلٌ لِاَولادِ آخِرِ الزَّمانِ ... . رسول اکرم به تعدادی از کودکان نگاه کردند، سپس فرمودند: وای بر فرزندان آخرالزمان از پدرانشان. عرض شد یا رسول الله از پدران مشرک آن‌ها؟ فرمودند: نه بلکه از پدران مسلمانشان که هیچ چیز از فرائض مذهبی را به آنان نمی‌آموزند و اگر خود فرزندان پاره‌ای از مسائل دینی را فرا گیرند آن‌ها را باز می‌دارند و تنها به این قانع هستند که فرزندانشان متاع ناچیزی از دنیا بدست آورند، من از این قبیل پدران بری هستم و آنان نیز از من بیزارند. «مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۶۲۵»

حدیث۲۶

قالَ رَسُولُ اللهِ - صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه - : رَحِمَ اللهُ مَنْ اَعانَ وَلَدَهُ عَلی بِرِّه. قالَ کَیْفَ یُعینُهُ عَلی بِرِّه؟ قالَ یَقْبَلُ مَیْسُورَهُ وَ یَتَجاوَزُ عَنْ مَعْسُورِه وَ لا یُرْهِقُهُ وَ لا یَخْرُقُ بِه. رسول اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: خدای رحمت کند کسی را که فرزندش را در نیکی به خود یاری می‌کند. راوی حدیث پرسید: چگونه فرزندمان را در نیکی به خود یاری نماییم؟ حضرت فرمودند: آنچه را که کودک در قوه و توان داشته و انجام داده است از او قبول کند، آنچه انجام آن برای کودک سنگین و طاقت فرسا است از او نخواهد، او را به گناه و طغیان وادار نکند و به او دروغ نگوید و در برابر او مرتکب اعمال جاهلانه (و احمقانه) نشود. «الکافی، ج ۶، ص ۵۰»

حدیث۲۷

قالَ رسول الله - صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه - : رَحِمَ اللهُ عَبْداً اَعانَ وَلَدَهُ عَلی بِرِّهِ بِالاِحْسانِ اِلَیْهِ وَ التَّاَلُّفِ لَهُ وَ تَعْلیمِه وَتأدیبِه. رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: خداوند رحمت کند پدری را که با نیکی نمودن و مهربانی به فرزندش و با آموزش دادن و ادب کردنش او را در نیکی به خود یاری می‌کند. «مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۶۲۶»

حدیث۲۸

قالَ رسول الله - صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه - : مَنْ کانَ عِنْدَهُ صَبیٌّ فَلْیَتَصابَ لَهُ. رسول اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: آن کس که نزد او کودکی است باید (در پرورش وی) کودکانه رفتار نماید. «وسائل الشیعه، ج ۵، ص ۱۲۶»

حدیث۲۹

قالَ رَسُولُ اللهِ - صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه - : اِذا واعَدَ اَحَدُکُمْ صَبِیَّهُ فَلْیُنْجِزْ. رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: وقتی یکی از شما به فرزند خود وعده‌ای داد پس به آن وفا کند و از عهد خود تخلف ننماید. «مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۶۲۶»

حدیث۳۰

دَعِیَ رسول الله - صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه - اِلی صَلوةٍ وَ الْحَسَنُ - عَلَیْهِ السَّلامُ - مُتَعَلِّقٌ بِه فَوَضَعَهُ ... . رسول اکرم - صلی الله علیه و آله - مردم را به نماز دعوت کرد و حضرت حسن - علیه السلام - طفل خردسال صدیقه اطهر نیز با آن حضرت بود. پیغمبر طفل را کنار خود نشاند و به نماز ایستاد. یکی از سجده‌های نماز را خیلی طول داد. (راوی حدیث می‌گوید:) من سر از سجده برداشتم، دیدم حضرت حسن - علیه السلام - از جای خود برخاسته و روی کتف پیغمبر نشسته است. وقتی نماز تمام شد مأمومین گفتند: یا رسول الله چنین سجده‌ای از شما ندیده بودیم، گمان کردیم وحی به شما رسیده است. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: وحی نرسیده بود، فرزندم حسن در حال سجده بر دوشم سوار شد، نخواستم تعجیل کنم و کودک را به زمین بگذارم، آن قدر صبر کردم تا خودش از کتفم پائین آمد. «بحار الانوار، ج ۱۰، ص ۸۲»

حدیث۳۱

قال رسول الله - صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه - : اَکْرِمُوا اَوْلادَکُمْ وَ اَحْسِنُوا آدابَکُمْ. رسول اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: به فرزندان خود احترام کنید و با آداب و روش پسندیده با آن‌ها معاشرت نمایید. «بحار الانوار، ج ۲۳، ص ۱۱۴»

حدیث۳۲

کانَ رسول الله - صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه - یَقْدِمُ مِنَ السَّفرِ فَیَتَلَقّاهُ الصِّبیانُ ... . موقعی که رسول اکرم از سفری مراجعت می‌فرمود و در رهگذر با کودکان مردم برخورد می کرد به احترام آن‌ها می‌ایستاد، سپس امر می‌فرمود کودکان را می‌آوردند، از زمین برمی‌داشتند و به آن حضرت می‌دادند. رسول اکرم بعضی را در بغل می گرفت و بعضی را بر پشت و دوش خود سوار می کرد و به اصحاب خویش می‌فرمودند: کودکان را بغل بگیرید و بر دوش خود بنشانید. «محجة البیضاء، ج ۳، ص ۳۶۶»

حدیث۳۳

النَّبیِّ - صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه - نَظَرَ اِلی رَجُلٍ لَهُ ابْنانِ فَقَبَّلَ اَحَدَهُما وَ تَرَکَ الآخَرَ. فَقالَ رسول الله - صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَآلِه - فَهَلّا ساوَیْتَ بَیْنَهُما؟ (پدری با دو فرزند خود شرفیاب محضر رسول اکرم - صلی الله علیه و آله - بود. یکی از فرزندان خود را بوسید و به فرزند دیگر اعتنایی نکرد.) پیامبر اکرم که این رفتار (نادرست) را مشاهده کرد، به او فرمودند: چرا با فرزندانت به طور مساوی رفتار نمی کنی؟ «مکارم الاخلاق، ص ۱۱۳»

حدیث۳۴

عنِ النبی - صلی الله علیه و آله - : کُلُّ مَولُودٍ یُولَدُ عَلَی الفِطْرةِ وَ ابَواهُ یَهَودانه و یُنَصِرانه و یُمَجِسانه. نبی اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: همه مولودها بر فطرت (توحیدی) به دنیا می آیند، و این پدر و مادرها هستند که آنها را یهودی، مسیحی یا مجوسی بار می آورند. «بحار الانوار، ج ۵۸، ص ۱۸۷»

حدیث۳۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عَلِّموا أولادَکُم السِّباحَةَ والرِّمایَةَ ؛ به کودکان خود شنا و تیراندازی یاد دهید . وسائل الشیعه : ۱۲ / ۲۴۷ / ۱۳ منتخب میزان الحکمة : ۶۱۴

حدیث۳۶

امام صادق علیه‌السلام : الغُلامُ یَلعَبُ سَبعَ سِنینَ ، ویَتَعَلَّمُ الکِتابَ سَبعَ سِنینَ ، ویَتَعَلَّمُ الحَلالَ والحَرامَ سَبعَ سِنینَ . پسر باید هفت سال بازی کند ، هفت سال سواد بیاموزد و هفت سال به آموزش حلال و حرام بپردازد . وسائل الشیعه : ۱۲ / ۲۴۷ / ۱۲ منتخب میزان الحکمة : ۶۱۶

حدیث۳۷

امام علی علیه‌السلام : عَلِّموا صِبیانَکُمُ الصَّلاةَ ، وخُذوهُم بها إذا بَلَغوا الحُلم؛ به کودکان خود نماز یاد دهید و چون به سنّ بلوغ رسیدند ، برای (ترک) نماز ، بر آنان سخت بگیرید . غرر الحکم : ۶۳۰۵ منتخب میزان الحکمة : ۶۱۶

حدیث۳۸

امام علی علیه‌السلام : مُرُوا أولادَکُم بطَلَبِ العِلمِ ؛ فرزندان خود را به آموختن دانش وادارید . کنزالعمّال : ۴۵۹۵۳ منتخب میزان

الحکمهٔ : ۶۱۶

حدیث۳۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الوَلَدُ سَیِّدٌ سَبعَ سِنینَ ، وخادِمٌ سَبعَ سِنینَ ، ووَزیرٌ سَبعَ سِنینَ ، فإن رضِیتَ مُکانَفَتَهُ لإحدی وعِشرینَ ، وإلاّ فاضرِبْ علی کَتِفِهِ ، قد أعذَرتَ إلَی اللّه فیهِ؛ فرزند هفت سال سرور است ، هفت سال خدمتکار و هفت سال وزیر و دستیار . اگر تا بیست و یک سالگی از کمکی که به او کرده‌ای راضی بودی (و تربیتت نتیجه داد) که خوب ، وگرنه به شانه او بزن (و دیگر به حال خود رهایش کن) و تو درباره او نزد خداوند معذوری . کنزالعمّال : ۴۵۳۳۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۴۰

امام صادق علیه‌السلام : تَجِبُ للوَلَدِ علی والِدِهِ ثَلاثُ خِصالٍ : اختِیارُهُ لِوالِدَتِهِ ، وتَحسینُ اسمِهِ ، والمُبالَغَةُ فی تَأدیبِهِ ؛ فرزند سه حقّ بر گردن پدرش دارد : انتخاب مادری خوب برای او ، نامگذاری خوب او و کوشش در تربیت او . بحار الأنوار : ۷۸ / ۲۳۶ / ۶۷

حدیث۴۱

امام علی علیه‌السلام : مَن لَم یَتَعَلَّمْ فی الصِّغَرِ لَم یَتَقَدَّمْ فی الکِبَرِ ؛ هر که در کودکی نیاموزد، در بزرگسالی پیشرفت نکند . غرر الحکم : ۸۹۳۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۲۲

حدیث۴۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عَرامَةُ الصَّبیِّ فی صِغَرِهِ زِیادَةٌ فی عَقلِهِ فی کِبَرِهِ؛ بازیگوشی (و شیطنت) بچّه در دوران کودکی ، نشانگر فزونی عقل او در بزرگسالی است . العُرام : الشدّهٔ والقوّهٔ والشراسه (النهایه : ۳ / ۲۲۳) .کنز العمّال : ۳۰۷۴۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۲۲

حدیث۴۳

امام کاظم علیه‌السلام : تُستَحَبُّ عَرامَةُ الغُلامِ فی صِغَرِهِ لِیَکُونَ حَلیما فی کِبَرِهِ ؛ بازیگوشی (و شیطنت) پسر در دوران کودکی پسندیده است ، برای این‌که در بزرگسالی بردبار شود . الفقیه : ۳ / ۴۹۳ / ۴۷۴۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۲۲

حدیث۴۴

امام رضا علیه‌السلام : مُرِ الصَّبیَّ فلْیَتَصدَّقْ بیدِهِ بالکِسْرةِ والقَبْضةِ والشَّیءِ وإنْ قَلَّ ، فإنَّ کلَّ شیءٍ یُرادُ بِهِ اللّهُ وإنْ قَلَّ بعدَ أنْ تَصدُقَ النِّیَّةُ فیهِ عظیم؛ به کودک دستور بده که با دست خودش صدقه بدهد گر چه به اندازه تکّه نانی یا یک مشت از چیزی باشد؛ زیرا هر چیزی که در راه خدا داده شود اگر با نیّت پاک صورت گیرد ، هر چند کم باشد ، بسیار زیاد است . الکافی : ۴ / ۴ / ۱۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۶

حدیث۴۵

أكرِمُوا أولادَكُم وأحْسِنوا آدابَهُم يُغْفَرْ لَكَم؛ فرزندان خود را گرامی بدارید و آنان را خوب تربیت کنید، (که به این ترتیب) آمرزیده می‌شوید . بحار الأنوار : ۱۰۴ / ۹۵ / ۴۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۶

حدیث۴۶

امام صادق علیه‌السلام: للأحوَلِ: أتَيتَ‌البَصرةَ ؟ قالَ : نَعَم ، قالَ : كيفَ رَأيتَ مُسارَعَةَ الناسِ فی هذا الأمرِ ودُخُولَهُم فيهِ ؟ فقالَ : واللّه إنّهُم لَقليلٌ ، وقد فَعَلُوا وإنّ ذلك لَقليلٌ ، فقالَ : علَيكَ بِالأحداثِ ؛ فإنّهُم أسرَعُ إلی كُلِّ خَيرٍ؛ - خطاب به اَحْوَل- : به بصره رفتی ؟ عرض کرد : آری . فرمودند: شوق مردم به این امر(ولایت و امامت ما) و پذیرش آنها را چگونه دیدی ؟ عرض کرد : به خدا قسم اندکند ، کارهایی کرده‌اند ، امّا کم است . حضرت فرمودند:بر تو باد به نوجوانان ؛ زیرا این گروه در پذیرش هر نوع خوبی شتاب بیشتری نشان می‌دهند . لإسناد : ۱۲۸ / ۴۵۰ منتخب میزان الحکمهٔ :

حدیث۴۷

امام صادق(سلام الله علیه): عَلَيكَ بِالْأحداثِ فَإنَّهُم أسرَعُ إلی كُلِّ خَيرٍ؛ نوجوانان را دریاب که این گروه در پذیرش هر خوبی، شتاب می‌کنند. الکافی، ج ۸، ص ۹۳

حدیث۴۸

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): أكرِموا أولادَكُم، وأحسِنوا أدَبَهُم؛ به فرزندان خود احترام گذارید و آنان را آداب نیکو بیاموزید. میزان الحکمهٔ: ح ۴۰۲

حدیث۴۹

امام علی(سلام الله علیه): لا أدَبَ مَعَ غَضَبٍ؛ با خشم، تربیت ممکن نیست. موسوعه امام علی: ج ۱۰ ص ۲۳۶ ح ۵۶۰۳

حدیث۵۰

امام صادق علیه السلام به شخصی که نام دخترش را فاطمه گذاشته بود، فرمودند: «... اذا سمیتها فاطمهٔ فلا تسبها و لا تلعنها ولاتضربها؛ حالا که نام او را فاطمه گذاشته ای، پس دشنامش مده، نفرینش مکن و کتکش مزن .» کافی، ج ۶، ص ۴۸ .

حدیث۵۱

امام صادق (علیه‌السلام) فرمودند: لا يَزالُ المُؤمِنُ يُورِثُ أَهلَ بَيتِهِ العِلمَ وَ الـدَبَ الصّالِحَ حَتّی يُدخِلَهُمُ الجَنَّةَ جَميعا؛ مؤمن همواره خانواده خود را از دانش و ادب شایسته بهره مند می سازد تا همه آنان را وارد بهشت کند. مستدرک الوسایل، ج۱۲، ص۲۰۱، ح۱۳۸۸۱

حدیث۵۲

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: اَدِّبوا اَولادَكُمْ عَلی ثَلاثِ خِصالٍ : حُبِّ نَبِيِّكُمْ و حُبِّ اَهْلِ بَيْتِهِ وَ عَلی قِراءَةِ الْقُرآنِ ؛ فرزندانتان را به سه چیز ادب کنید: عشق به پیامبرتان، عشق به خاندان او، و قرآن خواندن. غرر الحکم، ح ۴۴۸۸

حدیث۵۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا أدَبَ مَعَ غَضَبٍ؛ با خشم، تربیت {ممکن} نیست . (غرر الحکم، ح ۱۰۵۲۹)

حدیث۵۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: تَهادَوا فَإِنَّها تَذهَبُ بِالضَّغائِنِ؛ به یکدیگر هدیه بدهید، زیرا کینه ها را از بین می برد. (کافی، ج۵، ص ۱۴۴، ح۱۴)

حدیث۵۵

امـام صادق (علیه السـلام) فرمودنـد: لایَزالُ المُؤمِنُ یُورِثُ أَهلَ بَیتِهِ العِلمَ وَ الـدَبَ الصّالِحَ حَتّی یُـدخِلَهُمُ الجَنَّـةَ جَمیعا؛ مؤمن همواره خانواده خود را از دانش و تربیت شایسـته بهره منـد می سازد تا همه آنان را وارد بهشت کنـد. (مسـتدرک الوسایل، ج۱۲، ص۲۰۱، ح ۱۳۸۸۱)

حدیث۵۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لا واعِظَ أبلَغُ مِنَ النُّصحِ؛ هیچ واعـظی مـؤثرتر از نصیحت نیست. (غرر الحکم، ح ۱۰۶۲۲ - منتخب میزان الحکمة، ص ۶۰۰)

حدیث۵۷

امـام علی (علیه السـلام) فرمودنـد: بالمَواعِـظِ تَنجَلی الغَفلَـةُ؛ با انـدرزهاست که (پرده) غفلت کنار می رود. (غرر الحکم، ح ۴۱۹۱ - منتخب میزان الحکمة، ص ۵۹۸)

حدیث۵۸

امام علی (علیه السـلام) فرمودند: فی وَصـیَّتِهِ لابِنِهِ وهُو یَعِظُهُ: أحیِ قَلبَکَ بالمَوعِظَةِ؛ در مـقام انـدرز بـه فـرزند خود: دلت را بـا اندرز زنده گردان. (نهج البلاغة، کتاب ۳۱)

حدیث۵۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن لَم یَتَعَلَّم فِی الصِّغَرِ لَم یَتَقَدَّم فِی الکِبَرِ ؛ هرکه در کودکی نیاموزد ، در بزرگی پیشرفت نمی‌کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۹۳۷

حدیث۶۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن سَألَ فِی صِغَرِهِ أجابَ فِی کِبَرِهِ ؛ هر که در خردسالی بپرسد ، در بزرگ‌سالی پاسخ می‌دهد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۲۷۳

حدیث۶۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: قِوامُ العَیشِ حُسنُ التّقدیرِ وَ مِلاکُهُ حُسنُ التَّدبیرِ ؛ پایداری زندگی به برنامه‌ریزیِ درست و وسیله رسیدن به آن ، مدیریت صحیح است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۸۰۷

حدیث۶۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: عَلِّمُوا صِبیانَکُم الصّلاةَ وَ خُذُوهُم بِها إذا بَلَغُوا الحُلُمَ ؛ به کودکان خود نماز بیاموزید و چون به سنّ بلوغ رسیدند ، آنان را برای نماز بازخواست کنید . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۳۰۵

حدیث۶۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إنّما قَلبُ الحَدَثِ کَالأرضِ الخالِیَةِ مَهما أُلقِیَ فیها مِن کُلِّ شَیءٍ قَبِلَتهُ ؛ قلب نوجوان ، همچون زمین ناکشته است که هرچه در آن افکنده شود، می‌پذیرد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۹۰۱

حدیث۶۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إنّ هذِهِ القُلُوبَ تَمِلُّ کَما تَمِلُّ الأبدانُ فَابتَغُوا لَها طَرائِفَ الحِکَمِ ؛ دل‌ها چون تن‌ها افسرده شود ، برای [شادی] آنها حکمت‌های تازه بجویید . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۵۴۹

حدیث۶۵

قال الباقر – علیه السلام –: فاذا اتم له ست سنین علم الرکوع و السجود حتی یتم له سبع سنین فاذا تم له سبع سنین قیل له اغسل وجهک و کفیک، فاذا غسلهما قیل له صل؛ هنگامی که فرزندان شما شش ساله شدند، رکوع و سجده (صحیح) را به آن ها بیاموزید و در هفت سالگی به طفل بگویید: دست و رویت را بشوی و نماز بگذار. (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۱۳۲)

حدیث۶۶

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: اشتروا لصبیانکم اللحم و ذکروهم یوم الجمعهٔ ؛ با سیاستهای تشویقی ، اهمیت و روز جمعه را به فرزندانتان یادآوری کنید. (مستدرک الوسایل ، ج ۶، ص ۹۹).

حدیث۶۷

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: رحم الله رجلا قام من اللیل فصلی و ایقظ امراءته فصلت ، فان ابت نضح فی وجهها الماء، رحم الله امراءهٔ قامت من اللیل فصلت و ایقظت زوجها، فان ابی نضحت فی وجهه الماء؛ خدا رحمت کند، مردی را که شب از خواب برخیزد و نماز شب بخواند و همسرش را نیز براین عمل تشویق نماید، و اگر بیدار نشد (با اجازه قبلی او) به صورت وی آب بپاشد و او را بیدار کند و همچنین خدا بیامرزد زنی که در شب برخیزد و نماز شب بخواند وشوهرش را نیز بدین عمل وادار کند و اگر از جای برنخواست (با اذن قبلی او) آب به صورتش بپاشد، تا او را بیدار کند. (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۱۸).

حدیث۶۸

قال الصادق - علیه السلام -: حتی یتم له تسع سنین ، فاذا تمت له علم الوضو وضرب علیه وامر بالصلوة و ضرب علیها، فاذا، تعلم ، الوضوء و الصلاهٔ غفرالله لوالدیه ؛ وقتی (فرزندتان) به سن نه سالگی برسد، پس وقتی که نه سالش تمام شد، وضو را به او یاد بدهید واگر کوتاهی کرد او را ادب کنید، و او را امر به نماز کنید و اگر کوتاهی کرد او را ادب کنید پس زمانیکه فرزند وضو و نماز را یاد گرفتید، خدا پدر و مادرش را می آمرزد. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۳).

حدیث۶۹

قال رسول الله -صلی الله علیه وآله -: مرو صبیانکم بالصلوهٔ اذا کانو ابناء ست سنین و اضربوهم اذا کانوا ابناء سبع سنین و فرقوا بینهم فی المضاجع کانوا ابناء عشر سنین؛ فرزندان خود را در سن شش سالگی به نماز وادار کنید، و در هفت سالگی آنا را (در صورت نخواندن) تنبیه کنید، ودر سن ده سالگی رختخواب آنان را جدا کنید. (مستدرک الوسائل ، ج ۱ ص ۱۷۱).

حدیث۷۰

قال الصادق - علیه السلام -: فاذا تعلم الوضوء و الصلاهٔ غفرالله لوالدیه ؛ چون فرزندی وضو و نماز را یاد گیرد، خداوند (به پاداش آن) پدر و مادر او را می آمرزد. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۳).

حدیث۷۱

قال علی - علیه السلام -: علموا صبیانکم الصلاهٔ ؛ نماز را به فرزندانتان بیاموزید. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴ ص ۴۶).

حدیث۷۲

قال رسول الله -صلی الله علیه وآله -: مروا صبیانکم بالصلوهٔ اذا بلغوا سبع سنین و اضربوهم علی ترکها اذا بلغوا تسعا ؛ فرزندان هفت ساله تان را به نماز وادار کنید و نه سالگان را اگر ترک نماز نمودند تاءدیب کنید. (سفینهٔ البحار، ج ۲ ص ۲۵).

حدیث۷۳

قال الباقر - علیه السلام -: انا ناءمر صبیننا بالصلاهٔ اذا کانوا بنی خمس سنین فمروا صبیانکم بالصلاهٔ اذا کانوا بنی سبع سنین ؛ فرزندان ما وقتی پنج ساله می شوند، امر می کنیم که نماز بخوانند، پس شما هم هنگامی که فرزندانتان به هفت سالگی رسیدند، آنها را نماز خواندن امر کنید. (وسائل الشیعه ، ج ۳ ص ۱۲).

حدیث۷۴

قال علی - علیه السلام -: علموا صبیانکم الصلاهٔ وخدوهم بها اذا بلغوا ثمانی سنین ؛ نماز را به فرزندان خویش تعلیم دهید، و چون به هشت سالگی رسیدند، آنان را وادار به خواندن این فریضه الهی نمایند. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۲).

حدیث۷۵

أکرموا أولادکم و أحسنوا آدابهم؛ فرزندان خود را گرامی شمارید و نیکو تربیت شان کنید. نهج الفصاحه

حدیث۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعینوا أولادکم علی البرّ من شاء إستخرج العقوق من ولده؛ فرزندان خود را در خوب شدن کمک کنید زیرا هر که بخواهد می تواند نافرمانی را از فرزند خود بیرون آورد. نهج الفصاحه

حدیث۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اعدلوا بین أولادکم بالنّحل کما تحبّون أن یعدلوا بینکم فی البرّ و اللّطف؛ شما که می خواهید فرزندانتان در نیکی و محبت با شما به عدالت رفتار کنند در کار بخشش با آنها به عدالت رفتار کنید. نهج الفصاحه

حدیث۷۸

قال الباقر علیه السلام: انا نأمر صبیاننا بالصلاهٔ اذا کانوا بنی خمس سنین، فمروا صبیانکم بالصلاهٔ اذا کانوا بنی سبع سنین. امام باقر علیه السلام فرمود: هنگامی که فرزندان ما پنج ساله شدند دستور می‌دهیم نماز بخوانند، پس شما هم وقتی فرزندانتان به هفت سالگی رسیدند آنها را به نماز دستور دهید. وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۱۲

حدیث۷۹

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : حق الولد علی والده ان یعلمه الکتابهٔ والسباحهٔ والرمایهٔ وان لا یرزقه الا طیباً وان یزوجه اذا بلغ؛ حق فرزند (پسر) بر عهده پدرش این است که به او نوشتن، شنا کردن وتیراندازی را آموزش دهد وروزی او را تنها از راه حلال وپاکیزه تهیه نماید. نهج الفصاحه : ح ۱۳۹۴

حدیث۸۰

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و سلم می فرمایند: اَلنّاسُ مَعادِنُ وَ الْعِرْقُ دَسّاسٌ وَ اَدَبُ السُّوءِ کَعِرْقِ السُّوءِ؛ مردم، همانند معدن‌ها مختلف‌اند و اصل و نسب در انسان بسیار مؤثر است و تربیت بد، همانند اصل و نسبِ بد است. نهج الفصاحه، ح ۳۱۴۶.

حدیث۸۱

پیامبر اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حق فرزند بر پدرش این است که برای او اسم خوب انتخاب کند، خوب تربیتش نماید و در کار شایسته‌ای مستقرش سازد. الحدیث، ص ۲.

حدیث۸۲

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : هیچ پدری مالی بهتر از ادب نیک،به فرزند خود نداده است. (نهج الفصاحه ، ح۲۶۱۳)

حدیث۸۳

امام کاظم علیه‌السلام می فرمایند : قالَ بَعْضُهُم: شَکَوَتُ اِلی ابِی الْحَسَنِ موسی علیه‌السلام ابنا لی ، فَقالَ : لا تَضْرِبْهُ، وَاهْجُرْهُ وَ لا تُطِلْ

؛ کسی گفت : از فرزندم به امام کاظم علیه‌السلام شکایت کردم . ایشان فرمودند : او را نزن بلکه با او قهر کن ولی نه به مدّت طولانی . عدّة الداعی ، ص ۷۹.

حدیث۸۴

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : مَنْ قَبَّلَ وَلَدَهُ کَتَبَ اللّهُ عَزَّوَجَلَّ لَهُ حَسَنَةً وَمَنْ فَرَّحَهُ فَرَّحَهُ اللّهُ یَوْمَ الْقیامَةِ، وَمَنْ عَلَّمَهُ الْقُرآنَ دُعِیَ بِالاَبَوَیْنِ فَیُکْسَیانِ حُلَّتَیْنِ یُضیءُ مِنْ نورِهِما وُجوهُ اَهْلِ الْجَنَّةِ ؛ هر کس فرزندش را ببوسد ، خداوند عزّوجلّ برای او ثواب می‌نویسد و هر کسی که او را شاد کند ، خداوند روز قیامت او را شاد خواهد کرد و هر کس قرآن به او بیاموزد ، پدر و مادرش دعوت می‌شوند و دو لباس بر آنان پوشیده می‌شود که از نور آنها ، چهره‌های بهشتیان نورانی می گردد . کافی ، ج ۶، ص ۴۹، ح ۱.

حدیث۸۵

امام کاظم علیه‌السلام می فرمایند : تُسْتَحَبُّ عَرامَةُ الصَّبیِّ فی صِغَرِهِ لِیَکونَ حَلیما فی کِبَرِهِ، ما یَنْبَغی اَنْ یَکونَ اِلاّ هکَذا ؛ خوب است بچّه در کودکی بازی‌گوش باشد تا در بزرگ‌سالی بردبار گردد و شایسته نیست که جز این باشد . کافی ، ج ۶، ص ۵۱.

حدیث۸۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : مَنْ سَاَلَ فی صِغَرِهِ اَجابَ فی کِبَرِهِ ؛ هر کس در خردسالی سئوال کند، در بزرگ‌سالی‌اش پاسخ می‌دهد . غرر الحکم ، ح ۸۲۷۳.

حدیث۸۷

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اَلْوَلَدُ سَیِّدٌ سَبْعَ سِنینَ، وَ عَبْدٌ سَبْعَ سِنینَ، وَ وَزیرٌ سَبْعَ سِنینَ؛ فرزند هفت سال سرور، هفت فرمانبردار، و هفت سال وزیر است . مکارم الاخلاق، ص ۲۲۲ .

حدیث۸۸

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : مَنْ کانَ عِنْدَهُ صَبِیٌّ فَلْیَتَصابَ لَهُ ؛ هر کس با کودک سروکار دارد ، با او کودکانه رفتار کند . من لا یحضره الفقیه ، ج ۳، ص ۴۸۳.

حدیث۸۹

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : طَهِّروا اَولادَکُمْ یَوْمَ السّابِعِ فَاِنَّهُ اَطْیَبُ وَ اَطْهَرُ و اَسْرَعُ لِنَباتِ اللَّحْمِ، وَ اِنَّ الأَرْضَ تَنْجُسُ مِنْ بَولِ الاَغْلَفِ اَرْبَعینَ صَباحا ؛ روز هفتم [تولّد] ، فرزندتان را [با ختنه] پاک کنید ، چرا که مایه تمیزی و پاکیزگی بیشتر و رویش شتابنده‌تر گوشت است و زمین ، چهل روز از بول شخص ختنه نشده ، آلوده می‌ماند . کافی ، ج۶، ص۳۵، ح۲.

حدیث۹۰

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اَحِبُّوا الصِّبْیانَ وَ ارْحَمُوهُمْ ، وَ اِذا وَعَدتُموهُمْ شَیْئا فَفُوا لَهُمْ ، فَاِنَّهُمْ لا یَدْرونَ اِلاّ اَ

نَّـكُمْ تَرْزُقونَهُمْ ؛ كودكان را دوست بداريد و با آنان مهربان باشيد و هرگاه به آنان وعده داديد ، به آن وفا كنيد ، زيرا آنان ، روزى دهنده خود را كسى غير از شما نمى‌دانند . كافى ، ج ۶، ص ۴۹، ح ۳.

حدیث۹۱

امام على عليه‌السـلام مى فرماينـد : اَلْإِفْراطُ فِى الْمَلامَةِ يَشُبُّ نيرانَ اللَّجاجِ ؛ زيادە‌روى در سـرزنش كردن ، آتش لجاجت را شـعله‌ور مى‌سازد . تحف العقول ، ص ۸۴ .

حدیث۹۲

پيـامبر اكرم صـلى‌الله‌عليه‌وآله وسـلم مى فرماينـد : اِذا بَلَغَ اَوْلاـدُكُمْ سَـبْعَ سِـنينَ فَفَرِّقوا بَيْنَ فُرُشِـهِمْ؛ هرگـاه كودكانتان به هفت‌سالگى رسيدند، رخت‌خواب‌هايشان را جدا كنيد. مستدرك على الصحيحين ، ج ۱، ص ۳۱۷.

حدیث۹۳

امام صادق عليه‌السـلام مى فرماينـد : اِذا بَلَغَتِ الجاريَةُ سِتَّ سِـنينَ فَلا تُقَبِّلها وَالْغُلامُ لا يُقَـبِّلُ الْمَرْاَ ةَ اِذا جاوَزَ سَـبْعَ سِـنينَ ؛ چون دختر [نامحرم] شـش ساله شـد ، او را مبوس و پسـر نيز چون از هفت سالگى گذشت ، زن [نامحرم] را نبوسد . مكارم الأخلاق ، ج ۱، ص ۴۷۹، ح ۱۶۵۹ .

حدیث۹۴

پيامبر اكرم صـلى‌الله‌عليه‌وآله وسـلم مى فرمايند : وَالَّذى نَفْسـى بِيَدِهِ لَوْ اَنَّ رَجُلاً غَشِـىَ امْرَاَتَهُ وَ فِى الْبَيْتِ صَبِىٌّ مُسْتَيْقِظٌ يَراهُما وَيَسْمَعُ كَلامَهُما وَنَفَسَهُما ما اَفْلَحَ اَبَدا ؛ اِذا كانَ غُلاما كانَ زانيا اَوْ جاريَةً كانَتْ زانيَةً؛ سوگند به كسى كه جانم به دست اوست ، اگر كسى با همسـرش درآميزد و در اتاق ، كودكى بيـدار باشـد كه آنان را ببينـد و سـخن گفتن و صـداى نَفَس آنان را بشـنود ، هرگز رسـتگار نمى‌شود . اگر پسر باشد ، مردى زناكار و اگر دختر باشد ، زنى زناكار مى گردد . كافى، ج ۵، ص ۵۰۰، ح ۲.

حدیث۹۵

پيـامبر اكرم صـلى‌الله‌عليه‌وآله وسـلم مى فرماينـد : اَدِّبُوا اَوْلاـدَكُمْ فى بُطونِ اُمَّهـاتِهِمْ. قيلَ: وَكَيْفَ ذلِكَ يا رَسُولَ اللّهِ؟ فَقالَ: بِاِطْعامِهِمُ الْحَلالَ؛ فرزنـدانتان را در رحم مادرانشان تربيت كنيـد. سـئوال شـد: اين چطور ممكن است، اى رسول خـدا؟ فرمودنـد: با خورانـدن غذاى حلال (به مادرانشان) جُنگ مهدوى، ص ۱۳۲.

حدیث۹۶

پيامبر اكرم صـلى‌الله‌عليه‌وآله وسـلم مى فرماينـد : اِنَّ الْوَلَدَ الصّالِحَ رَيْحانَةٌ مِنْ رَياحينِ الْجَنَّةِ؛ فرزند شايسـته ، گُلى از گل‌هاى بهشـت است . كافى ، ج ۶، ص ۳، ح ۱۰.

حدیث۹۷

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : مَنْ قَرَاَ الْقُرآنَ وَ هُوَ شابٌّ مُؤمِنٌ اِخْتَلَطَ الْقُرآنُ بِلَحْمِهِ وَ دَمِهِ وَ جَعَلَهُ اللّه‌عَزَّوَجَلَّ مَعَ السَّفَرَةِ الْكِرامِ الْبَرَرَةِ ، وَ كانَ الْقُرآنُ حَجيزا عَنْهُ يَوْمَ الْقيامَةِ ؛ هر جوان مؤمنی که در جوانی قرآن تلاوت کنـد ، قرآن با گوشت و خونش می‌آمیزد و خداونـد عزّوجلّ او را با فرشتگان بزرگوار و نیک قرار می‌دهـد و قرآن نگهبان او در روز قیامت ، خواهـد بود . کافی ، ج ۲، ص ۶۰۳ ، ح ۴ .

حدیث۹۸

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : لَسْتُ اُحِبُّ اَنْ اَرَى الشّابَّ مِنْكُمْ اِلّا غادياً فى حالَيْنِ : اِمّا عالِماً اَوْ مُتَعَلِّما ، فَاِنْ لَمْ يَفْعَلْ فَرَّطَ ، فَاِنْ فَرَّطَ ضَيَّعَ ، وَ اِنْ ضَيَّعَ اَثِمَ ، وَ اِنْ اَثِمَ سَكَنَ النّارَ وَ الَّذى بَعَثَ مُحَمَّدا بِالْحَقِّ ؛ دوست نـدارم جوانانِ شـما را جز در دو حالت ببینم : دانشمند یا دانش‌اندوز . اگر جوانی چنین نکند ، کوتاهی کرده و اگر کوتاهی کرد ، تباه ساخته و اگر تباه ساخت ، گناه کرده است و اگر گناه کند ، سوگند به آن کس که محمّد صلی‌الله‌علیه‌وآله را به حق برانگیخت ، دوزخ‌نشین خواهد شد . امالی طوسی ، ص ۳۰۳، ح ۶۰۴ .

حدیث۹۹

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَوْلَى الْاَشْياءِ اَنْ يَتَعَلَّمَهَا الْاَحْداثُ، الْاَشْياءُ الَّتى اِذا صاروا رِجالاً اِحْتاجوا اِلَيْها؛ شایسته‌ترین چیزهایی که جوانان بایـد آنها را بیاموزند، چیزهایی هستند که در بزرگسالی به آنها نیاز دارند. شـرح نهج‌البلاغه ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۳۳۳، ح ۸۱۷ .

حدیث۱۰۰

قالَ رَجُلٌ: يا رَسولَ اللّهِ! ما حَقُّ ابْنى هذا؟ قالَ: تُحْسِنُ اسْمَهُ وَ اَدَبَهُ وَ تَضَعُهُ مَوْضِعا حَسَنا؛ مردی به رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم عرض کرد: حق این فرزنـد بر من چیست؟ پیـامبر فرمودنـد: اسم خوب برایش انتخـاب کنی، به خوبی او را تربیت نمـایی و به کاری مناسب و پسندیده بگماری. عدّة الداعی، ص ۷۶.

حدیث۱۰۱

پیـامبر صـلی‌الله‌علیه‌وآله وسـلم می فرماینـد : اوصيكُمْ بِالشُّبّانِ خَيْرا فَاِنَّهُمْ اَرَقُّ اَفْئِدَةً اِنَّ اللّه‌بَعَثَنى بَشيرا وَ نَذيرا فَحالَفَنِى الشُّبّانُ وَ خالَفَنِى الشُّيوخُ؛ شـما را به نیکی با جوانان سفارش می‌کنم، چرا که آنان، دل‌های رقیق‌تری دارند، به راستی که خداوند، مرا بشارت دهنده و هشدار دهنده برانگیخت، جوانان با من هم پیمان شدند و پیران با من به مخالفت برخاستند. سفینهٔ البحار، ج ۲، ص ۱۷۶.

حدیث۱۰۲

امام علی علیه‌السلام می فرماینـد : فى وَصِيَّتِهِ لِاِبْنِهِ الحَسَنِ علیه‌السلام اِنَّما قَلْبُ الْحَدَثِ كَالْاَرضِ الخالِيَةِ ما اُلْقِىَ فيها مِنْ شَىْءٍ قَبِلَتْهُ فَبادَرْتُكَ بِالْاَدَبِ قَبْلَ اَنْ يَقْسُوَ قَلْبُكَ وَيَشْتَغِلَ لُبُّكَ ؛ امام علی علیه‌السلام : در وصیّت به فرزندش امام حسن علیه‌السلام : دل جوان ، ماننـد زمین کشت‌ناشده است . آنچه در آن افکنده شود، می‌پذیرد . از این رو ، پیش از آن‌که دلت سـخت گردد و خِرَدَت سرگرم شود ، به تربیت تو همت گماشتم. نهج البلاغهٔ ، از نامه ۳۱ .

حدیث۱۰۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: اذا عاتَبتَ الحَدَثَ فَاترُک لَهُ مَوضِعا مِن ذَنبِهِ لِئَلّا یَحمِلَهُ الاخراجُ عَلَی المُکابَرَةِ؛ هرگاه جوان را توبیخ کردی ، برخی خطاهای او را نادیده بگیر، تا توبیخ تو، او را به مقابله وادار نسازد. شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید ، ج ۲۰، ص ۳۳۳، ح ۸۱۹

حدیث۱۰۴

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: عَلَیکَ بِالأَحداثِ فَإِنَّهُم أسرَعُ إلی کُلِّ خَیرٍ؛ جوانان را دریاب، زیرا که آنان سریع‌تر به کارهای خیر روی می‌آورند. کافی، ج ۸، ص ۹۳، ح ۶۶

حدیث۱۰۵

یا اباهارون ! انا ناءمر صبیاننا بتسبیح فاطمهٔ – علیهاالسلام – کما ناءمرهم بالصلاهٔ ، فالزمه ، فانه لم یلزمه عبد فشقی؛ ای اباهارون! ما بچه های خود را همان طور که به نماز امر می کنیم ، به تسبیح حضرت فاطمه (علیهاالسلام) نیز امر می کنیم تو نیز بر آن مداومت کن ، زیرا بنده شقی (و بدبخت معنوی) بدان پای بند نمی شود. (فروع کافی ، کتاب الصلاهٔ ص ۳۴۳، ح ۱۳).

حدیث۱۰۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من ولدله مولود فلیؤ ذن فی اذنه الیمنی ، و لیقم فی الیسری ، فان ذلک عصمهٔ من الشیطان ؛ کسی که فرزندی به او داده شد (به دنیا آمد) در گوش راستش اذان و در گوش چپش اقامه بگوید، زیرا این عمل ، نوزاد را از شر شیطان حفظ می نماید. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۱۶۲)

حدیث۱۰۷

قال الصادق – علیه السلام –: المولود اذا ولد یوذن فی اذنه الیمنی و یقام فی الیسری ؛ فرزند وقتی به دنیا آمد، در گوش راست او اذان و در گوش چپ او اقامه بگویید. (مکارم الاخلاق ، ص ۲۶۱)

حدیث۱۰۸

قال الصادق – علیه السلام – : حتی یتم له تسع سنین ، فاذا تمت له ، علم الوضوء و اضرب علیه و اءمر بالصلوهٔ واضرب علیها، فاذا تعلم الوضوء و الصلاهٔ غفر الله لوالدیه ، ان شاء الله ؛ وقتی فرزندانتان به سن نه سالگی رسید، پس وقتی که نه سالش تمام شد وضو را به او یاد بدهید و اگر کوتاهی کرد او را ادب کنید و او را امر به نماز کنید و اگر کوتاهی کرد او را ادب کنید. پس وقتی فرزند وضو ونماز را یاد گرفت ، خدا پدر و مادرش را می آمرزد، ان شاء الله . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۳)

حدیث۱۰۹

امام علی علیه‌السلام : حَقُّ الوَلَدِ عَلَی الوالِدِ أن یُحَسِّنَ اسمَهُ ، ویُحسِّنَ أدَبَهُ ، ویُعَلِّمَهُ القرآنَ؛ از جمله حقوق فرزند بر پدر ، این است که نامی نیکو بر او بنهد و بخوبی تربیتش کند و قرآن را به او بیاموزد . نهج البلاغهٔ : الحکمهٔ ۳۹۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

حدیث۱۱۰

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم فرمودند: اَدِّبوا اَولادَکُمْ عَلی ثَلاثِ خِصالٍ : حُبِّ نَبِیِّکُمْ و حُبِّ اَهْلِ بَیْتِهِ وَ عَلی قِراءَةِ الْقُرآنِ ؛ فرزندانتان را به سه چیز ادب کنید: عشق به پیامبرتان، عشق به خاندان او، و قرآن خواندن. غرر الحکم، ح ۴۴۸۸

حدیث۱۱۱

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: فرزندان ، به واسطه صالح بودن پدرانشان (از انحراف) محفوظ می‌مانند . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۶۸ ، ص ۲۳۶

حدیث۱۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من ربّی صغیرا حتّی یقول: لا إله إلّا اللّه لم یحاسبه اللّه؛ هر که طفلی را تربیت کند تا لا اله الا اللّه گوید خدا از او حساب نخواهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأن یؤدّب رجل ولده خیر له من أن یتصدّق بصاع؛ این که مردی فرزند خویش را ادب کند برای وی بهتر است از پیمانه ای صدقه کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عرامه الصّبیّ فی صغره زیاده فی عقله فی کبره؛ سرکشی طفل در دوران کودکی مایه فزونی عقل او در بزرگی است. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حقّ الولد علی والده أن یحسّن اسمه و یزوّجه إذا أدرک و یعلّمه الکتاب؛ حق پسر بر پدر آن ست که نام او را نیک کند و همین که به بلوغ رسید زنش دهد و خط نوشتن بدو بیاموزد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حقّ الولد علی الوالد أن یعلّمه الکتابه و السّباحه و الرّمایه و أن لا یرزقه إلّا طیّبا و أن یزوّجه إذا بلغ؛ حق پسر بر پدر آن است که نوشتن و شنا کردن و تیر انداختن به او بیاموزد و جز غذای خوب بدو نخوراند و همین که بالغ شد به او زن بدهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حقّ الولد علی الوالد أن یحسّن اسمه و یحسّن موضعه و یحسّن أدبه؛ حق پسر بر پدر آن است که نام او را نیک و جای او را نیک و ادب او را نیک کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما ناشئ نشأ فی طلب العلم و العباده حتّی یکبر أعطاه اللّه یوم القیامه ثواب اثنین و سبعین صدّیقا؛ هر طفلی که در طلب علم و عبادت بزرگ شود خداوند ثواب هفتاد و دو صدیق به او عطا کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ من حقّ الولد علی والده أن یعلّمه الکتابه و أن یحسن اسمه و أن یزوّجه إذا بلغ؛ از جمله حقوق فرزند بر پدر آن است که او را نوشتن آموزد و نام او را خوب انتخاب کند و هنگام بلوغ به او زن بدهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مَن تَسَمّی بِاسمی یَرجو بَرَکَتی وَ یُمنی، غَدَت عَلَیهِ البَرَکَةُ وَ راحَت اِلی یَومِ القیامَةِ؛ هر کس به نام من نامگذاری کند و برکت و خجستگی مرا امید داشته باشد، برکت به سوی او خواهد آمد و تا قیامت (باقی) خواهد بود. کنزالعمّال، ح ۴۵۲۲۱

حدیث۱۲۱

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَدِّبوا اَولادَکُمْ عَلی ثَلاثِ خِصالٍ : حُبِّ نَبِیِّکُمْ و حُبِّ اَهْلِ بَیْتِهِ وَ عَلی قِراءَةِ الْقُرآنِ؛ فرزندانتان را به سه چیز ادب کنید: عشق به پیامبرتان، عشق به خاندان او، و قرآن خواندن. غرر الحکم، ح ۴۴۸۸

حدیث۱۲۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکرِموا أولادَکُم و أحسِنوا آدابَهُم؛ فرزندانتان را گرامی بدارید و نکو تربیت شان کنید. عوالی اللآلی ، ج ۱ ، ص ۲۵۴

حدیث۱۲۳

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: اِنَّ النّاسَ اِلی صالِحِ الاَدَبِ اَحوَجُ مِنهُم اِلَی الفِضَّةِ وَ الذَّهَبِ؛ مردم، به ادب (فرهنگ و تربیتِ) درست ، نیازمندترند، تا به طلا و نقره . غرر الحکم، ح ۳۵۹۰

حدیث۱۲۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: لا تَقسِروا اَولادَکُم عَلی آدابِکُم ، فَاِنَّهُم مَخلوقونَ لِزَمانٍ غَیرِ زَمانِکُم آداب و رسوم خود را به فرزندانتان تحمیل نکنید، زیرا آنان برای زمانی غیر از زمان شما آفریده شده‌اند . شرح ابن ابی الحدید ، ج ۲۰، ح ۱۰۲ .

حدیث۱۲۵

امام علی علیه السلام می فرمایند: لا أدَبَ مَعَ غَضَب با خشم، تربیت ممکن نیست. غرر الحکم ، ح ۱۰۵۲۹

حدیث۱۲۶

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: بادِرُوا أولادَکُم بِالحَدیثِ قَبلَ أن یَسبِقَکُم إلَیهِمُ المُرجِئَهُ؛ در آموزش حدیث به فرزندانتان شتاب کنید پیش از آنکه مرجئه (منحرفان) زودتر از شما به سراغ آنها بروند. کافی، ج ۶، ص ۴۷

حدیث۱۲۷

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أدِّبُوا أوْلادَکُمْ عَلَی ثَلاثٍ: حُبِّ نَبِیکُمْ، وَحُبِّ أهلِ بَیتِهِ، وَعَلَی قِرَاءَةِ الْقُرآنِ؛ فرزندانتان را با سه خصلت تربیت کنید: دوستی پیامبر اکرم (ص)، دوستی اهل بیت ایشان(ع) و تلاوت قرآن. لجامع الصغیر، ج ۱، ص ۱۴

حدیث۱۲۸

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: عَلَیکَ بِالاحداثِ فَإنَّهُم اسرَعُ إلی کلِّ خَیرٍ؛ نوجوانان را در یاب، که این گروه در پذیرش هر خوبی ، بیشتر شتاب می کنند. (الکافی ، ج ۸ ، ص ۹۳)

حدیث۱۲۹

حضرت رسول (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَوسِعوا لِلشَّبابِ فِی المَجلِسِ وَ اَفهِموهُمُ الحَدیثَ فَاِنَّهُمُ الخُلوفُ وَ اَهلُ الحَدیثِ ؛ برای جوانان در مجالس جای باز کنید، و امور نو و جدید را به آنان تفهیم کنید، چرا که این گروه جایگزین شما و درگیر مسائل جدید خواهند شد. (الفردوس ، ج ۱، ص ۹۸، ح ۳۲۰)

حدیث۱۳۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اِنَّ النّاسَ اِلی صالِحِ الادَبِ اَحوَجُ مِنهُم اِلَی الفِضَّةِ وَ الذَّهَبِ؛ مردم، به ادب (فرهنگ و تربیتِ) درست ، نیازمندترند، تا به طلا و نقره. (مکارم الأخلاق، ص ۱۷)

حدیث۱۳۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: کفاک أدباً لِنفسِک اجتِنابُ ما تَکرَهُهُ مِن غَیرِک؛ برای تربیت کردن خود همین بس که از آنچه در دیگران نمی‌پسندی، دوری کنی. (بحار الأنوار، ج ۷۰، ص ۷۳)

حدیث۱۳۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أولَی الأشیاءِأن یتَعَلَّمَها الأحداثُ الأشیاءُالّتِی إذا صاروُارِجالاً- إحتاجوا إلَیها؛ بهترین چیزی که نوجوانان باید فراگیرند، چیزهایی است که در بزرگسالی خود به آنها نیاز خواهند داشت. (شرح نهج البلاغه، ابن ابی الحدید، ج ۲، ص ۳۳۳)

حدیث۱۳۳

امام سجاد(علیه السلام) فرمودند: كثرةُ النُّصحِ يدعو إلى التُّهمَةِ؛ نصیحت زیاد، موجب بدبینی می‌شود. بحار الأنوار، ج۷۲، ص۶۶

حدیث۱۳۴

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: مَن قَرَا القُرآن و هو شابٌّ مُؤمِنٌ ، اختَلَطَ القُرآنُ بلَحمِهِ و دَمِهِ؛ هر جوان مؤمنی که قرآن بخواهد، قرآن با گوشت و خون او را در می آمیزد. الامام صادق (علیه السلام)- الوسائل ۱۴/۲

حدیث۱۳۵

بهترین میراث پدران برای فرزندان، ادب است نه مال و ثروت؛ زیرا ثروت از بین می رود و ادب می ماند. اصول کافی، ج۸، ص ۱۵۰.

حدیث۱۳۶

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: بهترین میراث پدران برای فرزندان، ادب است نه مال و ثروت؛ زیرا ثروت از بین می رود و ادب می ماند. اصول کافی، ج۸، ص ۱۵۰.

حدیث۱۳۷

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بهترین شرافت و افتخار خانوادگی، ادب نیکو است. غررالحکم، ح ۲۹۴۹.

حدیث۱۳۸

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : اِذا بَلَغَ اَوْلادُكُمْ سَبْعَ سِنينَ فَفَرِّقوا بَيْنَ فُرُشِهِمْ؛ هرگاه کودکانتان به هفت‌سالگی رسیدند، رختخواب‌هایشان را جدا کنید. مستدرک علی الصحیحین ، ج ۱، ص ۳۱۷، ح ۷۲۱ .

حدیث۱۳۹

امام علی علیه‌السلام : اَلْاِفْراطُ فِى الْمَلامَةِ يَشُبُّ نيرانَ اللِّجاجِ ؛ زیاده‌روی در سرزنش کردن ، آتش لجاجت را شعله‌ور می‌سازد . تحف العقول ، ص ۸۴ .

حدیث۱۴۰

امام کاظم علیه‌السلام : تُسْتَحَبُّ عَرامَةُ الصَّبىّ فى صِغَرِهِ لِيَكونَ حَليما فى كِبَرِهِ، ما يَنْبَغى اَنْ يَكونَ اِلاّ هكَذا ؛ خوب است بچّه در کودکی بازی‌گوش باشد تا در بزرگ‌سالی بردبار گردد و شایسته نیست که جز این باشد . کافی ، ج ۶، ص ۵۱، ح ۲ .

حدیث۱۴۱

امام علی علیه‌السلام : مَنْ سَاَلَ فى صِغَرِهِ اَجابَ فى كِبَرِهِ ؛ هر کس در خردسالی سئوال کند، در بزرگ‌سالی‌اش پاسخ می‌دهد . غرر الحکم ، ح ۸۲۷۳.

حدیث۱۴۲

قالَ بَعْضُهُم: شَکْوَتُ اِلیابِی الْحَسَنِ موسی علیه‌السلام ابنا لی، فَقالَ :لا تَضْرِبْهُ،وَاهْجُرْهُ وَ لا تُطِلْ؛ کسی گفت: از فرزندم به امام کاظم علیه‌السلام شکایت کردم . ایشان فرمودند : او را نزن بلکه با او قهر کن ولی نه به مدّت طولانی . عدّهٔ الداعی ، ص ۷۹.

حدیث۱۴۳

امام علی علیه‌السلام : وَ حَقُّ الْوَلَدِ عَلَی الوالِدِ أنْ یُحَسِّنَ اِسمَهُ وَ یُحَسِّنَ اَدَبَهُ، و یُعَلِّمَهُ القُرآنَ ؛ حقّ فرزند بر پدر ، آن است که نام خوب بر او بگذارد و او را خوب تربیت کند و قرآن به او بیاموزد . نهج البلاغهٔ ، حکمت ۳۹۹.

حدیث۱۴۴

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ کانَ عِنْدَهُ صَبِیٌّ فَلْیَتَصابَ لَهُ ؛ هر کس با کودک سروکار دارد ، با او کودکانه رفتار کند . من لا یحضره الفقیه ، ج ۳، ص ۴۸۳، ح ۴۷۰۷.

حدیث۱۴۵

پیامبر اعظم صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ وُ لِدَ لَهُ مَولودٌ فَلْیُؤَذِّنْ فی اُذُنِهِ الْیُمْنی بِاَذانِ الصَّلاهِٔ وَلْیُقِمْ فِی الْیُسْری فَاِنَّها عِصْمَهٌٔ مِنَ الشَّیْطانِ الرَّجیم ؛ به هر کس فرزندی داده شود ، باید در گوش راست او اذان نماز و در گوش چپ او اقامه بگوید ؛ چرا که مایه ایمنی از شیطانِ رانده شده است . کافی ، ج ۶، ص ۲۴، ح ۶.

حدیث۱۴۶

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : اَطْعِمُوا الْمَرأَهَٔ فی شَهْرِها الَّتی تَلِدُ فیهِ التَّمْرَ فَاِنَّ وَلَدَها یَکونُ حَلیما نَقیّا ؛ به زن، در ماهی که زایمان کرده ، خرما بدهید، چرا که فرزند او بردبار و پاک می‌شود . مکارم الأخلاق ، ص ۱۶۹ .

حدیث۱۴۷

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : وَالَّذی نَفْسی بِیَدِهِ لَوْ اَنَّ رَجُلًا غَشِیَ امْرَاَتَهُ وَ فِی الْبَیْتِ صَبِیٌّ مُسْتَیْقِظٌ یَراهُما وَیَسْمَعُ کَلامَهُما وَنَفَسَهُما ما اَفْلَحَ اَبَدا ؛ اِذا کانَ غُلاما کانَ زانیا اَوْ جارِیَهًٔ کانَتْ زانیَهًٔ؛ سوگند به کسی که جانم به دست اوست ، اگر کسی با همسرش درآمیزد و در اتاق ، کودکی بیدار باشد که آنان را ببیند و سخن گفتن و صدای نَفَس آنان را بشنود ، هرگز رستگار نمی‌شود . اگر پسر باشد ، مردی زناکار و اگر دختر باشد ، زنی زناکار می گردد . کافی، ج ۵، ص ۵۰۰، ح ۲.

حدیث۱۴۸

امام علی علیه‌السلام : لا أدَبَ مَعَ غَضَبٍ؛ با خشم، تربیت [ممکن] نیست . غرر الحکم، ح ۱۰۵۲۹.

حدیث۱۴۹

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : اِنَّ الْوَلَدَ الصّالِحَ رَیْحانَهٌٔ مِنْ رَیاحینِ الْجَنَّهِٔ؛ فرزند شایسته ، گُلی از گل‌های بهشت است . کافی ، ج ۶،

ص ۳، ح ۱۰.

حدیث۱۵۰

امام باقر (علیه السلام): مَنْ عَلَّمَ بابَ هُدیً فَلَهُ مِثْلُ اَجْرِ مَنْ عَمِلَ بِهِ وَ لا یُنْقَصُ اُولئِکَ مِنْ اُجورِهِمْ شَیْئاً وَ مَنْ عَلَّمَ بابَ ضَلالٍ کانَ عَلَیْهِ مِثْلُ اَوزارِ مَنْ عَمِلَ بِهِ وَ لا یُنْقَصُ اُولئِکَ مِنْ اَوزارِهِمْ شَیْئا؛ هرکس باب هدایتی را به کسی آموزش دهد، پاداش همه کسانی را که به آن عمل کنند، دارد، بی آنکه چیزی از پاداش آنان کم شود و هرکس باب گمراهی را یاد دهد، گناهان همه کسانی که بدان عمل کنند، بر او نیز بار می‌شود، بی آن‌که چیزی از گناهان آنان کم شود. کافی ، ج ۱، ص ۳۵، ح ۴.

حدیث۱۵۱

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: إنا نأمر صبیاننا بتسبیح فاطمه علیها السلام کما نأمرهم بالصلاه فالزمه فإنه لم یلزمه عبد فشقی؛ ما همان گونه که فرزندان خود را به نماز وا می داریم به تسبیح حضرت فاطمه(سلام الله علیها) وادار می سازیم پس به آن پایبند باش که هرکس به آن پایبند شود، بدبخت نخواهد شد. کافی ۳/۳۴۳/۱۳

فرزندان

حدیث۱

امام سجاد (علیه السلام): واءما حق الولد فتعلم اءنه منک ومضاف الیک فی عاجل الدنیا بخیره و شره واءنک مسؤ ول عما ولیته من حسن الادب والدلالهٔ علی ربه والمعونهٔ له علی طاعته ...؛ حق فرزند این است که بدانی او از تو است در دنیا با هر خیر و شری که دارد به تو منسوب است و تو مسئول تربیت نیکو و راهنمایی اش به سوی خدا و یاریش در اطاعت از پروردگارش هستی ... تحف العقول ص ۲۶۳.

حدیث۲

الإمام علیّ علیه‌السلام : اِختِنوا أولادَکُم یَومَ السّابِعِ لا یَمنَعکُم حَرٌّ ولا بَردٌ ؛ فَإنَّهُ طَهورٌ لِلجَسَدِ ، وإنَّ الأَرضَ لَتَضِجُّ إلَی اللّهِ مِن بَولِ الأَغلَفِ . امام علی علیه‌السلام : فرزندانتان را در روز هفتم [تولّد] ختنه کنید . نه گرما ، شما را از آن ، باز دارد ، نه سرما ؛ چرا که این کار ، مایه پاکیِ تن است و زمین از پیشاب ختنه‌ناشدگان به درگاه خداوند می‌نالد . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۴ ، صفحه ۱۱۰ ، حدیث ۱۶ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۵۹۰

حدیث۳

الإمامُ الباقرُ علیه‌السلام : اِستَرضِعْ لِولَدِکَ بِلَبَنِ الحِسانِ ، وإیّاکَ والقِباحَ ؛ فإنّ اللَّبَنَ قد یُعدِی . امام باقر علیه‌السلام : برای شیر دادن کودک خود دایه خوش اخلاق استخدام کن و از دایه‌های بد اخلاق کن ؛ زیرا شیر (ویژگیها را) سرایت می‌دهد . الکافی : ۶ / ۴۴ / ۱۲

حدیث۴

الإمام عليّ عليه‌السلام : اُنظُروا مَن تُرضِعُ أولادَكُم ؛ فَإِنَّ الوَلَدَ يَشِبُّ عَلَيهِ . امام على عليه‌السلام : بنگريد كه چه كسى فرزندانتان را شير مى‌دهد ؛ چرا كه كودك ، به همين شير ، رشد مى‌كند . الكافى ، جلد ۶ ، صفحه ۴۴ ، حديث ۱۰، دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۶۸۰

حدیث۵

الإمام الباقر عليه‌السلام : اِستَرضِع لِوَلَدِكَ بِلَبَنِ الحِسانِ ، وإيّاكَ وَالقِباحَ ؛ فَإِنَّ اللَّبَنَ قَد يُعدى . امام باقر عليه‌السلام : براى فرزند خود ، از زنان زيبا ، شيردهى بخواه و از زشتان بپرهيز ؛ چرا كه شير ، گاه سرايت مى‌كند . تهذيب الأحكام ، جلد ۸ ، صفحه ۱۱۰ ، حديث ۳۷۶ ، دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۶۸۲

حدیث۶

رسول اللّه صلى الله عليه و آله و سلّم : لا تَستَرضِعُوا الحَمقاءَ ولاَ العَمشاءَ ؛ فَإِنَّ اللَّبَنَ يُعدى . پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : زن كودن و نيز زنى را كه چشمش ضعيف است و آب‌ريزش دارد ، به دايگى مگيريد ؛ چرا كه شير ، سرايت مى‌كند . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۳۲۳ ، حديث ۱۳،دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۶۸۲

حدیث۷

رسول اللّه صلى الله عليه و آله و سلّم : مِن سُنَّتِي التَّزويجُ ، وَاطلُبُوا الوَلَدَ ؛ فَإِنّي اُكاثِرُ بِكُمُ الاُمَمَ غَداً . وتَوَقَّوا عَلى أولادِكُم لَبَنَ البَغِيِّ مِنَ النِّساءِ ، وَالمَجنونَةِ ؛ فَإِنَّ اللَّبَنَ يُعدى . پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : همسر دادن و همسر گرفتن ، از سنّت من است . فرزند بجوييد ؛ چرا كه من ، فردا به شما بر ديگر امّت‌ها فراوانى مى‌جويم . درباره فرزندانتان ، از شير زنان بدكاره و ديوانه ، اجتناب كنيد ؛ چرا كه شير ، سرايت مى‌كند . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۳۲۳ ، حديث ۹ دانش نامه احاديث پزشكى : ۱ / ۶۸۴

حدیث۸

قال الامام الصادق - عليه السلام - : أَيُّمَا رَجُل دَعَا عَلَى وَلَدِهِ أَورَثَهُ الفَقرَ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: هر مردى كه فرزند خود را نفرين كند، مبتلا به فقر مى شود. «بحار الأنوار، ج ۱۰۴، ص ۹۹»

حدیث۹

(كانَ عَلِيُّ بْنَ الْحُسَيْنِ - عَلَيْهِ السَّلامُ - اذا بُشِّرَ بِوَلَدِ لَمْ يَسْئَلْ اَذَكَرٌ هُوَ اَمْ اُنْثى بَلْ يَقُولُ اَسَوِيٌّ فَاِذا كانَ سَوِيّاً) قالَ:الْحَمْدُ لِلّه الَّذى لَمْ يَخْلُقهُ مُشَوَّهاً. (وقتى امام سجاد - عليه السلام - را به ولادت مولودى بشارت مى‌دادند، نمى‌پرسيد پسر است يا دختر، بلكه از اندام معتدل و ساختمان سالم او سؤال مى كرد. چون خبر سلامتش را مى‌شنيد)، مى گفت: خدا را شكر كه او را قبيح و ناموزون نيافريده است. «مكارم الاخلاق، ص ۱۱۹»

حدیث۱۰

قال الامام على - عَلَيْهِ السَّلامُ - : لايَصْلَحُ الْكِذْبُ جِدٌّ وَ لاهَزْلٌ وَ لا اَنْ يَعِدَ اَحِدُكُمْ صَبِيَّهُ ثُمَّ لايَفِىَ لَهُ. امام على - عليه السلام - فرمودند: شايسته نيست آدمى به جد يا به شوخى دروغ بگويد و شايسته نيست كسى به فرزند خود وعده‌اى بدهد و به آن وفا

ننماید. «وسائل الشیعه، ج۳، ص ۲۳۲»

حدیث۱۱

قالَ رَسُولُ اللهِ - صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ - : إنَّ اللّهَ تَعالی یُحِبُّ أن تَعدِلُوا بَینَ أولادِکم حَتّی فی القُبَلِ. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: خداوند دوست دارد که میان فرزندانتان عادلانه رفتار کنید، حتی در بوسیدن آنها. «میزان الحکمه، ح ۲۲۶۶۵»

حدیث۱۲

قالَ رسول الله - صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ - : رَحِمَ اللهُ عَبْداً اَعانَ وَلَدَهُ عَلی بِرِّهِ بِالاِحْسانِ اِلَیْهِ وَ التَّاَلُّفِ لَهُ وَ تَعْلیمِه وَتأدیبِه. رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: خداوند رحمت کند پدری را که با نیکی نمودن و مهربانی به فرزندش و با آموزش دادن و ادب کردنش او را در نیکی به خود یاری می‌کند. «مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۶۲۶»

حدیث۱۳

قالَ رَسُولُ اللهِ - صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ - : اذا واعَدَ اَحَدُکُمْ صّبِیَّهُ فَلْیُنْجِزْ. رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: وقتی یکی از شما به فرزند خود وعده‌ای داد پس به آن وفا کند و از عهد خود تخلف ننماید. «مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۶۲۶»

حدیث۱۴

کانَ رسول الله - صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ - یَقْدِمُ مِنَ السَّفرِ فَیَتَلَقّاهُ الصِّبیانُ ... . موقعی که رسول اکرم از سفری مراجعت می‌فرمود و در رهگذر با کودکان مردم برخورد می‌کرد به احترام آن‌ها می‌ایستاد، سپس امر می‌فرمود کودکان را می‌آوردند، از زمین برمی‌داشتند و به آن حضرت می‌دادند. رسول اکرم بعضی را در بغل می‌گرفت و بعضی را بر پشت و دوش خود سوار می‌کرد و به اصحاب خویش می‌فرمودند: کودکان را بغل بگیرید و بر دوش خود بنشانید. «محجة البیضاء، ج ۳، ص ۳۶۶»

حدیث۱۵

قَبَّلَ رَسُولُ اللهِ - صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ - الحَسَنَ و الْحُسَیْنَ - عَلَیْهِما السَّلامُ - فَقالَ: الْاَقْرَعُ بْنُ حابِسٍ اِنَّ لی عَشْرَةًمِنَ الْاَوْلادِ ما قَبَّلْتُ واحِداً مِنْهُمْ. فَقالَ: ما عَلَیَّ اَنْ نَزَعَ اللهُ الرَّحْمَةَ مِنْکَ. رسول اکرم - صلی الله علیه و آله - حسن و حسین - علیهما السلام - را بوسید. اقرع بن حابس که ناظر مهر و عطوفت پیغمبر نسبت به فرزندان خود بود، عرض کرد: من ده فرزند دارم و هرگز آن‌ها را نبوسیده‌ام. حضرت در جواب فرمودند: ر.بطی به من ندارد که خداوند ریشه رحمت و شفقت را از قلب تو کنده است. «مکارم الاخلاق، ص ۱۱۳»

حدیث۱۶

النَّبِیِّ - صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ - نَظَرَ اِلی رَجُلٍ لَهُ ابْنانِ فَقَبَّلَ اَحِدَهُما وَ تَرَکَ الآخَرَ. فَقالَ رسول الله - صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ - فَهَلّا ساوَیْتَ بَیْنَهُما؟ (پدری با دو فرزند خود شرفیاب محضر رسول اکرم - صلی الله علیه و آله - بود. یکی از فرزندان خود را بوسید و به فرزند دیگر اعتنایی نکرد.) پیامبر اکرم که این رفتار (نادرست) را مشاهده کرد، به او فرمودند: چرا با فرزندانت به طور مساوی رفتار نمی‌کنی؟ «مکارم الاخلاق، ص ۱۱۳»

حدیث۱۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : البَناتُ هُنَّ المُشفِقاتُ الُمجَهَّزاتُ المُبارَكاتُ ؛ این دخترانند که دلسوز و مددکار و با برکتند . کنزالعمّال : ۴۵۳۹۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۲

حدیث۱۸

امام صادق علیه‌السلام : میراثُ اللّه مِن عَبدِهِ المؤمنِ وَلَدٌ صالِحٌ یَستَغفِرُ لَهُ ؛ میراث خدا از بنده مؤمنش ، فرزند صالحی است که برای او آمرزش بطلبد . مکارم الأخلاق : ۱ / ۴۷۱ / ۱۶۱۰

حدیث۱۹

امام علی علیه‌السلام : ما سَألتُ ربِّی أولادا نُضْرَ الوَجهِ، ولاسَألتُهُ وَلَدا حسَنَ القامَةِ ، ولكنْ سَألتُ ربِّی أولادا مُطِیعِینَ للّهِ وَجِلِینَ مِنهُ ؛ حتّی إذا نَظَرتُ إلَیهِ وهُو مُطیعٌ للّه قَرَّت عَینی ؛ من از پروردگار خود نه فرزندانی زیبارو خواستم و نه فرزندی خوش قد و قامت ، بلکه از پروردگارم فرزندانی خواستم که فرمانبردار خدا باشند و از او بترسند ، تا وقتی به او نگاه کنم و ببینم از خداوند فرمان می‌برد ، چشمم روشن شود . بحار الأنوار : ۱۰۴ / ۹۸ / ۶۶

حدیث۲۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الوَلَدُ الصّالِحُ رَیحانَةٌ مِن اللّه ، قَسَمَها بَینَ عِبادِهِ ؛ فرزند شایسته ، دسته گلی خوشبوست از جانب خداوند که میان بندگانش قسمت می کند . الکافی : ۶ / ۲ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۲

حدیث۲۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أولادُنا أكبادُنا ، صُغَراؤهُم اُمَراؤنا، وكُبَراؤهُم أعداؤنا ، فإن عاشُوا فَتَنُونا ، وإن ماتُوا أحزَنُونا ؛ فرزندان ما جگر گوشه‌های ما هستند، خردسالانشان فرمانروایان ما هستند و بزرگترهایشان دشمنان ما، اگر زنده باشند بلای جان ما هستند و اگر بمیرند، باعث غم و اندوه ما می‌شوند . جامع الأخبار : ۲۸۳ / ۷۵۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۲

حدیث۲۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مِن سَعادَةِ الرّجُلِ الوَلَدُ الصّالِحُ؛ از خوشبختی مرد ، داشتن فرزند شایسته است . بحار الأنوار : ۱۰۴ / ۹۸ / ۶۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۲

حدیث۲۳

امام علی علیه‌السلام : مُرُوا أولادَكُم بطَلَبِ العِلم ؛ فرزندان خود را به آموختن دانش وادارید . کنزالعمّال : ۴۵۹۵۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۶

حدیث۲۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الوَلَدُ سَيِّدٌ سَبعَ سِنينَ ، وخادِمٌ سَبعَ سِنينَ ، ووَزيرٌ سَبعَ سِنينَ ، فإن رضِيتَ مُكانَفَتَهُ لإحدى وعِشرينَ ، وإلاّ فاضرِبْ على كَتِفِهِ ، قد أعذَرتَ إلَى اللّه فيهِ؛ فرزند هفت سال سرور است ، هفت سال خدمتکار و هفت سال وزیر و دستیار . اگر تا بیست و یک سالگی از کمکی که به او کرده‌ای راضی بودی (و تربیت نتیجه داد) که خوب ، وگرنه به شانه او بزن (و دیگر به حال خود رهایش کن) و تو درباره او نزد خداوند معذوری . کنزالعمّال : ۴۵۳۳۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۲۵

امام صادق علیه‌السلام : تَجِبُ للوَلَدِ على والِدِهِ ثَلاثُ خِصالٍ : اختِيارُهُ لِوالِدَتِهِ ، وتَحسينُ اسمِهِ ، والمُبالَغَةُ في تَأديبِهِ ؛ فرزند سه حقّ بر گردن پدرش دارد : انتخاب مادری خوب برای او ، نامگذاری خوب او و کوشش در تربیت او . بحار الأنوار : ۷۸ / ۲۳۶ / ۶۷

حدیث۲۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : جُلوسُ المَرءِ عندَ عِيالِهِ أحَبُّ إلى اللّه تعالى مِن اعتِكافٍ في مَسجِدِي هذا ؛ نشستن مرد نزد زن و فرزندش ، نزد خداوند متعال محبوبتر است از اعتکاف در این مسجد من . تنبیه الخواطر : ۲ / ۱۲۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۴

حدیث۲۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أكرِمُوا أولادَكُم وأحْسِنوا آدابَهُم يُغْفَرْ لَكُم؛ فرزندان خود را گرامی بدارید و آنان را خوب تربیت کنید، (که به این ترتیب) آمرزیده می‌شوید . بحار الأنوار : ۱۰۴ / ۹۵ / ۴۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۶

حدیث۲۸

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): أكرِموا أولادَكُم، وأحسِنوا أدَبَهُم؛ به فرزندان خود احترام گذارید و آنان را آداب نیکو بیاموزید. میزان الحکمهٔ: ح ۴۰۲

حدیث۲۹

امام صادق(سلام الله علیه): كَسبُ الحَرامِ يَبينُ فِي الذُّرِّيَّةِ؛ (اثر) کسب حرام، در نسل آشکار می‌شود. الکافی: ج ۵، ص ۱۲۵، ح ۴

حدیث۳۰

أطعِمُوا المَرأَةَ في شَهرِهَا الَّتي تَلِدُ فيهِ ، التَّمرَ؛ فَإِنَّ وَلَدَها يَكونُ حَليما نَقِيّا؛ به زن، در ماهی که فرزند به دنیا می‌آورد، خرمای تازه بدهید؛ چرا که در این صورت، کودک وی بردبار و پاک خواهد بود . بحار الأنوار ، جلد ۶۶، صفحه ۱۴۱ ، حدیث ۵۸

حدیث۳۱

امام صادق علیه‌السلام : أيُّما رَجُلٍ دَعا على ولَدِهِ أورَثَهُ الفَقرَ؛ هر مردی که فرزند خود را نفرین کند ، فقر برایش به ارث گذارد . بحار الأنوار : ۱۰۴ / ۹۹ / ۷۷

حدیث۳۲

قال الصادق – علیه السلام –: حتی یتم له تسع سنین ، فاذا تمت له علم الوضو وضرب علیه وامر بالصلوة و ضرب علیها، فاذا، تعلم ، الوضوء و الصلاة غفرالله لوالدیه ؛ وقتی (فرزندتان) به سن نه سالگی برسد، پس وقتی که نه سالش تمام شد، وضو را به او یاد بدهید واگر کوتاهی کرد او را ادب کنید، و او را امر به نماز کنید و اگر کوتاهی کرد او را ادب کنید پس زمانیکه فرزند وضو و نماز را یاد گرفتید، خدا پدر و مادرش را می آمرزد. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۳).

حدیث۳۳

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: مرو صبیانکم بالصلوة اذا کانو ابناء ست سنین و اضربوهم اذا کانوا ابناء سبع سنین و فرقوا بینهم فی المضاجع کانوا ابناء عشر سنین؛ فرزندان خود را در سن شش سالگی به نماز وادار کنید، و در هفت سالگی آنا را (در صورت نخواندن) تنبیه کنید، ودر سن ده سالگی رختخواب آنان را جدا کنید. (مستدرک الوسائل ، ج ۱ ص ۱۷۱).

حدیث۳۴

قال علی – علیه السلام –: علموا صبیانکم الصلاة ؛ نماز را به فرزندانتان بیاموزید. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴ ص ۴۶).

حدیث۳۵

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: مروا صبیانکم بالصلوة اذا بلغوا سبع سنین و اضربوهم علی ترکها اذا بلغوا تسعا ؛ فرزندان هفت ساله تان را به نماز وادار کنید و نه سالگان را اگر ترک نماز نمودند تاءدیب کنید. (سفینة البحار، ج ۲ ص ۲۵).

حدیث۳۶

قال الباقر – علیه السلام –: انا ناءمر صبیننا بالصلاة اذا کانوا بنی خمس سنین فمروا صبیانکم بالصلاة اذا کانوا بنی سبع سنین ؛ فرزندان ما وقتی پنج ساله می شوند، امر می کنیم که نماز بخوانند، پس شما هم هنگامی که فرزندانتان به هفت سالگی رسیدند، آنها را نماز خواندن امر کنید. (وسائل الشیعه ، ج ۳ ص ۱۲).

حدیث۳۷

قال علی – علیه السلام –: علموا صبیانکم الصلاة وخدوهم بها اذا بلغوا ثمانی سنین ؛ نماز را به فرزندان خویش تعلیم دهید، و چون به هشت سالگی رسیدند، آنان را وادار به خواندن این فریضه الهی نمایند. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۲).

حدیث۳۸

قال الصادق – علیه السلام –: یا اباهارون ! انا ناءمر صبیاننا بتسبیح فاطمة – علیهاالسلام – کما ناءمرهم بالصلاة ، فالزمه ، فانه لم یلزمه عبد فشقی؛ ای اباهارون! ما بچه های خود را همان طور که به نماز امر می کنیم ، به تسبیح حضرت فاطمه (علیهاالسلام) نیز امر می کنیم تو نیز بر آن مداومت کن ، زیرا بنده شقی (و بدبخت معنوی) بدان پای بند نمی شود. (فروع کافی ، کتاب الصلاة ص ۳۴۳، ح ۱۳).

حدیث۳۹

قال الصادق – علیه السلام – : حتی یتم له تسع سنین ، فاذا تمت له ، علم الوضوء و اضرب علیه و اءمر بالصلوة واضرب علیها، فاذا تعلم الوضوء و الصلاهٔ غفر الله لوالدیه ، ان شاء الله ؛ وقتی فرزندانتان به سن نه سالگی رسید، پس وقتی که نه سالش تمام شد وضو را به او یاد بدهید و اگر کوتاهی کرد او را ادب کنید و او را امر به نماز کنید و اگر کوتاهی کرد او را ادب کنید. پس وقتی فرزند وضو ونماز را یاد گرفت ، خدا پدر و مادرش را می آمرزد، ان شاء الله . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۳)

حدیث۴۰

قال الصادق – علیه السلام –: من اقام فی مسجد بعد صلوته انتظارا للصلوهٔ فهو ضیف الله و حق علی الله ان یکرم ضیفه ؛ کسی که بعد از هر نماز در مسجد بایستد، در حالیکه انتظار نماز بعدی را می کشد، پس او مهمان خدا است ، و بر خداست که مهمانش را اکرام کند. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۷۸)

حدیث۴۱

امام علی علیه‌السلام : حَقُّ الوَلَدِ علَی الوالِدِ أن یُحَسِّنَ اسمَهُ ، ویُحسِّنَ أدَبَهُ ، ویُعَلِّمَهُ القرآنَ؛ از جمله حقوق فرزند بر پدر ، این است که نامی نیکو بر او بنهد و بخوبی تربیتش کند و قرآن را به او بیاموزد . نهج البلاغهٔ : الحکمهٔ ۳۹۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

حدیث۴۲

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم فرمودند: اَدِّبوا اَولادَکُمْ عَلی ثَلاثِ خِصالٍ : حُبِّ نَبِیِّکُمْ و حُبِّ اَهْلِ بَیْتِهِ وَ عَلی قِراءَهِٔ الْقُرآنِ ؛ فرزندانتان را به سه چیز ادب کنید: عشق به پیامبرتان، عشق به خاندان او، و قرآن خواندن. غرر الحکم، ح ۴۴۸۸

حدیث۴۳

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: فرزندان ، به واسطه صالح بودن پدرانشان (از انحراف) محفوظ می‌مانند . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۶۸ ، ص ۲۳۶

حدیث۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تکرهوا البنات فإنّهنّ المونسات؛ دختران را مکروه مدارید که آنها مایه انسند. نهج الفصاحه

حدیث۴۵

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: انس و همدمی در سه کس باشد: همسر همراه، فرزند صالح، و برادر همراه. (غررالحکم ، باب انس و الفت)

حدیث۴۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اِنَّ النَّبِیَّ صلی‌الله‌علیه‌وآله اَبْصَرَ رَجُلاً لَهُ وَلَدانِ فَقَبَّلَ اَحَدَهُما وَتَرَکَ الآْخَرَ . فَقالَ رَسولُ اللّهِ

صلی‌الله‌علیه‌وآله : فَهَلّا واسَیْتَ بَیْنَهُما ؛ پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله کسی را دیدند که دو فرزند داشت . یکی را بوسید و دیگری را رها کرد . پیامبر خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله به او فرمودند : چرا میان آنان یکسان عمل نکردی؟ . جعفریّات ، ص ۵۵ .

حدیث۴۷

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : مَنْ قَبَّلَ وَلَدَهُ كَتَبَ اللّه عَزَّوَجَلَّ لَهُ حَسَنَةً وَمَنْ فَرَّحَهُ فَرَّحَهُ اللّه يَوْمَ الْقِيامَةِ، وَمَنْ عَلَّمَهُ الْقُرآنَ دُعِىَ بِالاَبَوَيْنِ فَيُكْسَيانِ حُلَّتَيْنِ يُضيىءُ مِنْ نورِهِما وُجوهُ اَهْلِ الْجَنَّةِ ؛ هر کس فرزندش را ببوسد ، خداوند عزّوجلّ برای او ثواب می‌نویسد و هر کسی که او را شاد کند ، خداوند روز قیامت او را شاد خواهد کرد و هر کس قرآن به او بیاموزد ، پدر و مادرش دعوت می‌شوند و دو لباس بر آنان پوشیده می‌شود که از نور آنها ، چهره‌های بهشتیان نورانی می گردد . کافی ، ج ۶، ص ۴۹، ح ۱.

حدیث۴۸

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اُحِبُّ الصِّبْيانَ لِخَمْسٍ : اَلاَْوَّلُ : اَنَّهُمْ هُمُ الْبَكّاؤونَ ، وَالثّانى : يَتَمَرَّغونَ بِالتُّرابِ وَ الثّالِثُ : يَخْتَصِمونَ مِنْ غَيْرِ حِقْدٍ وَ الرّابِعُ : لا يَدَّخِرونَ لِغَدٍ شَيئا وَ الْخامِسُ : يُعَمِّرونَ ثُمَّ يُخَرِّبونَ ؛ پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : کودکان را به خاطر پنج چیز دوست می‌دارم : اول آن‌که بسیار می‌گِریند ، دوم آن‌که با خاک بازی می‌کنند، سوم آن‌که دعوا کردن آنان همراه با کینه نیست؛ چهارم آن‌که چیزی برای فردا ذخیره نمی‌کنند، پنجم آن‌که می‌سازند و سپس، خراب می‌کنند (دلبستگی ندارند). مواعظ العددیّه ، ص ۲۵۹.

حدیث۴۹

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : مَنْ بَكى صَبِىٌّ لَهُ فَاَرْضاهُ حَتّى يُسَكِّنَهُ ، اَعْطاهُ اللّه عَزَّوَجَلَّ مِنَ الْجَنَّةِ حَتّى يَرْضى ؛ هر کس کودک گریان خود را راضی کند تا آرام شود ، خداوند از بهشت آن‌قدر به او می‌دهد تا راضی شود . الفردوس ، ج ۳، ص ۵۴۹.

حدیث۵۰

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اِنَّ اللّه لَيَرْحَمُ الْعَبْدَ لِشِدَّةِ حُبِّهِ لِوَلَدِهِ ؛ بدون تردید ، خداوند بر بنده خود به خاطر شدّت محبّت به فرزندش، رحم می‌کند . کافی ، ج ۶، ص ۵۰، ح ۵.

حدیث۵۱

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : مَنْ كانَ عِنْدَهُ صَبِىٌّ فَلْيَتَصابَ لَهُ ؛ هر کس با کودک سروکار دارد ، با او کودکانه رفتار کند . من لا یحضره الفقیه ، ج ۳، ص ۴۸۳.

حدیث۵۲

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : طَهِّروا اَوْلادَكُمْ يَوْمَ السّابِعِ فَاِنَّهُ اَطْيَبُ وَ اَطْهَرُ و اَسْرَعُ لِنَباتِ اللَّحْمِ، وَ اِنَّ الاَْرْضَ تَنْجُسُ مِنْ بَولِ الاَْغْلَفِ اَرْبَعينَ صَباحا ؛ روز هفتم [تولّد] ، فرزندتان را [با ختنه] پاک کنید ، چرا که مایه تمیزی و پاکیزگی بیشتر و

رویِش شتابنده‌ترِ گوشت است و زمین ، چهل روز از بول شخص ختنه نشده ، آلوده می‌ماند . کافی ، ج۶، ص۳۵، ح۲.

حدیث۵۳

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اَ لْبنونَ نَعیمٌ وَ الْبَناتُ حَسَناتٌ وَ اللّه یَسْأَلُ عَنِ النَّعیم ، وَ یُثیبُ عَلَی الحَسَناتِ ؛ پسران، نعمت‌اند و دختران خوبی. خداوند ، از نعمت‌ها سؤال می کند و به خوبی‌ها پاداش می‌دهد . کافی ، ج ۶، ص ۷، ح ۱۲ .

حدیث۵۴

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اَحِبُّوا الصِّبْیانَ وَ ارْحَمُوهُمْ ، وَ اذا وَعَدتُموهُمْ شَیْئا فَفُوا لَهُمْ ، فَاِنَّهُمْ لا یَدْرونَ اِلاّ اَنَّکُمْ تَرْزُقونَهُمْ ؛ کودکان را دوست بدارید و با آنان مهربان باشید و هرگاه به آنان وعده دادید ، به آن وفا کنید ، زیرا آنان ، روزی دهنده خود را کسی غیر از شما نمی‌دانند . کافی ، ج ۶، ص ۴۹، ح ۳.

حدیث۵۵

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اَلرَّضاعُ واحِدٌ وَ عِشْرونَ شَهْرا، فَما نَقَصَ فَهُوَ جَورٌ عَلَی الصَّبِیِّ ؛ شیرخواری ، ۲۱ ماه است . پس هر چه کم شود ، ظلم بر کودک است . کافی ، ج ۶، ص ۴۰، ح ۳ .

حدیث۵۶

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اَلْبَناتُ هُنَّ الْمُشْفِقاتُ الْمُجَهِّزاتُ الْمُبارَکاتُ، مَنْ کانَتْ لَهُ ابْنَةٌ واحِدَةٌ جَعَلَهَا اللّه لَهُ سِتْرا مِنَ النّارِ، و مَنْ کانَتْ عِنْدَهُ ابْنَتانِ اُدْخِلَ الْجَنَّةَ بِهِما، وَ مَنْ کانَتْ عِنْدَهُ ثَلاثُ بَناتٍ أوْ مِثْلُهُنَّ مِنَ الْاَخَواتِ وُضِعَ عَنْهُ الْجِهادُ وَ الصَّدَقَةُ ؛ دختران ، دلسوز ، مددکار و بابرکت‌اند . هر کس یک دختر داشته باشد ، خداوند ، او را پوششی از دوزخ قرار می‌دهد و هر کس دو دختر داشته باشد ، به خاطر آن وارد بهشت می‌شود و هر کس سه دختر یا مانند آن خواهر داشته باشد ، جهاد و صدقه از او برداشته می‌شود . کنز العمّال ، ح ۴۵۳۹۹ .

حدیث۵۷

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اِنَّ الْوَلَدَ الصّالِحَ رَیْحانَةٌ مِنْ رَیاحینِ الْجَنَّةِ؛ فرزند شایسته ، گُلی از گل‌های بهشت است . کافی ، ج ۶، ص ۳، ح ۱۰.

حدیث۵۸

قالَ رَجُلٌ: یا رَسولَ اللّهِ! ما حَقُّ ابْنی هذا؟ قالَ: تُحْسِنُ اسْمَهُ وَ اَدَبَهُ وَ تَضَعُهُ مَوْضِعا حَسَنا؛ مردی به رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم عرض کرد: حق این فرزند بر من چیست؟ پیامبر فرمودند: اسم خوب برایش انتخاب کنی، به خوبی او را تربیت نمایی و به کاری مناسب و پسندیده بگماری. عدّة الداعی، ص ۷۶.

حدیث۵۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مَن تَسَمّی بِاسمی یَرجو بَرَکَتی وَ یُمنی، غَدَت عَلَیهِ البَرَکَةُ وَ راحتَ اِلی یَوم

القیامَهِ؛ هر کس به نام من نامگذاری کند و برکت و خجستگی مرا امید داشته باشد، برکت به سوی او خواهد آمد و تا قیامت (باقی) خواهد بود. کنزالعمّال، ح ۴۵۲۲۱

حدیث۶۰

اَلاُنسُ فی ثَلاثٍ : فِی الزَّوجَهِ المُوافِقَهِ وَالوَلَدِ البارِّ وَالصَّدیقِ المُصافی؛ انس (وآرامش) در سه چیز است : در زن سازگار ، فرزند خوش‌رفتار و دوست باصفای وفادار. تحف العقول، ص ۳۱۸

حدیث۶۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکرِموا أولادَکُم و أحسِنوا آدابَهُم؛ فرزندانتان را گرامی بدارید و نکو تربیت شان کنید. عوالی اللآلی ، ج ۱ ، ص ۲۵۴

حدیث۶۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: لا تَقسِروا اَولادَکُم عَلی آدابِکُم ، فَاِنَّهُم مَخلوقونَ لِزَمانٍ غَیرِ زَمانِکُم آداب و رسوم خود را به فرزندانتان تحمیل نکنید، زیرا آنان برای زمانی غیر از زمان شما آفریده شده‌اند . شرح ابن ابی الحدید ، ج ۲۰، ح۱۰۲ .

حدیث۶۳

امام صادق علیه السلام فرمودند: إنّ اللهَ عَزَّوَجّلَ یَرحَمُ الرّجُلَ لَشُدَهِ حُبِّ لُوَلَدُه. براستی که خداوند عزوجل رحم می نماید مرد را، به سبب شدت محبت او به فرزندش. (ثواب الاعمال و عقاب الاعمال)

حدیث۶۴

حضرت امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: از سعادت آدمی است که محل کسب و کارش در شهر خودش باشد و همنشینانش مردان صالح باشند و فرزندی داشته باشد که کمک او باشد. الحضال، ص ۱۵۹.

حدیث۶۵

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : اُحِبُّ الصِّبْیانَ لِخَمْسٍ : اَلاْوَّلُ : اَنَّهُمْ هُمُ الْبَکّاؤونَ ، وَالثّانی : یَتَمَرَّغونَ بِالتُّرابِ وَ الثّالِثُ : یَخْتَصِمونَ مِنْ غَیْرِ حِقْدٍ وَ الرّابِعُ : لا یَدَّخِرونَ لِغَدٍ شَیئا وَ الْخامِسُ : یُعَمِّرونَ ثُمَّ یُخَرِّبونَ ؛ کودکان را به خاطر پنج چیز دوست می‌دارم : اول آن‌که بسیار می گِریند، دوم آن‌که با خاک بازی می کنند، سوم آن‌که دعوا کردن آنان همراه با کینه نیست؛ چهارم آن‌که چیزی برای فردا ذخیره نمی کنند، پنجم آن‌که می‌سازند و سپس، خراب می کنند (دل‌بستگی ندارند) . مواعظ العددیّه ، ص ۲۵۹.

حدیث۶۶

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ قَبَّلَ وَلَدَهُ کَتَبَ اللّه‌عَزّوَجَلّ لَهُ حَسَنَهً وَمَنْ فَرَّحَهُ فَرَّحَهُ اللّه‌یَوْمَ الْقیامَهِ، وَمَنْ عَلَّمُهُ الْقُرآنَ دُعیَ بِالاَْبَوَیْنِ فَیُکْسَیانِ حُلَّتَیْنِ یُضیءُ مِنْ نورِهِما وُجوهُ اَهْلِ الْجَنَّهِ ؛ هر کس فرزندش را ببوسد ، خداوند عزّوجلّ برای او ثواب می‌نویسد و هر

کسی که او را شاد کند ، خداوند روز قیامت او را شاد خواهد کرد و هر کس قرآن به او بیاموزد ، پدر و مادرش دعوت می‌شوند و دو لباس بر آنان پوشیده می‌شود که از نور آنها ، چهره‌های بهشتیان نورانی می گردد . کافی ، ج ۶، ص ۴۹، ح ۱.

حدیث۶۷

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : اَحِبّوا الصِّبْیانَ وَ ارْحَمُوهُمْ ، وَ اذا وَعَدتُموهُمْ شَیْئا فَفُوا لَهُمْ ، فَاِنَّهُمْ لا یَدْرونَ اِلّا اَنَّکُمْ تَرْزُقونَهُمْ ؛ کودکان را دوست بدارید و با آنان مهربان باشید و هرگاه به آنان وعده دادید، به آن وفا کنید، زیرا آنان ، روزی دهنده خود را کسی غیر از شما نمی‌دانند . کافی ، ج ۶، ص ۴۹، ح ۳.

حدیث۶۸

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ بَکی صَبیٌّ لَهُ فَاَرْضاهُ حَتّی یُسَکِّنَهُ ، اَعْطاهُ اللّه عَزّوَجَلَّ مِنَ الْجَنَّةِ حَتّی یَرْضی؛ هر کس کودک گریان خود را راضی کند تا آرام شود، خداوند از بهشت آن‌قدر به او می‌دهد تا راضی شود . الفردوس ، ج ۳، ص ۵۴۹، ح ۵۷۱۵ .

حدیث۶۹

امام صادق علیه‌السلام : اِنَّ اللّه لَیَرْحَمُ الْعَبْدَ لِشِدَّةِ حُبِّهِ لِوَلَدِهِ ؛ بدون تردید ، خداوند بر بنده خود به خاطر شدّت محبّت به فرزندش ، رحم می کند . کافی ، ج ۶، ص ۵۰، ح ۵.

حدیث۷۰

امام علی علیه‌السلام : وَ حَقُّ الوَلَدِ عَلَی الوالِدِ أنْ یُحَسِّنَ اِسمَهُ وَ یُحَسِّنَ اَدَبَهُ، و یُعَلِّمَهُ القُرآنَ ؛ حقّ فرزند بر پدر ، آن است که نام خوب بر او بگذارد و او را خوب تربیت کند و قرآن به او بیاموزد . نهج البلاغة ، حکمت ۳۹۹.

حدیث۷۱

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ کانَ عِنْدَهُ صَبِیٌّ فَلْیَتَصابَ لَهُ ؛ هر کس با کودک سروکار دارد ، با او کودکانه رفتار کند . من لا یحضره الفقیه ، ج ۳، ص ۴۸۳، ح ۴۷۰۷.

حدیث۷۲

امام صادق علیه‌السلام : اَلرِّضاعُ واحِدٌ وَ عِشْرونَ شَهْرا، فَما نَقَصَ فَهُوَ جَورٌ عَلَی الصَّبیِّ ؛ شیرخواری ، ۲۱ ماه است . پس هر چه کم شود ، ظلم بر کودک است . کافی ، ج ۶، ص ۴۰، ح ۳ .

حدیث۷۳

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : لَیْسَ لِلصَّبیِّ لَبَنٌ خَیْرٌ مِنْ لَبَنِ اُمِّهِ ؛ برای کودک ، هیچ شیری بهتر از شیر مادرش نیست . عیون اخبار الرضا ، ج ۱، ص ۳۸، ح ۶۹ .

حدیث۷۴

پیامبر اعظم صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ وُ لِدَ لَهُ مَولودٌ فَلْيُؤَذِّنْ فى اُذُنِهِ الْيُمْنى بِاَذانِ الصَّلاةِ وَلْيُقِمْ فِى الْيُسْرى فَاِنَّها عِصْمَةٌ مِنَ الشَّيْطانِ الرَّجيم ؛ به هر کس فرزنـدی داده شود ، بایـد در گوش راست او اذان نماز و در گوش چپ او اقامه بگویـد ؛ چرا که مایه ایمنی از شـیطانِ رانده شده است . کافی ، ج ۶، ص ۲۴، ح ۶.

حدیث۷۵

امام کاظم علیه السلام می فرمایند: «لایدخل الفقر بیتا فیه اسم محمد او احمد او علی او الحسن او الحسین او جعفر او طالب او عبدالله او فاطمـهٔ من النساء؛ در خانه ای که نام محمـد یا احمـد یا علی یا حسن یا حسـین یا جعفر یا طالب یا عبدالله و یا از میان زنان، فاطمه باشد، فقر [و تنگدستی] وارد نمی شود .» کافی، ج ۶، ص ۱۹ .

حدیث۷۶

پیامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودند: خداوند دوست دارد که میان فرزندان خود حتی در بوسیدن آنها به عدالت رفتار کنید.(بین فرزندان فرق نگذارید) نهج الفصاحه صفحه ۱۵۲ حدیث ۷۵۴

حدیث۷۷

پیـامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد : إنّ أوّلَ مـا یَنحِـلُ أحَـدُکم وَلَدَهُ : الاـسمُ الحَسَنُ ، فَلْیُحَسِّنْ أحَـدُکُمُ اسمَ وَلَـدِهِ؛ نخستین چیزی که هر یک از شـما به فرزنـدش پیشـکش می کنـد نام نیکوست. بنا بر این، هر کدام شـما نامی نیکو بر فرزند خویش نهد. بحار الأنوار : ۱۰۴/۱۳۰/۲۰ .

حدیث۷۸

امام صادق (علیه‌السـلام) فرمودنـد: اِنَّ اللّه لَیَرحَمُ العَبدَ لِشِدَّةِ حُبِّهِ لِوَلَدِهِ ؛ بدون تردید ، خداوند بر بنده خود به خاطر شدّت محبّت به فرزندش، رحم می‌کند. کافی، ج ۶، ص ۵۰، ح ۵

حدیث۷۹

پیامبراکرم(صـلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: اِرحَمِ الصَّغیرَ وَوَقِّرِ الکَبیرَ تَکُن مِن رُفَقائی؛ به کودکان رحم کن و بزرگسالان را احترام نما تا از دوستان من باشی. کافی، ج۲، ص۳۱۶، ح۷

حدیث۸۰

پیامبراکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: رَحِمَ اللّه اَبَا البَناتِ، اَلبَناتُ مُبارَکاتٌ مُحَبّباتٌ وَ البَنونَ مُبَشِّراتٌ وَ هُنَّ الباقیاتُ الصّالِحاتُ؛ رحمـت خـدا بر پـدری کـه دارای دختـرانی اسـت! دختـران، بـا برکـت و دوست داشـتنی‌اند و پسـران، مژده آورنـد. دختـران باقیـات الصالحات (بازماندگان شایسته)اند. مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۱۵، ح ۱۷۷۰۰

حدیث۸۱

امام صادق(علیه‌السلام) فرمودند: اَلبَنونَ نَعیمٌ وَ البَناتُ حَسَناتٌ وَ اللّه یَسألُ عَنِ النّعیمِ، وَ یُثیبُ عَلَی الحَسَناتِ؛ پسران، نعمت‌اند و دختران خوبی. خداوند ، از نعمت‌ها سؤال می‌کند و به خوبی‌ها پاداش می‌دهد. کافی، ج۶، ص۷، ح۱۲

حدیث۸۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: فی وَصیّتِهِ لابنِهِ وهُو یَعِظُهُ: أحیِ قَلبَکَ بالمَوعِظَةِ؛ در مقام اندرز به فرزند خود: دلت را با اندرز زنده گردان. (نهج البلاغة، کتاب ۳۱)

حدیث۸۳

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: مَن بَکی صَبیٌّ لَهُ فَاَرضاهُ حَتّی یُسَکِّنَهُ ، اَعطاهُ اللّه عَزَّوَجَلّ مِنَ الجَنَّةِ حَتّی یَرضی ؛ هر کس کودک گریان خود را راضی کند تا آرام شود ، خداوند از بهشت آن قدر به او می دهد تا راضی شود. (الفردوس، ج ۳، ص ۵۴۹، ح ۵۷۱۵)

حدیث۸۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: وَقِّروا کِبارَکُم یُوَقِّرکُم صِغارُکُم ؛ پیرانتان را حرمت نهید تا کودکانتان شما را حرمت نهند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۰۶۹

حدیث۸۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: وَلَدُ السُّوءِ یَهدِمُ الشَّرَفَ ، وَیَشینُ السَّلَفَ ؛ فرزندِ بد ، شرافت را بر باد می‌دهد و مایه ننگ پیشینیان می‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۰۶۵

حدیث۸۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: عَلِّمُوا صِبیانَکُم الصَّلاةَ وَخُذُوهُم بِها إذا بَلَغُوا الحُلُمَ ؛ به کودکان خود نماز بیاموزید و چون به سنّ بلوغ رسیدند ، آنان را برای نماز بازخواست کنید . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۳۰۵

حدیث۸۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: خَیرُ ما وَرَّثَ الآباءُ الأبناءَ الأدَبَ ؛ بهترین چیزی که پدران برای فرزندان به میراث می گذارند ، ادب است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۰۳۶

حدیث۸۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إنّما قَلبُ الحَدَثِ کَالأرضِ الخالِیَةِ مَهما أُلقِیَ فیها مِن کُلِّ شَیءٍ قَبِلَتهُ ؛ قلب نوجوان ، همچون زمین ناکشته است که هرچه در آن افکنده شود، می‌پذیرد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۹۰۱

حدیث۸۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: حنکوا اولادکم بتربهٔ الحسین (علیه السلام) فإنها امان؛ کام کودکانتان را با تربت حسین (علیه السلام) بردارید چرا که خاک کربلا فرزندانتان را بیمه می کند. وسائل الشیعه، ج، ?? ص???

حدیث۹۰

علّموا بنیکم الرّمی فإنّه نکایه العدوّ؛ فرزندان خویش را تیر اندازی آموزید که سر شکستگی دشمن است. نهج الفصاحه

حدیث۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سبع یجری للعبد أجرهنّ و هو فی قبره بعد موته: من علّم علما، أو أجری نهرا، أو حفر بئرا، أو غرس نخلا، أو بنی مسجدا، أو ورّث مصحفا، أو ترک ولدا یستغفر له بعدموته؛ هفت چیز است که پاداش آن برای بنده در قبر او و پس از مرگش دوام دارد کسی که علمی تعلیم دهد، یا نهری به جریان آورد یا چاهی حفر کند یا نخلی بکارد یا مسجدی بسازد یا مصحفی به ارث گذارد یا فرزندی به جا نهد که پس از مرگش برای او آمرزش خواهد. نهج الفصاحه

حدیث۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حقّ کبیر الإخوه علی صغیرهم کحقّ الوالد علی ولده؛ حق برادر بزرگ بر برادرهای کوچک مانند حق پدر بر فرزند است. نهج الفصاحه

حدیث۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حقّ الولد علی والده أن یحسّن اسمه و یزوّجه إذا أدرک و یعلّمه الکتاب؛ حق پسر بر پدر آن ست که نام او را نیک کند و همین که به بلوغ رسید زنش دهد و خط نوشتن بدو بیاموزد. نهج الفصاحه

حدیث۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حقّ الولد علی الوالد أن یعلّمه الکتابه و السّباحه و الرّمایه و أن لا یرزقه إلّا طیّبا و أن یزوّجه إذا بلغ؛ حق پسر بر پدر آن است که نوشتن و شنا کردن و تیر انداختن به او بیاموزد و جز غذای خوب بدو نخوراند و همین که بالغ شد به او زن بدهد. نهج الفصاحه

حدیث۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الأکبر من الإخوه بمنزله الأب؛ برادر بزرگ به منزله پدر است. نهج الفصاحه

حدیث۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ لکلّ شجره ثمره و ثمره القلب الولد؛ هر درختی میوه ای دارد و میوه دل فرزند است. نهج الفصاحه

حدیث۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الرجل لترفع درجته فی الجنّه فیقول أنّی لی هذا؟ فیقال باستغفار ولدک لک؛ مقام یکی را در بهشت بالا برند و گوید این مقام از کجا برای من حاصل شد؟ گویند فرزندت برای تو آمرزش طلبید. نهج الفصاحه

حدیث۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعینوا أولادکم علی البرّ من شاء إستخرج العقوق من ولده؛ فرزندان خود را در خوب شدن کمک کنید زیرا هر که بخواهد می تواند نافرمانی را از فرزند خود بیرون آورد. نهج الفصاحه

حدیث۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اعدلوا بین أولادکم بالنّحل کما تحبّون أن یعدلوا بینکم فی البرّ و اللّطف؛ شما که می خواهید فرزندانتان در نیکی و محبت با شما به عدالت رفتار کنند در کار بخشش با آنها به عدالت رفتار کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا مات الإنسان انقطع عمله إلّا من ثلاث صدقه جاریه أو علم ینتفع به أو ولد صالح یدعو له؛ وقتی انسان بمیرد دنباله کارهای نیک او بریده شود جز سه چیز صدقه جاری و دانشی که کسان از آن بهره ور شوند و فرزند درست کاری که برای او دعا کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۱

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِتَّقُوا اللّهَ واعدِلُوا بَینَ أولادِکم کَما تُحِبّونَ أن یَبُرّوکُم؛ از خدا بترسید و میان فرزندان خود به عدالت رفتار کنید همان طور که می خواهید با شما به نیکی رفتار کنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۲

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : علموا ابنائکم السباحهٔ الرمایهٔ؛ به پسرانتان شنا وتیراندازی را آموزش دهید . نهج الفصاحه : ح ۱۹۵۵

حدیث۱۰۳

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : حق الولد علی والده ان یعلمه الکتابهٔ والسباحهٔ والرمایهٔ وان لا یرزقه الا طیباً وان یزوجه اذا بلغ؛ حق فرزند (پسر) بر عهده پدرش این است که به او نوشتن، شنا کردن وتیراندازی را آموزش دهد وروزی او را تنها از راه حلال وپاکیزه تهیه نماید. نهج الفصاحه : ح ۱۳۹۴

حدیث۱۰۴

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : رَحِمَ اللّه‌اَبَا الْبَناتِ، اَلْبَناتُ مُبارَکاتٌ مُحَبِّباتٌ وَ الْبَنونَ مُبَشِّراتٌ وَ هُنَّ الْباقیاتُ الصّالِحاتُ؛ رحمت خدا بر پدری که دارای دخترانی است! دختران، با برکت و دوست داشتنی‌اند و پسران، مژده آورند. دختران باقیات الصالحات (بازماندگان

شایسته)اند. مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۱۵، ح ۱۷۷۰۰.

حدیث۱۰۵

امام باقر علیه‌السلام : اِذا اَرَدْتَ الْوَلَدَ فَقُلْ عِنْدَ الْجِماعِ : اَللّهُمَّ ارْزُقْنی وَلَدا وَ اجْعَلْهُ تَقیّا لَیسَ فی خَلْقِهِ زِیادَةٌ وَ لا نُقْصانٌ وَ اجْعَلْ عاقِبَتَهُ اِلی خَیْرٍ؛ هرگاه فرزند خواستی ، هنگام آمیزش بگو : بار الها! به من فرزندی عطا کن و او را با تقوا قرار ده و در آفرینش او، کم و زیادی نباشد و او را عاقبت به خیر گردان . کافی، ج ۶ ، ص ۱۰، ح ۱۲.

حدیث۱۰۶

پیامبر اکرم صلی‌اللّه‌علیه‌وآله : اِنّ الْوَلَدَ الصّالِحَ رَیْحانَةٌ مِنْ رَیاحینِ الْجَنَّةِ؛ فرزند شایسته ، گُلی از گل‌های بهشت است . کافی ، ج ۶، ص ۳، ح ۱۰.

حدیث۱۰۷

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: کودکان را دوست بدارید و با آنان مهربان باشید. وسائل‌الشیعه/۲۱/۴۸۴

سالمندان

حدیث۱

امام صادق علیه‌السلام : عَظِّمُوا كِبارَكُم وصِلُوا أرحامَكُم . بزرگسالان خود را احترام کنید و صله ارحام به جای آورید . الكافی : ۲ / ۱۶۵ / ۳

حدیث۲

امام علی علیه‌السلام : وَقارُ الشَّیبِ أحَبُّ إلَیَّ مِن نَضارَةِ الشَّبابِ ؛ وقار پیری، نزد من دوست داشتنی‌تر از نشاط جوانی است . غرر الحکم : ۱۰۰۹۹ منتخب میزان الحكمة : ۳۰۸

حدیث۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ثَلاثَةٌ لا يَستَخِفُّ بِحَقِّهِم إلاّ مُنافِقٌ بَيِّنُ النِّفاقِ : ذو الشَّيبِةِ فی الإسلامِ ، والإمامُ المُقسِطُ ، ومُعَلِّمُ الخَیرِ؛ سه کس‌اند که جز منافقی که نفاقش آشکار است درحقّ آنان بی‌حرمتی نکند : ریش سفید اسلام ، پیشوای دادگر و آموزگار خوبیها. کنزالعمّال : ۴۳۸۱۱ منتخب میزان الحكمة : ۴۰۰

حدیث۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: وجود پیران سالخورده بین شما باعث افزایش رحمت و لطف پروردگار و گسترش نعمتهای الهی بر شماست. نهج الفصاحه، ص ۲۲۲

حدیث۵

پیامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودند: احترام گذاشـتن به مسـلمان مو سفید و سالخورده از جمله تجلیل خداست و از ما نیست کسی که بزرگسال ما را احترام نکند و به خردسال ما مهربانی نکند. اصول کافی، ج ۳، ص ۲۴۰

حدیث۶

پیامبراکرم(صـلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: اِرحَمِ الصَّغیرَ وَوَقِّرِ الکَبیرَ تَکُن مِن رُفَقائی؛ به کودکان رحم کن و بزرگسالان را احترام نما تا از دوستان من باشی. کافی، ج۲، ص۳۱۶، ح۷

حدیث۷

امام علی(علیه السـلام) فرمودنـد: وَقِّروا کِبارَکُم یُوَقِّرکُم صِغارُکُم ؛ پیرانتان را حرمت نهیـد تا کودکانتان شـما را حرمت نهنـد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۰۶۹

حدیث۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: ما أکرم شابّ شیخا لسنّه إلّا قیّض اللّه عند سنّه من یکرمه؛ هر جوانی که پیری را برای سنش گرامی دارد خدا هنگام پیری وی یکی را بیارد که وی را گرامی دارد. نهج الفصاحه

حدیث۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس منّا من لم یوقّر الکبیر و یرحم الصّغیر و یأمر بالمعروف و ینه عن المنکر؛ هر که بزرگتر را محترم ندارد و به کوچکتر رحم نکند و به نیکی واندارد و از بدی باز ندارد از ما نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۰

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الشّیخ فی أهله کـالنّبیّ فی امّته؛ پیر در میـان کسـان خـود چون پیـامبر در امت خویش است. نهج الفصاحه

حدیث۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الخیر مع أکابرکم؛ خوبی همراه بزرگان شماست. نهج الفصاحه

حدیث۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: البرکه مع أکابرکم؛ برکت با بزرگان شماست. نهج الفصاحه

حدیث۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: البرکه فی أکابرنا فمن لم یرحم صغیرنا و یجلّ کبیرنا فلیس منّا؛ برکت در بزرگان ماست و هر کس بر کوچک ما رحم نکند و بزرگ ما را محترم نشمارد از ما نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۴

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : مَنْ وَقَّرَ ذا شَیْبَهٔ فِی الْاسْلامِ أمَّنَهُ اللّهُ مِنْ فَزَعِ یَوْمِ الْقِیامَهْ ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس بزرگ سال مسلمانی را گرامی دارد و احترام نماید، خداوند او را در قیامت از سختی ها و مشکلات در أمان می دارد. الکافی، ج ۲، ص ۶۵۸، ح ۳

حدیث۱۵

امام رضا علیه السلام می فرمایند : وَقِّرُوا کِبارَکُمْ وَ ارْحَمُوا صِغارَکُمْ وَ صِلُوا اَرْحامَکُمْ؛ به بزرگترهایتان احترام بگذارید و با کوچکترها مهربان باشید و صله رحم نمایید. عیون اخبار الرضا، ج ۲، ص ۲۶۵.

حدیث۱۶

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله : اَلْبَرَکَهُ مَعَ اَکابِرِکُمْ؛ برکت، با بزرگان شماست. جامع الأخبار، ص ۲۴۲، ح ۶۱۷.

حدیث۱۷

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: تِسْعَهُ اَشْیاءَ قَبیحهٌ وَ هِیَ مِنْ تِسْعَهِٔ اَنْفُسٍ اَقبَحُ مِنها مِنْ غَیْرِهِمْ: ضیقُ الذَّرْعِ مِنَ الْمُلوکِ وَ الْبُخْلُ مِنَ الْاَغْنیاءِ وَ سُرْعَهُ الْغَضَبِ مِنَ الْعُلَماءِ وَ الصِّبا مِنَ الْکُهولِ وَ الْقَطیعَهُٔ مِنَ الرُّؤوسِ وَ الْکِذْبُ مِنَ الْقُضاهِٔ وَ الزَّمانَهُٔ مِنَ الْاَطِبّاءِ وَ الْبَذاءُ مِنَ النِّساءِ وَ الطَّیشُ مِن ذَوِی السُّلْطانِ؛ نُه چیز زشت است، اما از نه گروه زشت‌تر: درماندگی و ناتوانی از دولتمردان؛ بخل از ثروتمندان؛ زود خشمی از دانشمندان؛ حرکات بچگانه از میانسالان؛ جدایی حاکمان از مردم؛ دروغ از قاضیان؛ بیماری کهنه از پزشکان؛ بدزبانی از زنان و سختگیری و ستمگری از سلاطین. دعائم الإسلام، ج ۱، ص ۸۳

حدیث۱۸

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : إذا أتاکُم کَریمُ قَومٍ فَأَکرِموهُ ؛ هرگاه بزرگ قومی بر شما وارد شد ، گرامی‌اش بدارید . الکافی ، ج ۲ ، ص ۶۵۹ .

والدین

حدیث۱

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : العبدُ المطیعُ لوالدیهِ و لرّبه فی أعلی علّیین. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: بنده ای که مطیع پدر و مادر و پروردگارش باشد، روز قیامت در بالاترین جایگاه است. «کنز العمّال، ج ۱۶، ص ۴۶۷»

حدیث۲

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اِنْ اَحْبَبْتَ اَنْ یَزیدَ اللّه فی عُمُرِکَ فَسُرَّ اَبَوَیْکَ. امام صادق – علیه السلام – : اگر دوست داری که خداوند عمرت را زیاد کند، پدر و مادرت را شاد کن. «بحارالأنوار، ج ۷۴، ص ۸۱، ح ۸۴»

حدیث۳

قال الامام علی - علیه السّلام - : مَنْ بَرَّ والدیهِ بَرَّهُ ولدُهُ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: کسی که به پدر و مادر خویش نیکی کند، فرزندان او نیز به او نیکی خواهند کرد. «تصنیف غرر الحکم، ص ۴۰۷، ح ۹۳۴۱»

حدیث۴

قال الامام علی - علیه السّلام - : برّ الوالدین أکبَرُ فریضةٍ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: بزرگترین تکلیف الهی نیکی کردن به پدر و مادر است. «تصنیف غرر الحکم، ص ۴۰۷، ح ۹۳۳۹»

حدیث۵

قال رسول الله - صلّی الله علیه و آله - : ما وَلدٌ بارٌّ نَظَرَ الی أبویهِ الاّ کان له بکلّ نظْرَةٍ حجَّةً مبرورةً ... . رسول خدا - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: هر فرزند نیکوکاری که با مهربانی به پدر و مادر خویش نگاه کند، در مقابل هر نگاه، ثواب یک حجّ کامل مقبول به او داده می شود. سئوال کردند ای رسول خدا، حتّی اگر در هر روز صد مرتبه نگاه کند؟ فرمودند: آری خداوند بزرگتر و پاک تر است. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۷۳»

حدیث۶

عَن النبیِ - صلّی الله علیه و آله - : یفتحُ ابوابُ السماءِ بالرَّحمةِ فی اَربعِ مواضِعَ عندَ نزولِ المطرِ و عندَ نَظَرِ الولدِ فی وجهِ الوالدینِ وعندَ فَتْحِ بابِ الکعبةِ و عندَ النکاحِ. پیامبر اکرم - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: درهای آسمان رحمت الهی در چهار مورد گشوده می شود، هنگام آمدن باران، آنگاه که فرزند به صورت پدر و مادر خود نگاه کند و هنگام بازگشایی درب خانه خدا و هنگام ازدواج، کسی که دوست دارد خدا را پاک و مطهر ملاقات کند، باید به زناشویی بپردازد. «بحار الأنوار, ج ۱۰۰، ص ۲۲۱»

حدیث۷

قال الامام علی بن الحسین - علیه السّلام - : و امّا حقُّ امِّکَ: أن تعلَمَ أنَّها حمَلتکَ حیثُ لا یَحتَملُ أحدٌ أحداً و أعطَتکَ مِن ثَمرةِ قلبها ما لا یُعطی أحَدٌ أحداً ... . امام سجاد - علیه السّلام - فرمودند: و امّا حق مادرت بر تو این است که بدانی! او تو را در درون خود حمل نمود در موقعی که هیچ کس توان حمل کسی را در آن موقعیت ندارد و از میوه دل و جانش به تو عطا کرد که هیچ کس این لطف را در حق دیگری نمی کند، با تمام اعضاء و جوارح خود از تو مراقبت نمود و بدون اینکه باکی از گرسنگی و تشنگی خود داشته باشد و متوجه آن گردد، تو را سیر نموده و به تو آب نوشاند، خود با کمترین لباس به سر برد و تو را پوشاند، در حرارت آفتاب نشست و تو را در سایه نهاد، به خاطر تو از خواب ناز چشم پوشانید و تو را از سرما و گرم محفوظ داشت تا برای او زنده بمانی، پس به درستی که توان و طاقت تشکر و قدررانی از او را نخواهی داشت، مگر با کمک و توفیق خداوند سبحان. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۶»

حدیث۸

قال الامام علی بن الحسین - علیه السّلام - : وَ اَمّا حقُّ أبیکَ فأن تعلَمَ أنَّهُ أصلکَ فأنک لولاه لم تَکُن، فَمهما رأیتَ من نفسِکَ ما

يُعجِبكَ فاعلَم أن اباكَ أصلُ النّعمةِ عَليكَ فيه... . امام سجاد - عليه السّلام - فرمودند: و امّا حق پدرت بر تو اين است كه: بدانى او اصل و ريشه توست، زيرا اگر او نبود تو نيز نبودى پس هر چه در وجود تو، تو را به شگفتى و خشنودى وا مى دارد، بدان كه پدرت منشاء و اساسِ آن نعمت است، پس خداى را حمد و سپاس گو و بر قدر و منزلتِ او شاكر باش. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۶»

حديث۹

قال الامام على بن الحسين - عليه السّلام - : جاءَ رجل الى النّبى فقال: يا رسول الله ما مِن عملٍ قبيح الاّ قَد عَمِلتهُ فهل لى توبة؟ فقال لَه ... . امام سجاد - عليه السّلام - فرمودند: شخصى خدمت رسول خدا آمد و گفت: اى رسول خدا، من هيچ كار زشتى نمانده كه انجام نداده باشم، آيا مى توانم توبه كنم؟ رسول خدا فرمودند: آيا هيچ يك از پدر و مادرت زنده هستند؟ گفت: بله، پدرم. رسول خدا فرمودند: برو به او نيكى كن (تا آمرزيده شوى). وقتى او راه افتاد، پيامبر فرمودند: كاش مادرش زنده بود. (يعنى اگر او زنده بود و به او نيكى مى كرد، زودتر آمرزيده مى شد.) «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۸۲»

حديث۱۰

قال الامام الباقر - عليه السّلام - : ثلاثٌ لم يجعلِ الله لأحدٍ فيهنَّ رُخصةً: أداءُ الامانَة ... و برّ الوالدينِ برَّين كانا أو فاجرين. امام باقر - عليه السّلام - فرمودند: خداوند سبحان در سه چيز به احدى اجازه ترك نداده است: ۱. اداى امانت به صاحبِ آن خواه نيكوكار باشد، خواه فاجر و گنهكار. ۲. وفاى به عهد نسبت به هر كسى، نيكوكار باشد يا بدكار. ۳. نيكى به پدر و مادر خواه انسانهاى خوب و نيكوكارى باشند، خواه گنهكار و اهل فجور. «وسائل الشيعه، ج ۲۱، ص ۴۹۰»

حديث۱۱

قال الامام الرّضا - عليه السّلام - : سألَ رجلٌ رسولَ اللهِ - صلّى الله عليه و آله - : ما حقُّ الوالِدِ على ولدِهِ؟ قال: لا يسمّيهِ باسْمِهِ، و لا يمشى بين يديهِ و لا يجلسُ قبلَهُ و لا يستَسِبُّ له. امام رضا - عليه السّلام - فرمودند: مردى از پيامبر خدا - صلّى الله عليه و آله - سؤال كرد: حقّ پدر بر فرزند چيست؟ حضرت فرمودند: او را با نام صدا نكند، در راه رفتن از او جلو نيفتد، قبل از او ننشيند و كارى انجام ندهد كه مردم پدرش را لعنت كرده و دشنام دهند. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۴۵»

حديث۱۲

قال الامام الصّادق - عليه السّلام - : بينا موسى بن عمران يُناجى عزّوجلّ اذ رأى رَجُلًا تحت عرش الله عزّوجلّ فقال: يا ربِّ ... . امام صادق - عليه السّلام - فرمودند: هنگامى كه حضرت موسى - عليه السّلام - مشغول مناجات با پروردگارش بود، مردى را ديد كه در سايه عرش الهى در ناز و نعمت است، عرض كرد: خدايا اين كيست كه عرش تو بر او سايه افكنده است؟ خداوند متعال فرمودند: او نسبت به پدر و مادرش نيكوكار بود و هرگز سخن چينى نمى كرد. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۶۵»

حديث۱۳

سئل عن الامام الصّادق - عليه السّلام - أى الاعمال أفضَلُ؟ قال: الصّلاةُ لِوَقتِها و برّ الوالدين و الجِهادُ فى سبيل اللهِ. از امام صادق - عليه السّلام - پرسيدند: برترين اعمال كدامند؟ امام فرمودند: نماز اوّل وقت، نيكى به پدر و مادر و جهاد در راه خدا. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۸۵»

حدیث۱۴

قال الامام الرضا – علیه السّلام – : انَّ اللهَ عزّوجلّ ... أمر بالشّکر لهُ و بالوالدین فمن لم یشکر والدیه لم یشکرُ الله. امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: همانا خداوند عزّوجلّ به سپاسگذاری از خود و پدر و مادر فرمان داده است. پس کسی که از پدر و مادر خویش سپاسگذاری نکند، شکر خداوند را نیز به جا نیاورده است. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۷۷»

حدیث۱۵

قال الامام الرضا – علیه السّلام – : برّ الوالدین واجبٌ و ان کان مُشرکین و لا طاعةُ لهما فی معصیةِ الخالق ... . امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: نیکی به پدر و مادر واجب است اگر چه آنها مشرک باشند، البته در جائی که اطاعت از آنها موجب معصیت و نافرمانی پروردگار شود، نباید فرمانبرداری نمود. «تفسیر صافی، ج ۲، ص ۳۷»

حدیث۱۶

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : مَنْ نَظَر الی أبَویه نَظَرَ ماقتٍ و هُما ظالمانِ لَهُ، لم یَقبَلِ اللهُ لَهُ صلاةً. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر کس به پدر و مادرش از روی غضب نگاه کند حتی در حالی که آنها در حق او ظلم می کنند، خدا هیچ نمازی را از او قبول نمی نماید. «اصول کافی، ج ۴، ص ۵۰»

حدیث۱۷

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : جاءَ رجلٌ الی النبیّ – صلّی الله علیه و آله – فقال یا رسول الله من أبَرُّ؟ قالَ: اُمُّکَ، قالَ: ثمَّ من: قال اُمُّکَ ... . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: شخصی خدمت رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – رسید و گفت: ای رسول خدا به چه کسی نیکی کنم؟ حضرت فرمودند: به مادرت. گفت: بعد از او به چه کسی؟ حضرت فرمودند: به مادرت. گفت: سپس به چه کسی؟ حضرت فرمودند: به مادرت. باز پرسید: بعد از او به چه کسی؟ حضرت فرمودند: به پدرت. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۹۴»

حدیث۱۸

سئل ابا عبدالله – علیه السّلام – عن قولِ الله: «و بالوالدین احساناً» فقال: ألاحسانُ أن تُحسِنَ صحبَتَهُما ... . از امام صادق – علیه السّلام – در مورد معنای آیه « و بالوالدین احساناً» پرسیدند، حضرت فرمودند: احسان به پدر و مادر این است که رفتارت را با آنها نیکو سازی و مجبورشان نکنی تا چیزی را که نیاز دارند از تو بخواهند.(یعنی قبل از اظهار نیاز درخواست آنها را برطرف کنی.) «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۷۹»

حدیث۱۹

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : لا تملَأ عینیکَ من النَّظَرِ الیهما الاّ برحمةٍ و رقَّةٍ و لا ترفَع صوتکَ فوقَ أصواتِهما و لا یَدیکَ فوق أیدیهما و لا تتقدَّم قُدّامهُما. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: چشمهایت را جز از روی دلسوزی و مهربانی به پدر و مادر خیره مکن و صدایت را بلندتر از صدای آنان نبر و دستهایت را بالاتر از دستهای آنان نیاور و جلوتر از آنان قدم بر مدار. «بحارالانوار، ج

۷۴، ص ۷۹»

حدیث۲۰

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : ما یمنَعُ الرّجل منکم أن یَبرَّ والدیه حییّن أو میّتین، یصلّی عنهما و یتصدّق عنهما و یحجَّ عنهما … . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: چه چیز مانع شخص می شود که وقتی پدر و مادرش زنده یا مرده اند، به آنها نیکی کند، به این صورت که به نیّت آنها نماز بخواند، صدقه بدهد، حجّ به جا آورد و روزه بگیرد، زیرا اگر چنین کند ثواب آنها به پدر و مادرش می رسد و به خود شخص هم همان قدر ثواب داده می شود، به علاوه خداوند متعال به واسطه کارهای نیک و نماز، خیر زیادی به او عطا می کند. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۴۶»

حدیث۲۱

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : و منَ العُقوقِ أن ینظُرَ الرّجلُ الی والدیه فَیُحدَّ النَّظر الیهما. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: از چیزهایی که موجب عاق شدن است، این است که انسان به پدر و مادر خویش تیز نگاه کند.(خیره شود) «اصول کافی، ج ۴، ص ۵۰»

حدیث۲۲

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : «عقُوقُ الوالدین مِن الکبائر لأنّ الله عزّوجلّ، جَعَل العاقَّ عَصیّاً شقیّاً. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: عاق پدر و مادر شدن از گناهان کبیره است، زیرا خداوند متعال عاقّ والدین را گناهکار شقّی شمرده است. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۷۴»

حدیث۲۳

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : یَجبُ للوالدَین علی الوَلَدِ ثلاثةُ أشیاءَ: شکرهما علی کلّ حالٍ، و طاعتهما فیما یأمرانه و ینهیانه عنه فی غیر معصیةِ اللهِ و نصیحتهما فی السّرِ و العلانیة. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: پدر و مادر سه حق بر فرزند خویش دارند؛ ۱. در هر حال سپاس گذار و شاکر آنان باشد. ۲. در آنچه به آن امر و یا از آن نهی می کنند، مطیع آنان باشد، مگر اینکه موجب معصیت پروردگار شود. ۳. در آشکار و نهان، خیرخواه و دلسوز آنان باشد. «تحف العقول، ص ۲۳۸»

حدیث۲۴

قال ابو عبد الله – علیه السّلام – : یا میسر قد حضر اجلک غیر مرة و لا مرتین، کل ذلک یؤخر الله اجلک، لصلتک قرابتک، و ان کنت ترید ان یزاد فی عمرک فبر شیخیک یعنی ابویک. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: ای میسر (یکی از اصحاب حضرت) بارها اجل و مرگ تو فرا رسیده و هر بار خداوند آن را به خاطر صله رحم با خویشاوندانت به تاخیر انداخته است و اگر می‌خواهی خداوند بر عمر تو را زیاد کند، به پدر و مادرت نیکی کن. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۸۴»

حدیث۲۵

قال الامام الصادق – علیه السلام – فی قَولِه تَعالی: (وَ قُل لَهُمَا قَولاً کرِیما): إن ضَرَبَاک فَقُل لَهُمَا غَفَرَ اللهُ لَکمَا. امام صادق – علیه

السلام - درباره آیه «و با آن دو به شایستگی سخن بگو» فرمودند: اگر تو را کتک زدند، بگو: خدا شما را بیامرزد. «الکافی، ج ۲، ص ۱۵۸»

حدیث۲۶

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : لا یَدخُلُ الجَنَّةَ عاقٌّ وَلا مُدمِنُ خَمرٍ. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: کسی که مورد عاق پدر و مادر باشد و نیز کسی که اهل میگساری باشد، وارد بهشت نخواهند شد. «بحار الأنوار، ج ۲، ص ۱۱۷»

حدیث۲۷

قال رسول الله - صلّی الله علیه و آله - : مِن حقّ الوالِدِ أن یَخشَعَ لَهُ عند الغَضَب. رسول خدا - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: حقّ پدر بر فرزند این است که به هنگام غضب و خشم پدر، فرزند در مقابل او خاشع بوده و سر تسلیم فرود آورد. «کنزالعمال، ح ۴۵۵۱۲»

حدیث۲۸

قال رسول الله - صلّی الله علیه و آله - : مَنْ أصبَحَ مُطیعاً لِله فی الوالدین أصبح لَهُ بابانِ مفتوحان فی الجنّةِ و ان کان واحداً فواحداً. رسول خدا - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: کسی که دستور الهی را در مورد پدر و مادر خویش اطاعت کند و دو درب از بهشت به رویش گشوده خواهد شد و اگر فرمان الهی را در مورد یکی از آنان انجام دهد، یک درب گشوده می شود. «کنزالعمال، ج ۱۶، ص ۴۶۷»

حدیث۲۹

قال رسول الله - صلّی الله علیه وآله - : مَن أرضی والدَیهِ فَقد أرضَی الله و مَن أسخَطَ والِدَیهِ فقَد أسخط الله. رسول خدا - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: هر کس که پدر و مادرش را خشنود سازد حقیقتاً خدا را خشنود ساخته است و کسی که پدر و مادر خویش را به خشم آورد، خدا را به خشم آورده است. «کنزالعمال، ج ۱۶، ص ۴۷۰»

حدیث۳۰

قال رسول الله - صلّی الله علیه و آله - : یقالُ للعاقِّ : إعمل ما شئت فانّی لا أغفِرُ لکَ. رسول خدا - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: به کسی که عاق والدین شده (از طرف خدا) گفته می شود: هر کاری می خواهی انجام بده که دیگر تو را نمی بخشم. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۸۰»

حدیث۳۱

قال رسول الله - صلّی الله علیه و آله - : أربعةٌ لا یَنظُرُ اللهُ الیهم یومَ القیامةِ، عاقٌ و منّانٌ و مکذِّبٌ بالقدر و مُدمِنُ خَمرٍ. رسول خدا - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: خداوند در روز قیامت به چهار گروه نظر رحمت نخواهد کرد: عاق والدین، انسانی که بعد از انجام کار خیر منّت می گذارد، منکر قضاء و قَدَر و شرابخوار. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۷۱»

حدیث۳۲

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : إیّاکم وَ عُقوقُ الوالدینِ، فانَّ ریح الجَنَّةِ تُوجَدُ مِنْ مسیرَةِ ألف عامٍ و لا یَجدُها عاقٌ و لا قاطعُ رحم. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: بر حذر باشید از اینکه عاق والدین شوید، پس همانا با اینکه بوی بهشت از مسافت هزار سال به مشام می رسد، عاق والدین و کسی که قطع رحم کند بوی آن را احساس نخواهد کرد. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۶۲»

حدیث۳۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اَلصَّدَقَةُ عَلی وَجْهِها وَ بِرُّ الْوالِدَیْنِ وَ اصْطِناعُ الْمَعْروفِ یُحَوِّلُ الشَّقاءَ سَعادَةً وَ یَزیدُ فِی الْعُمْرِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – : صدقه دادن با مراعات شرایطش و خوبی کردن به پدر و مادر و انجام دادن کارهای نیک، بدبختی را به خوشبختی تبدیل می کند و بر عمر می افزاید. «کنزالعمال، ح ۴۴۴۴»

حدیث۳۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : کانَ فی ما اَعْطَی اللّه تَعالی مُوسی فِی الْاَلْواحِ ... اُشْکُرْ لی وَ لِوالِدَیْکَ اَقِکَ الْمَتالِفَ وَ اُنْسِءْ لَکَ فی عُمُرِکَ وَ اُحْیِیکَ حَیاةً طَیِّبَةً وَ اَقْلَبَکَ اِلی خَیْرٍ مِنْها. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – : در آنچه خدای متعال در «الواح» به موسی علیه السلام داد، از جمله چنین بود: ... مرا و پدر و مادرت را سپاسگزاری کن، تا از نابود شدن ها حفظت کنم و اجلت را به تأخیر بیندازم و به تو زندگی ای پاک ببخشم و تو را از این زندگی به سوی بهتر از آن، ببرم. «تاریخ دمشق، ج ۶۱، ص ۱۲۸»

حدیث۳۵

رسول اللّه (صلی الله علیه و آله وسلم) : إنَّ عیسَی بنَ مَریَمَ قالَ : خُلِقَ النَّهارُ لِتُؤَدّیَ فیهِ الصَّلاةَ المَفروضَةَ الَّتی عَنها تُسأَلُ وبِها تُحاسَبُ ، وبِرَّ والِدَیکَ ، وأن تَضرِبَ فِی الأَرضِ تَبتَغِی المَعیشَةَ ؛ مَعیشَةَ یَومِکَ ؛ هر آینه عیسی بن مریم علیه السلام فرمود: «روز آفریده شد تا در آن نماز واجب را ادا کنی که از آن بازخواست و با آن حسابرسی خواهی شد ؛ و تا به پدر و مادرت نیکی کنی ؛ و تا در زمین گام زنی و در پی گذران زندگی روزانه خود برآیی» . بحار الأنوار: ۵۸/۲۰۸ /۳۸.

حدیث۳۶

امام هادی علیه‌السلام : العُقوقُ یُعقِبُ القِلَّه، ویُؤَدّی إلَی الذِّلَّةِ ؛ نافرمانی والدین ، تنگدستی در پی دارد و به ذلّت می‌کشاند . بحار الأنوار : ۷۴ / ۸۴ / ۹۵ منتخب میزان الحکمة : ۶۱۴

حدیث۳۷

الامام الصادق علیه‌السلام فی قَولِهِ تعالی : «و قُلْ لَهُما قَوْلاً کَریما»: إن ضَرَباک فَقُلْ لَهُما : غَفَرَ اللّهُ‌لَکُما . امام صادق علیه‌السلام – درباره آیه «و به آن دو به شایستگی سخن بگو»– : اگر تو را کتک زدند ، بگو : خدا شما را بیامرزد . الکافی : ۲ / ۱۵۸ / ۱ منتخب میزان الحکمة : ۶۱۴

حدیث۳۸

الامام الصادق علیه‌السلام فی قولِهِ تعالی : «و اخْفِضْ لَهُما جَناحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحمَةِ»: لا تَملأْ عَینَیکَ من النَّظَرِ إلَیهِما إلاّ بِرَحمَةٍ ورِقَّةٍ ، ولا تَرفَعْ صَوتَکَ فَوقَ أصواتِهِما ، ولا یَدَکَ فَوقَ أیدیهِما ، ولا تَقَدَّمْ قُدّامَهُما . امام صادق علیه‌السلام - درباره آیه «و از روی مهربانی ، در برابر آنان خوار و فروتن باش»- : نگاهت را جز از سر مهر و دلسوزی به آنان خیره مکن و صدایت را از صدای آنها بلندتر مگردان و رو دست آنها نیز بلند نشو و خود را از آنها جلو منداز . الکافی : ۲ / ۱۵۸ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۳۹

امام صادق علیه‌السلام : مِنَ العُقوقِ أن یَنظُرَ الرَّجُلُ إلی والِدَیهِ فیُحِدَّ النَّظَرَ إلَیهِما . و از جمله نافرمانی کردن از والدین آن است که انسان به آنان خیره نگاه کند . الکافی : ۲ / ۳۴۹ / ۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۴۰

امام صادق علیه‌السلام : أدنَی العُقوقِ : «اُفٍّ» ، ولَو عَلِمَ اللّه‌عز و جل شَیئا أهوَنَ مِنهُ لَنَهی عَنهُ . کمترین بی احترامی به پدر و مادر ، «اُف» گفتن است و اگر خداوند عز و جل چیزی کمتر از آن سراغ داشت ، بی‌گمان از آن نهی می‌کرد . الکافی : ۲ / ۳۴۸ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۴۱

امام باقر علیه‌السلام : إنّ العَبدَ لَیکونُ بارّا بِوالِدَیهِ فی حیاتِهِما، ثُمّ یَموتانِ فلا یَقضی عَنهُما دُیونَهُما ولا یَستَغفِرُ لَهُما فیَکتُبُهُ اللّه‌عاقّا . وإنّهُ لَیکونُ عاقّا لَهُما فی حیاتِهِما غَیرَ بارٍّ بِهِما ، فإذا ماتا قَضی دَینَهُما واستَغفَرَ لَهُما فیَکتُبُهُ اللّه عز و جل بارّا . یک وقت هست که بنده در زمان حیات پدر و مادر خود نسبت به آنان نیکوکار است ، امّا وقتی می‌میرند ، نه بدهی آنان را می‌پردازد و نه برایشان طلب آمرزش می‌کند ، در این صورت خداوند او را نافرمان قلمداد می‌کند و یک وقت هم هست که بنده در زمان حیات پدر و مادرِ خود ، ناخلف و نافرمان است و به آنان نیکی نمی‌کند ، امّا وقتی مُردند بدهی‌های آنها را می‌پردازد و برای ایشان آمرزش می‌طلبد . لذا خداوند عز و جل او را نیکوکار می‌نویسد . الکافی : ۲ / ۱۶۳ / ۲۱

حدیث۴۲

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم لَمّا سُئلَ عن بِرِّ الوالِدَینِ بَعدَ مَوتِهِما: نَعَم ، الصَّلاةُ علَیهِما ، والاستِغفارُ لَهُما ، وإنفاذُ عَهدِهِما مِن بَعدِهِما ، وصِلَةُ الرَّحِمِ الّتی لا تُوصَلُ إلاّ بِهِما ، وإکرامُ صَدیقِهِما . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم - در پاسخ به سؤال از نیکی کردن به پدر و مادر بعد از فوت آنها- : آری ، دعا کردن برای آنها ، آمرزش خواستن برایشان و اجرا کردن وصیت‌هایشان بعد از مرگ آنها و صله رحم کردن با خویشان آنها ، و احترام گذاشتن به دوستان آنهاست . الترغیب والترهیب : ۳ / ۳۲۳ / ۳۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۴۳

امام رضا علیه‌السلام : إنّ اللّه عز و جل ... أمَرَ بالشُّکرِ لَهُ ولِلوالِدَین ، فمَن لَم یَشکُرْ والِدَیهِ لَم یَشکُرِ اللّه‌. خداوند عز و جل ... به سپاسگزاری از خود و پدر و مادر فرمان داده‌است . پس هر که از پدر و مادرش سپاسگزاری نکند ، از خداوند سپاسگزاری

نکرده‌است . الخصال : ۱۵۶ / ۱۹۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۴۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : منَ بَرَّ والِدَیهِ طُوبی لَهُ ، زادَ اللّه‌فی عُمرِهِ . هر که به پدر و مادرش نیکی کند ، خداوند عمرش را زیاد کرده‌است ، خوشا به حالش . الترغیب والترهیب : ۳ / ۳۱۷ / ۱۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۴۵

امام صادق علیه‌السلام : إن أحبَبتَ أن یَزیدَ اللّه فی عُمرِکَ فسُرَّ أبَوَیکَ . اگر دوست داری خداوند بر عمرت بیفزاید ، پدر و مادرت را خوشحال کن . الزهد للحسین بن سعید : ۳۳ / ۸۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۸

حدیث۴۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : النَّظَرُ إلَی العالِمِ عِبادَةٌ ،والنَّظَرُ إلَی الإمامِ المُقسِطِ عِبادَةٌ ، وَالنَّظَرُ إلَی الوالِدَینِ بِرَأفَةٍ وَرحمَةٍ عِبادَةٌ ، وَالنَّظَرُ إلی أخٍ تَوَدُّهُ فی اللّه عز و جل عِبادَةٌ . نگریستن به دانشمند عبادت است ، نگریستن به پیشوای دادگر عبادت است ، نگاهِ دلسوزانه و مهرآمیز به پدر و مادر عبادت است و نگریستن به برادری که برای خداوند عز و جل دوستش داری عبادت است . أمالی الطوسیّ : ۴۵۴ / ۱۰۱۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۵۴

حدیث۴۷

امام صادق علیه‌السلام : مَن نَظَرَ إلی أبَوَیهِ‌نَظَرَ ماقِتٍ وهُما ظالِمانِ لَهُ ، لم یَقبَلِ اللّه لَهُ صلاةً . هر که به پدر و مادر خود ، گرچه به وی ستم کرده باشند ، با نگاه دشمنانه بنگرد ، خداوند نمازش را نمی‌پذیرد . الکافی : ۲ / ۳۴۹ / ۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۲۶

حدیث۴۸

امام صادق علیه‌السلام : عُقوقُ الوالِدَینِ مِن الکَبائرِ ؛ لأنَّ اللّه تعالی جَعَلَ العاقَّ عَصِیّا شَقِیّا . نافرمانی والدین از گناهان کبیره‌است ؛ زیرا خداوند متعال فرزند نافرمان را عصیانگر و بدبخت قرار داده‌است . علل الشرائع : ۴۷۹ / ۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۴۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : رِضا اللّه فی رِضا الوالِدِ ، وسَخَطُ اللّه فی سَخَطِ الوالِدِ؛ خشنودی خدا در خشنودی پدر است و ناخشنودی خدا در ناخشنودی پدر . الترغیب والترهیب : ۳ / ۳۲۲ / ۳۰

حدیث۵۰

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم لَمّا سُئِلَ عَن حقِّ الوالِدَینِ علی وَلَدِهِما: هُما جَنَّتُکَ ونارُکَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم - در پاسخ به سؤال از حقّ پدر و مادر بر فرزندانشان- فرمودند: آن دو بهشت و دوزخ تو هستند . الترغیب والترهیب : ۳ / ۳۱۶ / ۱۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۲

حدیث۵۱

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم لِرجُلٍ قالَ لَهُ : إنّ أبی یُریدُ أن یَستَبیحَ مالی: أنتَ ومالُکَ لأبیکَ . مردی بـه رسـول خـدا صلی الله علیه و آله و سلّم عرض کرد : پـدرم می‌خواهـد مال مرا از آنِ خود کنـد . حـضرت فرمودند: تو و مال تو از آنِ پدرت هستید . کنزالعمّال : ۴۵۹۳۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۵۲

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم لَمّا سُئِلَ عَن حَقِّ الوالِدِ علی وَلدِهِ: لا یُسَمِّیهِ باسمِهِ ، ولا یَمشی بَینَ یَدَیهِ ، ولا یَجلِسُ قَبلَهُ ، ولا یَستَسِبُّ لَهُ . پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سلّم - در پاسـخ به سؤال از حقّ پـدر بر فرزندش- فرمودند: او را به اسم صدا نزند ، جلوتر از او راه نرود ، پیش از او ننشیند و برایش دشنام نخرد . الکافی : ۲ / ۱۵۹ / ۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۵۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أعظَمُ الناسِ حَقّا علی المرأةِ زَوجُها ، وأعظَمُ الناسِ حقّا عَلَی الرَّجُلِ اُمُّهُ ؛ بزرگترین حقّ را بر زن ، شوهر او دارد و بزرگترین حقّ را بر مرد ، مادر او دارد . کنز العمّال : ۴۴۷۷۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۴

حدیث۵۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: به پدر و مادر خود نیکی کنید تا فرزندان شما به شما نیکی نمایند چشم از زنان و ناموس مردم بپوشانید و خیانت به آنها نکنید تا از زنانتان چشم بپوشند و به آنها خیانت نکنند. نهج الفصاحه، ص ۲۱۹

حدیث۵۵

پیـامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد: خداونـد چهارچیز را در چهار چیز قرار داده است : ۱.برکت علم را ر احـترام به استاد ۲.بقای ایمان را در تعظیم خدا به وسیله انجام بی چون چرای دسـتوراتش ۳.لـذت و برکت زندگی را در نیکی به پدر و مادر ۴.و آزادی از جهنم را در آزار ندادن مردم. نصایح، صفحه ۲۳۰

حدیث۵۶

امام علی (علیه السـلام) فرمودنـد: ثَلاثٌ لایُستَحیی مِنهُنَّ: خِدمَهُ الرَّجُلِ ضَـیفَهُ وَقیامُهُ عَن مَجلِسِهِ لِأَبیهِ وَمُعَلِّمِهِ وَطَلَبُ الحَقِّ وَإن قَلّ؛ از سـه کـار حیـا نبایـد کرد: خـدمت بـه میهمـان، از جـا برخاسـتن در برابر پـدر و آموزگـار خـویش و طلب حـق گرچه انـدک باشـد. غررالحکم، ج۳، ص۳۳۸، ح۴۶۶۶

حدیث۵۷

امـام صادق (علیه السـلام) فرمودنـد: ان اَحبَبتَ اَن یَزیـدَ اللّه‌فی عُمُرِکَ فَسُرَّ اَبَـوَیکَ ؛ اگر دوست داری که خداونـد عمرت را زیاد کند، پدر و مادرت را شاد کن. بحارالأنوار، ج ۷۴ ، ص ۸۱ ، ح ۸۴

حدیث۵۸

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اَلـذُّنوبُ الّتی تُغَیّیرُ النِّعَمَ البَغیُ وَ الـذُّنوبُ الّتی تورثُ النَّدَمَ القَتلُ وَ الّتی تُنزِلُ النِّقَمَ الظُّلمُ وَالّتی تَهتِکُ السُّتورَ شُربُ الخَمرِ وَ الّتی تَحبِسُ الرِّزقَ الزِّنا وَ الّتی تُعَجِّلُ الفَناءَ قَطیعَةُ الرَّحِمِ وَالّتی تَرُدُّ الدُّعاءَ وَ تُظلِمُ الهَواءَ عُقوقُ الوالِدَین؛ گناهی که نعمت‌ها را تغییر می‌دهد، تجاوز به حقوق دیگران است. گناهی که پشیمانی می‌آورد، قتل است. گناهی که گرفتاری ایجاد می‌کند، ظلم است. گناهی که آبرو می‌بَرد، شرابخواری است. گناهی که جلوی روزی را می‌گیرد، زناست. گناهی که مرگ را شتاب می‌بخشد، قطع رابطه با خویشان است. گناهی که مانع استجابت دعا می‌شود و زندگی را تیره و تار می‌کند، نافرمانی از پدر مادر است. علل الشرایع، ج ۲، ص ۵۸۴

حدیث۵۹

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَحَبُّ الاعمالِ اِلَی اللهِ الصَّلاةُ لِوَقتِها ثُمَّ بِرُّ الوالِدَین ثُمَّ الجِهادُ فی سَبیلِ اللهِ؛ بهترین کارها در نزد خدا نماز به وقت است ، آنگاه نیکی به پدر و مادر ، آنگاه جنگ در راه خدا. کنز العمال، ج۷، ص۲۸۵، ح ۱۸۸۹۷

حدیث۶۰

من نظر الی ابویه نظر ماقت ، و هما ظالمان لم یقبل الله له صلاة ؛ هرکه به پدر و مادر نگاه تند و خشم آلود کند، اگرچه به وی ستم کرده باشند، خداوند نمازش را نمی پذیرد. (جامع السعادات ، ج ۲، ص ۳۵۱)

حدیث۶۱

قال الصادق – علیه السلام –: یا هشام ! افضل ما یتقرب به العبد الی الله بعد معرفة به الصلوة و بر الوالدین و ترک الحسد و العجب و الفخر ؛ بهترین وسیله ای که انسان را به خداوند نزدیک می سازد، بعد از خداشناسی ، نماز و نیکوکاری به پدرو مادر و ترک رذیله های حسد و عجب و فخرفروشی است . (تحف العقول ، ص ۴۵۵)

حدیث۶۲

امام صادق علیه‌السلام : مَن قَرَأَ القُرآنَ فِی المُصحَفِ ، مُتِّعَ بِبَصَرِهِ ، وخُفِّفَ عَن والِدَیهِ وإن کانا کافِرَین؛ هر کس قرآن را از رو بخواند ، از بهره بینایی برخوردار است و از گناه پدر و مادرش کاسته می‌شود ، هر چند کافر باشند . الکافی ، جلد ۲ ، صفحه ۶۱۳ ، حدیث ۱

حدیث۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أرضی والدیه فقد أرضی اللّه و من أسخط والدیه فقد أسخط اللّه؛ هر که پدر و مادر خویش را خشنود کند خدا را خشنود کرده و هر که پدر و مادر خویش را خشمگین کند خدا را خشمگین کرده است. نهج الفصاحه

حدیث۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أصبح مطیعا للّه فی والدیه أصبح له بابان مفتوحان من الجنّه و إن کان واحدا

فواحـد؛ هر که روز آغازد و در کار پـدر و مادر خویش مطیع خـدا باشد، دو در از بهشت بر او گشوده باشد و اگر یکی باشد یکی. نهج الفصاحه

حدیث۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من قبّل بین عینی أمّه کان له سترا من النّار؛ هر که پیشانی مادر خویش را ببوسد از آتش جهنم مصون شود. نهج الفصاحه

حدیث۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ملعون من سبّ أباه، ملعون من سبّ أمّه؛ هر که به پدر خویش ناسزا گوید ملعون است و هر که به مادر خویش ناسزا گوید ملعون است. نهج الفصاحه

حدیث۶۷

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: مـا من رجـل ینظر إلی وجه والـدیه نظر رحمه إلّـا کتب اللّه له بهـا حجّه مقبوله مبروره؛ هر که از روی مهربانی به صورت پدر و مادر خویش نظر کند خدا به پاداش آن برای وی حج مقبول نیکوئی رقم زند. نهج الفصاحه

حدیث۶۸

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: ما برّ أباه من شدّ إلیه الطّرف بالغضب؛ هر که نگاه خشـمگین سوی پدر خویش افکند از فضیلت نیکی با وی بی نصیب است. نهج الفصاحه

حدیث۶۹

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یصلح الملق إلّا للوالدین و الإمام العادل لا تصلح الصّنیعه إلّا عند ذی حسب أو دین؛ تملق گفتن جز از پدر و مادر و پیشوای عادل روا نباشد و نکوئی جز پیش شرافتمند و دیندار به ثمر نرسد. نهج الفصاحه

حدیث۷۰

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: لعن اللّه من لعن والـدیه؛ هر که پـدر و مادر خویش را لعن کنـد خدایش لعنت کند. نهج الفصاحه

حدیث۷۱

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: کلّ الـذّنوب یؤخّر اللّه تعالی ما شاء منها إلی یوم القیامه إلّا عقوق الوالـدین فإنّ اللّه یعجّله لصـاحبه فی الحیـاه الـدّنیا قبـل الممـات؛ خـدای والاـ از همه گناهـان هر چه را خواهـد تـا روز رسـتاخیز مـؤخر دارد مگر نارضایی پدر و مادر که خدا سزای آن را در زندگی دنیا پیش از مرگ دهد. نهج الفصاحه

حدیث۷۲

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیـه و آلـه و سـلم) می فرماینـد: العبـد المطیـع لوالـدیه و لربّه فی أعلی علّیّین؛ کسـی که مطیع پـدر و مـادر و پروردگار خویش باشد، در اعلای بهشت است. نهج الفصاحه

حدیث۷۳

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: طاعه اللّه طاعه الوالد و معصـیه اللّه معصیه الوالد؛ اطاعت پدر اطاعت خداست و نافرمانی پدر نافرمانی خداست. نهج الفصاحه

حدیث۷۴

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: الصّدقه علی وجهها و اصطناع المعروف و برّ الوالدین و صله الرّحم تحوّل الشّقاء سعاده و تزیـد فی العمر و تقی مصارع السّوء؛ صدقه به موقع و نیکوکاری و نیکی با پدر و مادر و پیوسـتگی خویشاوند بدبختی را به خوشبختی مبدل کند و عمر را افزایش دهد و از مرگ های بد جلوگیری کند. نهج الفصاحه

حدیث۷۵

إنّ اللّه تعالی یزید فی عمر الرّجل ببرّه والدیه؛ خداوند به وسیله نیکی با پدر و مادر، عمر انسان را فزون می کند. نهج الفصاحه

حدیث۷۶

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایـند: إنّ اللّه تعالی یحبّ أن تعدلوا بین أولادکم حتّی فی القبل؛ خداوند دوست دارد که میان فرزندان خود حتی در بوسیدن آنها به عدالت رفتار کنید. نهج الفصاحه

حدیث۷۷

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: أمّـک، أمّـک، ثمّ أمّک، ثمّ أباک، ثمّ الأقرب فالأقرب؛ مادر خود، مادر خود، مادر خود را رعایت کن، سپس پدر خود را و پس از آن کسانی را که به تو نزدیک ترند. نهج الفصاحه

حدیث۷۸

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: أکـبر الکبـائر الإشـراک بـاللّه و قتـل النّفس و عقـوق الوالـدین و شـهاده الزور؛ بزرگترین گناهان بزرگ شرک به خدا و قتل نفس و بد رفتاری با پدر و مادر و شهادت دروغ است. نهج الفصاحه

حدیث۷۹

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: أعظم النّاس حقّا علی المرأه زوجها و أعظم النّاس حقّا علی الرّجل أمّه؛ شوهر از همه کس بیشتر بر زن حق دارد و مادر از همه کس بیشتر بر مرد حق دارد. نهج الفصاحه

حدیث۸۰

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: احفظ ودّ أبیک لا تقطعه فیطفی اللّٰه نورک. دوستی پدر خویش را حفظ کن و رشته آن را مبر که خداوند نور تو را خاموش می کند. نهج الفصاحه

حدیث۸۱

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ الأعمال إلی اللّٰه الصّلاه لوقتها ثمّ برّ الوالدین ثمّ الجهاد فی سبیل اللّٰه؛ بهترین کارها در نزد خدا نماز به وقت است آنگاه نیکی با پدر و مادر آنگاه جنگ در راه خدا. نهج الفصاحه

حدیث۸۲

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اثنان یعجّلهما اللّٰه فی الدّنیا البغی و عقوق الوالدین؛ دو چیز را خداوند در این جهان کیفر می دهد تعدی و ناسپاسی پدر و مادر. نهج الفصاحه

حدیث۸۳

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: فرزند خردسالی که به پدر گستاخی کند، چون بزرگ شد عاق و ناسپاس او گردد. (تحف‌العقول/۵۲۰)

حدیث۸۴

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: جرأة الولد علی والده فی صغره تدعو الی العقوق فی کبره؛ فرزند خردسالی که به پدر گستاخی کند، چون بزرگ شد عاق و ناسپاس او گردد . تحف العقول ، ص ۵۲۰

حدیث۸۵

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: نارضایتی پدر و مادر، باعث ضعف و ذلت آدمی می‌شود. (مسند الامام‌الهادی(ع)/۳۰۳)

حدیث۸۶

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: هر که پدر و مادر را اندوهگین کند آنان را ناسپاسی کرده . تحف العقول

حدیث۸۷

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء - سلام الله علیها - : الْزَمْ رِجْلَها، فَإنَّ الْجَنَّةَ تَحْتَ أقْدامِها، و الْزَمْ رِجْلَها فَثَمَّ الْجَنَّةَ ؛ حضرت فاطمه زهرا - سلام الله علیها - فرمودند: همیشه در خدمت مادر و پای بند او باش، چون بهشت زیر پای مادران است ;و نتیجه آن نعمت های بهشتی خواهد بود. کنزل العمّال، ج ۱۶، ص ۴۶۲، ح ۴۵۴۴۳

حدیث۸۸

قالَ الْأمامُ علی - علیه السلام - : فِی الْمَرَضِ یُصیبُ الصَبیَّ، کَفّارَةٌ لِوالِدَیْهِ ؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: مریضی کودک،

کفّاره گناهان پدر و مادرش می باشد. بحار الأنوار، ج ۵، ص ۳۱۷، ح ۱۶

حدیث۸۹

امـام صـادق (علیه السـلام) می فرماینـد: افضل الاعمال الی الله الصـلاۀ لوقتها و بر الوالـدین و الجهاد فی سبیل الله؛ بهترین اعمال نزد خداوند، نمازاول وقت است پس از آن نیکی بر پدر وادر، و سپس جهاد در راه خدا است . (بحار الانوار، ج ۳، ص ۸۵)

حدیث۹۰

پیامبراکرم (صـلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: یُقالُ لِلعاقِّ إعمَل مَا شَئتَ فانّی لاأغفِرُ لک به فرزندی که عاق (والدین) شده گفته می شود: هر کاری می خواهی انجام بده که من تو را نمی آمرزم. بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۸۰

حدیث۹۱

پیامبراکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد: ثَلاثٌ لَیسَ لِاَحَـدٍ مِنَ النّاسِ فیهِنَّ رُخصَهٌ: بِرُّ الوالِدَینِ مُسلِما کانَ اَوْ کافِرا وَ الوَفاءُ بِالعَهـدِ لِمُسـلِمٍ اَو کافِرا وَاَداءُ الاَمانَهُ اِلی مُسـلِمٍ کانَ اَوْ کافِرا؛ سه چیز است که ترک آن برای هیـچ کس جایز نیست: نیکی به پدر و مادر مسلمان باشند یا کافر، وفای به عهد با مسلمان یا کافر و ادای امانت به مسلمان یا کافر. جامع الصغیر، ج ۲، ص۷۱۶، ح۳۴۶۹

حدیث۹۲

پیامبراکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودند: کانَ فی ما اَعطَی اللّه تَعالی مُوسی فِی اللواحِ... اُشکُر لی وَ لِوالِدَیکَ اَقِکَ المَتالِفَ وَ اُنسِیء لَکَ فی عُمُرِکَ وَ اُحیِیکَ حَیاهً طَیِّبَهً وَ اَقلَبَکَ اِلی خَیرٍ مِنها؛ در آنچه خدای متعال در «الواح» به موسی علیه‌السلام داد، از جمله چنیـن بـود:... مرا و پـدر و مـادرت را سپاسـگزاری کن، تـا از نـابود شـدن‌ها حفظت کنم و اجلت را به تـأخیر بینـدازم و به تو زندگی‌ای پاک ببخشم و تو را از این زندگی به سوی بهتر از آن، ببرم. تاریخ دمشق، ج ۶۱، ص ۱۲۸

حدیث۹۳

پیامبراکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد: اَلصَّدَقَهُ عَلی وَجهِها وَاصـطِناعُ المَعروفِ وَ بِرُّ الوالِدَینِ وَصِـلَهُ الرَّحِم تُحَوِّلُ الشِّقاءَ سَعادَهً وَتَزیـدُ فِی العُمرِ وَ تَقی مَصارِعَ السُّوءِ؛ صـدقه به جا، نیکوکاری، نیکی به پـدر و مادر و صـله رحم، بدبختی را به خوش‌بختی تبدیل و عمر را زیاد و از پیشامدهای بد جلوگیری می‌کند. نهج الفصاحه، ح ۱۸۶۹

حدیث۹۴

امام رضا (علیه السـلام) فرمودند: لَیْسَ بَیْنَ الْوالِدِ وَ وَلَدِهِ رِبا وَ لا بَیْنَ الزَّوْجِ وَ الْمَرأَهِٔ رِبا؛ بین پدر و فرزند و بین شوهر و همسـرش ربا (حرام) نیست. فقه الرضا، ص ۲۵۸

حدیث۹۵

امام علی(علیه السـلام) فرمودنـد: مَن بَرَّ والِدَیهِ بَرَّهُ وَلَـدُهُ ؛ هر که به پـدر و مادرش نیکی کنـد ، فرزنـدش به او نیکی می کنـد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۱۴۵

حدیث۹۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَنِ استَنکَفَ مِن أبَوَیهِ فَقَد خالَفَ الرُّشدَ ؛ هر که [از سَرِ خود بزرگ بینی] از پدر و مادرش روی گردانَد ، با رشد و کمال خویش مخالفت کرده است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۶۲۳

حدیث۹۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ثَلاثٌ لا یُستَحیی مِنهُنَّ : خِدمَةُ الرَّجُلِ ضَیفَهُ وَ قِیامُهُ عَن مَجلِسِهِ لِأَبیهِ وَ مُعَلِّمِهِ وَ طَلَبُ الحَقِّ وَ إن قَلَّ ؛ از سه چیز نباید شرم داشت : خدمت کردن مرد به میهمانش ، برخاستن از جایش به احترام پدر و معلّمش ، و حق‌خواهی، اگر چه اندک باشد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۶۶۶

حدیث۹۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: بَرُّوا آباءَکُم یَبَرَّکُم أبناؤُکُم ؛ به پدرانتان نیکی کنید تا فرزندانتان به شما نیکی کنند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۴۴۸

حدیث۹۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إنّ أفضَلَ الخَیرِ صَدَقَةُ السِّرِّ وَ بِرُّ الوالِدَینِ وَ صِلَةُ الرَّحِمِ ؛ برترین خوبی ، صدقه پنهانی و نیکی به پدر و مادر و صله رحم است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۵۵۰

حدیث۱۰۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أکرِم ضَیفَکَ وَ إن کانَ حَقیرا وَ قُم عَن مَجلِسِکَ لِأَبیکَ وَ مُعَلِّمِکَ وَ إن کُنتَ أمیرا ؛ مهمانت را گرامی بدار، اگر چه حقیر باشد، و به احترام پدر و معلّمت از جایت برخیز، اگر چه فرمانروا باشی . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۲۳۴۱

حدیث۱۰۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: افضل العمل : الصلاهٔ علی میقاتها، ثم بر الوالدین ، ثم ان یسلم الناس من لسانک ؛ بهترین عمل ، به پا داشتن نماز در وقت معین و زمان فضیلت آن است و سپس نیکی به پدر و مادر و بعد از آن در امان بودن مردم از زبان تو است . (کنزالعمال ، ج ۱۵، ص ۹۴۸)

حدیث۱۰۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: لایقبل الله صلاهٔ خمسهٔ نفر.الابق من سیده و امراهٔ لایرضی عنها زوجها و مدمن الخمر و العاق و اکل الربا ؛ خداوند نماز پنج گروه را نمی پذیرد: ۱ – بنده ای که از نزد مولای خود فرار کرده است . ۲ – زنی که شوهرش از وی راضی نیست . ۳ – شرابخوار و دائم الخمر. ۴ – کسی که عاق والدین شده است . ۵ – رباخوار. (مستدرک الوسائل ، ج ۱۳، ص

(۳۳۲

حدیث۱۰۳

قال الصادق - علیه السلام -: من نظر الی ابویه نظر ماقت و هما ظالمان له لم یقبل الله له صلوة ؛ هر کس با چشم بغض و کینه به پدر و مادر خود که به وی ستم کرده اند، نگاه کند، نمازش در پیشگاه الهی نامقبول است . (اصول کافی ، ج ۲، ص ۳۴۹)

حدیث۱۰۴

قال الرضا - علیه السلام -: ان الله - عز و جل - امر بثلاثة مقرون بها ثلاثة اخری : امر بالصلوة و الزکاة فمن صلی و لم یزک لم تقبل منه صلاته و امر بالشکر له و للوالدین فمن لم یشکر والدیه لم یشکر الله و امر باتقاء الله و صلة الرحم .فمن لم یصل رحمه لم یتق الله - عز و جل -: سه چیز با سه چیز همراه است : ۱ - نمازگزاری که به او زکات تعلق گیرد و نپردازد، نمازش پذیرفته نیست . ۲ - و به سپاسگزاری برای خود و پدر و مادر فرمان داد: آن که سپاس پدر و مادر نکند، هرگاه خدا را سپاس کند پذیرفته نیست . ۳ - به پرهیزکاری از خدا و پیوند با خویشاوند فرمان داد.آن که پیوند با خویشان ندارد از خدا بیمناک نیست . (بحارالانوار، ج ۹۶، ص ۱۲.الخصال ، ج ۱، ص ۵۵)

حدیث۱۰۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رضا الرّبّ فی رضا الوالدین و سخطه فی سخطهما؛ خشنودی خدا در خشنودی پدر و مادر است و دلگیری وی در دل گیری آنها است. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: دعاء الوالد لولده کدعاء- النّبیّ لأمّته؛ دعائی که پدر برای فرزند کند مانند دعائی است که پیغمبر برای امت خود می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجنّه تحت أقدام الامّهات؛ بهشت زیر قدم مادران است. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیه نشر اللّه تعالی علیه کنفه و أدخله جنّته: رفق بالضّعیف و شفقه علی- الوالدین و الإحسان إلی- المملوک؛ سه چیز است که در هر که باشد خداوند وی را پناه دهد و ببهشت برد:مدارا با ناتوان و مهربانی با پدر و مادر و نیکی با زیر دست. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من فعلهنّ فقد أجرم: من عقد لواء فی غیر حقّ أو عقّ والدیه أو مشی مع ظالم لینصره؛ سه کار است که هر کس بکند خطا کار است: هر کس پرچمی جز در راه حق برافرازد، یا با پدر و مادر بدی کند، یا

با ستمگری راه سپرد تا او را یاری کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث لیس لأحد النّاس فیه رخصه: برّ الوالدین مسلما کان أو کافرا و الوفاء بالعهد لمسلم أو کافر و الأمانه إلی مسلم کان أو کافر؛ سه چیز است که هیچ کس به ترک آن مجاز نیست: نیکی با پدر و مادر مسلمان باشند یا کافر، وفای به عهد برای مسلمان یا کافر و رد امانت مسلمان یا کافر. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا ینفع معهنّ عمل، الشّرک باللّه و عقوق الوالدین و الفرار من الزّحف؛ سه گناه است که با وجود آن هیچ کار نیکی سودمند نیست شریک قرار دادن برای خدا و ناخشنودی پدر و مادر و فرار از جنگ. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا ـ ینظر اللّه إلیهم یوم القیامه العاقّ لوالدیه و المرأه المترّجله المتشبّهه بالرّجال و الدّیّوث؛ سه کسند که خدا روز رستاخیز به سوی آنها نمی نگرد عاق والدین و زنی که مرد نما باشد و دیوث. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا یحجبون النّار: المنّان و عاقّ والدیه و مدمن الخمر؛ سه کسند که میان آنها و جهنم حجابی نیست: منت گذار و عاق پدر و مادر و شراب خوار. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه قد حرّم اللّه علیهم الجنّه مدمن الخمر و العاقّ و الدّیّوث الّذی یقرّ فی أهله الخبث؛ سه کسند که خداوند بهشت را بر آنها حرام کرده است: شراب خوار و آن که پدر و مادر از او ناراضی نباشند و دیوث که بی ناموسی را در خانواده خود ندیده گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: برّوا آباءکم تبرّکم أبناؤکم و عفّوا تعفّ نساؤکم؛ با پدران خود نیکی کنید تا فرزندانتان با شما نیکی کنند و عفیف باشید تا زنان شما عفیف باشند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: برّ الوالدین یزید فی العمر و الکذب ینقص الرّزق و الدّعاء یردّ القضاء؛ نیکی با

پدر و مادر عمر را افزون کند و دروغ روزی را کاهش دهد و دعا قضا را دفع کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: برّ الوالدین یجزئ عن الجهاد؛ نیکی با پدر و مادر جای جهاد را می گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بابان معجّلان عقوبتهما فی الدّنیا البغی و العقوق؛ دو چیز است که کیفر آن را در دنیا می دهند ظلم و بد رفتاری با پدر و مادر. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی ینهاکم أن تحلفوا بآبائکم؛ خداوند نهی کرده که به پدران خود قسم بخورید. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۰

من نظر الی ابویه نظرماقت ، و هما ظالمان لم یقبل الله له صلاهً؛ هر که به پدر و مادر نگاه تند و خشم آلود کند، اگر چه به وی ستم کرده باشند، خداوند نمازش را نمی پذیرد. (جامع السعادات ، ج ۲، ص ۳۵۱)

حدیث۱۲۱

قال رسول اللّه ـ صلّی الله علیه و آله و سلّم ـ : النّظر الی العالم عبادهٔ، و النّظر الی الامام المقسط عبادهٔ، و النّظر الی الوالدین برأفهٔ و رحمهٔ عبادهٔ، و النّظر الی أخ تَوَدُه فی اللّه عزّوجّل عبادهًَ؛ نگریستن به دانشمند عبادت است، نگریستن به پیشوای دادگر عبادت است، نگاه دلسوزانه و مهرآمیز به پدر و مادر عبادت است و نگریستن به برادری که برای خدای عزوجل دوستش داری عبادت است. أمالی الطوسّی: ۴۵۴ / ۱۰۱۵.

حدیث۱۲۲

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اِنَّ لِلْمُؤْمِنِ عَلی الْمُؤْمِنِ سَبْعَهًَ حُقوقٍ، فَاَوْجَبُها اَنْ یَقولَ الرَّجُلُ حَقّا وَ اِنْ کانَ عَلی نَفْسِهِ اَوْ عَلی والِدَیْهِ، فَلا یَمیلَ لَهُمْ عَنِ الْحَقِّ؛ مؤمن را بر مؤمن، هفت حق است. واجب‌ترین آنها این است که آدمی تنها حق را بگوید، هر چند بر ضد خود یا پدر و مادرش باشد و به خاطر آنها از حق منحرف نشود. بحار الأنوار ، ج ۷۴ ، ص ۲۲۳، ح ۸ .

حدیث۱۲۳

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: مَنْ یَضْمُنْ لی بِرَّ الْوالِدَیْنِ وَ صِلَهَ الرَّحِمِ اَضْمُنْ لَهُ کَثْرَهَ الْمالِ وَ زیادَهَ الْعُمْرِ وَ الْمَحَبَّهَ فِی الْعَشیرَهِ؛ هر کس نیکی به پدر و مادر و صله رحم را برایم ضمانت کند، من نیز زیادی ثروت، طول عمر و محبّت او را در دل خویشاوندان ضمانت می‌نمایم. مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۷۶، ح ۱۲.

حدیث۱۲۴

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله و سلم می فرمایند : اَلصَّدَقَةُ عَلی وَجْهِها وَاصْطِناعُ الْمَعْروفِ وَ بِرُّ الْوالِدَیْنِ وَصِلَةُ الرَّحِم تُحَوِّلُ الشَّقاءَ سَعادَةً وَتَزیدُ فِی الْعُمْرِ وَ تَقی مَصارِعَ السُّوءِ؛ صدقه بجا، نیکوکاری، نیکی به پدر و مادر و صله رحم، بدبختی را به خوش‌بختی تبدیل و عمر را زیاد و از پیشامدهای بد جلوگیری می کند. نهج الفصاحه، ح ۱۸۶۹ .

حدیث۱۲۵

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: ثَلاثٌ لَیْسَ لِاَحَدٍ مِنَ النّاسِ فیهِنَّ رُخصَةٌ: بِرُّ الْوالِدَینِ مُسْلِما کانَ اَو کافِرا وَ الْوَفاءُ بِالْعَهْدِ لِمُسْلِمٍ کانَ اَو کافِرٍ وَ اَداءُ الْاَمانَةِ اِلی مُسْلِمٍ کانَ اَو کافِرٍ؛ سه چیز است که ترک آن برای هیچ کس جایز نیست: نیکی به پدر و مادر؛ مسلمان باشند یا کافر، وفای به عهد؛ با مسلمان یا کافر و ادای امانت؛ به مسلمان یا کافر. جامع الصغیر، ج ۲، ص ۷۱۶، ح ۳۴۶۹.

حدیث۱۲۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از جمله عقوق (نافرمانی و آزار پدر و مادر) ضایع کردن و تباه ساختن حقوق آنهاست. غررالحکم ، باب حقوق

حدیث۱۲۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سه چیز است که نباید از آنها شرم کرد : خدمت کردن به میهمان ، برخاستن انسان از جایگاه خود برای پدر و آموزگار ، و طلب حق اگر چه اندک باشد. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۱۲۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اَطیعی زَوْجَکِ یَکْفِکِ خَیْرَ الدُّنْیا وَ الآخِرَةِ وَ بِرّی والِدَیْکِ یَکْثُرْ خَیْرُ بَیْتِکِ؛ شوهرت را اطاعت کن تا خیر دنیا و آخرت تو را کفایت کند و به پدر و مادرت نیکی کن تا خیر خانه‌ات زیاد شود. کنزالعمال، ح ۴۳۳۸۸.

حدیث۱۲۹

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : کانَ فی ما اَعْطَی اللّه تَعالی مُوسی فِی الْاَلْواحِ... اُشْکُرْ لی وَ لِوالِدَیْکَ اَقِکَ الْمَتالِفَ وَ اُنْسِئْ لَکَ فی عُمُرِکَ وَ اُحْیِیکَ حَیاةً طَیِّبَةً وَ اَقْلِبَکَ اِلی خَیْرٍ مِنْها؛ در آنچه خدای متعال در الواح به موسی علیه‌السلام داد، از جمله چنین بود:... مرا و پدر و مادرت را سپاسگزاری کن، تا از نابود شدن‌ها حفظت کنم و اجلت را به تأخیر بیندازم و به تو زندگی‌ای پاک ببخشم و تو را از این زندگی به سوی بهتر از آن، ببرم. تاریخ دمشق ، ج ۶۱، ص ۱۲۸.

حدیث۱۳۰

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: خداوند سه چیز را به سه چیز دیگر مربوط کرده است و به طور جداگانه‌نمی‌پذیرد . نماز را با زکات ذکر کرده است ، هرکس نماز بخواند و زکات ندهد نمازش پذیرفته نیست . نیز شکر خود و شکر از والدین را با هم ذکر کرده است . از این رو هرکس از والدین خود قدردانی نکند از خدا قدردانی نکرده است . نیز در قرآن سفارش به تقوا و سفارش به ارحام در کنار هم آمده است . بنابراین اگر کسی به خویشاوندانش رسیدگی و احسان ننماید ، با تقوا محسوب نمی‌شود . (عیون اخبار الرضا ، ج ۱ ، ص ۲۵۸)

حدیث۱۳۱

امام موسی کاظم (علیه السلام) فرمودند: مَن اَحزَنَ والدَیهِ فَقَد عَقهُما؛ هر که پدر و مادر را اندوهگین کند آنان را ناسپاسی کرده است . (تحف العقول ، ص ۴۲۵)

حدیث۱۳۲

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: اثنان یعلهما الله فی الدنیا البغی وعقوق الوالدین. دو چیز را خداوند در دنیا کیفر می دهد: تعدی و ناسپاسی پدر و مادر. (کنز العمال، ج ۱۶، ص ۴۶۲، ح ۴۵۴۵۸)

حدیث۱۳۳

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: به پدران خود نیکی کنید، تا فرزندانتان به شما نیکی کنند. تحف العقول، ص ۳۵۹.

حدیث۱۳۴

حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها) می فرمایند: الزم رجلها فان الجنهٔ تحت اقدامها؛ در خدمت مادر باش، زیرا بهشت زیر پای مادران است. کنزالعمال، ج۱۶، ص ۴۲۶.

حدیث۱۳۵

هنگامی که زن باردار می‌شود ، همانند روزه‌دارِ شب‌زنده‌دار و مجاهدی است که با جان و مالش در راه خدا جهاد می‌کند و هنگامی که فارق شود ، پاداشی دارد که نمی‌دانی عظمت آن چه‌قدر است و هنگامی که شیر بدهد ، در هر بار مکیدن ، پاداش آزاد کردن یکی از فرزندان اسماعیل(علیه‌السلام) برای اوست و آن‌گاه که شیردادن تمام شود ، فرشته‌ای بر پهلوی او می‌زند و می‌گوید : عمل را از نو آغاز کن که بی‌تردید ، آمرزیده شدی . امالی صدوق ، ص ۴۹۶، ح ۶۷۸ .

حدیث۱۳۶

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) : اَلصَّدَقَةُ عَلی وَجْهِها وَ بِرُّ الْوالِدَیْنِ وَ اصْطِناعُ الْمَعْروفِ یُحَوِّلُ الشَّقاءَ سَعادَةً وَ یَزیدُ فِی الْعُمْرِ؛ صدقه دادن با مراعات شرایطش و خوبی کردن به پدر و مادر و انجام دادن کارهای نیک، بدبختی را به خوشبختی تبدیل می‌کند و بر عمر می‌افزاید. کنزالعمال ، ح ۴۴۴۴ .

حدیث۱۳۷

امام صادق علیه‌السلام : اِنْ اَحْبَبْتَ اَنْ یَزیدَ اللّه‌فی عُمُرِکَ فَسُرِّ اَبَوَیْکَ ؛ اگر دوست داری که خداوند عمرت را زیاد کند، پدر و مادرت را شاد کن. بحارالأنوار ، ج ۷۴ ، ص ۸۱ ، ح ۸۴ .

حدیث۱۳۸

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ اُلْهِمَ الصِّدْقَ فی کَلامِهِ وَ الاِْنْصافَ مِنْ نَفْسِهِ وَ بِرَّ والِدَیْهِ وَ وَصلَ رَحِمِهِ، اُنْسِیءَ لَهُ فی اَجَلُهُ وَ وُسِّعَ عَلَیْهِ فی رِزْقِهِ وَ مُتِّعَ بِعَقْلِهِ وَ لُقِّنَ حُجَّتَهُ وَقْتَ مُساءَلَتِهِ ؛ به هر کس، راستگویی در گفتار، انصاف در رفتار، نیکی به والدین و صله رحم الهام شود، اجلش به تأخیر می‌افتد، روزیش زیاد می گردد، از عقلش بهره‌مند می‌شود و هنگام سئوال [مأموران الهی] پاسخ لازم به او تلقین می گردد. اعلام الدین ، ص ۲۶۵ .

حدیث۱۳۹

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم : یَابْنَ آدَمَ! اِبْرِرْ وِالِدَیْکَ وَ صِلْ رَحِمَکَ، یُیَسِّر لَکَ یُسْرُکَ وَ یُمَدَّ لَکَ فی عُمْرِکَ و اَطِع رَبَّکَ تُسَمّی عاقِلًا و لا تَعصَهُ تُسَمّی جاهِلًا ؛ ای فرزند آدم! به پدر و مادرت نیکی کن و صله رحم داشته باش تا خداوند، کارت را آسان و عمرت را طولانی بگرداند. پروردگارت را فرمان ببر تا خردمند به شمار آیی و از او نافرمانی نکن که نادان شمرده می‌شوی. الفردوس، ج ۵، ص ۲۸۲، ح ۸۱۹۰ .

حدیث۱۴۰

حضرت امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: بِرُّالْوَالِدَینِ وَاجِبٌ وَ إنْ کانَا مُشْرِکَینِ وَ لاطَاعَةَ لَهُمَا فِی مَعْصِیَةِ الْخَالِقِ؛ نیکی به پدر ومادر واجب است ، هرچند مشرک باشند ، ولی درراه معصیتِ آفریدگار، اطاعت از آن دوجایز نیست. بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۷۲

حدیث۱۴۱

حضرت امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: عَلَیکَ بِطاعَةِ الأبِ وَبِرِّهِ وَالتَّوَاضُعِ والخُضُوعِ وَالإعظَامِ وَالإکْرَامِ لَهُ وَ خَفْضِ الصَّوْتِ بِحَضْرَتِهِ؛ بر تو باد که از پدر فرمانبرداری کنی ، به او نیکی کنی ، دربرابرش فروتنی وکرنش وبزرگداشت واحترام داشته باشی وصدایت را در حضور او پایین بیاوری. فقه الرضاعلیه السلام،ص ۳۳۴

حدیث۱۴۲

قال الامام علی – علیه السّلام – : ... حقّ الوالِدِ أن یُطیعَهُ فی کلّ شیءٍ الاّ فی معصیةِ اللهِ سبحانَهُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: حق والدین برفرزندان این است که در هر چیزی از او اطاعت کند مگر در چیزی که موجب معصیت و نافرمانی خداوند سبحان است. «نهج البلاغه، حکمت ۳۳۹»

خانه و خوشبختی

حدیث۱

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرمایند: خیر الرجال من امتی الذین لایتطاولون علی اهلیهم و یحنون علیهم ولا یظلمونهم ؛

بهترین مردان امت من، آن کسانی هستند که نسبت‌به خانواده خود خشن و متکبر نباشند و بر آنان ترحم و نوازش کنند و به آنان آزار نرسانند . مکارم الاخلاق، ص۲۱۶ .

حدیث۲

امام سجاد (علیه السلام) می‌فرمایند: «لان ادخل السوق ومعی درهم ابتاع به لحما لعیالی وقد قرموا الیه احب الی من ان اعتق نسمة؛ برای من به بازار رفتن و خرید یک درهم گوشت‌برای خانواده‌ام که میل به گوشت دارند، از بنده آزاد کردن دوست داشتنی‌تر است وسائل الشیعة، ج۱۵، ص۲۵۱ .

حدیث۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : اَخْلِصْ تَنَلْ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اخلاص داشته باش، کامیاب و سعادتمند می شوی. «غررالحکم، ح ۲۲۴۸»

حدیث۴

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : بیتُ الغناء بیتٌ لا تُؤمَنُ فیه الفجیعةُ و لا تُجابُ فیه الدَّعوةُ و لا تَدخلُه الملائکة. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: خانه ای که در آن غناء و ساز و آواز نواخته شود، از مصیبت ها و بلاهای دردناک در امان نیست و دعا در آن خانه مستجاب نمی گردد و فرشتگان به آن خانه وارد نمی شوند. «دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۲۸۰»

حدیث۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا تَدخلُ الملائکةُ بیتاً فیه خَمرٌ أو دفٌّ أو طَنبُور أو نَردٌ و لا یُستجابُ دعاءُ هُم و تَرتفِع عَنهم البرکةُ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: فرشتگان وارد خانه ای که در آن شراب یا دایره یا طنبور (نوعی از آلات موسیقی) و یا نرد (نوعی وسیله قمار) باشد، نمی شوند و دعای اهل آن خانه مستجاب نمی گردد و برکت از آنان برداشته می شود. «مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۲۱۸»

حدیث۶

قال الامام الصادق – علیه السلام – : أروَحُ الرَّوحِ اَلیَأسُ مِنَ النَّاسِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: آساینده ترین آسایش، ناامیدی از مردم است. «بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۲۴۹»

حدیث۷

قال الامام علی – علیه السلام – : مِنْ دَلائِلِ الدَّوْلَةِ قِلَّةُ الْغَفْلَةِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: یکی از نشانه های کامیابی کمی غفلت است. «غررالحکم، ح ۹۴۱۰»

حدیث۸

عَن الامام الصادق – علیه السّلام – : الرزقُ مَعَ النساءِ و العیالِ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: رزق و روزی انسان در گرو

وجود زن و فرزند است. «نور الثقلین، ج ۳ ص ۵۹۵»

حدیث۹

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مَنْ حَسُنَ بِرُّهُ بِاَهْلِهِ زادَ اللّه فی عُمُرِهِ. امام صادق – علیه السلام – : هر کس به شایستگی در حقّ خانواده اش نیکی کند، خداوند بر عمرش می افزاید. «الکافی، ج ۸، ص ۲۱۹، ح ۲۶۹»

حدیث۱۰

امام علی علیه السلام : وَلَو ضَرَبتَ فی مَذاهِبِ فِکرِکَ لِتَبلُغَ غایاتِهِ ما دَلَّتکَ الدّلالَةُ إلّا عَلی أنّ فاطِرَ النّملَةِ هُوَ فاطِرُ النّخلَةِ لِتَدقیقِ تَفصیلِ کُلِّ شَیء ٍ وَغامِضِ اختِلافِ کُلِّ حَیٍّ وَمَا الجَلیلُ وَاللَّطیفُ وَالثَّقیلُ وَالخَفیفُ وَالقَوِیُّ وَالضَّعیفُ فی خَلقِهِ إلّا سَواءٌ؛ اگر راههای اندیشه ات را در نوردی تا به پایانه های آن رسی، هیچ دلیلی تو را جز به این رهنمون نشود که آفریننده مورچه همان آفریننده درخت خرما است و این به سبب دقت و ظرافتی است که جداسازی هر چیزی از چیز دیگر و پیچیدگی و تنوعی است که در هر موجود زنده ای به کار رفته است موجودات بزرگ و کوچک، سنگین و سبک و نیرومند و ناتوان، همگی در آفرینش برای خداوند یکسانند. نهج البلاغه، خطبه ۱۸۴

حدیث۱۱

امام صادق (علیه السلام) می‌فرمایند: اذا سَافَرَ احدکم فَقَدِمَ مِنْ سَفَرِهِ فلیات أَهْلَهُ بِمَا تَیَسَّرَ ؛ هرگاه یکی از شما به مسافرت رود و سپس از سفر برگردد، پس باید برای خانواده خود به اندازه‌ای که توانایی دارد سوغاتی بیاورد . وسائل الشیعه، ج۸، ص۳۳۷ .

حدیث۱۲

امام سجاد (علیه السلام) می‌فرمایند: لَاَنَ اَدْخُلِ السُّوقَ وَ مَعِی دِرْهَمُ ابْتَاعَ بِهِ لَحْماً لِعِیَالِی وَقَدْ قَرِمُوا الیه أَحَبَّ الی مِنْ انَّ أُعْتِقَ نَسَمَةً ؛ برای من به بازار رفتن و خرید یک درهم گوشت‌برای خانواده‌ام که میل به گوشت دارند، از بنده آزاد کردن دوست داشتنی‌تر است. وسائل الشیعه، ج۱۵، ص۲۵۱ .

حدیث۱۳

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرمایند: مَنْ دَخَلَ السُّوقَ فَاشْتُرِیَ تُحْفَةً فَحَمَلَهَا الی عِیَالِهِ کان کحامل صَدَقَةً الی قَوْم مَحَاوِیجَ ولیبدا بالاناث قَبْلَ الذکور فَانِ مَنْ فَرَّحَ ابْنَتَهُ فکانما أَعْتَقَ رَقَبَةً مِنْ وُلْدِ اسماعیل وَ مَنْ أَقَرَّ بِعَیْنِ ابْنٍ فکانما بکی مِنْ خَشْیَةِ اللَّهِ وَ مَنْ بکی مِنْ خَشْیَةِ اللَّهِ ادْخُلْهُ اللَّهُ جَنَّاتِ النَّعِیمِ ؛ هر کس به بازار رود و هدیه‌ای برای خانواده‌اش بخرد و ببرد، [پاداش او] مانند کسی است که برای نیازمندان صدقه می‌برد [. و هنگامی که هدیه را به خانه می‌برد]، باید، قبل از پسران، به دختران بدهد، زیرا کسی که دخترش را شادمان کند، مانند کسی است که یک بنده از فرزندان اسماعیل را آزاد کرده است . و هر کس [با دادن هدیه‌ای] چشم پسری را روشن کند، گویا از ترس خدا گریسته است و هر کس از ترس خدا بگرید، خداوند او را داخل نعمت‌های بهشت کند . وسائل الشیعة، ج۱۵، ص۲۲۷ .

حدیث۱۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرمایند: خَیْرُ الرِّجَالِ مِنْ أَمَّتِی الَّذِینَ لایتطاولون عَلِیِّ أَهْلِیهِمْ وَ یَحِنُّونَ عَلَیْهِمْ وَ لَا یظلمونهم ؛ بهترین مردان امت من، آن کسانی هستند که نسبت‌به خانواده خود خشن و متکبر نباشند و بر آنان ترحم و نوازش کنند و به آنان آزار نرسانند . مکارم الاخلاق، ص۲۱۶ .

حدیث۱۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إنّ أهنَأَ النّاسِ عَیشا مَن کانَ بِما قَسَمَ اللّه‌لَهُ راضِیا ؛ گواراترین زندگی را کسی دارد که از آنچه خدا قسمت او کرده، خشنود باشد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۳۹۷

حدیث۱۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلقَناعَةُ أهنَأُ عَیشٍ ؛ قناعت ، گواراترین زندگی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۳۳

حدیث۱۷

امام صادق علیه‌السلام : مَن حَسَّنَ بِرَّهُ أهلَ بَیتِهِ زِیدَ فی رِزقِهِ؛ هرکه با خانواده خود نیکوکار باشد، روزیش زیاد شود . بحار الأنوار : ۶۹ / ۴۰۸ / ۱۱۷

حدیث۱۸

امام باقر علیه‌السلام : کَنسُ البُیوتِ یَنفی الفَقرَ؛ جارو کردن اتاق‌ها فقر را از بین می‌برد . وسائل الشیعه : ۳/ ۵۷۱ / ۲

حدیث۱۹

امام صادق علیه‌السلام : غَسلُ الإنـاءِ وکَسحُ الفِناءِ ، مَجلَبَةٌ للرِّزقِ؛ شستن ظرف و جارو زدن جلو در منزل ، باعث جلب روزی می‌شود . الخصال : ۵۴ / ۷۳

حدیث۲۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله -: نوروا منازلکم بالصلاة و قرائة القرآن ؛ به خانه هایتان با خواندن نماز، و قرائت قران ، نورانیت ببخشید. (کنزالعمال ، ج ۱۵، ص ۳۹۲، حدیث ۴۱۵۱۸)

حدیث۲۱

امام علی علیه السلام : لا یَسعَدُ امْرُؤٌ إلاّ بِطاعَةِ اللّهِ سُبحانَهُ وَ لا یَشقَی امْرُؤٌ إلاّ بِمَعصیَةِ اللّهِ؛ هیچ کس جز با اطاعت خدا خوشبخت نمی‌شود و جز با معصیت خدا بدبخت نمی گردد. (غررالحکم، ح ۱۰۸۴۸)

حدیث۲۲

امام صادق علیه السلام فرمودند: مَن طَلَبَ الدُّنیا اِستِعْفافاً عَنِ النّاسِ وَ سَعْیاً عَلی اَهْلِهِ وَ تَعَطُّفاً عَلی جارِهِ لَقَی اللهَ عَزَّوَجَلَّ یَوْمَ الْقِیامَةِ وَ

وَجْهُهُ مِثْلُ القَمَرِ لَيْلَةَ الْبَدْرِ؛ هرکس دنیا را طلب کند به قصد این که آبروی خود را از مردم حفظ، رفاه خانواده‌اش را تأمین و به همسایه‌اش کمک کند، وقتی با خدا دیدار کند، چهره‌اش همانند ماه شب بدر می‌درخشد. وسائل الشیعه، ج۱۷، ص۲۱

حدیث۲۳

امام صادق علیه السلام فرمودند: اَلکادُّ عَلَی عِیالِهِ کَالْمُجاهِدِ فی سَبیلِ اللهِ؛ کسی که خود را برای روزی خانواده‌اش به زحمت می‌اندازد و کار می کند مانند رزمنده‌است که در راه خدا می‌جنگد. کافی، ج۵، ص۸۸

حدیث۲۴

امام رضا علیه السلام فرمودند: اَلّذی یطْلُبُ مِنْ فَضْلٍ یکُفُّ بِهِ عِیالَهُ اَعْظُمُ اَجْراً مِنَ الْمُجاهِدِ فی سَبیلِ اللهِ؛ کسی که دنبال روزی می‌رود تا آبروی خود و خانواده‌اش را حفظ کند، اجر و پاداش از رزمنده‌ای که در راه خدا جنگ می کند بیشتر است (عرق کارگر معادل خون شهید است.) وسائل الشیعه، ج۱۷، ص۶۷

حدیث۲۵

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: هر کس با خانواده‌اش خوشرفتار باشد ، بر عمرش افزوده می گردد . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۵

حدیث۲۶

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: غَسلُ الإناءِ وکَسحُ الفِناءِ ، مَجلَبَةٌ للرّزقِ؛ شستن ظرف و جارو زدن جلو در منزل ، باعث جلب روزی می‌شود . الخصال : ۵۴ / ۷۳

حدیث۲۷

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلّم می فرمایند: المُؤْمِنُ یَأْکُلُ بشَهْوَةِ أهْلِهِ، والمُنَافِقُ یَأْکُلُ أهْلُهُ بِشَهْوَتِهِ . مؤمن ، به میل خانواده‌اش خود غذا می‌خورد و منافق ، خانواده‌اش به میل او می‌خورند . بحار الأنوار : ۶۲ / ۳۲۴

حدیث۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من باع دارا ثمّ لم یجعل ثمنها فی مثلها لم یبارک له فیها؛ هر که خانه ای فروشد و با قیمت آن خانه دیگر نخرد، برکت نیابد. نهج الفصاحه

حدیث۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس منّا من وسع اللّه علیه ثمّ قتر علی عیاله؛ هر کس خدا بدو گشایش دهد و باز بر عیال خود سخت گیرد، از ما نیست. نهج الفصاحه

حدیث۳۰

کلّ نفس من بنی آدم سیّد فالرّجل سیّد أهله، و المرأه سیّده بیتها؛ هر یک از فرزندان آدم فرمان روایی است: مرد فرمانروای کسان خویش است و زن فرمانروای خانه خویش است. نهج الفصاحه

حدیث۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالمرء سعاده أن یوثق به فی أمر دینه و دنیاه؛ خوشبختی مرد همین بس که در کار دین و دنیایش بر او اعتماد کنند. نهج الفصاحه

حدیث۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قلّه العیال أحد الیسارین؛ نانخور کم داشتن یکی از طرق توانگر بودن است. نهج الفصاحه

حدیث۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیرکم خیرکم لأهله و أنا خیرکم لأهلی ما أکرم النّساء إلّا کریم و لا أهانهنّ إلّا لئیم؛ بهترین شما کسی است که برای کسان خود بهتر است، من از همه شما برای کسان خود بهترم، بزرگ مردان زنان را گرامی شمارند و فرومایگان زنان را خوار دارند. نهج الفصاحه

حدیث۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر بیوتکم بیت فیه یتیم مکرّم؛ بهترین خانه های شما خانه ایست که در آن یتیمی محترم باشد. نهج الفصاحه

حدیث۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر بیت فی المسلمین بیت فیه یتیم یحسن إلیه و شرّ بیت فی المسلمین بیت فیه یتیم یساء إلیه أنا و کافل الیتیم فی الجنّه هکذا؛ بهترین خانه های مسلمانان خانه ایست که در آن یتیمی باشد و به او نیکی کنند و بدترین خانه های مسلمانان خانه ایست که در آن یتیمی باشد و به ا او بدی کنند من و کسی که کفالت یتیم را به عهده بگیرد در بهشت مانند دو انگشت همراهیم. نهج الفصاحه

حدیث۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الثّلث و الثّلث کثیر إنّک أن تذر ورثتک أغنیاء خیر من أن تذرهم عالّه یتکفّفون النّاس و إنّک لن تنفق نفقه تبتغی بها وجه اللّه إلّا أجرت بها حتّی ما تجعل فی فی أمرأتک؛ ضمن وصیت فقط ثلث مال خود را به دیگران ده و ثلث بسیار است تو اگر وارثان خود را بی نیاز واگذاری بهتر از آن است که فقیر و محتاج مردم باشند، تو هیچ خرجی در راه خدا نمی کنی مگر آنکه در مقابل آن پاداش می یابی حتی غذایی که به زن خود می خورانی. نهج الفصاحه

حدیث۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: البیت الّذی یقرأ فیه القرآن یتراءی لأهل السّماء کما تتراءی النّجوم لأهل الأرض؛ خانه ای که در آن قرآن خوانده می شود در نظر اهل آسمان چنان می نماید که ستارگان در نظر اهل زمین. نهج الفصاحه

حدیث۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بیت لا ـ صبیان فیه لا برکه فیه؛ خانه که بچه در آن نیست برکت در آن نیست. نهج الفصاحه

حدیث۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بئس القوم قوم لا ینزلون الضّیف؛ چه بدند مردمی که مهمان به خانه نمی آورند. نهج الفصاحه

حدیث۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ من أکمل المؤمنین إیمانا أحسنهم خلقا و ألطفهم بأهله؛ از همه مؤمنان ایمان آن کس کاملتر است که اخلاقش نیک تر است و با کسان خود بهتر رفتار می کند. نهج الفصاحه

حدیث۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اسمح یسمح لک؛ با کسان سهل انگاری کن تا با تو سهل انگاری کنند. نهج الفصاحه

حدیث۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أربع من سعاده المرء أن تکون زوجته صالحه و أولاده أبرارا و خلطاؤه صالحین و أن یکون رزقه فی بلده؛ چهار چیز نشان خوشبختی مرد است، زنش پارسا باشد و فرزندانش نیکوکار باشند، و معاشرانش صالح باشند و روزی خویش را در شهر خود به دست آورد. نهج الفصاحه

حدیث۴۳

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ بیوتکم إلی اللّه بیت فیه یتیم مکرّم؛ محبوبترین خانه های شما در نظر خدا خانه ایست که در آن یتیمی محترم باشد. نهج الفصاحه

حدیث۴۴

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: هر کس با خانواده اش خوش رفتار باشد ، بر عمرش افزوده می گردد . بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۵

حدیث۴۵

أطْرِفُوا أهاليكُمْ فی کُلِّ لَيْلَةِ جُمْعَةٍ بِشَيْءٍ مِنَ الْفاکِهَةِ، کَیْ يَفْرَحُوا بِالْجُمْعَةِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: در هر شب جمعه همراه با مقداری میوه بر اهل منزل و خانواده خود وارد شوید تا موجب شادمانی آن ها در جمعه گردد. بحارالأنوار، ج ۱۰۱، ص ۷۳، ح ۲۴

حدیث۴۶

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : نوروا منازلکم بالصلاة و قرائة القران؛ به خانه هایتان با خواندن نماز، و قرائت قرآن ، نورانیت ببخشید. (کنز العمال ، ج ,۱۵ ص ۳۹۲ حدیث ۴۱۵۱۸)

حدیث۴۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : طوبی لمن اسلم وکان عیشه کفافاً وقواه شداداً؛ خوشبخت کسی است که اسلام را پذیرفته و به قدر معاش خود در آمد دارد وقوای بدنش نیرومند است. بحار الانوار : ۷۲ / ۶۷

حدیث۴۸

امام صادق علیه السلام می فرمایند: مَنْ حَسُنَ بِرُّهُ فی اَهْلِ بَيْتِهِ زيدَ فی رِزْقِهِ؛ هر کس به شایستگی در حقّ خانواده‌اش نیکی کند، روزیش زیاد می‌شود. الدعوات الراوندی، ص ۱۲۷.

حدیث۴۹

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله و سلم می فرمایند : کُلُّ بَيْتٍ لايَدْخُلُ فيهِ الضَّيْفُ لاتَدْخُلُهُ الْمَلائِکَةُ؛ هر خانه‌ای که میهمان بر آن وارد نشود، فرشتگان واردش نمی‌شوند. جامع الأخبار، ص ۳۷۸.

حدیث۵۰

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: شَرُّ النّاسِ الضَّيِّقُ عَلی اَهْلِهِ، قالوا یا رَسُولَ اللّهِ وَ کَيْفَ يَکُونُ ضَيِّقا عَلی اَهْلِهِ قالَ: الرَّجُلُ اِذا دَخَلَ بَيْتَهُ خَشَعَتِ امْرَأَتُهُ وَ هَرَبَ وَلَدُهُ وَ فَرَّ فَاِذا خَرَجَ ضَحِکَتِ امْرَأَتُهُ وَ اسْتَأْنَسَ اَهْلُ بَيْتِهِ؛ بدترین مردم کسی است که بر خانواده‌اش سخت‌گیر باشد. گفتند ای رسول خدا! سخت‌گیری بر خانواده چگونه است؟ فرمودند: مرد وقتی وارد خانه شود، همسرش از او هراسان و فرزندان از او گریزان شده، فرار کنند و چون بیرون رود همسرش شاد گردد و خانواده‌اش با یکدیگر انس گیرند. مجمع الزوائد و منبع الفوائد، ج ۸، ص ۲۵.

حدیث۵۱

امام علی علیه‌السلام : اِنَّ لِلّدارِ شَرَفا وَ شَرَفُهَا السّاحَةُ الْواسِعَةُ وَ الْخُلَطاءُ الصّالِحونَ وَ اِنَّ لَها بَرَکَةً وَ بَرَکَتُها جَودَةُ مَوْضِعِها وَسَعَةُ ساحَتِها وَ حُسْنُ جِوارِ جيرانِها؛ خانه را شرافتی است. شرافت خانه به وسعت حیاط (قسمت جلوی خانه) و هم‌نشینان خوب است. و خانه را برکتی است، برکت خانه جایگاه خوب آن، وسعت محوطه آن و همسایگان خوب آن است. (مکارم الاخلاق، ص ۱۲۵.)

حدیث۵۲

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : اذا دَخَلَ اَحَدُكُمْ بَيْتَهُ فَلْيُسَلِّمْ، فَاِنَّهُ يُنْزِلُهُ الْبَرَكَةَ وَ تُؤنِسُهُ الْمَلائِكَةُ؛ هرگاه یکی از شما به خانه خود وارد می‌شود، سلام کند، چرا که سلام برکت می‌آورد و فرشتگان با سلام دهنده انس می گیرند. علل الشرایع، ج ۲، ص ۵۸۳، ح ۲۳.

حدیث۵۳

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خَيْرُ الرِّجالِ مِنْ اُمَّتِىَ الَّذينَ لايَتَطاوَلونَ عَلى اَهْليهِمْ وَ يَحِنّونَ عَلَيْهِمْ وَ لا يَظْلِمونَهُمْ؛ بهترین مردان امت من کسانی هستند که نسبت به خانواده خود خشن نباشند، اهانت نکنند، دلسوزشان باشند و به آنان ظلم نکنند. مکارم الاخلاق، ص ۲۱۶.

حدیث۵۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خَيْرُكُمْ خَيْرُكُمْ لاَِهْلِهِ وَاَنـا خَيْرُكُمْ لاَِهْلى ما اَكْرَمَ النِّساءَ اِلاّ كَريمٌ وَ لا اَهانَهُنَّ اِلاّ لَئيمٌ؛ بهترین شما کسی است که برای خانواده خود بهتر باشد و من از همه شما برای خانواده‌ام بهترم، زنان را گرامی نمی‌دارد، مگر انسان بزرگوار و به آنان اهانت نمی کند، مگر شخص پَست و بی‌مقدار. نهج الفصاحه، ح ۱۵۲۰.

حدیث۵۵

پیامبراکرم صلی‌لله علیه و آله و سلم می فرمایند: خَيْرُ بَيْتٍ فِى الْمُسلِمينَ بَيْتٌ فيهِ يَتيمٌ يُحْسَنُ اِلَيْهِ وَ شَرُّ بَيْتٍ فِى الْمُسْلِمينَ بَيْتٌ فيهِ يَتيمٌ يُساءُ إلَيْهِ اَنَا وَ كافِلُ الْيَتيمِ فِى الْجَنَّةِ هكَذا؛ بهترین خانه‌های مسلمانان، خانه‌ای است که در آن یتیمی باشد که به او نیکی می‌شود و بدترین خانه های مسلمانان خانه‌ای است که در آن یتیمی باشد که با او بدی می‌شود، من و سرپرست یتیم در بهشت مانند دو انگشت همراهیم. نهج الفصاحه، ص ۱۵۱۰.

حدیث۵۶

امام علی علیه السلام می فرمایند : إنَّ حَقيقَةَ السَّعادَةِ أن يُختَمَ لِلْمَرءِ عَمَلُهُ بِالسَّعادَةِ و إنَّ حَقيقَةَ الشَّقاءِ أن يُختَمَ لِلْمَرءِ عَمَلُهُ بِالشَّقاءِ؛ براستی که حقیقت خوشبختی آن است که پایان کار انسان خوشبختی باشد و حقیقت بدبختی آن است که کار انسان به بدبختی خاتمه یابد. معانی الأخبار، ص ۳۴۵، ح ۱.

حدیث۵۷

امام علی علیه السلام می فرمایند : مَن أجهَدَ نَفسَهُ فى إصلاحِها سَعِدَ، مَن أهمَلَ نَفسَهُ فى لَذّاتِها شَقِىَ وَ بَعُدَ؛ هر کس برای اصلاح خود، خویشتن را به زحمت بیندازد، خوشبخت می‌شود هر کس خود را در لذت‌ها رها کند، بدبخت می گردد و بی‌بهره می‌ماند. غررالحکم، ح ۸۲۴۶ و ح ۸۲۴۷.

حدیث۵۸

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مِن سَعادَةِ ابْنِ آدَمَ حُسنُ الْخُلقِ وَ مِن شَقاوَةِ ابْنِ آدَمَ سُوءُ الْخُلقِ؛ از خوشبختی انسان خوش اخلاقی و از بدبختی انسان بد اخلاقی است. کنز العمّال، ح ۵۲۴۳.

حدیث۵۹

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اِنَّ السَّعیدَ کُلَّ السَّعیدِ حَقَّ السَّعیدِ مَن أحَبَّ عَلیّا فی حَیاتِهِ و بَعدَ مَوتِهِ و إنَّ الشَّقِیَّ کُلَّ الشَّقیِّ حَقَّ الشَّقیِّ مَن أَبغَضَ عَلیّا فی حَیاتِهِ و بَعدَ وَفاتِهِ؛ خوشبخت کامل و واقعی کسی است که علی را در زندگی و بعد از مرگش دوست بدارد و بدبخت کامل و واقعی کسی است که دشمن علی در زندگی و بعد از مرگش باشد. الأمالی، صدوق، ص ۲۴۹، ح۸ .

حدیث۶۰

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مِن سَعادَةِ ابنِ آدَمَ اسْتِخارَةُ اللّهِ و رِضاهُ بِما قَضَی اللّه‌و مِن شِقْوَةِ ابن آدَمَ تَرکُهُ اسْتِخارَةَ اللّهِ و سَخَطُهُ بِما قَضَی اللّه؛ از خوشبختی انسان درخواست خیر از خداوند و خشنودی به خواست اوست و از بدبختی انسان است که از خدا درخواست خیر نکند و به خواست او ناخشنود باشد. تحف العقول، ص ۵۵ .

حدیث۶۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : یا عَلیُّ لا یَخْدُمُ الْعِیالَ اِلاّ صِدّیقٌ اَوْ شَهیدٌ اَوْ رَجُلٌ یُریدُ اللّه‌بِهِ خَیْرَ الدُّنْیا وَ الآخِرَةِ؛ ای علی! به خانواده خود خدمت نمی‌کند، مگر مرد بسیار راستگو یا شهید یا مردی که خداوند خیر دنیا و آخرت را برای او می‌خواهد. مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۴۹.

حدیث۶۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: مَنْ تَحَرَّی الصِّدْقَ خَفَّتْ عَلَیهِ المُؤَنُ؛ هر کس صداقت و راستگویی پیشه کند، بار زندگی برای او سبک می‌شود. تحف العقول، ص ۹۱.

حدیث۶۳

امام صادق علیه‌السلام : اِنَّ اللّه‌یُحِبُّ الْبَیْتَ الَّذی فیهِ الْعُرْسُ وَ یُبْغِضُ الْبَیْتَ الَّذی فیهِ الطَّلاقُ؛ خداوند خانه‌ای را که در آن عروسی برپا شود دوست دارد و با خانه‌ای که در آن طلاق صورت گیرد، دشمن است. کافی، ج ۶، ص ۵۴، ح۳.

حدیث۶۴

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: حُسْنُ الْخُلْقِ فی ثَلاثٍ: اِجْتِنابُ الْمَحارِمِ وَ طَلَبُ الْحَلالِ وَ التَّوَسُّعُ عَلَی الْعِیالِ؛ خوش اخلاقی در سه چیز است: دوری کردن از حرام، طلب حلال و فراهم آوردن آسایش و رفاه برای خانواده. بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۳۹۴

حدیث۶۵

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : حَقُّ الْوَلَدِ عَلی والِدِهِ... اَنْ یَسْتَفْرِهَ اُمَّهُ ؛ حق فرزند بر پدر این است که مادر او را گرامی بدارد. کافی ، ج ۶، ص ۴۸.

حدیث۶۶

امـام صـادق علیه‌السـلام می فرماینـد: مَنْ حَسُنَ بِرُّهُ بِاَهْلِهِ زادَ اللّهُ فی عُمُرِهِ ؛ هر کس به شایسـتگی در حقّ خـانواده‌اش نیکی کنـد، خداوند بر عمرش می‌افزاید. کافی ، ج ۸، ص ۲۱۹، ح ۲۶۹ .

حدیث۶۷

امـام علی علیه‌السـلام می فرماینـد : وُصولُ الْمَرْءِ اِلی کُلِّ مـا یَبْتَغیهِ مِنْ طیبِ عَیْشِهِ وَ اَمنِ سِرْبِهِ وَ سَعَةِ رِزْقِهِ بِحُسْنِ نیّتِهِ وَ سَعَةِ خُلْقِهِ؛ انسـان، بـا نیّت خوب و اخلاق خوب، به تمـام آنچه در جسـتجوی آن است، از زنـدگی خوش و امنیت محیط و روزی زیاد، دست می‌یابد. غررالحکم، ح ۱۰۱۴۱ .

حدیث۶۸

حضـرت علی (علیه السلام) می فرمایند: مَنِ اقتَصَرَ عَلی بُلغَةِ الکَفافِ فَقَدِ انتَظَمَ الراحَةَ وَ تَبَوَّأَ خَفضَ الدَّعَةِ؛ هر کس به مقدار کفایت، قناعت کند، آسایش می‌یابد و برای خویش زمینه گشایش فراهم می کند. نهج البلاغه، حکمت ۳۷۷

حدیث۶۹

امـام علی(علیه السـلام) می فرماینـد: وُصولُ المَرءِ اِلی کُلِّ ما یَبتَغیهِ مِن طیبِ عَیشِهِ وَ اَمنِ سِربِهِ وَ سَعَةِ رِزقِهِ بِحُسنِ نیّتِهِ وَ سَعَةِ خُلطِهِ؛ انسـان، بـا نیّت خوب و اخلاق خوب، به تمـام آنچه در جسـتجوی آن است، از زنـدگی خوش و امنیت محیط و روزی زیاد، دست می‌یابد. غررالحکم، ح ۱۰۱۴۱

حدیث۷۰

امام علی (علیه السـلام) فرمودند: مَن حَسُنَت خَلیقَتُهُ طابَت عِشرَتُهُ؛ هر کس خوش اخلاق باشد، زندگی‌اش پاکیزه و گوارا می گردد. (غررالحکم، ح۸۱۵۳)

حدیث۷۱

امام صادق (علیه السـلام) می فرماینـد: اَلاُنسُ فی ثَلاثٍ : فِی الزَّوجَةِ المُوافِقَةِ وَالوَلَدِ البارِّ وَالصِّدیقِ المُصافی؛ انس (وآرامش) در سه چیز است : در زن سازگار ، فرزند خوش‌رفتار و دوست باصفای وفادار. تحف العقول، ص ۳۱۸

حدیث۷۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: إنَّ أهنَأَ النّاسِ عَیشاً مَن کانَ بِما قَسَمَ اللهُ لَهُ راضیا؛ گواراترین زندگی برای کسی است که به آنچه خداوند قسمت او کرده، خرسند و راضی باشد. غررالحکم و دررالکلم، ح ۳۳۹۷

حدیث۷۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَطیبُ العَیشِ القَناعَةُ؛ خوش‌ترین زندگی، زندگی با قناعت است. (غررالحکم، ح ۲۹۱۸)

حدیث۷۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنِ اقْتَصَرَ عَلی بُلْغَهِْ الکفافِ فَقَدِ انتَظَمَ الرّاحَهَْ وَ تَبَوَّاَ خَفضَ الدَّعَهِْ هر کس به اندازه‌ای که او را کفایت می کند، قناعت کند، به آسایش و نظم می رسد و در آسودگی و رفاه منزل می گیرد. (نهج البلاغه، حکمت ۳۷۱)

حدیث۷۵

فَدَارِهَا عَلِیِّ کل حَالٍ واحسن الصُّحْبَهَْ لَهَا فَیَصْفُوَ عیشک ؛ همیشه با همسرت مدارا کن، و با او به نیکی همنشینی کن تا زندگیت‌باصفا شود . مکارم الاخلاق، ص۲۱۸ .

حدیث۷۶

امام صادق علیه‌السلام : کُلُّ بِناءٍ لیسَ بِکَفافٍ فهُو وبالٌ علی صاحِبِهِ یَومَ القِیامَهِْ . هر بنایی که بیش از نیاز باشد ، در روز قیامت وبال گردن صاحب اوست . الکافی : ۶ / ۵۳۱ / ۷ منتخب میزان الحکمهْ : ۲۷۶

حدیث۷۷

امام علی علیه‌السلام : مِنَ العَناءِ أنَّ المَرءَ یَجمَعُ مالاـ یَأکُلُ ویَبنِی ما لا یَسکُنُ ، ثُمّ یَخرُجُ إلی اللّه تعالی لا مالاً حَمَلَ ، ولا بِناءً نَقَلَ! یکی از رنجها این است که انسان چیزی را فراهم آورد که نمی‌خورد و بنایی بسازد که در آن سکونت نمی‌کند و سپس به جانب خداوند متعال می‌رود در حالی که نه مالی با خود می‌برد و نه ساختمانی منتقل می‌کند! نهج البلاغهْ : الخطبهْ ۱۱۴ منتخب میزان الحکمهْ : ۲۷۶

حدیث۷۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ اللّه تبارکَ وتعالی عَلَی الإناثِ أرأفُ مِنهُ عَلَی الذُّکورِ ، وما مِن رجُلٍ یُدخِلُ فَرحَهً عَلَی امرأهٍْ بَینَهُ وبَینَها حُرمَهٌْ ، إلّا فَرَّحَهُ اللّه تعالی یَومَ القِیامَهِْ ؛ خداوند تبارک و تعالی به زنان مهربانتر از مردان است . هیچ مردی نیست که زنی از محارم خود را خوشحال سازد ، مگر این که خداوند متعال در روز قیامت او را شادمان گرداند . الکافی : ۶ / ۶ / ۷ منتخب میزان الحکمهْ : ۶۱۲

حدیث۷۹

امام صادق علیه‌السلام : إنَّ المَرءَ یَحتاجُ فی مَنزِلِهِ وعِیالِهِ إلی ثَلاثِ خِلالٍ یَتَکَلَّفُها وإن لَم یَکُن فی طَبعِهِ ذلکَ : مُعاشَرَهٍْ جَمیلَهٍْ ، وسَعَهٍْ بتَقدیرٍ ، وغَیرَهٍْ بتَحَصُّنٍ ؛ مرد برای اداره خانه و خانواده‌اش باید سه کار انجام دهد ، هر چند بر خلاف طبع او باشد : خوشرفتاری ، گشاده دستی به اندازه ، و غیرت و ناموسداری . بحار الأنوار : ۷۸ / ۲۳۶ / ۶۳ منتخب میزان الحکمهْ : ۳۸۰

حدیث۸۰

امام سجّاد علیه‌السلام : إنَّ أرضاکُم عِندَاللّه أسبَغُکُم عَلی عِیالِهِ ؛ خداوند از آن کس خشنودتر است ، که خانواده خود را بیشتر در رفاه و نعمت قرار دهد . بحار الأنوار : ۷۸ / ۱۳۶ / ۱۳ منتخب میزان الحکمهْ : ۲۵۶

حدیث۸۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مِن سَعادَةِ الرّجُلِ الوَلَدُ الصّالِحُ؛ از خوشبختی مرد ، داشتن فرزند شایسته است . بحار الأنوار : ۱۰۴ / ۹۸ / ۶۷ منتخب میزان الحکمۀ : ۶۱۲

حدیث۸۲

امام‌سجّاد علیه‌السلام: من‌سَعادَةِ الرّجُلِ أن یَکونَ لَهُ وُلْدٌ یَستَعینُ بهِم ؛ یکی از خوشبختی‌های مرد این است که فرزندانی داشته باشد که کمک کار و یاور او باشند . الکافی : ۶ / ۲ / ۲ منتخب میزان الحکمۀ : ۶۱۲

حدیث۸۳

امام باقر علیه‌السلام : مِن سَعادَةِ الرّجُلِ أن یَکونَ لَهُ الوَلَدُ یَعرِفُ فیهِ شِبهَهُ : خَلقَهُ ، وخُلقَهُ ، وشَمائلَهُ ؛ از خوشبختی مرد این است که قیافه و اخلاق و رفتار فرزندش شبیه خود او باشد . الکافی : ۶ / ۴ / ۲ منتخب میزان الحکمۀ : ۶۱۲

حدیث۸۴

امام علی علیه‌السلام : أنعَمُ النّاسِ عَیشا مَن مَنَحَهُاللّه سُبحانَهُ القَناعَةَ ، وأصلَحَ لَهُ زَوجَهُ ؛ خوشترین و آسوده‌ترین زندگی راکسی دارد که خداوند سبحان او را قناعت ببخشد و همسری پاک و شایسته عطایش فرماید . غرر الحکم : ۳۲۹۵ منتخب میزان الحکمۀ : ۴۲۲

حدیث۸۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : جُلوسُ المَرءِ عندَ عِیالِهِأحَبُّ إلی اللّه تعالی مِن اعتِکافٍ فی مَسجِدِی هذا ؛ نشستن مرد نزد زن و فرزندش ، نزد خداوند متعال محبوبتر است از اعتکاف در این مسجد من . تنبیه الخواطر : ۲ / ۱۲۲ منتخب میزان الحکمۀ : ۲۵۴

حدیث۸۶

امام صادق علیه‌السلام : لا یَنبَغی لِمَن لم یَکُن عالِما أن یُعَدَّ سَعیدا ؛ کسی که عالم نباشد سزاوار نیست که خوشبخت شمرده شود . تحف العقول : ۳۶۴ منتخب میزان الحکمۀ : ۲۷۲

حدیث۸۷

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): أفشِ السّلامَ یَکثُرْ خَیرُ بَیتِکَ؛ سلام را رواج ده تا خیر و برکت خانه‌ات زیاد شود. الخصال، ص ۱۸۱

حدیث۸۸

امام صادق(سلام الله علیه): أروَحُ الرَّوحِ الْیَأسُ عَنِ النّاسِ؛ خوش‌ترین آسایش، نومیدی از مردم است. مشکاۀ الأنوار، ص ۳۲۴

حدیث۸۹

امام کاظم علیه السلام می فرمایند: «لایدخل الفقر بیتا فیه اسم محمد او احمد او علی او الحسن او الحسین او جعفر او طالب او عبدالله او فاطمۀ من النساء؛ در خانه ای که نام محمد یا احمد یا علی یا حسن یا حسین یا جعفر یا طالب یا عبدالله و یا از میان زنان، فاطمه

باشد، فقر [و تنگدستی] وارد نمی شود .» کافی، ج ۶، ص ۱۹ .

حدیث۹۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَهنَی العَیشِ اطِّراحُ الکلَفِ گواراترین زندگی، رها کردن تکلّف‌ها (تجمّلات) است. (غررالحکم، ح ۲۴۷۲)

حدیث۹۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن حَسُنَت خَلیقَتُهُ طابَت عِشرَتُهُ هر کس خوش اخلاق باشد، زندگی‌اش پاکیزه و گوارا می گردد. (غررالحکم، ح۸۱۵۳)

حدیث۹۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لا یسعَدُ امرؤٌ إلاّ بِطاعَةِ اللّهِ سُبحانَهُ وَ لا یشقَی امرُؤٌ إلاّ بِمَعصیةِ اللّهِ. هیچ کس جز با اطاعت خدا خوشبخت نمی شود و جز با معصیت خدا بدبخت نمی گردد. (غررالحکم، ح ۱۰۸۴۸)

حدیث۹۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اِنَّ اَهنَأَ النّاسِ عَیشا مَن کانَ بِما قَسَمَ اللّه‌لَهُ راضیا هر کس به آنچه خداوند به او داده است راضی باشد، راحت‌ترین زندگی را دارد. (غررالحکم، ح ۳۳۹۷)

حدیث۹۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَا زُوِیَ الرّفقُ عَن أهل بَیت إلّا زُوِیَ عَنهُمُ الخَیرُ؛ سازگاری و مدارا از اهل هیچ خانه ای باز داشته نشده جز این که آنان از خیر و خوبی محروم و بی بهره گشته است. (جهاد با نفس، ح ۲۷۹)

حدیث۹۵

حضرت امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: هر کس به برادران و خانواده ی خود نیکی کند، عمرش دراز شود. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۵۳.

حدیث۹۶

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کوشش در راه اصلاح توده ی مردم، از کمال خوشبختی است. غررالحکم، ح ۹۳۶۱.

حدیث۹۷

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: خوشبخت کسی است که در نفس خود فراغتی یابد و به کار اصلاح آن بپردازد. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۲۰۳.

حدیث۹۸

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بالاترین خوشبختی، استواری در دین است. غررالحکم، ح ۲۸۶۹.

حدیث۹۹

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خالی بودن دل از کینه و حسادت، از خوشبختی بنده است. غررالحکم، ح ۵۰۸۳.

حدیث۱۰۰

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشبخت ترین مردم کسی است که نفس او متقاضی طاعت خدا باشد. غررالحکم، ح ۳۳۹۶.

حدیث۱۰۱

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: با ایمان ترین مردم، خوش اخلاق ترین آنها و مهر ورزترین شان به خانواده خود است. بحارالانوار، ج۷۱، ص ۳۷۸.

حدیث۱۰۲

پیامبر اکرم (صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند: بَیْتٌ لا صِبْیانَ فیهِ لا بَرَکَةَ فیهِ؛ خانه‌ای که کودک در آن نباشد، برکت ندارد. کنز العمّال ، ح ۴۴۴۲۵.

حدیث۱۰۳

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) : اَلصَّدَقَةُ عَلی وَجْهِها وَ بِرُّ الْوالِدَیْنِ وَ اصْطِناعُ الْمَعْروفِ یُحَوِّلُ الشَّقاءَ سَعادَةً وَ یَزیدُ فِی الْعُمْرِ؛ صدقه دادن با مراعات شرایطش و خوبی کردن به پدر و مادر و انجام دادن کارهای نیک، بدبختی را به خوشبختی تبدیل می کند و بر عمر می‌افزاید. کنزالعمال ، ح ۴۴۴۴ .

حدیث۱۰۴

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : مَن سَعی عَلی عِیالِهِ فی طَلَبِ الحَلالِ فَهُوَ فی سَبیلِ اللّه ؛ هرکس در جست و جوی حلال، برای گذران زندگی خانواده اش بکوشد،[تلاشِ] او در راه خدا است. کنز العمّال : ۴ / ۱۲ / ۹۲۵۲ .

همسران

حدیث۱

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرمایند: فای رجل لطم امراته لطمة، امرالله عزوجل مالک خازن النیران فیلطمه علی حر وجهه سبعین لطمة فی نار جهنم؛ هر کس به صورت زنش سیلی بزند، خداوند به آتشبان جهنم دستور می‌دهد تا در آتش جهنم هفتاد سیلی بر صورت او بزند . مستدرک الوسائل، ج۱۴، ص ۲۵۰ .

حدیث۲

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرمایند: للمراهٔ علی زوجها ان یشبع بطنها، و یکسو ظهرها، ویعلمها الصلاهٔ والصوم والزکاهٔ ان کان فی مالها حق، ولاتخالفه فی ذلک ؛ حق زن بر شوهرش این است که او را سیر کنـد، لباس بپوشاند، نماز و روزه و زکات را - اگر در مال زن حق زکاتی است - به او یاد دهد، و زن نیز در این کارها با او مخالفت نورزد . مستدرک الوسائل، ج۱۴، ص۲۴۳ .

حدیث۳

پیـامبر اکرم(صـلی الله علیه و آله وسـلم) به یکی از زنـان دربـاره حق زن بر شوهرش می‌فرماینـد: حقـک علیه ان یطعمـک مما یاکل ویکسوک ممـا یلبس ولا یلطم ولا یصـیح فی وجهک؛ حق تو بر شوهرت این است که از آنچه خود می‌خورد به تو غـذا دهـد، و از آنچه خود می‌پوشد تو را نیز بپوشاند، و به روی تو سیلی نزند و فریاد نکشد . مکارم الاخلاق، ص۲۱۸ .

حدیث۴

قـال الامـام علی - علیه السّـلام - : اذا رأی أحـدُکم امرأهً تُعجِبُهُ فلیـأتِ أهلَه فانّ عنـد أهله مثلَ ما رأی ... . امام علی - علیه السّـلام - فرمودنـد: هر گاه فردی از شـما زنی را دیـد و به شـگفت آمد به نزد همسـرش رود، زیرا نظیر آنچه دیده است در همسـر خود او نیز هست، پس شـیطان را به دل خود راه ندهـد و چشم خود را از آن زن برگرداند؛ و اگر همسـر ندارد دو رکعت نماز بخواند و بسـیار حمـد خـدا گویـد و بر پیامبر و آل او صـلوات فرسـتد، و آن گاه از خداونـد درخواست کند که از فضل خویش (همسـری) عطایش فرماید، خداوند هم از روی مهر و رأفت خود نیاز او را برطرف می سازد. «بحار الانوار، ج ۱۰، ص ۱۱۵»

حدیث۵

رسول اللّه صـلی الله علیه و آله و سلّم : اِختَضِبوا بِالحِنّاءِ ؛ فَإِنَّهُ یَجلُو البَصَرَ ، ویُنبِتُ الشَّعرَ ، ویُطَیِّبُ الرّیحَ ، ویُسَکِّنُ الزَّوجَهَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : به حنا خضاب بندید ؛ چرا که دیده را جلا می‌دهد ، مو بر می‌رویاند ، بو را خوش می‌سازد و همسر مرد را آرامش می‌بخشد . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۴۸۳ ، حدیث ۴ ، ۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۵۴۸

حدیث۶

رسول اللّه صـلی الله علیه و آله و سـلّم - فی وَصایاهُ لِعَلِیٍّ علیه‌السـلام: یا عَلِیُّ ، لا تُجامِع امرَأَتَکَ فی أوَّلِ الشَّهرِ ووَسَـطِهِ وآخِرِهِ ؛ فَإِنَّ الجُنونَ وَالجُـذامَ وَالخَبَـلَ لَیُسـرِعُ إلَیهـا وإلی وَلَـدِها . پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم - در سـفارش‌های ایشـان به امـام علی علیه‌السـلام - فرمودنـد: ای علی! در آغـاز ، میـان و پایـان ماه با همسـرت همبستری مکن؛ چه ، [در این صورت] دیوانگی ، جـذام و تباه‌مغزی به سوی وی و فرزندش خواهد شـتافت. بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۲۸۱ ، حدیث ۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۶۸

حدیث۷

الإمام الرضا علیه‌السـلام : الجِماعُ بَعدَ الجِماعِ مِن غَیرِ أن یَکونَ بَینَهُما غُسلٌ ؛ یورِثُ لِلوَلَدِ الجُنونَ . امام رضا علیه‌السلام : آمیزش پس از آمیزش ، بی آن که میـان آنهـا غسلی صورت پـذیرفته باشـد ، دیوانگی فرزنـد را در پی می‌آورَد. طبّ الإمام الرضا علیه‌السـلام ،

صفحه ۲۸ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۶۸

حدیث۸

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : یُکرَهُ لِلرَّجُلِ أن یَغشَی المَرأَةَ وقَدِ احتَلَمَ ، حَتّی یَغتَسِلَ مِن احتِلامِهِ الَّذی رَأی ؛ فَإِن فَعَلَ وخَرَجَ الوَلَدُ مَجنوناً فَلا یَلومَنَّ إلاّ نَفسَهُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : برای مرد ، مکروه است که پس از احتلام ، با زن همبستری کند ، مگر آن که از احتلام پیشین ، غسل کرده باشد ؛ چه ، اگر چنین کند و فرزندش دیوانه زاده شود ، جز خویش را نکوهش نکند . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۲۸۳ ، حدیث ۳

حدیث۹

عَن الامامِ الباقِرِ – علیه السّلام – قال: لَهو المؤمنِ فی ثَلاثةِ اشیاءٍ التَمتعُ بِالنساءِ و مُفاکهَةِ الإخوانِ و الصَلاةُ بِالليلِ. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: سرگرمی انسان مؤمن در سه چیز است: کامجویی از زنان (حلال)، خوش گویی با دوستان و خواندن نماز شب. «الخصال، ج ۱، ص ۱۱۶»

حدیث۱۰

عَن النبی – صلّی الله علیه و آله – قال: مَنْ احبَّ انْ یلقی الله مطهراً فلیَلْقِهِ بزوجهِ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که دوست دارد خدا را با طهارت (درون) ملاقات کند، پس با زوجش زناشویی نماید. «سنن النبی، ص ۱۴۷»

حدیث۱۱

قال الامام الباقر – علیه السلام – : إنَّ اللهَ عَزَّ وَ جَلَّ کَتَبَ عَلَی الرِّجالِ الْجِهادَ وَ عَلَی النِّساءِ الْجِهادَ فَجِهادُ الرَّجُلِ أنْ یَبْذُلَ مالَهُ وَ دَمَهُ حَتّی یُقْتَلَ فِی سَبِیلِ اللهِ وَ جِهادُ الْمَرْأَةُ أنْ تَصْبِرَ عَلی ماتَری مِنْ أذی زَوْجِها وَ غِیرَتِهِ. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: خداوند متعال برای مردان جهاد را مقرّر داشت و برای زنان نیز جهاد را منظور داشت و جهاد مردان آن است که مال و جان خویش را در راه خدا ایثارکنند. ولی جهاد زنان آنست که بر اذیت های شوهر و غیرت ورزیهای او صبر کنند. «وسائل الشیعه، ج ۲۰، ص ۱۵۷»

حدیث۱۲

قال الإمام الباقر – علیه السلام – : أیما امرأة خدمت زوجها سبعة أیام أغلق الله عنها سبعة أبواب النار وفتح لها ثمانیة أبواب الجنة تدخل من أیها شاءت. وقال – علیه السلام – : ما من امرأة تسقی زوجها شربة من ماء ... . امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: هر زنی که هفت روز شوهرش را خدمت کند، خداوند هفت در دوزخ را به روی او ببندد و هشت در بهشت را به رویش بگشاید، تا از هر در که خواهد وارد شود و فرمودند: هیچ زنی نیست که جرعه ای آب به شوهرش بنوشاند مگر آن که این عمل او برایش بهتر از یک سال باشد که روزهایش را روزه بگیرد و شبهایش را به عبادت سپری کند. «وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۲۳»

حدیث۱۳

قال الامام الباقر – عَلَیْهِ السَّلامُ – : لاشَفیعَ لِلمَرأَةِ أنجَحُ عِندَ رَبِّها مِن رِضا زَوجِها. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: برای زن نزد پروردگارش، هیچ شفیعی کارسازتر از رضایت شوهرش نیست. «میزان الحکمه، ح ۷۸۶۴»

حدیث۱۴

قال الامام السجاد - عَلَيْهِ السَّلامُ - : و أمّا حَقُّ الزَّوجَةِ فَأن تَعلَمَ أنَّ اللّهَ عَزَّ وَ جَلَّ جَعَلَها لك سَكَنًا واُنسًا، فَتَعلَمَ أنَّ ذلِك نِعمَةٌ مِنَ اللّهِ عَلَيك فَتُكرِمَها و تَرفُقَ بِها. امام سجّاد - علیه السلام - فرمودند: حقّ زن این است که بدانی خداوند او را مایه آرامش و انس تو قرار داده است و بدانی این نعمتی است که خداوند به تو داده؛ پس باید او را گرامی داری و با وی نرمی کنی. «بحار الأنوار، ج ۷۴، ص ۵»

حدیث۱۵

عَنْ الامام زَیْنِ الْعابِدینَ - علیه السلام - قالَ: ... إنَّ أقْرَبَکمْ مِنَ اللهِ أوْسَعُکمْ خُلْقاً وَ إنَّ أرْضاکم عِنْدَاللهِ أسْبَغُکمْ عَلی عِیالِهِ. امام سجاد - علیه السلام - فرمودند: نزدیکترین شما به خدا کسی است که نسبت به اهل منزلش خوش رفتارتر باشد و کسی در پیشگاه خدا بیشتر مورد رضایت است که نسبت به خانواده خود نیکوکارتر و با محبت تر باشد. «تحف العقول، ص ۲۰۱»

حدیث۱۶

عَنِ الامام الصَّادِقِ - علیه السلام - قالَ: أیُّما أهْلِ بَیْتٍ أعْطُوا حَظَّهُمْ مِنَ الرِّفْقِ فَقَدْ وَسَّعَ اللهُ عَلَیْهِمْ فِی الرِّزْقِ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: هر خانواده ای که با هم دیگر با رفق و مدارا برخورد کنند، خداوند نیز به رزق و روزی آنان وسعت می بخشد. «وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۲۳»

حدیث۱۷

قالَ الامام الصَّادِقُ - علیه السلام - : أیُّما إمْرَأةٍ باتَتْ وَ زَوْجُها عَلَیْها ساخِطٌ فی حَقٍ لَمْ تُقْبَلْ مِنْها صَلوةٌ حَتّی یَرْضی عَنْها. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: هر زنی بخوابد در حالیکه شوهرش بر او خشمگین باشد نماز وی قبول نخواهد شد مگر اینکه رضایت شوهر خود را جلب کند. «مسند امام رضا - علیه السلام -، ج ۲، ص ۲۵۶»

حدیث۱۸

قال الامام الصادق - علیه السلام - : لا یَنْبَغِی لِلْمَرْأةِ أنْ تُعَطِّلَ نَفْسَها وَ لَو أنْ تُعَلِّقَ فی عُنُقِها قِلادَةً. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: سزاوار نیست برای زن که خویشتن را برای شوهرش نیاراید، گرچه به آویختن چیزی بگردن خود. «وسائل الشیعه، ج ۲۰، ص ۱۶۶»

حدیث۱۹

قال الإمام الصادق - علیه السلام - : ملعونة ملعونة امرأة تؤذی زوجها وتغمه، وسعیدة سعیدة امرأة تکرم زوجها ولا تؤذیه وتطیعه فی جمیع أحواله. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: معلون است، ملعون است آن زنی که شوهر خود را بیازارد و غمگین کند و خوشبخت است، خوشبخت است آن زنی که شوهر خود را احترام نهد و آزارش ندهد و در همه حال (غیر از امور حرام) از وی فرمان برد. «بحار الأنوار، ج ۱۰۳، ص ۲۵۳»

حدیث۲۰

قال الإمام الصادق – علیه السلام – : سألت ام سلمة رسول الله – صلی الله علیه و آله – عن فضل النساء فی خدمة أزواجهن، فقال: أیما امرأة رفعت من بیت زوجها شیئا من موضع إلی موضع ترید به صلاحا ... .. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: ام سلمه از رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – درباره فضیلت خدمت کردن زنان به شوهرانشان پرسید، آن حضرت فرمودند: هر زنی که در خانه شوهر خود به قصد مرتب کردن آن، چیزی را جا به جا کند، خداوند به او نظر افکند و هر که را خداوند به او نظر کند، عذابش نمی کند. «بحار الأنوار، ج ۱۰۳، ص ۲۵۱»

حدیث۲۱

قال الامام الصادق – عَلَیْهِ السَّلامُ – : لاغِنی بِالزَّوجَةِ فیما بَینَها و بَینَ زَوجِها المُرافِقِ لَها عَن ثَلاثِ خِصالٍ و هُنَّ: صِیانَةُ نَفسِها عَن کلِّ دَنَسٍ حَتّی یَطمَئِنَّ قَلبُهُ إلَی الثِّقَةِ بِها فی حالِ المَحبوبِ والمَکروهِ ... . امام صادق – علیه السلام – فرمودند: زن در رابطه به شوهر سازگار خود از رعایت سه خصلت بی نیاز نیست: حفظ کردن خود از هر گناه و آلودگی تا شوهرش در هر حال، خوشایند یا ناخوشایند، در دل به او اطمینان داشته باشد؛ مراقبت از او و زندگی اش تا شوهرش در صورتی که لغزشی از او سرزند با او مهربانی کند و اظهار عشق به او با عشوه و دلبری و ظاهر مناسب و خوشایند در نظر او. «بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۲۳۷»

حدیث۲۲

قال الامام الصادق – عَلَیْهِ السَّلامُ – : لاغِنی بِالزَّوجَةِ فیما بَینَها و بَینَ زَوجِها المُرافِقِ لَها عَن ثَلاثِ خِصالٍ و هُنَّ: صِیانَةُ نَفسِها عَن کلِّ دَنَسٍ حَتّی یَطمَئِنَّ قَلبُهُ إلَی الثِّقَةِ بِها فی حالِ المَحبوبِ والمَکروهِ ... . امام صادق – علیه السلام – فرمودند: زن در رابطه به شوهر سازگار خود از رعایت سه خصلت بی نیاز نیست: حفظ کردن خود از هر گناه و آلودگی تا شوهرش در هر حال، خوشایند یا ناخوشایند، در دل به او اطمینان داشته باشد؛ مراقبت از او و زندگی اش تا شوهرش در صورتی که لغزشی از او سرزند با او مهربانی کند و اظهار عشق به او با عشوه و دلبری و ظاهر مناسب و خوشایند در نظر او. «بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۲۳۷»

حدیث۲۳

قال الامام الصادق – عَلَیْهِ السَّلامُ – : مَن حَسُنَ بِرُّهُ بِأهلِ بَیتِهِ مُدَّ لَهُ فی عُمرِهِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر کس به خانواده اش نیکی کند، بر عمرش افزوده شود. «الکافی، ج ۲، ص ۱۰۵»

حدیث۲۴

قال الامام الصادق – عَلَیْهِ السَّلامُ – : لاغنی بِالزَّوجِ عَن ثَلاثَةِ أشیاء فیما بَینَهُ و بَینَ زوجَتِهِ و هِیَ: المُوافَقَةُ لِیَجتَلِبَ بِها مُوافَقَتَها و مَحَبَّتَها و هَواها و حُسنُ خُلقِهِ مَعَها وَ استِعمالُهُ استِمالَةَ قَلبِها بِالهَیئَةِ الحَسَنَةِ فی عَینِها و تَوسِعَتِهِ عَلَیها. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: شوهر در رابطه خود با همسرش از سه چیز بی نیاز نیست: سازگاری با او تا به این وسیله سازگاری و محبت و عشق او را به خود جلب کند و خوش خویی با او و دلبری از او با آراستن خود برای وی و فراهم آوردن امکانات آسایش او. «میزان الحکمه، ح ۷۸۷۶»

حدیث۲۵

قال الامام الصادق - عَلَيْهِ السَّلام - : إنَّ المَرءَ يَحتاجُ فی مَنزِلِهِ و عيالِهِ إلی ثَلاثِ خِصالٍ يَتَكَلَّفُها و إن لَم يَكن فی طَبعِهِ ذلِك: مُعاشَرَةٍ جَميلَةٍ و سَعَةٍ بِتَقديرٍ و غَيرَةٍ بِتَحَصُّنٍ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: مرد برای اداره منزل و خانواده خود به سه خصلت نیاز دارد که حتی اگر در طبیعت او نباشد، (باید خود را به آنها وادارد)، آن خصلت ها عبارتند از: خوش رفتاری، گشاده دستی سنجیده و غیرت برای حفاظت از آنها. «تحف العقول، ص ۳۲۲»

حدیث۲۶

قال الامام السجاد - عَلَيْهِ السَّلامُ - : لَأن أدخُلَ السُّوقَ و مَعی دِرهَمٌ أبتاعُ بِهِ لَحماً لِعِيالی و قَد قَرِمُوا إليهِ أحَبُّ إلَی مِن أن اعتِقَ نَسَمَةً. امام سجّاد - علیه السلام - فرمودند: چنان چه وارد بازار شوم و درهمی داشته باشم و با آن برای خانواده ام گوشتی بخرم که بدان رغبت کرده اند، برای من محبوب تر است از این که بنده ای را آزاد کنم. «وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۵۴۳»

حدیث۲۷

قال الامام السجاد - عَلَيْهِ السَّلامُ - : إنَّ أرضاكم عِندَاللَّهِ أسبَغُكم عَلی عِيالِهِ. امام سجّاد - علیه السلام - فرمودند: خداوند از آن کس خشنودتر است که خانواده خود را بیشتر در آسایش و نعمت قرار دهد. «بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۱۳۶»

حدیث۲۸

مِنْ وَصِيَّةِ أمِيرِالمومنين - عليه السلام - لِوَلَدِهِ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَنَفِيَّةِ: فَدارِها عَلی كُلِّ حالٍ وَ أحْسِنِ الْصُّحْبَةَ لَها لِيَصْفُوَ عَيْشُك. امیرالمومنین - علیه السلام - در سفارشی به پسرش محمد بن حنیفه فرمودند: درهر حال با همسر خود مدارا و ملاطفت و خوش رفتاری کن تا زندگی ات بر تو گوارا باشد. «وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۱۰»

حدیث۲۹

قال رسول الله - صلی الله عليه و آله - : أعظم الناس حقا علی المرأة زوجها، و أعظم الناس حقا علی الرجل امه. رسول خدا - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: بزرگترین حق را بر زن، شوهر او دارد و بزرگترین حق را بر مرد، مادر او دارد. «کنز العمال، ح ۴۴۷۷۱»

حدیث۳۰

رسول خدا - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: هر گاه مرد به زن خود آبی بنوشاند، پاداش برد. «کنز العمال، ح ۴۴۴۳۵»

حدیث۳۱

قالَ رَسُولُ اللهِ - صلی الله عليه و آله - : يا علیُّ خِدمَةُ الْعِيالِ كفَّارَةٌ لِلْكبائِرِ وَ تُطْفِی غَضَبَ الرَّبِّ وَ مُهُورُ حُورِالْعِين. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: یا علی خدمت به خانواده, کفاره گناهان کبیره است و مایه فرونشاندن غضب پرودگار و مهریه حوریان بهشتی خواهد بود. «جامع السعادات، ج ۲، ص ۱۴۲»

حدیث۳۲

قالَ رَسُولُ اللهِ - صلى الله عليه و آله - : ثَلاثَةٌ مِنَ الْجَفاء أنْ يَصْحَبَ الرَّجُلَ الرَّجُلُ فَلا يَسْئَلُهُ عَنْ إسْمِهِ وَ كُنْيَتِهِ وَ أنْ يدْعَى الرَّجُلُ إلى طَعامٍ فَلا يُجيبُ أوْ يُجيبُ فَلا يَأكلُ وَ مَواقَعَةِ الرَّجُلُ أهْلَهُ قَبْلَ الْمُلاعَبَةِ. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: سه چیز از جفا کاریست: کسی که با کسی همسفر باشد ولی از اسم و کنیه اش جویا نشود و کسی را به غذا دعوت کنند ولی نپذیرد و یا بپذیرد اما از آن غذا نخورد و مردی که قبل از ملاعبه با همسرش همبستر شود. «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۱۴۵»

حدیث۳۳

قالَ رَسُولُ اللهِ - صلى الله عليه و آله - : أيُّما إمْرَأةٍ خَرَجَتْ مِنْ بَيْتِها بِغَيْرِ إذْنِ زَوْجِها فَلا نَفَقَةَ لَها حَتّى تَرْجِع. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: زنی که بدون اجازه شوهرش از منزل خارج گردد، نفقه او بر شوهر واجب نیست تا آنکه باز گردد. «الکافی، ج ۵، ص ۵۰۶»

حدیث۳۴

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : من صبرت على سوء خلق زوجها أعطاها مثل (ثواب) آسيۀ بنت مزاحم. رسول خدا - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: هر زنی که در برابر بداخلاقی شوهرش شکیبایی ورزد، خداوند همانند (ثواب) آسیه دختر مزاحم به او عطا کند. «بحار الأنوار، ج ۱۰۳، ص ۲۴۷»

حدیث۳۵

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : من صبر على سوء خلق امرأته و احتسبه أعطاه الله تعالى بكل مره يصبر عليها من الثواب ما أعطى أيوب - عليه السلام - على بلائه، و كان عليها من الوزر في كل يوم و ليلة مثل رمل عالج. رسول خدا - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: هر مردی که به خاطر خدا و به امید پاداش او در برابر بداخلاقی همسرش صبر کند، خدای متعال برای هر مرتبه ای که شکیبایی می ورزد، همان ثوابی را به او دهد که به ایوب - علیه السّلام - در قبال بلایی که دید عطا کرد و گناه زن نیز در هر روز و شب به اندازه ریگهای ریگستان می باشد. «ثواب الأعمال، ص ۲۸۷»

حدیث۳۶

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : إني لأتعجب ممن يضرب امرأته و هو بالضرب أولى منها. رسول خدا - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: من درشگفتم از کسی که زنش را کتک می زند، در حالی که خودش به کتک خوردن سزاوارتر از اوست. «جامع الأخبار، ص ۴۴۷»

حدیث۳۷

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : من كان له امرأة تؤذيه لم يقبل الله صلاتها ولا حسنة من عملها حتى تعينه وترضيه وإن صامت الدهر ... وعلى الرجل مثل ذلك الوزر والعذاب إذا كان لها مؤذيا ظالما. رسول خدا - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: هر که زنی داشته باشد که آن زن وی را بیازارد، خداوند نه نماز آن زن را قبول کند و نه کار نیکش را، هر چند همه عمر روزه بگیرد تا زمانی که به شوهرش کمک کند و او را خشنود سازد، مرد نیز اگر زن خود را بیازارد و به او ستم کند همین گناه و عذاب را دارد. «وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۱۶»

حدیث۳۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : إن الرجل لیؤجر فی رفع اللقمهٔ إلی فی امرأته. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: مردی که به طرف دهان همسرش لقمه ای بالا برد، پاداش برد. «المحجهٔ البیضاء، ج ۳، ص ۷۰»

حدیث۳۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اتقوا الله فی الضعیفین: الیتیم و المرأهٔ فإن خیارکم، خیارکم لأهله. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: از خدا درباره دو ناتوان بترسید: یتیم و زن؛ به درستی که بهترین شما کسی است که برای خانواده اش بهتر باشد. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۶۸»

حدیث۴۰

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا یخدم العیال إلا صدیق أو شهید أو رجل یرید الله به خیر الدنیا والآخرهٔ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: به زن خود خدمت نکند مگر صدیق یا شهید یا مردی که خداوند خیر دنیا و آخرت او را بخواهد. «بحار الأنوار، ج ۱۰۴، ص ۱۳۲»

حدیث۴۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : حق المرأهٔ علی زوجها أن یسد جوعتها وأن یستر عورتها ولا یقبح لها وجها. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: حقّ زن به شوهرش این است که شکمش را سیر کند و بدنش را بپوشاند و برای او هیچگاه روی درهم نکشد. «بحار الأنوار، ج ۱۰۳، ص ۲۵۴»

حدیث۴۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ما زال جبرئیل یوصینی بالمرأهٔ حتی ظننت أنه لا ینبغی طلاقها إلا من فاحشهٔ مبینهٔ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: جبرئیل پیوسته مرا درباره زن سفارش می کرد تا جایی که گمان بردم طلاق او جایز نیست مگر در صورت ثابت شدن فحشا. «بحار الأنوار، ج ۱۰۳، ص ۲۵۳»

حدیث۴۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ویل لامرأهٔ أغضبت زوجها، و طوبی لامرأهٔ رضی عنها زوجها. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: وای بر زنی که شوهرش را ناراحت کند و خوشا به حال زنی که شوهرش از او راضی باشد. «بحار الأنوار، ج ۱۰۳، ص ۲۴۵»

حدیث۴۴

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – : لَو أمَرتُ أحَداً أن یَسجُدَ لِأحَدٍ لَأمَرتُ المَرأهَٔ أن تَسجُدَ لِزَوجِها. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: اگر قرار بود دستور دهم کسی در برابر کسی سجده کند، به زن دستور می دادم تا برای شوهرش سجده کند. «بحار

الأنوار، ج ۱۰۳، ص ۲۴۶»

حدیث۴۵

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – : أیّما اِمرَأةٍ حَمَلَتهُ عَلی ما لایَقدِرُ عَلَیهِ وما لا یُطیقُ لَم تُقبَلَ مِنها حَسَنَةٌ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: زنی که شوهر خود را بر انجام کارهایی وادار کند که او توانایی انجام دادن آنها را ندارد، هیچ یک از کارهای نیک او پذیرفته نخواهد شد. «مکارم الأخلاق، ص ۲۱۵»

حدیث۴۶

قالَ رَسُولُ اللهِ – صلی الله علیه و آله – : إذا حَمَلَتْ الْمَرْئَةُ کانَتْ بِمَنْزِلِهِ الصَّائِمِ الْقائِّمِ الْمُجاهِدِ بِنَفْسِهِ وَ مالِهِ فِی سَبِیلِ اللهِ فَإذا وَضَعَتْ کانَ لَها مِنَ الْأجْرِ ما لا یَدْرِی أحَدٌ ما هُوَ لِعِظَمِهِ ... . پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: آنگاه که زن حامله شود چنان است که با دهان روزه به جهاد مالی و جسمی در راه خدا بپردازد و هنگامی که زایمان کند، برای او اجر و پاداش عظیمی است که کسی قادر به محاسبه آن نخواهد بود و آنگاه که به شیر دادن فرزند می پردازد، در هر مرتبه چنان است که بنده ای از اولاد اسماعیل پیامبر را در راه خدا آزاد کرده باشد و آنگاه که بچه را از شیر گرفت، فرشته ای به پهلویش می زند و می گوید: همه گناهانت آمرزیده شد. «وسائل الشیعه، ج ۱۵، ص ۱۷۵»

حدیث۴۷

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرمایند: للمراةِ عَلِیِّ زَوْجُهَا انَّ یُشْبِعُ بَطْنِهَا، وَ یکسو ظَهْرِهَا ، وَ یُعَلِّمَهَا الصَّلَاةَ وَ الصَّوْمَ والزکاةَ انَّ کان فِی مَالِهَا حَقٌّ ، وَ لَا تُخَالِفْهُ فِی ذلک ؛ حق زن بر شوهرش این است که او را سیر کند، لباس بپوشاند، نماز و روزه و زکات را – اگر در مال زن حق زکاتی است – به او یاد دهد، و زن نیز در این کارها با او مخالفت نورزد . مستدرک الوسائل، ج۱۴، ص۲۴۳ .

حدیث۴۸

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرمایند: فای رَجُلٍ لَطَمَ امراته لَطْمَةً ، امرالله عزوجل مالک خَازِنَ النِّیرَانِ فَیَلْطِمُهُ عَلَیَّ حُرِّ وَجْهِهِ سَبْعِینَ لَطْمَةً فِی نَارِ جَهَنَّمَ ؛ هر کس به صورت زنش سیلی بزند، خداوند به آتشبان جهنم دستور می‌دهد تا در آتش جهنم هفتاد سیلی بر صورت او بزند . مستدرک الوسائل، ج۱۴، ص۲۵۰ .

حدیث۴۹

حضرت علی علیه السلام می‌فرمایند: فَدَارِهَا عَلِیِّ کل حَالٍ واحسن الصُّحْبَةَ لَهَا فَیَصْفُوَ عیشک ؛ همیشه با همسرت مدارا کن، و با او به نیکی همنشینی کن تا زندگیت‌باصفا شود . مکارم الاخلاق، ص۲۱۸ .

حدیث۵۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کُلَّما ازدادَ العَبدُ إیمانا ازدادَ حُبّا للنِّساءِ ؛ هر چه ایمان بنده بیشتر شود، زن دوستی او فزونتر می‌شود . النوادر للراوندیّ : ۱۲ منتخب میزان الحکمة : ۵۱۰

حدیث۵۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما استَفادَ المؤمنُ بعدَ تَقوَی اللّه عز و جل خَیرا لَهُ مِن زَوجَةٍ صالِحَةٍ ؛ مؤمن ، بعد از تقوای خداوند عز و جل ، بهره‌ای بهتر از زن شایسته نبرده است . کنز العمال : ۴۴۴۱۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۶

حدیث۵۲

امام‌صادق علیه‌السلام : مِن أخلاقِ الأنبیاءِصلّی اللّه‌علَیهِم حُبُّ النِّساءِ ؛ از اخلاق پیامبران علیهم‌السلام ، زن دوستی است . الکافی : ۵ / ۳۲۰ / ۱

حدیث۵۳

امام علی علیه‌السلام : ولا تُمَلِّكِ المرأةَ مِن أمرِها ما جاوَزَ نَفسَها ؛ فإنَّ المرأةَ رَیحانَةٌ ولَیسَت بقَهرَمانَةٍ ، ولا تَعْدُ بکَرامَتِها نَفسَها ، ولا تُطمِعْها فی أن تَشفَعَ لِغَیرِها . به زن ، کاری را که از حدّ و توان او فراتر است ، مسپار ؛ زیرا زن گُل است نه کارگزار و در گرامیداشت او پا از حدّ فراتر مگذار و کاری مکن که (نزد تو) به شفاعت کردن از کسی طمع کند . نهج البلاغهٔ : الکتاب ۳۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۱۰

حدیث۵۴

امام علی علیه‌السلام : أنعَمُ النّاسِ عَیشا مَن مَنَحَهُاللّه سُبحانَهُ القَناعَةَ ، وأصلَحَ لَهُ زَوجَهُ ؛ خوشترین و آسوده‌ترین زندگی راکسی دارد که خداوند سبحان او را قناعت ببخشد و همسری پاک و شایسته عطایش فرماید . غرر الحکم : ۳۲۹۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۲۲

حدیث۵۵

امام علی علیه‌السلام : إذا أرادَ اللّه بعَبدٍ خَیرا ألْهَمَهُ الْقَناعَةَ ، وأصْلَحَ لَه زَوجَهُ ؛ وقتی خداوند خوبی بنده‌ای را بخواهد به او قناعت عطا کند وهمسرش را شایسته گرداند . غررالحکم : ۴۱۱۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۹۰

حدیث۵۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن صَبَرَ عَلی سُوءِ خُلُقِ امرَأتِهِ واحتَسَبَهُ ، أعطاهُ اللّه تعالی بکُلِّ یَومٍ ولَیلَةٍ یَصبِرُ علَیها مِنَ الثَّوابِ ما أعطی أیُّوبَ علیه‌السلام عَلی بَلائهِ ، وکانَ علَیها مِنَ الوِزْرِ فی کُلِّ یَومٍ ولَیلةٍ مِثلُ رَمْلِ عالِجٍ ؛ هر مردی که به خاطر خدا و به امید پاداش او در برابر بداخلاقی همسرش صبر کند و آن را به حساب خدا گذارد ، خداوند متعال برای هر روز و شبی که شکیبایی می‌ورزد همان ثوابی را به او دهد که به ایّوب علیه‌السلام در قبال بلایی که دید ، عطا کرد و گناه زن نیز در هر روز و شب به اندازه ریگهای ریگستان باشد . ثواب الأعمال : ۳۳۹ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۴

حدیث۵۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن کانَ لَهُ امرَأةٌ تُؤذِیهِ لَم یَقبَلِ اللّه‌صلاتَها ولا حَسَنَةً مِن عَمَلِها حتّی تُعِینَهُ وتُرضِیَهُ وإن صامَتِ الدَّهرَ ... وعلی الرَّجُلِ مِثلُ ذلكَ الوِزْرِ والعَذابِ إذا کانَ لَها مُؤذِیا ظالِما ؛ هر که زنش وی را بیازارد ، خداوند ، نماز آن زن را قبول

نکنـد و کار نیکش را نپـذیرد تا زمانی که به شوهرش کمک کنـد و او را خشـنود سازد ، هر چنـد آن زن همه عمرش روزه بگیرد ، مرد نیز اگر زن خودرا بیازارد و به او ستم کند همین گناه و عذاب را دارد . وسائل الشیعه : ۱۴ / ۱۱۶ / ۱

حدیث۵۸

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : إذا سَـقَى الرجلُ امرَأتَهُ اُجِرَ ؛ هرگاه مرد به زن خود آب بنوشاند ، پاداش برد . کنز العمّال : ۴۴۴۳۵

حدیث۵۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : جُلوسُ المَرءِ عندَ عِيالِهِ أحَبُّ إلى اللّه تعالى مِن اعتِكافٍ فی مَسجِدِی هذا ؛ نشستن مرد نزد زن و فرزندش ، نزد خداوند متعال محبوبتر است از اعتکاف در این مسجد من . تنبیه الخواطر : ۲ / ۱۲۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۴

حدیث۶۰

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ الرَّجُلَ لَيُؤجَرُ فی رَفعِ اللُّقمَةِ إلى فِی امرَأتِهِ ؛ کسی که به طرف دهان همسرش لقمه‌ای بالا برد پاداش برد . المحجّه البیضاء : ۳ / ۷۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۴

حدیث۶۱

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : حَقُّ المرأةِ على زَوجِهـا أن يَسُـدَّ جَوعَتَها، وأن يَستُرَ عَورَتَها ، ولا يُقَبِّحَ لَها وَجها ؛ حقّ زن به شوهرش این است که شـکمش را سیر کند و بدنش را بپوشاند و برای او هیچگاه روی درهم نکشد . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۵۴ / ۶۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۴

حدیث۶۲

الإمـام الرضا علیه‌السـلام - فی ذِكرِ الجِماعِ وآدابِهِ: ثُمَّ اغتَسِلِ وَاشـرَب مِن ساعَتِكَ شَـيئاً مِنَ الموميائيِّ بِشَرابِ العَسَلِ أو بِعَسَلٍ مَنزوعِ الرَّغوَةِ ؛ فَإِنَّهُ يَرُدُّ مِنَ المـاءِ مِثـلَ الَّذى خَرَجَ مِنكَ . امام رضا علیه‌السـلام - درباره آمیزش و آداب آن: پس ، غسل کن و همان دم ، قـدری مومیایی با شـربت عسل یا با عسـلی که کف آن را برداشـته باشـند ، بخور ؛ زیرا این کار ، هماننـد آن آبی را که از تو بیرون رفته است ، به تو باز می‌گردانَـد . بحار الأنوار ، جلـد ۶۲ ، صفحه ۳۲۷ نقلاً عن طبّ الإمام الرضا علیه‌السـلام ، وكذا فی بعض نسـخ الكتاب ، ولكنّه سقطت من الطبعهٔ التی بأيدينا دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۲۸

حدیث۶۳

الإمـام الرضـا علیه‌السـلام - فی ذِكرِ الجِمـاعِ وآدابِهِ: فَإِذا فَعَلتَ ذلِكَ فَلا تَقُم قائِما ، ولا تَجلِس جالِسا ، ولكِن تَميلُ عَلى يَمينِكَ ، ثُمَّ انهَض لِلبَولِ إذا فَرَغتَ مِن ساعَتِكَ شَيئاً ؛ فَإِنَّكَ تَأمَنُ الحَصـاةَ بِإِذنِ اللّه تَعالى . امام رضا علیه‌السـلام -درباره آمیزش و آداب آن فرمودنـد: پس چون آن کار را کردی ، راست مَایست و کامل هم منشین؛ بلکه بر پهلوی راست لَم بـده و سپس، زمانی پس از آن که کار خویش به پایان برده‌ای، برای پیشاب کردن برخیز. در این صورت، به اذن خداوند عز و جل از سنگ [مثانه] در امان خواهی بود . بحـار الأنوار ، جلـد ۶۲ ، صـفحه ۳۲۷ نقلاًـ عن طبّ الإمام الرضا علیه‌السـلام ، وقـد سـقطت من الطبعـهٔ التی بأيـدينا دانش نامه

احادیث پزشکی : ۱ / ۶۲۶

حدیث۶۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : يُكرَهُ لِلرَّجُلِ أن يَغشَى المَرأَةَ وقَدِ احتَلَمَ ، حَتّى يَغتَسِلَ مِن احتِلامِهِ الَّذى رَأى ؛ فَإِن فَعَلَ وخَرَجَ الوَلَدُ مَجنوناً ، فَلا يَلومَنَّ إلاّ نَفسَهُ . برای مرد مکروه است پس از احتلام با زن همبستری کند، مگر آن که از احتلام، غسل کرده باشد؛ چه ، اگر چنین کند و فرزندش دیوانه زاده شود، جز خویش را نکوهش نکند . تهذیب الأحکام ، جلد ۷، صفحه ۴۱۲ ، حدیث ۱۶۴۶ ، بحار الأنوار، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۲۸۳ ، حدیث ۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۲۴

حدیث۶۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا أتى أحَدُكُم أهلَهُ ، ثُمَّ أرادَ أن يَعودَ فَليَتَوَضَّأ ؛ فَإِنَّهُ أنشَطُ لِلعَودِ؛ اگر کسی از شما به سراغ زن خویش برود و آن‌گاه بخواهد دیگر بار هم این کار را انجام دهد ، وضویی بسازد ؛ زیرا این کار ، نشاط بیشتری برای بازگشتن ، ایجاد می‌کند . کنز العمّال ، جلد ۱۶ ، صفحه ۳۴۷ ، حدیث ۴۴۸۵۵ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۲۴

حدیث۶۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ثَلاثَةٌ مِنَ الجَفاءِ : أن يَصحَبَ الرَّجُلُ الرَّجُلَ فلا يَسأَلَهُ عَن اسمِهِ وكُنيَتِهِ ، وأن يُدعَى الرَّجُلُ إلى طَعامٍ فَلا يُجيبَ أو يُجيبَ فَلا يَأكُلَ ، ومُواقَعَةُ الرَّجُلِ أهلَهُ قَبلَ المُداعَبَةِ ؛ سه چیز از نامهربانی است : این که کسی با کسی همراه شود و از نام و کنیه وی نپرسد ؛ این که مردی به غذایی دعوت شود و نپذیرد یا بپذیرد و نخورد ؛ و این که مرد پیش از بازی ، با همسر خویش نزدیکی کند . کنز العمّال ، جلد ۹ ، صفحه ۳۷ ، حدیث ۲۴۸۱۴ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۲۰

حدیث۶۷

امام صادق علیه‌السلام : هر کس بخواهد زنش بچّه‌دار شود ، پس از نماز جمعه ، دو رکعت نماز بگزارد و در آنها رکوع و سجده را طولانی سازد و سپس بگوید : «خداوندا! به حرمت آنچه زَکَریّا بدان از تو مسئلت داشت ، از تو می‌خواهم. پروردگارا! مرا تنها مگذار که تو خود ، برترینِ وارثانی . خداوندا! از نزد خویش ، مرا فرزندانی پاک ببخش که تو شنوای دعایی . خداوندا! به نام تو او را بر خویش حلال ساختم و به امانت تو ، او را در اختیار گرفتم . اکنون ، اگر در رَحِم او برایم فرزندی تقدیر کرده‌ای ، او را فرزندی خجسته و پیراسته قرار ده و در او برای شیطان ، بهره و سهمی قرار مده» . بحار الأنوار ، جلد ۹۰ ، صفحه ۷۱ ، حدیث ۱۴ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۱۶

حدیث۶۸

امام باقر علیه‌السلام : إذا أرَدتَ الوَلَدَ فَقُل عِندَ الجِماعِ : «اللّهُمَّ ارزُقنی وَلَداً وَاجعَلهُ تَقِيّاً لَيسَ فی خَلقِهِ زِيادَةٌ ولا نُقصانٌ ، وَاجعَل عاقِبَتَهُ إلى خَيرٍ» ؛ اگر فرزند خواستی ، در هنگام آمیزش بگو : «خداوندا! مرا فرزندی روزی کن و او را پرهیزگاری که در خلقت وی فزونی و کاستی‌ای نیست ، قرار ده و عاقبت او را به خیر گردان» . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۱۰ ، حدیث ۱۲

حدیث۶۹

امام علی علیه‌السلام : إذا أرادَ أحَدُكُم مُجامَعَةَ زَوجَتِهِ فَليَقُل : «اللّهُمَّ إنِّی استَحلَلتُ فَرجَها بِأَمرِكَ ، وقَبِلتُها بِأَمانَتِكَ ؛ فَإِن قَضَيتَ لی مِنها وَلَداً فَاجعَلهُ ذَكَراً سَوِيّاً ، ولا تَجعَل لِلشَّيطانِ فيهِ نَصيباً ولا شَريكاً» ؛ اگر کسی از شما بخواهد با همسر خویش به هم آید ، بگوید : «خداوندا! من به فرمان تو شرمگاه او را بر خویش حلال دانستم و به عنوان امانت تو ، او را پذیرفتم . اکنون ، اگر از او برایم فرزندی تقدیر کردی ، وی را پسری سالم و کامل قرار ده و در او برای شیطان ، بهره و سهمی مگذار» . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۲۸۷ ، حدیث ۱۹

حدیث۷۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أما لَو أنَّ أحَدَهُم يَقولُ حينَ يَأتی أهلَهُ : «بِاسمِ اللّهِ ، اللّهُمَّ جَنِّبنِی الشَّيطانَ وجَنِّبِ الشَّيطانَ ما رَزَقتَنا» ثُمَّ قُدِّرَ بَينَهُما فی ذلِكَ أو قُضِیَ وَلَدٌ لَم يَضُرَّهُ شَيطانٌ أبَداً ؛ زنهار که اگر کسی هنگام همبستری با همسرش بگوید : «به نام خدا ، خداوندا! شیطان را از من دور کن و شیطان را از آنچه روزی‌مان کرده‌ای ، دور ساز» و سپس میانشان در این آمیزش یا به هر ترتیب ، فرزندی تقدیر شود ، هرگز شیطان به او زیانی نخواهد رساند . الکافی ، جلد ۵ ، صفحه ۵۰۳ ، حدیث ۳

حدیث۷۱

امام علی علیه‌السلام : نَهی رَسولُ اللّهِ صلی الله علیه و آله و سلّم أن يُجامِعَ الرَّجُلُ امرَأَتَهُ ، وَالصَّبِيُّ فِی المَهدِ يَنظُرُ إلَيهِما ؛ پیامبر خدا از این نهی فرمودند که در حالی مرد با همسرش آمیزش کند که کودکی در گهواره ، آنان را می‌نگرد . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۲۹۵ ، حدیث ۵۱

حدیث۷۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا يُجامِعَنَّ أحَدُكُم وبِهِ حَقنٌ مِن خَلاءٍ ؛ فَإِنَّهُ يَكونُ مِنهُ البَواسيرُ ، ولا يُجامِعَنَّ أحَدُكُم وبِهِ حَقنٌ مِن بَولٍ ؛ فَإِنَّهُ يَكونُ النَّواصيرُ ؛ مبادا کسی در حالی که از قضای حاجت خودداری می‌ورزد ، نزدیکی کند ؛ چرا که این کار ، بواسیر می‌آورد ؛ و مبادا کسی در حالی که پیشاب خود را نگه می‌دارد ، نزدیکی کند ؛ چرا که این کار ، ناسور می‌آور د . کنز العمّال ، جلد ۱۶ ، صفحه ۳۵۵ ، حدیث ۴۴۹۰۲ نقلاً عن ابن النجّار عن أنس ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۰۴ ناسور ، بیماریی است که در محاق چشم، اطراف مقعد و بُن دندان ، ظاهر می‌شود و موجب جراحتی چرکین در موضع بیماری می گردد (ر .ک : لغت‌نامه دهخدا : ذیل «ناسور» و «ناصور») .

حدیث۷۳

امام رضا علیه‌السلام : لا تَقرَبِ النِّساءَ فی أوَّلِ اللَّيلِ لا شِتاءً ولا صَيفاً ؛ وذلِكَ أنَّ المَعِدَةَ وَالعُروقَ تَكونُ مُمتَلِئَةً وهُوَ غَيرُ مَحمودٍ ، يُتَخَوَّفُ مِنهُ . . . ضَعفُ البَصَرِ وَالدِّماغِ ؛ در اوایل شب ، چه زمستان و چه پاییز ، با زنان نزدیکی مکن؛ چرا که معده و رگ‌ها [در این هنگام] ، پُر است و این کار ، ناستوده است و از آن بیم... ضعف بینایی و سستْخِردی می‌رود. طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام ، صفحه ۶۴ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۷ نحوه دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۸۴

حدیث۷۴

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم – فی وَصاياهُ لِعَلِیٍّ علیه‌السلام –: يا عَلِیُّ ، لا تُجامِعِ امرَأَتَكَ بَعدَ الظُّهرِ ، فَإِنَّهُ إن قُضِیَ بَينَكُما

وَلَدٌ فی ذلِکَ الوَقتِ یَکونُ أحوَلَ ، وَالشَّیطانُ یَفرَحُ بِالحَوَلِ فِی الإِنسانِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : از سفارش‌های ایشان به امام علی علیه‌السلام - : ای علی! بعد از ظهر با همسرت نزدیکی مکن ، که اگر در این هنگام برایتان فرزندی تقدیر شود ، کژْ چشم خواهد بود ، و شیطان نیز به کژ چشمی انسان ، شادمان می گردد. بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۲۸۱ ، حدیث ۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۸۴

حدیث۷۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : خَمسُ خِصالٍ تورِثُ البَرَصَ : النّورَةُ یَومَ الجُمُعَةِ ویَومَ الأَربَعاءِ ، وَالتَوَضُّؤُ وَالاِغتِسالُ بِالماءِ الَّذی تُسَخِّنُهُ الشَّمسُ ، وَالأَکلُ عَلَی الجَنابَةِ ، وغِشیانُ المَرأَةِ فی أیّامِ حَیضِها ، وَالأَکلُ عَلَی الشِّبَعِ ؛ پنج چیز است که پیسی می‌آورَد : نوره کشیدن در روز جمعه و چهارشنبه ؛ وضو گرفتن و غسل کردن با آبی که به آفتاب گرم شده است ؛ خوردن در حال جنابت ؛ آمیزش با زن در هنگام حائض بودنش ؛ و خوردن در حال سیری . الخصال ، صفحه ۲۷۰ ، حدیث ۹ عن ابن عبّاس ، روضهٔ الواعظین ، صفحه ۳۳۸ ، بحار الأنوار ، جلد ۵۹ ، صفحه ۳۴ ، حدیث ۱۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۵۰۸

حدیث۷۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن جامَعَ امرَأَتَهُ وهِیَ حائِضٌ ، فَخَرَجَ الوَلَدُ مَجذوماً أو أبرَصَ ، فَلا یَلومَنَّ إلاّ نَفسَهُ ؛ هر کس با زن خود در حالی که وی حائض است ، آمیزش کند و فرزند جذامی یا پیس زاده شود ، مبادا جز خود را نکوهش کند . کتاب من لا یحضره الفقیه ، جلد ۱ ، صفحه ۹۶ ، حدیث ۲۰۱ ، مکارم الأخلاق ، جلد ۱ ، صفحه ۴۵۹ ، حدیث ۱۵۵۷ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۰۲

حدیث۷۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ اللّه تَبارَکَ وتَعالی - - کَرِهَ لَکُم أیَّتُهَا الاُمَّةُ أربَعاً وعِشرینَ خَصلَةً ونَهاکُم عَنها : . . . کَرِهَ لِلرَّجُلِ أن یَغشَی امرَأَتَهُ وهِیَ حائِضٌ ، فَإِن غَشِیَها فَخَرَجَ الوَلَدُ مَجذوماً أو أبرَصَ ، فَلا یَلومَنَّ إلاّ نَفسَهُ ؛ ای امّت! خداوند - تبارک و تعالی - برای شما امّت ، ۲۴ چیز را دوست ندارد و شما را از آنها نهی می کند : . . . برای مرد ، این را خوش نمی‌دارد که با زن خویش در حالی که وی حائض است ، آمیزش کند . پس اگر چنین کند و فرزند حاصل از آن جذامی یا گرفتار پیسی زاده شود ، مبادا جز خویش را نکوهش کند . کتاب من لا یحضره الفقیه ، جلد ۳ ، صفحه ۵۵۶ ، حدیث ۴۹۱۴ ، الخصال ، صفحه ۵۲۰ ، حدیث ۹ ، الأمالی للصدوق ، صفحه ۳۷۸ ، حدیث ۴۷۸ کلّها عن الحسین بن زید عن الإمام الصادق عن آبائه علیهم‌السلام ، المحاسن ، جلد ۲ ، صفحه ۴۱ ، حدیث ۱۱۳۱ عن سلیمان بن جعفر البصری عن الإمام الصادق عن آبائه علیهم‌السلام ولیس فیه صدره ، بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۳۳۸ ، حدیث ۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۰۲

حدیث۷۸

امام رضا علیه‌السلام : الجِماعُ بَعدَ الجِماعِ مِن غَیرِ أن یَکونَ بَینَهُما غُسلٌ ؛ یورِثُ لِلوَلَدِ الجُنونَ؛ آمیزش پس از آمیزش، بی آن که میان آنها غسلی صورت پذیرفته باشد، دیوانگی فرزند را در پی می‌آورَد. طبّ الإمام الرضا علیه‌السلام ، صفحه ۲۸ ، بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۳۲۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۶۸

حدیث۷۹

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم - فی وَصایاهُ لِعَلِیٍّ علیه‌السلام: یا عَلِیُّ ، لا تُجامِعِ امرَأَتَکَ فی أوَّلِ الشَّهرِ ووَسَطِهِ وآخِرِهِ ؛ فَإِنَّ الجُنونَ وَالجُذامَ وَالخَبَلَ لَیُسرِعُ إلَیها وإلی وَلَدِها . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم - در سفارش‌های ایشان به امام علی علیه‌السلام -: ای علی! در آغاز ، میان و پایان ماه با همسرت همبستری مکن؛ چه ، [در این صورت] دیوانگی ، جذام و تباه‌مغزی به سوی وی و فرزندش خواهد شتافت. کتاب من لا یحضره الفقیه ، جلد ۳ ، صفحه ۵۵۲ ، حدیث ۴۸۹۹ ، علل الشرائع ، صفحه ۵۱۵ ، حدیث ۵ ، الأمالی للصدوق ، صفحه ۶۶۳ ، حدیث ۸۹۶ کلّها عن أبی سعید الخدری ، بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۲۸۱ ، حدیث ۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۶۸

حدیث۸۰

امام صادق علیه‌السلام : إنَّ اللّه عز و جل یُحِبُّ البیتَ الذی فیهِ العُرسُ ، ویُبغِضُ البیتَ الذی فیهِ الطلاقُ ، وما مِن شَیءٍ أبغَضَ إلی اللّه عز و جل مِنَ الطلاقِ ؛ خداوند عز و جل خانه‌ای را که در آن عروسی باشد دوست دارد و خانه‌ای را که در آن طلاق باشد ، دشمن دارد و نزد خداوند عز و جل چیزی منفورتر از طلاق نیست . الکافی : ۶ / ۵۴ / ۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۴۴

حدیث۸۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما أحَلَّ اللّه شیئا أبغَضَ إلَیهِ مِن الطَّلاقِ ؛ خداوند چیزی را که نزد او منفورتر از طلاق باشد، حلال نکرده‌است . کنزالعمّال : ۲۷۸۷۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۴۲

حدیث۸۲

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: لَیْسَ بَیْنَ الْوالِدِ وَ وَلَدِهِ رِبا وَ لا بَیْنَ الزَّوْجِ وَ الْمَرأَةِ رِبا؛ بین پدر و فرزند و بین شوهر و همسرش ربا (حرام) نیست. فقه الرضا، ص ۲۵۸

حدیث۸۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: خَمْسُ خِصالٍ مَنْ فَقَدَ واحِدَةً مِنْهُنَّ لَمْ یَزَلْ ناقِصَ العَیْشِ زائِلَ الْعَقْلِ مَشْغولَ الْقَلْبِ، فَاَوَّلُها: صِحَّةُ البَدَنِ وَ الثّانیَةُ: اَلاْمْنُ وَ الثّالِثَةُ: اَلسَّعَةُ فِی الرِّزْقِ، وَ الرّابِعَةُ: اَلاْنیسُ الْمُوافِقُ (قال الراوی:) قُلْتُ: و مَا الاْنیسُ الْمُوافِقُ؟ قال: اَلزَّوجَةُ الصّالِحَةُ، وَ الوَلَدُ الصّالِحُ، وَ الْخَلیطُ الصّالِحُ وَ الخامِسَةُ: وَ هِیَ تَجْمَعُ هذِه الْخِصالَ: الدَّعَةُ؛ پنج چیز است که هر کس یکی از آنها را نداشته باشد، همواره در زندگی‌اش کمبود دارد و کم خرد و دل نگران است: اول، تندرستی، دوم امنیت، سوم روزی فراوان، چهارم همراهِ همرأی. راوی پرسید: همراهِ همرأی کیست؟ امام فرمودند: همسر و فرزند و همنشین خوب و پنجم که در برگیرنده همه اینهاست، رفاه و آسایش است. خصال، ص ۲۸۴

حدیث۸۴

امام سجاد (علیه السلام) فرمودند: وَ اَمّا حَقُّ الزَّوجَةِ فَاَنْ تَعْلَمَ اَنَّ اللّه عَزَّوَجَلَّ جَعَلَها لَکَ سَکَنا وَ اُنْسا فَتَعْلَمَ اَنَّ ذلِکَ نِعْمَةٌ مِنَ اللّهِ عَلَیْکَ فَتُکْرِمَها وَ تَرْفُقَ بِها وَ اِنْ کانَ حَقُّکَ اَوجَبَ فَاِنَّ لَها عَلَیْکَ اَنْ تَرْحَمَها؛ حق زن این است که بدانی خداوند عزوجل او را مایه

آرامش و انس تو قرار داده و این نعمتی از جانب اوست، پس احترامش کن و با او مـدارا نما، هر چند حق تو بر او واجب‌تر است اما این حق اوست که با او مهربان باشی. من لایحضره الفقیه، ج ۲، ص ۶۲۱، ح ۳۲۱۴

حدیث۸۵

امام علی (علیه السـلام) فرمودنـد: أَحسِنِ الصُّحبَةَ لَها فَیَصـفُوَ عَیشُکَ؛ با همسـرت خوش رفتار باش تا زندگی ات با صـفا گردد. من لایحضره الفقیه، ج۴، ص۳۹۲، ح۵۸۳۴

حدیث۸۶

پیامبراکرم(صـلی‌الله‌علیه‌وآله وسـلم) فرمودند : خَیْرُکُم خَیْرُکُم لِنِسائِهِ و اَنَا خَیْرُکُم لِنِسائی؛ بهترین شما کسی است که برای زنان خود بهتر باشد و من بهترین شما برای زن خود هستم. من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۴۴۳

حدیث۸۷

پیامبراکرم(صـلی‌الله‌علیه‌وآله وسـلم) فرمودند : اِذا اَتی اَحَدُکُم اَهلَهُ فَلیَستَتِر، فَاِنَّهُ اذا لَم یَستَتِر استَحیَتِ المَلائِکَةُ وَ خَرَجَت، وَ حَضَرَتِ الشَّیاطینُ؛ هرگاه کسی از شما خواست با همسرش آمیزش کند ، باید خود را بپوشاند ، چرا که اگر نپوشاند ، فرشتگان حیا می کنند و خارج می شوند و شیطان حاضر می شود. کنز العمّال، ح ۴۴۸۳۵

حدیث۸۸

پیامبراکرم(صـلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) فرمودند : إنّ الرَّجُلَ إذا نَظَرَ إلَی امرَأَتِهِ وَنَظَرَت إلَیهِ نَظَرَ اللّه تَعالی إلَیهِما نَظَرَ الرَّحمَةِ؛ وقتی مردی به همسر خود نگاه کند و همسرش به او نگاه کند خداوند بدیده رحمت به آنان نگاه می کند. نهج الفصاحه، ح ۶۲۱

حدیث۸۹

امام علی(علیه السـلام) فرمودنـد: إذا أرادَ اللّه بِعَبدٍ خَیرا ألهَمَهُ القَناعَةَ و أصلَحَ لَه زَوجَهُ ؛ وقتی خداوند خیرخواه بنده‌ای باشد، قناعت را در دل او می‌اندازد و همسرش را شایسته می‌گردانَد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۱۱۵

حدیث۹۰

قـال رسول الله –صـلی الله علیه وآله –: اذا ایقظ الرجل اهله من اللیل توضـیا و صـلیا کتبا من الـذاکرین الله کثیرا و الـذاکرات ؛ هرگاه مردی همسـر خویش را در نیمه های شب بیدار کند و با هم وضو بسازند و به نماز بایسـتند، آنان از ذاکرانی ، که خداوند – تبارک و تعالی – بسیار یاد می کنند، محسوب می گردند. (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۱۸).

حدیث۹۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من کان له امرئة توذیه لم یقبل الله صلاتها و لاحسنهٔ من عملها حتی تعینه و ترضیه و ان صامت الدهر... و علی الرجل مثل ذلک الوزر اذا کان لها مؤ ذیا ظالما ؛ کسی که همسر خود را بیازارد، نماز و اعمال نیک او مورد پذیرش الهی قرار نمی گیرد، مگر آن که به کمک او بپردازد و رضایتش را جلب کنـد، گرچه همشه روزه دار باشـد والبته شوهر نیز دارای

همین نوع از عقاب است و در صورتی که همسر خویش را بیازارد و به او ظلم روا دارد. (وسائل الشیعه ، ج ۱۴، ص ۱۱۶)

حدیث۹۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : رَحِمَ اللّه رَجلاً قامَ مِنَ اللیلِ فَصلّی وأیقَظَ امرَأتَهُ فَصَلَّت ، فإن أبَت نَضَحَ فی وَجهِها الماءَ ، رَحِمَ اللّه امرأةً قامَت مِن اللیلِ فَصلَّت وأیقَظَت زَوجَها ، فإن أبی نَضَحَت فی وَجهِهِ الماءَ ؛ رحمت خدا بر آن مردی باد ، که نیمه‌های شب برخیزد و نماز بخواند و همسرش را برای نماز خواندن بیدار کند و اگر بیدار نشد آب به صورتش بپاشد . رحمت خدا بر آن زنی باد که نیمه‌های شب از خواب برخیزد و نماز بخواند و شوهرش را برای نماز بیدار کند و اگر امتناع کرد ، به صورتش آب پاشد . سنن أبی داود : ۱۴۵۰ منتخب میزان الحکمۀ : ۳۳۰

حدیث۹۳

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلّم می فرمایند: خَمسُ خِصالٍ تورِثُ البَرَصَ : النّورَةُ یَومَ الجُمُعَةِ ویَومَ الأَربَعاءِ، وَالتَوَضُّؤُ وَالاِغتِسالُ بِالماءِ الَّذی تُسَخِّنُهُ الشَّمسُ، وَالأَكلُ عَلَى الجَنابَةِ، وغِشیانُ المَرأَةِ فی أیّامِ حَیضِها، وَالأَكلُ عَلَى الشِّبَعِ؛ پنج چیز است که پیسی می‌آورَد: نوره کشیدن در روز جمعه و چهارشنبه؛ وضوگرفتن و غسل کردن با آبی که به آفتاب گرم شده است؛ خوردن درحال جنابت؛ آمیزش با زن در هنگام حائض بودنش؛ و خوردن در حال سیری . الخصال، صفحه ۲۷۰، حدیث ۹

حدیث۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من رزقه اللّه امرأه صالحه فقد أعانه علی شطر دینه فلیتّق اللّه فی الشّطر الباقی؛ هر که را خدا زنی پارسا داده وی را بر نصف دین خویش یاری کرده و باید در باره نصف دیگر آن از خدا بترسد. نهج الفصاحه

حدیث۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما استفاد المؤمن بعد تقوی اللّه عزّ و جلّ خیرا له من زوجه صالحه إن أمرها أطاعته و إن نظر إلیها سرّته و إن أقسم علیها أبرّته و إن غاب عنها نصحته فی نفسها وماله؛ مؤمن پس از پرهیزکاری خدای عز و جل چیزی بهتر از زن پارسائی که فرمانش دهد اطاعت کند و اگر بدو نگرد مسرورش کند و اگر در باره او قسم خورد قسمش را رعایت کند واگر از او غایب شود مال وی و عفت خویش حفظ کند، چیزی بهتر از این نیابد. نهج الفصاحه

حدیث۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من حلال أبغض إلی اللّه من الطّلاق؛ هیچ حلالی نزد خدا مبغوضتر از طلاق نیست. نهج الفصاحه

حدیث۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس للمرأه أن تنتهك شیئا من مالها إلّا بإذن زوجها؛ زن حق ندارد چیزی از مال خود را بی اجازه شوهرش ببخشد. نهج الفصاحه

حدیث۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالمرء إثما أن یضیع من یقوت؛ گناهکاری مرد همین بس که عیال خویش را بی تکلیف گذارد. نهج الفصاحه

حدیث۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیارکم خیارکم لنسائهم؛ بهترین شما کسانی هستند که برای زنان خود بهتر باشند. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خدمتک زوجتک صدقه. خدمتی که به زن خود می کنی، صدقه است. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعوّذوا باللّه من ثلاث فواقر: جار سوء إن رأی خیرا کتمه و إن رأی شرّا أذاعه و زوجه سوء إن دخلت علیها لسنتک و إن غبت عنها خانتک و إمام سوء إن أحسنت لم یقبل و إن أسأت لم یغفر؛ از سه چیز به خدا پناه ببرید که کمر شکن است: همسایه بد که اگر خیری ببیند مستور دارد و اگر بدی ببیند منتشر سازد و همسر بدی که اگر پیش وی باشی بد زبانی کند و اگر پیش وی نباشی به تو خیانت کند و پیشوای بدی که اگر نیکی کنی نپذیرد و اگر بدی کنی نبخشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یبغض الطّلاق؛ خداوند طلاق را دشمن دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الرّجل إذا نظر إلی امرأته و نظرت إلیه نظر اللّه تعالی إلیهما نظر الرّحمه؛ وقتی مرد به زن خود نگرد و زنش بدو نگرد خداوند به دیده رحمت بر آنها می نگرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۴

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أبغَضُ الحَلالِ إلَی اللّهِ الطَّلاقُ؛ منفورترین چیزهای حلال در پیش خدا طلاق است. نهج الفصاحه

حدیث۱۰۵

إجْتَنِبُوا الْغِشْیانَ فی اللَّیْلَهِ الَّتی تُریدُون فیها السَّفَرَ، فإنَّ مَنْ فَعَلَ ذلِکَ، ثُمَّ رُزِقَ وَلَدٌ کانَ جَوّالَهً ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند:

در آن شبی که قصد مسافرت دارید، با همسر خود زناشوئی نکنید، که چنانچه عمل زناشوئی انجام گردد و در آن زمان فرزندی منعقد شود، بسیار متحرّک و افکارش مغشوش می باشد. وسائل الشّیعهٔ، ح ۲۰، ج ۳، ص ۲۴۳

حدیث۱۰۶

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء - سلام الله علیها -: یا أبَا الحَسَن، إنّی لأسْتَحی مِنْ إلهی أنْ أكَلِّفَ نَفْسَکَ ما لا تَقْدِرُ عَلَیْهِ ؛ حضرت فاطمه زهرا - سلام الله علیها - خطاب به همسرشان امیرالمؤمنین علی - علیه السلام - کردند و اظهار نمودند: من از خدای خود شرم دارم که از تو چیزی را در خواست نمایم و تو توان تهیه آن را نداشته باشی. امالی شیخ طوسی، ج ۲، ص ۲۲۸

حدیث۱۰۷

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : کسی که همسر خود را بیازارد، نماز و اعمال نیك او مورد پذیرش الهی قرارنمی گیرد، مگر آن که به کمك او بپردازد و رضایتش را جلب کند، گر چه همیشه روزه دار باشد و البته شوهر نیز دارای همین نوع از عقاب است ، درصورتی که همسر خویش را بیازارد و به او ظلم روا دارد. (وسائل الشیعه ، ج ۱۴, ص ۱۱۶)

حدیث۱۰۸

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند : خَیْرُکُم خَیْرُکُم لِنِسائِهِ و اَنَا خَیْرُکُم لِنِسائی؛ بهترین شما کسی است که برای زنان خود بهتر باشد و من بهترین شما برای زن خود هستم. من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۴۴۳.

حدیث۱۰۹

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند: همبستری در حال حیض باعث جذام فرزند می‌شود. همبستری‌ای که در پی آن دفع مَنی و ادرار نباشد باعث سنگ کلیه و مثانه می‌شود. طب الرضا، ص ۷۵.

حدیث۱۱۰

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: انس و همدمی در سه کس باشد: همسر همراه، فرزند صالح، و برادر همراه. (غررالحکم ، باب انس و الفت)

حدیث۱۱۱

امام سجاد علیه‌السلام می فرمایند: وَ اَمّا حَقُّ الزَّوجَةِ فَاَنْ تَعْلَمَ اَنَّ اللّه‌عَزَّوَجَلَّ جَعَلَها لَکَ سَکَنا وَ اُنْسا فَتَعْلَمَ اَنَّ ذلِکَ نِعْمَةٌ مِنَ اللّهِ عَلَیْکَ فَتُکْرِمَها وَ تَرْفُقَ بِها وَ اِنْ کانَ حَقُّکَ اَوجَبَ فَاِنَّ لَها عَلَیْکَ اَنْ تَرْحَمَها؛ حق زن این است که بدانی خداوند عزوجل او را مایه آرامش و انس تو قرار داده و این نعمتی از جانب اوست، پس احترامش کن و با او مدارا نما، هر چند حق تو بر او واجب‌تر است اما این حق اوست که با او مهربان باشی. من لایحضره الفقیه، ج ۲، ص ۶۲۱

حدیث۱۱۲

پیامبر اکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند : حَقُّ الْوَلَدِ عَلی والِدِهِ... اَنْ یَسْتَفْرِهَ اُمَّهُ ؛ حق فرزند بر پدر این است که مادر او را

گرامی بدارد. کافی ، ج ۶، ص ۴۸.

حدیث۱۱۳

پیامبر اکرم صلی‌اللّه‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : وَالَّذی نَفْسی بِیَدِهِ لَوْ اَنَّ رَجُلًا غَشِیَ امْرَاَتَهُ وَ فِی الْبَیْتِ صَبیٌّ مُسْتَیْقِظٌ یَراهُما وَیَسْمَعُ کَلامَهُما وَنَفَسَهُما ما اَفْلَحَ اَبَدا ؛ اِذا کانَ غُلاما کانَ زانیا اَوْ جاریَةً کانَتْ زانیَةً؛ سوگند به کسی که جانم به دست اوست ، اگر کسی با همسرش درآمیزد و در اتاق ، کودکی بیدار باشد که آنان را ببیند و سخن گفتن و صدای نَفَس آنان را بشنود ، هرگز رستگار نمی‌شود . اگر پسر باشد ، مردی زناکار و اگر دختر باشد ، زنی زناکار می گردد . کافی، ج ۵، ص ۵۰۰، ح ۲.

حدیث۱۱۴

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند : لا تَقْرَبِ النِّساءَ فی اَوَّلِ اللَّیْلِ لا شِتاءً وَ لا صَیْفا وَ ذلِکَ اَنَّ الْمِعدَةَ وَ الْعُروقَ تَکونُ مُمْتَلِئَةً وَ هُوَ غَیْرُ مَحْمودٍ ، یُتَخَوَّفُ مِنْهُ الْقولَنْجُ وَ الفالِجُ ، وَ اللَّقْوَةُ وَ النِّقرسُ ، وَ الْحَصاةُ وَ التَّقْطیرُ ، وَ الْفَتْقُ وَ ضَعْفُ الْبَصَرِ وَ الدِّماغ. فَاِذا اُریدَ ذلِکَ فَلْیَکُنْ فی آخِرِ اللَّیْلِ؛ فَاِنَّهُ اَصَحُّ لِلْبَدَنِ ، وَ اَرْجی لِلْوَلَدِ ، وَ اَذْکی لِلْعَقْلِ فِی الْوَلَدِ الَّذی یُقْضی بَیْنَهُما؛ آغاز شب ، چه در زمستان و چه در تابستان ، با زنان آمیزش مکن ، این بدان جهت است که معده و رگ‌ها پُرند و این وضعیت مناسبی [برای آمیزش] نیست و بیم قولنج و فلج و لقوه چانه و نِقرس و سنگ [کلیه [و تقطیر (چکایش(بول وفتق و ضعف در بینایی و ذهن می‌رود . پس اگر قصد آمیزش دارد ، باید در پایان شب انجام دهد، که برای بدن ، صحت‌افزاتر و برای فرزنددار شدن امیدبخش‌تر و برای باهوش شدن فرزندی که در این میان پدید می‌آید ، بهتر است . طب الامام الرضا علیه‌السلام ، ص ۶۴.

حدیث۱۱۵

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : الْمَرأَةُ تَحیضُ، یَحْرُمُ عَلی زَوْجِها اَن یَأتِیَها لِقَولِ اللّهِ تَعالی و لا تَقرَبوهُنَّ حَتّی یَطهُرْنَ)؛ زنی که در عادت ماهیانه (حیض) است بر شوهرش آمیزش با او حرام است به دلیل این گفته خداوند متعال: به زنان حائض نزدیک نشوید تا زمانی که پاک گردند. وسائل الشیعه ، ج ۲، ص ۳۲۲، ح ۹.

حدیث۱۱۶

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: کسی که نعمت دارد باید که بر عیالش در هزینه وسعت بخشد. (تحف العقول ، ص ۴۶۶)

حدیث۱۱۷

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: اَلاُنسُ فی ثَلاثٍ : فِی الزَّوجَةِ المُوافِقَةِ وَالوَلَدِ البارِّ وَالصَّدیقِ المُصافی؛ انس (وآرامش) در سه چیز است : در زن سازگار ، فرزند خوش‌رفتار و دوست باصفای وفادار. تحف العقول، ص ۳۱۸

حدیث۱۱۸

حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها)می فرمایند: بهترین شما کسی است که در برخورد با مردم نرم تر و مهربان تر است و ارزشمندترین مردم کسانی هستند که با همسرانشان مهربان و بخشنده اند. کنزالعمال، ج۷، ص ۲۲۵.

حدیث۱۱۹

حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها) می فرمایند: خیارکم ألینکم مناکبهٔ و اکرمهم لنسائهم؛ بهترین شما کسی است که در برخورد با مردم نرم تر و مهربان تر است و ارزشمندترین مردم کسانی هستند که با همسرانشان مهربان و بخشنده اند. کنزالعمال، ج۷، ص ۲۲۵.

حدیث۱۲۰

وَالَّذی نَفْسی بِیَدِهِ لَوْ اَنّ رَجُلاً غَشِیَ امْرَاَتَهُ وَ فِی الْبَیْتِ صَبیٌّ مُسْتَیْقِظٌ یَراهُما وَیَسْمَعُ کَلامَهُما وَنَفَسَهُما ما اَفْلَحَ اَبَدا ؛ اذا کانَ غُلاما کانَ زانیا اَوْ جاریَةً کانَتْ زانیَةً؛ سوگند به کسی که جانم به دست اوست ، اگر کسی با همسرش درآمیزد و در اتاق ، کودکی بیدار باشد که آنان را ببینـد و سـخن گفتن و صدای نَفَس آنان را بشـنود ، هرگز رسـتگار نمی‌شود . اگر پسـر باشد ، مردی زناکار و اگر دختر باشد ، زنی زناکار می گردد . کافی، ج ۵، ص ۵۰۰، ح ۲.

حدیث۱۲۱

امام رضا علیه‌السـلام : لا تَقْرَبِ النِّساءَ فی اَوّلِ اللَّیْلِ لا شِتاءً وَ لا صَیْفا وَ ذلِکَ اَنّ الْمَعِدَةَ وَ الْعُروقَ تَـکونُ مُمْتَلِئَةً وَ هُوَ غَیْرُ مَحْمودٍ ، یُتَخَوَّفُ مِنْهُ الْقولَنْجُ وَ الفالِجُ ، وَ اللَّقْوَةُ وَ النِّقرِسُ ، وَ الْحَصاةُ وَ التَّقْطیرُ ، وَ الْفَتْقُ وَ ضَـعْفُ الْبَصَـرِ وَ الدِّماغِ. فَإذا اُریدَ ذلِکَ فَلْیَکُنْ فی آخِرِ اللَّیْلِ؛ فَاِنَّهُ اَصَحُّ لِلْبَدَنِ ، وَ اَرْجی لِلْوَلَدِ ، وَ اَذْکی لِلْعَقْلِ فِی الْوَلَدِ الَّذی یُقْضی بَیْنَهُما؛ آغاز شب ، چه در زمستان و چه در تابستان ، با زنان آمیزش مکن ، این بدان جهت است که معده و رگ‌ها پُرند و این وضـعیت مناسبی [برای آمیزش] نیست و بیم قولنج و فلج و لقوه چانه و نِقرس و سـنگ [کلیه [و تقطیر (چکایش) بول وفتق و ضـعف در بینایی و ذهن می‌رود . پس اگر قصـد آمیزش دارد ، بایـد در پایان شب انجام دهـد، که برای بـدن ، صـحت‌افزاتر و برای فرزنددار شدن امیدبخش‌تر و برای باهوش شدن فرزندی که در این میان پدید می‌آید ، بهتر است . طب الامام الرضا علیه‌السلام ، ص ۶۴.

حدیث۱۲۲

امام باقر (علیه السـلام) می‌فرماینـد: النسآء یحببن ان یرین الرجل فی مثل ما یحب الرجل ان یری فیه النسآء من الزینهٔ ؛ همان گونه که مردان دوسـت دارنـد زینت و آرایش را در زنانشـان ببیننـد، زنـان نیز دوست دارنـد زینت و آرایش را در مردانشـان ببیننـد . مکـارم الاخلاق، ص ۸۰ .

ازدواج

حدیث۱

عَن النبی - صـلّی الله علیه و آله - قال: ثلاثـهٌ حقٌ علی الله تعالی عونُهم، المجاهدُ فی سبیلِ اللهِ و المکاتِبُ الذی یُریدُ الاَداءَ، و الناکحْ الـذّی یُریُـد العفافَ. پیامبر اکرم - صـلّی الله علیه و آله - فرمودند: سه گروه بر خداوند متعال حق دارند تا آنها را یاری کند: مجاهد در راه خـدا و کسـی که سـعی می کند تا قرض خویش را ادا کند و آنکه می خواهد ازدواج کند تا دامن خویش را پاک نگهدارد. «نهج الفصاحه، ح ۱۲۱۹»

حدیث۲

عَن الامام الصادق – علیه السّلام – : لما زُفّتْ فاطمةُ الی عَلیٍ – علیه السّلام – نَزلَ جبرئیلُ و میکائیلُ و اسرافیلُ ... فَکبرَ جَبرئیلُ و کبر اسرافیلُ و کبر میکائیلُ فکبرتِ الملائکةُ و جرت السُنةُ بالتکبیرِ فی الزفافِ الی یومِ القیامةِ. امام صادق علیه السّلام – فرمودند: وقتی که شب عروسی حضرت فاطمه – سلام الله علیها – فرا رسید، جبرئیل و میکائیل و اسرافیل آمدند. جبرئیل تکبیر گفت و سپس اسرافیل و پس از آن میکائیل تکبیر گفت و آنگاه فرشتگان نیز تکبیر گفتند و بر این اساس «سنت» است که در شب عروسی «تکبیر» گفته شود. «سنن النبی، ص ۱۵۰»

حدیث۳

عَن الامامِ موسی بنِ جعفرٍ – علیه السّلام – قال: ثَلاثةٌ یُستظلونَ بظلِ عَرشِ اللهِ یومَ القیامةِ یومٌ لا ظِلَّ الا ظلةُ رَجلٌ زوّجَ اَخاهُ المسلمَ او اَخدمهُ او کتَمَ له سرّاً. امام موسی بن جعفر – علیه السّلام – فرمودند: خداوند در روز قیامت سه دسته را در زیر سایه عرش خویش پناه می دهد در حالتی که سایه ای جز سایه عرش پروردگار وجود ندارد و آنها عبارتند از: کسی که برادر مسلمان خود را زن دهد و کسی یا به برادر دینی خود خدمت کند و یا آنکه از فاش شدن اسرار برادر مسلمانش جلوگیری کند. «نور الثقلین، ج ۳، ص ۵۹۹»

حدیث۴

عَن الامام الصادق – علیه السّلام – : و لا تزوّجوا الحمقاءَ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: با زنان احمق ازدواج نکنید. «قصارالجمل، ج ۱، ص ۲۹»

حدیث۵

قال الامامُ الجوادُ – علیه السّلام – : انّ الله عَزوجلَّ حَرمَ علی شیعتنا المُسکرَ مِن کل شرابٍ و عَوَّضَهم عَن ذلک المتعةَ. امام جواد – علیه السّلام – فرمودند: خداوند متعال بر شیعیان ما استفاده از هر چیز مست کننده را حرام نموده و در برابر آن ازدواج موقت را حلال دانسته است. «معانی الاخبار، ص ۳۱۶»

حدیث۶

عَن الامام الرضا – علیه السّلام – : انَّ اللهَ جَعلَ اللّیل سکناً و جعل النساءَ سکناً و مِن السنةِ التزویجُ باللیلِ و اطعامُ الطّعام. امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: خداوند متعال شب را برای استراحت و آرامش قرار داده و زن را نیز مایه آرامش مرد قرار داده است و از سنت پیامبر است ازدواج در شب و طعام دادن. «سنن النبی، ص ۱۴۷»

حدیث۷

عَن النبی – صلّی الله علیه و آله – قال: شاربُ الخَمرِ لا یزوّجُ اذا خطبَ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: با آدم شراب خوار، ازدواج نکنید. «قصار الجمل، ج ۱، ص ۲۸۳»

حدیث۸

قال رسولُ اللهِ – صلّی الله علیه و آله – : و اذا ارادَ انْ یتزوجَ امرئةً بعثَ الیها مَنْ یَنظرُ الیها. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هنگامی که مردی خواست با زنی ازدواج کند، به سوی آن زن کسی را بفرستد تا او را ببیند(مورد ارزیابی قرار دهد).

«سنن النبی، ص ۱۴۷»

حدیث۹

قالَ رسولُ اللهِ - صلّی الله علیه و آله -: علیکمْ بالأبکارِ من النساء فانهنَّ اعذَبُ افواهاً انتقُ ارحاماً و ارضی بالیسیرِ. پیامبر اکرم - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: بر شما باد به ازدواج با دختران باکره، زیرا اینان شیرین دهن تر، پاک رحم تر و سازگارترند. «مستدرک الوسائل، ج ۱۴، ص ۱۷۹»

حدیث۱۰

عَنِ النبیِ - صلّی الله علیه و آله - قالَ: مَنْ تزوَّجَ اِمرئةً لم یُرِدْ بها الآ أن یَغضَّ بَصرهُ و یحصن فَرْجهُ او یصلَ رحمَهُ بارک اللهُ لَهُ فیها وبارک لها فیه. پیامبر اکرم - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: کسی که ازدواج نکند مگر به خاطر پاکی چشم و دامن خود و یا جهت صله رحم، خداوند وجود آن زن را برای او و نیز وجود او را برای آن زن مبارک و میمون می سازد. «الزواج، ص ۲۷۶»

حدیث۱۱

عَن النبیِ - صلّی الله علیه و آله -: مَن تزوّجَ امرئةً لایتزّوجُها الآ لِجمالِها لَمْ یَرَ فیها ما یُحبُ و مَنْ تزوجها لِمالها وکلهُ الله الیهِ فعلیکمْ بذاتِ الدین. پیامبر اکرم - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: کسی که با زنی ازدواج کند و ازدواج نکرده باشد مگر برای زیبایی آن زن، آنچه را که دوست می دارد در او نخواهد دید و کسی که با زنی به خاطر مالش ازدواج کند، خداوند متعال او را به همان مال وی واگذارد، پس بر شما باد به ازدواج با زن با ایمان. «وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۶»

حدیث۱۲

عَن النبی - صلّی الله علیه و آله - قال: تَزوّجْ فانَّ فی التزویجِ بَرکةً والتعففُ. پیامبر اکرم - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: ازدواج کن، زیرا برکت و عفت در ازدواج است. «مستدرک الوسائل، ج ۱۴، ص ۱۶۲»

حدیث۱۳

عَن النبیِ - صلّی الله علیه و آله -: تَناکحوا تَناسَلُو تَکثّروا فَانی اُباهی بکمُ الامَمَ یومَ القیامةِ ولو بالسِّقطِ.. پیامبر اکرم - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: ازدواج کنید، فرزند به هم رسانید و تعداد افراد خود را فراوان کنید، من در قیامت در برابر امتها، به شما و حتی به فرزندان سقط شده شما مباهات می کنم. «جامع الأخبار، ص ۱۰۱»

حدیث۱۴

قال رسولُ الله - صلّی الله علیه و آله -: اِلْتَمسوا الرزقَ بالنکاحِ. پیامبر اکرم - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: بخواهید رزق و روزی خود را به وسیله ازدواج. «مکارم الأخلاق، ص ۱۹۶»

حدیث۱۵

پیامبر اکرم - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: درهای آسمان رحمت الهی در چهار مورد گشوده می شود، هنگام آمدن باران، آنگاه

که فرزند به صورت پدر و مادر خود نگاه کند و هنگام بازگشایی درب خانه خدا و هنگام ازدواج، کسی که دوست دارد خدا را پاك و مطهر ملاقات كند، باید به زناشویی بپردازد. «بحار الأنوار، ج ۱۰۰، ص ۲۲۱»

حدیث۱۶

عَنِ النبی - صلّی الله علیه و آله - : و مَن مَشی فی فِسادٍ ما بینَهما و لم یُفْرقْ کانَ فی سَخَطِ اللهِ فی الدُّنیا و الآخِرَةِ و حَرِمَ انَّظَرَ إلی وَجْهِهِ. پیامبر اکرم - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: هرکس برای ایجاد بی مهری و کاستن علاقه میان زن و مردی قدمی بردارد در دنیا و آخرت مورد لعن الهی است و از رحمت خدا محروم خواهد بود. «ثواب الاعمال، ص ۶۶۸»

حدیث۱۷

عَنِ النبی - صلّی الله علیه و آله - : و مَنْ عَمِلَ فی فُرقةٍ بین امراةٍ و زَوجِها کانَ علیهِ غَضَبُ اللهِ و لَعنتُه فی الدنیا وَ الاخرةِ و کان حقاً علی الله ان یَرضخهُ بِألفِ صَخرةٍ منْ نارٍ. پیامبر اکرم - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: هر کس بکوشد میان زن و مردی تفرقه اندازد، خشم و لعنت خدا بر اوست و خداوند متعال در دنیا و آخرت وی را با هزار پاره سنگ آتشین سنگسار سازد. «ثواب الاعمال، ص ۶۶۸»

حدیث۱۸

عَن النبی - صلّی الله علیه و آله - : مَنْ اَحَب فِطْرتی فَلیَستَنَّ بِسُنتی و مِن سُنتی النَکاحُ. پیامبر اکرم - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: کسی که دین مرا دوست می دارد باید به سنت من پایبند باشد و از سنتهای من ازدواج است. «مکارم الأخلاق، ص ۱۹۶»

حدیث۱۹

عَنِ النبی - صلّی الله علیه و آله - : وَ مَن عملَ فی تزویجٍ بینَ مؤمنینِ حَتی یَجمعَ بَینهما زَوّجهُ اللهُ الفَ اِمراءٍ مِن الحورِ العینِ کل امرئةٍ فی قصرٍ مِنْ ذرٍ وَ یاقوتٍ وَ کانَ له بِکلِ خُطوةٍ خطاها مِن ذلک ... . پیامبر اکرم - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: هر کس در امر برقرار ساختن ازدواج میان زن و مردی کوششی کند، خداوند متعال هزار حورالعین به وی عطا نماید که هر یک قصری از در و یاقوت دارند و نیز در برابر هر گامی که در این امر بر می دارد و یا هر کلامی که در این رابطه می گوید، خداوند عمل یک سال عبادت که روزها را روزه و شبها را در نماز باشد در نامهٔ اعمال او می نگارد. «ثواب الاعمال، ص ۶۶۸»

حدیث۲۰

قال رسول الله - صلّی الله علیه و آله - : مَنْ تزّوجَ احرزَ نِصفَ دینهِ فلیتَّقِ الله فی النصفِ الآخرِ. پیامبر اکرم - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: کسی که ازدواج کند نصف ایمان خود را حفظ کرده، پس باید جهت حفظ نصف دیگر آن تقوای الهی را پیشه کند. «نور الثقلین، ج ۳، ص ۵۹۶»

حدیث۲۱

عَن النبی - صلّی الله علیه و آله - قال: رَکعتانِ یُصلیهما المُتزوجُ اَفضلُ مِن رجلٍ عَزبٍ یَقومُ لَیلهُ و یَصومُ نهارَهُ. پیامبر اکرم - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: دو رکعت نماز انسان با همسر برتر است از عمل انسان عزبی که همه شب را در نماز و روز آن را روزه دار

باشد. «وسائل الشیعه، ج ۲۰، ص ۱۹»

حدیث۲۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن تَزَوَّجَ امرَأةً لا یَتَزَوَّجُها إلاّ لِجَمالِها لَم یَرَ فیها ما یُحِبُّ ، ومَن تَزَوَّجَها لِمالِها لا یَتَزَوَّجُها إلاّ وَكَلَهُ اللّه إلَیهِ ، فعلَیكُم بذاتِ الدِّینِ؛ هر كه با زنی به خاطر زیبایی‌اش ازدواج كند ، دلخواه خود را در او نبیند و هر كه با زنی به خاطر مال و ثروتش ازدواج كند خداوند او را به همان مال و ثروت واگذارد ، پس بر شما باد به (ازدواج با) زنان متدیّن . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۳۵ / ۱۹

حدیث۲۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا یُختارُ حُسنُ وَجهِ المَرأةِ علی حسُنِ دِینِها ؛ نباید حُسن صورت زن را بر حُسن دینداری او برگزید . كنز العمّال : ۴۴۵۹۰ منتخب میزان الحكمة : ۲۵۲

حدیث۲۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أحَبَّ أن یَلقَی اللّه طاهِرا مُطَهَّرا فَلْیَلْقَهُ بزَوجَةٍ ؛ هر كه دوست دارد كه پاك و پاكیزه خدا را دیدار كند، با داشتن همسر به دیدارش رود . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۲۰ / ۱۸

حدیث۲۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : النِّكاحُ سُنَّتِی، فَمَن رَغِبَ عَن سُنَّتی فَلَیسَ مِنّی ؛ ازدواج سنّت من است ؛ پس هر كه از سنّت من روی گرداند از (امّت) من نیست . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۲۰ / ۲۳ منتخب میزان الحكمة : ۲۵۲

حدیث۲۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما مِن شابٍّ تَزَوَّجَ فی حَداثَةِسِنِّهِ إلاّ عَجَّ شَیطانُهُ : یا وَیْلَهُ ، یا وَیْلَهُ ! عَصَمَ مِنّی ثُلُثَی دِینِهِ ، فَلْیَتَّقِ اللّه العَبدُ فی الثُّلُثِ الباقِی ؛ هیچ جوانی نیست كه در دوره جوانی خود ازدواج كند ، مگر آن كه شیطان او فریاد برآورد كه : «وای بر او ، وای براو ! دو سوم دینش را از (گزند) من حفظ كرد» . بنابراین ، انسان باید برای حفظ یك سوم دیگر ، تقوای خدا در پیش گیرد . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۲۱ / ۳۴ منتخب میزان الحكمة : ۲۵۲

حدیث۲۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : المُتَزَوِّجُ النائمُ أفضَلُ عِندَاللّه مِنَ الصائمِ القائمِ العَزَبِ ؛ همسردار خفته، نزد خدا فضیلت دارد بر بی‌همسرِ روزه‌گیرِ شب‌زنده‌دار . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۲۱ / ۲۵

حدیث۲۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : زَوِّجُوا أیامـاكُم ، فَإنَّ اللّه یُحسِنُ لَهُم فی أخلاقِهِم ، ویُوَسِّعُ لَهُم فی أرزاقِهِم ، ویَزِیـدُهُم فی

مُرُوّاتِهِم ؛ بی‌همسران خود را همسر دهید ؛ زیرا با این کار خداوند اخلاق آنان را نیکو می گرداند و روزیهایشان را زیاد می کند و بر جوانمردیهای آنان می‌افزاید . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۲۲ / ۳۸

حدیث۲۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : اِتَّخِذُوا الأهلَ ؛ فإنّه أرْزَقُ لَكُم ؛ اهل و عیال اختیار کنید؛ زیرا که این کار روزی شما را بیشتر می کند . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۱۷ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۲

حدیث۳۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إيّاكُم وتَزَوُّجَ الحَمْقاءِ ، فإنَّ صُحبَتَها ضَياعٌ ووُلْدَها ضِباعٌ ؛ از ازدواج با زن احمق بپرهیزید ؛ زیرا همنشینی با او تباهی است و فرزندانش کفتار صفت هستند . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۳۷ / ۳۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۴

حدیث۳۱

الإمامُ الحسنُ علیه‌السلام لرجل جاءَ إلَيهِ يَستَشِيرُهُ فی تَزويجِ ابنَتِهِ: زَوِّجْها مِن رَجُلٍ تَقِيٍّ ، فإنَّهُ إن أحَبَّها أكرَمَها وإن أبغَضَها لَم يَظلِمْها ؛ امام حسن علیه‌السلام - خطاب به مردی که با ایشان در باره ازدواج دختر خود مشورت کرد- فرمودند: او را به مردی باتقوا شوهر ده ؛ زیرا اگر دختر تو را دوست داشته باشد گرامیش می‌دارد و اگر دوستش نداشته باشد به وی ستم نمی کند . مکارم الأخلاق : ۱ / ۴۴۶ / ۱۵۳۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۴

حدیث۳۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا جاءَكُم مَن تَرضَونَدِينَهُ وأمانَتَهُ يَخطُبُ (إلَيكُم) فَزَوِّجُوهُ ، إن لا تَفعَلُوهُ تَكُن فِتنَةٌ فی الأرضِ وفَسادٌ كبيرٌ ؛ هرگاه کسی به خواستگاری نزد شما آمد و دینداری و امانتداری او را پسندیدید ، به او زن دهید ؛ که اگر چنین نکنید ، در روی زمین تبهکاری و فساد بسیار پدید خواهد آمد . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۳۷۲ / ۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۲

حدیث۳۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أظهِرُوا النِّكاحَ وأخفُوا الخِطبَةَ ؛ (مراسم) ازدواج را آشکار برگزار کنید و خواستگاری را پنهان . کنز العمّال : ۴۴۵۳۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۶

حدیث۳۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: زن را صرفا برای زیبایی ظاهرش به همسری انتخاب نکن چون ممکن است زیبائی زن سبب پستی و سقوط اخلاقیش شود و همچنین به انگیزه مالش با وی پیوند زناشوئی برقرار مکن زیرا مال او می تواند وسیله سرکشی و طغیانش بر تو گردد بلکه به سرمایه دینش و ایمانش متوجه باش و با زن با ایمان ازدواج نما. محجهٔ البیضاء، ج ۳، ص ۸۶

حدیث۳۵

امام باقر علیه‌السلام : انّ الرّجُلَ إذا أصابَ مالاً مِن حَرام لَم يُقْبَلْ مِنهُ حَجٌّ ولا عُمْرَةٌ ولا صِلَةُ رَحِم حتّى أنّه يَفْسُدُ فيهِ الفَرْجُ ؛ هرگاه

انسان مالی از حرام به دست آورد نه حجّی از او پذیرفته شود، نه عمره‌ای و نه صله رحمی و حتّی در ازدواج و زناشویی او تأثیر سوء می‌گذارد. أمالي الطوسيّ : ۶۸۰ / ۱۴۴۷

حدیث۳۶

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: رکعتان من المتاءهل خیر من اثنتین و ثمانین رکعهٔ من العزب ؛ دو رکعت نماز کسی که همسر دارد، بهتر از هشتاد و دو رکعت نماز انسان مجرد است . (نهج الفصاحه ، ص ۳۵۰).

حدیث۳۷

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ثلاث لاتوخر و هن الصلاهٔ اذا انت و الجنازهٔ اذا حضرت و الایم اذا وجدت کفوا ؛ سه چیز را نباید تاءخیر انداخت ، نماز همین که وقت آن رسید، و برداشتن جنازه وقتی آماده شد، و شوهر دادن بیوه وقتی هم کفو خود را یافت . (نهج الفصاحه ، ص ۲۶۲، حدیث ۱۲۶۱)

حدیث۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أفضل الشّفاعه أن تشفع بین اثنین فی النّکاح؛ از جمله بهترین وساطت، وساطت میان دو کس در کار زناشوئی است. نهج الفصاحه

حدیث۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من تزوّج فقد استکمل نصف الإیمان فلیتّق اللّه فی النّصف الباقی؛ هر که زن بگیرد یک نیمه ایمان خویش را کامل کرده از خدا در باره نیم دیگر بترسد. نهج الفصاحه

حدیث۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: زوّجوا الأکفاء و تزوّجوا الأکفاء، و اختاروا لنطفکم؛ به اشخاص هم شأن زن بدهید و از اشخاص هم شأن زن بگیرند و محل نطفه های خود را به دقت انتخاب کنید. نهج الفصاحه

حدیث۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رکعتان من المتزوّج أفضل من سبعین رکعه من الأعزب؛ دو رکعت نماز شخص زن دار بهتر از هفتاد رکعت نماز عزبست. نهج الفصاحه

حدیث۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر النّکاح أیسره؛ بهترین ازدواجها آن است که آسان تر انجام گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حقّ علی اللّه عون من نکح التماس العفاف عمّا حرّم اللّه؛ هر که زن گیرد به این منظور که از محرمات بر کنار ماند، بر خدا لازم است که او را یاری کند. نهج الفصاحه

حدیث۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث لا یجوز اللّعب فیهنّ: الطّلاق و النّکاح و العتق؛ سه چیز است که شوخی در آن روا نیست: طلاق و نکاح و آزاد کردن بنده. نهج الفصاحه

حدیث۴۵

ثلاث لا تؤخّر و هنّ الصّلاه إذا أتت و الجنازه إذا حضرت و الأیّم إذا وجدت کفؤا؛ سه چیز را نباید تأخیر انداخت: نماز همین که وقت آن رسید و بر داشتن جنازه وقتی آماده شد و شوهر دادن بیوه وقتی هم شأنی یافت. نهج الفصاحه

حدیث۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث جدّهنّ جدّ و هزلهنّ جدّ: النّکاح و الطّلاق و الرّجعه؛ سه چیز است که جدی آن جدیست و شوخی آن نیز جدی است: نکاح و طلاق و رجوع. نهج الفصاحه

حدیث۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه حقّ علی اللّه تعالی عونهم: المجاهد فی سبیل اللّه و المکاتب الّذی یریدا الأداء و النّاکح الّذی یرید العفاف؛ سه کسند که یاری آنها بر خدا لازم است: آن که در راه خدا جهاد کند و بنده ای که برای آزادی خود قرارداد بسته و می خواهد قیمت آن را بپردازد و کسی که به منظور عفت زن می گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تنکح المرأه لأربع، لمالها، و لحسبها و لجمالها و لدینها فاظفر بذات الدّین تربّت یداک؛ زن را برای چهار چیز گیرند، مال و شرف و جمال و دین و تو زن دین دار بجوی. نهج الفصاحه

حدیث۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تناکحوا تکثروا فإنّی أباهی بکم الامم یوم القیامه؛ ازدواج کنید تا عده شما بسیار شود زیرا من در روز رستاخیز به فزونی شما بر امتهای دیگر افتخار می کنم. نهج الفصاحه

حدیث۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تزوّجوا و لا تطلّقوا فإنّ الطّلاق یهتزّ منه العرش؛ زن بگیرید و طلاق مدهید زیرا عرش از وقوع طلاق می لرزد. نهج الفصاحه

حدیث۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تزوّجوا و لا تطلّقوا فإنّ اللّه لا یحبّ الذّوّاقین و لا- الذّوّاقات؛ زن بگیرید و طلاق مدهید زیرا خداوند مردانی را که مکرر زن گیرند و زنانی را که مکرر شوهر کنند، دوست ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تزوّجوا فإنّی مکاثر بکم الامم و لا تکونوا کرهبانیّه النّصاری؛ زن بگیرید که من به کثرت شما بر ملل دیگر افتخار می کنم و مانند مسیحیان راه رهبانیت پیش مگیرید. نهج الفصاحه

حدیث۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تزوّجوا الودود الولود فإنّی مکاثر بکم الأنبیاء؛ زن مهربان و بچه آور بگیرید زیرا من به کثرت شما بر سایر پیغمبران افتخار می کنم. نهج الفصاحه

حدیث۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تزوّجوا النّساء فإنّهنّ یأتین بالمال؛ زن بگیرید که زنان توانگری می آورند. نهج الفصاحه

حدیث۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تخیّروا لنطفکم فإنّ النّساء یلدن أشباه إخوانهنّ و أخواتهنّ؛ برای نطفه های خود جای مناسب انتخاب کنید زیرا زنان نظیر برادران و خواهران خود فرزند می آورند. نهج الفصاحه

حدیث۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تخیّروا لنطفکم فأنکحوا الأکفاء و أنکحوا إلیهم؛ برای نطفه های خود محل مناسب انتخاب کنید و از اشخاص هم شأن خود زن بگیرید و به آنها زن بدهید. نهج الفصاحه

حدیث۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بئس الطّعام طعام العرس یطعمه الأغنیاء و یمنعه المساکین؛ چه بد است غذای عروسی که ثروتمندان از آن بخورند و فقیران محروم مانند. نهج الفصاحه

حدیث۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما شابّ تزوّج فی حداثه سنّه عجّ شیطانه یا ویله عصم منّی دینه؛ هر جوانی در آغاز جوانی زن بگیرد شیطان وی بانگ برآرد وای بر او دین خود را از دستبرد من محفوظ داشت. نهج الفصاحه

حدیث۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما رجل تزوّج امرأه فنوی أن لا یعطیها من صداقها شیئا مات یوم یموت و هو زان و أیّما رجل اشتری من رجل بیعا فنوی أن لا یعطیه من ثمنه شیئا مات یوم یموت و هو خائن و الخائن فی النّار؛ هر که زنی گیرد و در خاطر داشته باشد که مهر او را نپردازد هنگام مرگ چون زناکاران بمیرد و هر کس چیزی از مردی بخرد و در خاطر داشته باشد که قیمت آن را نپردازد هنگام مرگ چون خائنان بمیرد و خائن در آتش است. نهج الفصاحه

حدیث۶۰

إیّاکم و خضراء الدّمن قیل و ما خضراء الدّمن؟ قال المرأه الحسناء فی منبت سوء؛ از سبزه مزبله بپرهیزید گفتند سبزه مزبله چیست؟ گفت زن زیبا در خانواده بد. نهج الفصاحه

حدیث۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ من یمن المرأه تیسیر خطبتها و تیسیر صداقها؛ نشان میمنت زن این است که خواستگاریش آسان و مهرش سبک باشد. نهج الفصاحه

حدیث۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ من حقّ الولد علی والده أن یعلّمه الکتابه و أن یحسن اسمه و أن یزوّجه إذا بلغ؛ از جمله حقوق فرزند بر پدر آن است که او را نوشتن آموزد و نام او را خوب انتخاب کند و هنگام بلوغ به او زن بدهد. نهج الفصاحه

حدیث۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی لا یحبّ الذّوّاقین و لا الذّوّاقات. خداوند مردانی را که مکرر زن بگیرند و زنانی را که مکرر شوهر کنند دوست ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التمسوا الرّزق بالنّکاح؛ به وسیله زناشوئی روزی بجوئید. نهج الفصاحه

حدیث۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشیدوا النّکاح و أعلنوه؛ عقد نکاح را محکم کنید و آن را علنی سازید. نهج الفصاحه

حدیث۶۶

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا خطب أحدکم المرأه و هو یخضب بالسّواد فلیعلمها أنّه یخضب؛ اگر کسی زنی را خواستگاری کرد و موی خود را رنگ می بندد باید بدو خبر دهد که موی خود را رنگ می بندد. نهج الفصاحه

حدیث۶۷

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا جاءکم الأکفاء فأنکحوهنّ و لا تربّصوا بهنّ الحدثان؛ وقتی اشخاص هم شأن به خواستگاری پیش شما آمدند، دختران خود را شوهر بدهید و در کار آنها منتظر حوادث مباشید. نهج الفصاحه

حدیث۶۸

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا ألقی اللّه فی قلب امرء خطبه امرأه فلا بأس أن ینظر إلیها؛ وقتی خداوند خواستگاری زنی را به دل کسی انداخته باشد، مانعی نیست که او را بنگرد. نهج الفصاحه

حدیث۶۹

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أتاکم من ترضون خلقه و دینه فزّوّجوه إن لا تفعلوا تکن فتنه فی الأرض و فساد عریض؛ وقتی کسی که خلق و دین وی مایه رضایت است به خواستگاری می آید به وی زن بدهید و اگر چنین نکنید فتنه و فساد در زمین فراوان خواهد شد. نهج الفصاحه

حدیث۷۰

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : مَنْ تَزَوَّجَ إمْرَأَةً لِمالِها وَ کَلَهُ اللّهُ إلَیْهِ، وَ مَنْ تَزَوَّجَها لِجَمالِها رَأی فیها ما یَکَرَهُ، وَ مَنْ تَزَوَّجَها لِدینِها جَمَعَ اللّهُ لَهُ ذلِکَ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس زنی را به جهت ثروتش ازدواج کند خداوند او را به همان واگذار می نماید، و هر که با زنی به جهت زیبائی و جمالش ازدواج کند خوشی نخواهد دید، و کسی که با زنی به جهت دین و ایمانش تزویج نماید خداوند خواسته های او را تأمین می گرداند. تهذیب الأحکام، ج ۷، ص ۳۹۹، ح ۵

حدیث۷۱

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : ثلاث لا تؤخر و هن الصلاهٔ اذا انت والجنازهٔ اذا حضرت و الأیم اذا وجدت کفؤا؛ سه چیز را نباید به تأخیر انداخت ،نماز همین که وقت آن رسید، و برداشتن جنازه وقتی آماده شد، و شوهر دادن بیوه وقتی هم کفو خود را یافت . (نهج الفصاحه ، ص ,۲۶۲ حدیث ۱۲۶۱)

حدیث۷۲

امام حسن مجتبی علیه السلام : زَوِّجْها مِنْ رَجُلٍ تَقیٍّ فَاِنَّهُ اِنْ اَحَبَّها اَکْرَمَها وَ اِنْ اَبْغَضَ ها لَمْ یَظْلِمْها؛ دخترت را به ازدواج مردی با تقوا درآور؛ زیرا اگر دخترت را دوست داشته باشد، گرامی‌اش می‌دارد و اگر دوستش نداشته باشد به او ظلم نمی‌کند. مکارم الاخلاق، ص ۲۰۴ .

حدیث۷۳

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: هر جوانی در آغاز جوانی زن بگیرد ، شیطان وی بانگ برآورد ، وای بر او ، دین خود را از دستبرد من محفوظ داشت. (به شرط رعایت آداب همسرداری) (نهج الفصاحه ، ح ۱۰۳۴)

حدیث۷۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: زن بگیرید که من به کثرت شما بر سایر ملل افتخار می کنم و مانند مسیحیان راه رهبانیت پیش نگیرید. (نهج الفصاحه ، ح ۱۱۴۵)

حدیث۷۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: وقتی کسی که خلق و دین وی مایه رضایت است به خواستگاری می آید , به او زن دهید و اگر چنین نکنید فتنه و فساد در زمین فراوان خواهد شد. (نهج الفصاحه ، ح ۱۳۰)

حدیث۷۶

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : یا مَعْشَرَ الشَّبابِ عَلَیْکُم بِالْباهِ فَاِنْ لَمْ تَسْتَطیعوهُ فَعَلَیْکُمْ بِالصّیامِ فَاِنَّهُ وِجاؤُهُ ؛ ای گروه جوانان! ازدواج کنید . اگر نمی‌توانید ، روزه بگیرید ، که روزه مهارِ شهوت است . کافی ، ج ۴، ص ۱۸۰، ح ۲ .

حدیث۷۷

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : ما مِنْ شابٍ تَزَوَّجَ فی حَداثَةِ سِنِّهِ اِلاّ عَجَّ شَیْطانُهُ : یا وَیْلَهُ ، یا وَیْلَهُ! عَصَمَ مِنّی ثُلُثَی دینِهِ ، فَلْیَتَّقِ اللّه الْعَبدُ فِی الثُّلُثِ الْباقی ؛ هر جوانی که در سن کم ازدواج کند ، شیطان فریاد بر می‌آورد که : وای برمن ، وای بر من! دو سوم دینش را از دستبرد من ، مصون نگه داشت . پس بنده باید برای حفظ یک سومِ باقی مانده دینش ، تقوای الهی پیشه سازد . نوادر راوندی ، ص ۱۱۲ .

حدیث۷۸

امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: اطعام و میهمانی کردن برای ازدواج از سنت است. (تحف العقول ، ص ۴۶۹)

حدیث۷۹

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: یا مَعشَرَ الشَّبابِ عَلَیکُم بِالباهِ فَاِن لَم تَستَطیعوهُ فَعَلَیکُم بِالصّیامِ فَاِنَّهُ وِجاؤُهُ؛ ای گروه جوانان! ازدواج کنید . اگر نمی‌توانید، روزه بگیرید که روزه مهارِ شهوت است. کافی ، ج ۴، ص ۱۸۰، ح ۲

حدیث۸۰

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : مِن سُنَّتِی التَّزویجُ ، وَاطلُبُوا الوَلَدَ ؛ فَإنّی اُکاثِرُ بِکُمُ الاُمَمَ غَداً . وتَوَقَّوا عَلی أولادِکُم لَبَنَ البَغِیِّ مِنَ النِّساءِ ، وَالمَجنونَةِ ؛ فَإنَّ اللَّبَنَ یُعدی . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : همسر دادن و همسر گرفتن ، از سنّت من است . فرزند بجویید ؛ چرا که من ، فردا به شما بر دیگر امّت‌ها فراوانی می‌جویم . درباره فرزندانتان ، از شیر زنان بدکاره و دیوانه ، اجتناب کنید ؛ چرا که شیر ، سرایت می‌کند . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۳۲۳ ، حدیث ۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۸۴

صله رحم

حدیث۱

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : لا یَطمَعَنَّ البَخیلُ فی صِلَةِ الرَّحم. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: شخص بخیل نسبت به صله رحم رغبتی از خود نشان نمی‌دهد. «بحار الانوار، ج ۷۳، ص ۳۰۴»

حدیث۲

قال الامام الصادق – علیه السلام – : ما نَعْلَمُ شَیْئا یَزیدُ فِی الْعُمْرِ اِلاّ صِلَةَ الرَّحِم، حَتّی اِنَّ الرَّجُلَ یَکونُ اَجَلُهُ ثَلاثَ سِنینَ فَیکونُ وَصولاً لِلرَّحِم فَیَزیدُ اللّه فی عُمْرِهِ ثَلاثینَ سَنَةً فَیَجْعَلُها ثَلاثا وَ ثَلاثینَ سَنَةً، وَ یَکونُ اَجَلُهُ ثَلاثا وَ ثَلاثینَ سَنَةً فَیَکونَ قاطِعا لِلرَّحِم، فَیَنْقُصُهُ اللّه ثَلاثینَ سَنَةً وَ یَجْعَلُ اَجَلَهُ اِلی ثَلاثِ سِنینَ. امام صادق – علیه السلام – : ما، غیر از صله رحم، چیزی نمی شناسیم که بر عمر بیفزاید، تا آن جا که گاهی عمر کسی سه سال است، و وقتی که اهل صله رحم می شود، خداوند هم سی سال بر عمرش می افزاید و آن را سی و سه سال می کند و گاهی عمر کسی سی و سه سال است و قطع رحم می کند و خداوند هم سی سال از عمر او می کاهد و عمرش را به سه سال، کاهش می دهد. «الکافی، ج ۲، ص ۱۵۲، ح ۱۷»

حدیث۳

قال الامام علی – علیه السلام – : زیادَةُ الشُّکْرِ وَ صِلَةُ الرَّحِمِ تَزیدُ فِی الْعُمْرِ وَ تَفْسَحُ فِی الاْجَلِ. امام علی – علیه السلام – : شکر گزاری فراوان و صله رحم، عمر را زیاد می کنند و بر مُهلت زندگی می افزایند. «عیون الحکم والمواعظ، ص ۲۷۵، ح ۴۹۹۹»

حدیث۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ما نَعْلَمُ شَیْئا یَزیدُ فِی الْعُمْرِ اِلاّ صِلَةَ الرِّحِم، حتّی انّ الرَّجُلَ یَکونُ اَجَلُهُ ثَلاثَ سِنینَ فَیکونُ وَصولاً لِلرِّحِم فَیَزیدُ اللّهُ فی عُمْرِهِ ثَلاثینَ سَنَةً فَیَجْعَلُها ثَلاثا وَ ثَلاثینَ سَنَةً، وَ یَکونُ اَجَلُهُ ثَلاثا وَ ثَلاثینَ سَنَةً فَیَکونَ قاطِعا لِلرِّحِم، فَیَنْقُصُهُ اللّهُ ثَلاثینَ سَنَةً وَ یَجْعَلُ اَجَلَهُ اِلی ثَلاثِ سِنینَ ؛ ما، غیر از صله رحم، چیزی نمی شناسیم که بر عمر بیفزاید، تا آن‌جا که گاهی عمر کسی سه سال است، و وقتی که اهل صله رحم می شود، خداوند هم سی سال بر عمرش می افزاید و آن را سی و سه سال می کند و گاهی عمر کسی سی و سه سال است و قطع رحم می کند و خداوند هم سی سال از عمر او می کاهد و عمرش را به سه سال، کاهش می دهد . کافی : ج ۲، ص ۱۵۲، ح ۱۷

حدیث۵

امام صادق علیه‌السلام : عَظِّمُوا کِبارَکُم وصِلُوا أرحامَکُم . بزرگسالان خود را احترام کنید و صله ارحام به جای آورید . الکافی : ۲ / ۳ / ۱۶۵

حدیث۶

امام صادق علیه‌السلام : الذُّنوبُ التی تُعَجِّلُ الفَناءَ قَطیعَةُ الرَّحِمِ ؛ از جمله گناهانی که مرگ و نابودی را شتاب می‌بخشد ، قطع رحم است . بحار الأنوار : ۷۴ / ۹۴ / ۲۳

حدیث۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ الرحمَهَ لا تَنزِلُ علی قَومٍ فیهِم قاطِعُ رَحِم ؛ رحمت (خداوند) بر مردمی که در میان آنها قطع کننده رحم باشد ، فرود نمی‌آید . کنز العمّال : ۶۹۷۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۳۲

حدیث۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا تَقطَعْ رَحِمَکَ وإن قَطَعَتکَ ؛ از خویشاوند خود مبُر، گرچه او از تو ببرد. الکافی : ۲ / ۳۴۷ / ۶

حدیث۹

امام باقر علیه‌السلام : صلهُ الأرحامِ تُحَسِّنُ الخُلُقَ وتُسَمِّحُ الکَفَّ وتُطَیِّبُ النَّفْسَ ، وتَزِیدُ فی الرِّزقِ وتُنسِئُ فی الأجَلِ ؛ صله رحم خلق و خوی را نیکو ، دست را بخشنده ، جان را پاکیزه و روزی را زیاد می کند و اجل را به تأخیر می‌اندازد . الکافی : ۲ / ۱۵۲ / ۱۲

حدیث۱۰

حضرت فاطمه زهراء علیهاالسلام : فَرَضَ اللّه صِلَهَ الأرحامِ مَنماةً لِلعدَدِ؛ خداوند صله ارحام را به جهت فزونی تعداد افراد مقرّر داشته است . بحار الأنوار : ۷۴ / ۹۴ / ۲۳

حدیث۱۱

امام صادق علیه‌السلام : صِلْ رَحِمَکَ ولو بِشَربَهٍ مِن ماءٍ ، وأفضَلُ ما تُوصَلُ بِهِ الرَّحِمُ کَفُّ‌الأذی عَنها ؛ حتّی اگر شده با نوشاندن جرعه‌ای آب به خویشاوند صله رحم به جای آر و بهترین صله رحم آزار نرساندن به خویشاوند است . الکافی : ۲ / ۱۵۱ / ۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۳۲

حدیث۱۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : سِرْ سَنَهً صِلْ رَحِمَکَ ؛ برای به جا آوردن صله رحم (حتّی اگر شده) یک‌سال راه پیمایی کن . بحار الأنوار : ۷۴ / ۱۰۳ / ۶۱

حدیث۱۳

امیر المؤمنین علیٌّ علیه‌السلام مِن وَصِیَّتِهِ لابنِهِ الحسینِ علیه‌السلام: کَثرَهُ الزِّیارهِ تُورِثُ المَلالَهَ . امام علی علیه‌السلام - در وصیّت به فرزند خود حسین علیه‌السلام- فرمودند: دیدار زیاد ، ملال‌آور است. بحار الأنوار : ۷۷ / ۲۳۷ / ۱

حدیث۱۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ أعجَلَ الخَیرِ ثَوابا صِلهُ الرَّحِمِ ؛ ثواب صله رحم زودتر از ثواب هر کار خیر دیگری می‌رسد . الکافی : ۲ / ۱۵۲ / ۱۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۳۲

حدیث۱۵

امام صادق(سلام الله علیه): فَصِلُوا أرحامَکُم، وبَرُّوا بِإخوانِکم، ولو بِحُسنِ السَّلامِ ورَدِّ الجوابِ؛ صله ارحام به جای آورید و به برادران خود نیکی کنید؛ اگر چه با سلام کردنی نیکو و جواب سلام دادن باشد. الکافی: ج ۲، ص ۱۵۷، ص ۳۱

حدیث۱۶

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): اَلزِّیارَةُ تُنبِتُ الْمَوَدَّةَ؛ دید و بازدید، محبّت را می‌رویاند. میزان الحکمة، ح ۷۹۳۹

حدیث۱۷

قال الامام علی - علیه السلام - : صِلوُا أرحامَکُم و لو بالتّسلیمِ؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: با بستگان و خویشان صله رحم کنید، هر چند با سلام کردن باشد. «الکافی، ج ۲، ص ۱۵۵»

حدیث۱۸

قال الامام علی - علیه السلام - : فی صلةِ الرَّحِمِ حراسَةُ النِّعمِ؛ امام علی - علیه السلام - فرمود : صله رحم، باعث پاسداری (و حفظ) نعمت ها است. «غررالحکم، ص ۴۰۶، ح ۹۳۱۴»

حدیث۱۹

قال الامام علی - علیه السلام - : صلةُ الرّحم تُدِرُّ النِّعمَ و تَدفَعُ النِّقَم؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: صله رحم نعمت ها را بر شما سرازیر می کند و گرفتاری ها را دور می سازد. «غررالحکم، ص ۴۰۶، ح ۹۳۰۵»

حدیث۲۰

قال الامام علی - علیه السلام - : صلةُ الرّحم تُوجِبُ المُحبّة و تکبِتُ العدوّ؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: صله رحم باعث ایجاد محبت (در بین خویشاوندان) و خوار و حقیر شدن دشمنان می گردد. «غررالحکم، ص ۴۶، ح ۹۳۰۹»

حدیث۲۱

قال الامام علی - علیه السلام - : انّ الرّحم اذا تَماسَتْ تَعاطَفَتْ؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: خویشاوندان اگر با یکدیگر تماس و ارتباط برقرار کنند، نسبت به یکدیگر مهربان و با عطوفت می شوند. غررالحکم، ص ۴۰۶، ح ۹۳۰۱»

حدیث۲۲

قال الامام علی - علیه السلام - : «مَنْ آتاهُ الله مالاً فلْیَصِلْ بِهِ قرابَتَهُ؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: کسی که خدا به او (تمکن) مالی بدهد، باید بستگان خویش را بهوسیله آن دستگیری نماید. «نهج البلاغه، خطبهٔ ۱۲۴»

حدیث۲۳

قال الامام علی - علیه السلام - : لیسَ لِقاطعِ رَحِمٍ قریبٌ؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: کسی که با خویشاوندان (رحمی)

خویش قطع رابطه کند، هیچ نزدیکی (و دوستی ای) برای او نخواهد ماند. غررالحکم، ص ۴۰۶، ح ۹۳۲۴»

حدیث۲۴

قال الامام علی – علیه السلام – : أقبَحُ المعاصی قطیعةُ الرَّحمِ و العقوقِ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: زشت ترین گناهان، بریدن از خویشان (رحمی) و عاق شدن نسبت به پدر و مادر است. «غررالحکم، ص ۴۰۶، ح ۹۳۱۵»

حدیث۲۵

قال الامام علی – علیه السلام – : قطیعةُ الرّحم تورِثُ الفَقرَ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: قطع رابطه با خویشاوندان (رحمی)، تنگدستی بر جای می گذارد. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۹۱»

حدیث۲۶

قال الامام علی – علیه السلام – : صِلةُ الاَرحامِ من أحسَنِ الشِّیَم؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: پیوند با خویشاوندان، از برترین و نیکوترین اخلاق ها است. «غررالحکم، ص ۴۰۶، ح ۹۲۹۶»

حدیث۲۷

قال الامام علی – علیه السلام – : اذا قَطَعُوا الارحام جُعِلَت الأموالُ فی أیدِی الاشرار؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: هرگاه (مردم) قطع رحم کنند، ثروت و اموال آن ها در دست اشرار قرار می گیرد. «الکافی، ج ۲، ص ۳۹۴»

حدیث۲۸

قال الامام علی – علیه السلام – : أکرِمْ ذَوی رَحِمِک ... فإنَّهم لَکَ نِعمَ العُدّةُ فی الشّدةِ و الرّخاءِ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: خویشاوندان خویش را اکرام نما ...؛ زیرا آنها در سختی و آسانی، بهترین پشتیبان و کمک برای تو هستند. «غررالحکم، ص ۴۰۷، ح ۹۳۳۰»

حدیث۲۹

قال الامام علی – علیه السلام – : مَنْ یَقبض یَدَهُ عن عَشیرتِهِ فانّما یَقبِضُ یداً واحِدَةً عَنهُم و یُقبَضُ عنه أیدِی کَثیرةٌ منهم؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: کسی که دست یاری و بخشش خویش را از خویشاوندانش دریغ بدارد، آن ها را از یک دست (یاری دهنده) محروم می سازد، ولی خود از یاری و بخشش دست های بسیاری بی بهره می ماند. «غررالحکم، ص ۴۰۷، ح ۹۳۳۴»

حدیث۳۰

قال الامام الصادق – علیه السلام – : ... أفضَلُ ما توصَلُ بِهِ الرَّحِم کفُّ الأذی عَنْها؛ امام صادق – علیه السلام – فرمودند: برترین چیزی که با آن صله ارحام انجام می گیرد، خودداری کردن از آزار و اذیّت آنان است. «الکافی، ج ۲، ص ۱۵۱»

حدیث۳۱

قال الامام الصادق – علیه السلام – : صِلَةُ الارحام تُحسِّنُ الخُلقَ و تُسَمِّحُ الکَفَّ و تُطَیِّبُ النَّفسَ و تَزیدُ فی الرِّزقِ و تُنسئُ فی الأجلِ؛ امام صادق – علیه السلام – فرمودند: صله ارحام، اخلاق را نیکو، دست را با سخاوت، دل و جان را پاک و روزی را زیاد می کند و مرگ را به تأخیر می اندازد. «الکافی، ج ۲، ص ۱۵۸»

حدیث۳۲

قال الامام الصادق – علیه السلام – : انّ صلةَ الرّحم و البرّ لیُهَوِّنانِ الحسابَ و یَعصِمانِ من الذُّنوبِ؛ امام صادق – علیه السلام – فرمودند: صله رحم و نیکی کردن، حساب رسی را آسان می کنند و انسان را از گناه باز می دارند. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۱۳۱»

حدیث۳۳

قال الامام الباقر – علیه السلام – : صِلَةُ الارحام تُزَکّی الاعمال و تَدفَعُ البلْوی؛ امام باقر – علیه السلام – فرمودند: صله ارحام، اعمال را پاک و بلاها را دور می سازد. «الکافی، ج ۲، ص ۱۵۲»

حدیث۳۴

قال الامام الرّضا – علیه السلام – : یَکونُ الرّجل یَصِلُ رَحِمَهُ فیکونُ قَد بَقِیَ من عمرِهِ ثلاثُ سنین فَیُصَیِّرُها اللهُ ثَلاثینَ سَنَةً ؛ امام رضا – علیه السلام – فرمودند: چه بسا مردی که سه سال از عمرش بیش نمانده، ولی صله رحم به جا آورد و خدا به خاطر این کار، عمرش را به سی سال افزایش دهد و خدا آنچه را می خواهد انجام می دهد. «الکافی، ج ۲، ص ۱۵۰»

حدیث۳۵

قال الامام الصادق – علیه السلام – : صلةُ الرّحم و حسنُ الجوارِ یعمُرانِ الدّیارَ و یزیدانِ فی الاعمارِ؛ امام صادق – علیه السلام – فرمودند: صله رحم و خوش رفتاری با همسایه، شهرها را آباد و بر عمرها می افزاید. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۱۲۰»

حدیث۳۶

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مَنْ احبَّ أن یخفّفَ اللهُ عزّ و جلّ عنه سَکراتُ المَوتِ فلیکُن لِقرابَتِهِ و بوالِدَیْهِ بارّاً ؛ امام صادق – علیه السلام – فرمودند: کسی که دوست دارد خدای متعال سختی های مرگ را بر او آسان سازد، نسبت به خویشان (و نزدیکان) و پدر و مادرش نیکوکار باشد؛ اگر چنین بود، خدای متعال سختی های مرگ را بر او آسان می کند و فقر (نیز) هرگز او را گرفتار نخواهد کرد. «سفینهٔ البحار، ج ۲، ص ۵۵۳»

حدیث۳۷

قال الامام الصادق – علیه السلام – : صلةُ الرَّحِمِ تُهوِّنُ الحسابَ یومَ القیامَهِ ... و تَقِیَ مصارِعَ السّوءِ؛ امام صادق – علیه السلام – فرمودند: رسیدگی و پیوند با خویشاوندان، حساب روز قیامت را آسان کرده و از مرگ های بد جلوگیری می کند. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۱۰۴»

حدیث۳۸

قـال الامـام الصـادق - علیه السـلام - : نَعوذُ بـاللهِ عن الـذنوبِ الّتی تُعجِّـل الفَناءَ و تُقَرِّب الآجال و تخلیَ الـدیّار وَ هیَ قطیعـةُ الرَّحمِ و العقوقِ و ترکُ البرِّ؛ امام صادق - علیه السـلام - فرمودند: به خدا پناه می بریم از گناهانی که نابودی را سرعت می بخشد، مرگ ها را نزدیـک و شـهرها را از ساکنـانش خـالی می سـازد و آن گناهـان، قطـع رحم، آزردن پـدر و مـادر و ترک احسـان و نیکی است. «الکافی، ج ۲، ص ۱۸۴»

حدیث۳۹

قال الامام الباقر - علیه السـلام - : ثلاثُ خصالٍ لا یموتُ صاحِبُهنَّ ابـداً حتّی یری وبالَهنَّ: البغیُ و قطیعةُ الرّحم و الیمین الکاذبة ؛ امام بـاقر - علیه السـلام - فرمودنـد: سه خصـلت است که هر که آنهـا را دارد نمی میرد، مگر این که کیفرشان را در همین دنیا می بینـد: ستم، قطع رحم و قسم دروغ، (در این میـان) پـاداش صـلهٔ رحم زودتر از ثواب اعمـال دیگر به انسان می رسـد. «الکافی، ج ۷۴، ص ۳۴۸»

حدیث۴۰

قال الامام الصادق - علیه السـلام - : اِتّقوا الحالقةَ فإنّها تمیتُ الرِّجالَ، قلتُ: و ما الحالِقَةُ؟ قال: قطیعَةُ الرَّحمِ؛ امام صادق - علیه السلام - فرمودند: از حالقه بپرهیزید که مردان را به کام مرگ فرو می برد. (راوی گوید:) عرض کردم: حالقه چیست؟ فرمودند: قطع رحم. «الکافی، ج ۲، ص ۳۴۷»

حدیث۴۱

قال الامام علی بن الحسین - علیه السـلام - : ایاکَ و مصاحبـةَ القاطعِ لِرَحِمِهِ فإنّی وجَـدْتُهُ مَلعوناً فی کتابِ الله فی ثَلاثَةِ مواضِعَ؛ امام سجاد - علیه السلام - فرمودند: از همنشینی با کسی که رابطهٔ خود را با خویشاوندان (رحمی) خود قطع می کند، بپرهیز! زیرا من در سه جای قرآن کریم او را مود لعن و نفرین یافتم. «سفینهٔ البحار، ج ۱، ص ۵۱۶»

حدیث۴۲

قال رسول الله - صـلی الله علیه و آله - : انّ الرّحمـةَ لا تنزلُ عَلی قَومٍ فیهِم قاطِعُ رَحِمٍ؛ رسول خـدا - صـلی الله علیه و آله - فرمودنـد: رحمت (خدا) بر قومی که در میان آنان قطع رحم کننده باشد، نازل نمی شود. «کنز العمال، ح ۶۹۷۸»

حدیث۴۳

قـال رسول الله - صـلی الله علیه و آله - : اذا ظَهَرَ العلمُ و احتُـذِرَ العَمَـل و ائْتَلَفَتِ الالسُنُ و اختَلَفَتِ القُلوبُ و تَقاطَعَتِ الأرحام هنالک لعَنَهُم الله؛ رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: زمانی که در جامعه ای علم گسترش یابد و به آن عمل نشود و زبان ها با هم موافق و دل ها با هم مخالف باشـند و مردم با خویشاوندان (رحمی) خود قطع رابطه کنند، آن هنگام خشم و غضب الهی چنین آنان را فرا می گیرد که خداوند چشم و گوششان را کر و کور می گرداند. «ثواب الاعمال، ص ۲۸۹»

حدیث۴۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : إثنانِ لا ینظُرُ اللهُ إلیهم یومَ القِیامَةِ قاطِعُ الرَّحِم و جارُ السّوءِ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: دو گروه اند که خداوند روز قیامت (به نظر رحمت) به آنان نمی نگرد: کسی که با خویشان (رحمی) خود قطع رابطه کند و کسی که به همسایه بدی نماید. «نهج الفصاحه، ح ۵۵»

حدیث۴۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اَلمَکارِمُ عَشرٌ ، فَإِنِ استَطَعتَ أن تَکونَ فیکَ فَلتَکُن... : صِدقُ البَسِ ، وَصِدقُ اللِّسانِ ، وَأداءُ الأمانَةِ ، وَصِلَةُ الرَّحِمِ ، وَإقراءُ الضَّیفِ ، وَ إطعامُ السّائِلِ ، وَالمُکافاةُ عَلیَ الصَّنائعِ ، وَالتَّذَمُّمُ لِلجارِ ، وَالتَّذَمُّمُ لِلصّاحِبِ ، وَرَأسُهُنَّ الحَیاءُ؛ مکارم ده تاست: اگر می توانی آنها را داشته باش ... : استقامت در سختی ها، راستگویی، امانتداری، صله رحم، میهمان نوازی، اطعام نیازمند، جبران کردن نیکی ها، رعایت حق و حرمت همسایه، مراعات حق و حرمت رفیق و در رأس همه، حیا. (غررالحکم، ج۶، ص ۴۴۱، ح۱۰۹۲۶)

حدیث۴۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: حِراسَةُ النِّعَمِ فی صِلَةِ الرَّحِمِ؛ حفظ نعمت‌ها در صله رحم است. غررالحکم، ح۴۹۲۹

حدیث۴۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: صِلَةُ الرَّحِمِ تُدِرُّ النِّعَمَ وَ تَدفَعُ النِّقَمَ؛ صله رحم، نعمت‌ها را فراوان می‌کند و سختی‌ها را از بین می‌برد. غررالحکم، ح۵۸۳۶

حدیث۴۸

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: صِلَةُ الرحامِ تُحَسِّنُ الخُلُقَ وَ تُسمِحُ الکَفَّ وَتُطیبُ النَّفسَ وَتَزیدُ فِی الرِّزقِ وَتُنسِئُ فِی الجَلِ؛ صله رحم، انسان را خوش اخلاق، با سخاوت و پاکیزه جان می نماید و روزی را زیاد می کند و مرگ را به تأخیر می اندازد. (کافی، ج ۲، ص ۱۵۱، ح ۶)

حدیث۴۹

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: صِلَةُ الرحامِ تُزَکّی العمالَ وَتُنمی الموالَ وَ تَدفَعُ البَلوی وَتُیَسِّرَ الحِسابَ وَتُنسِئُ فِی الجَلِ؛ صله رحم، اعمال را پاکیزه، اموال را بسیار، بلا را برطرف و حساب (قیامت) را آسان می‌کند و مرگ را به تأخیر می‌اندازد. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۳

حدیث۵۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إنّ أفضَلَ الخَیرِ صَدَقَةُ السِّرِّ وَ بِرُّ الوالِدَینِ وَ صِلَةُ الرَّحِمِ ؛ برترین خوبی ، صدقه پنهانی و نیکی به پدر و مادر و صله رحم است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۵۵۰

حدیث۵۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن سَرَّهُ أن يُبسَطَ لَهُ في رِزقِهِ ويُنسَأَ لَهُ فى أجَلِهِ فَلْيَصِلْ رَحِمَهُ؛ هر که خوش دارد روزيش زياد و عمرش دراز شود ، صله رحم به جا آورد . الخصال : ۳۲ / ۱۱۲

حدیث۵۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : صِلَةُ الرَّحِمِ تَزيدُ فيالعُمرِ ، وتَنفي الفَقرَ؛ صله رحم، عمر را زيـاد مى كند و فقر را از بين مى‌برد . بحار الأنوار : ۷۴ / ۱۰۳ / ۶۱

حدیث۵۳

قال رسول الله –صلی الله علیه وآله –: افشوا السلام ، وصلوا الارحام ، و اطعموا الطعام ، و صلوا بالليل ، و الناس نيام ، تدخلوا الجنة بسلام؛ (باسلام کرن) سلام را میان مردم شایع کنید صله رحم به جای آورید اطعام کنید و در شب که همگان درخوابند به نماز برخیزید تا به سلامتی داخل بهشت گردید. (بحارالانوار، ج ۸۷ ص ۱۵۹).

حدیث۵۴

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم فرمودند: اَكْرَمُ اَخلاقِ النَّبيّينَ وَ الصِّدّيقينَ وَ الشُّهَداءِ وَ الصّالِحينَ التَّزاوُرُ فِى اللّهِ؛ بزرگوارانه‌ترین اخلاق پیامبران، صدیقین (انسان‌های راستین) شهدا و صالحین، دیدار یکدیگر برای خداست. دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۱۰۶

حدیث۵۵

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: سه خصلت است که دارنده‌اش نمی‌میرد تا عاقبت شوم آن را ببیند: ستمکاری، ازخویشان بریدن، و قسم دروغ که نبرد با خداست. کافی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۴

حدیث۵۶

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: پیوند با خویشان ، عملها را پاکیزه می‌نماید ، اموال را افزایش می‌دهد ، بلا رادور می کند ، حساب آخرت را آسان می‌نماید ، و مرگ را به تاخیر می‌اندازد . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۱، ص ۱۱۱

حدیث۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أحبّ أن يبسط له فى رزقه و أن ينسأ له فى أجله فليصل رحمه؛ هر که دوست دارد که روزی وی گشاده کنند و زندگیش طولانی شود با خویشاوند پیوند گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من قطع رحما أو حلف على يمين فاجره رأى و باله قبل أن يموت؛ هر که از خویشاوند ببرد یا قسم دروغ خورد پیش از آن که بمیرد وبال آن ببیند. نهج الفصاحه

حدیث۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من شی ء أطیع اللّه فیه بأعجل ثوابا من صله الرّحم و ما من عمل یعصی اللّه فیه بأعجل عقوبه من بغی؛ هیچ اطاعتی را که برای خدا کرده باشند زودتر از پیوند خویشان ثواب ندهند و هیچ معصیتی را زودتر از ستمگری عقاب نکنند. نهج الفصاحه

حدیث۶۰

لا یَدخُلُ الجَنَّةَ قاطِعُ الرَّحِمِ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که با خویشاوندان (رَحمی) خود، قطع رابطه کند، داخل بهشت نخواهد شد. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۹۱»

حدیث۶۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ابغَضُ الاعمالِ الی الله الشِرکُ بالله، ثمّ قطعیةُ الرَّحمِ ثم الاَمرُ بِالمُنکر و النَّهی عن المعروفِ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: منفورترین اعمال نزد خداوند، عبارت اند از: شرک به خدا، سپس قطع رحم و سپس امر به منکر و نهی از معروف. «جامع السعادات، ج ۲، ص ۳۴۲»

حدیث۶۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَن ضَمِنَ لی واحِدةً ضمِنتُ لَهُ اربعةً یَصِلُ رَحمَه فَیُحِبُّهُ اللهُ تعالی و یُوَسِّعُ علیهِ رِزْقَهُ ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس برای من، انجام دادن یک کار را تضمین کند، من چهار چیز را برای او تضمین می کنم: صله رحم کند تا خداوند او را دوست بدارد و روزیش را وسیع نماید، عمرش را زیاد و او را در بهشت جای دهد. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۹۲»

حدیث۶۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اُوصِیَ الشّاهِدَ مِنْ اُمَّتی و الغائِبَ مِنهُم و مَن فی اصلابِ الرجالِ و أرحامِ النّساءِ الی یوم القیامَةِ أن یَصِلَ الرَّحم؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: سفارش می کنم حاضران و غائبان از امتم را و کسانی را که در پشت پدران و در رحم مادران خویش هستند تا روز قیامت، که صله رحم نمایند گر چه به فاصله یک سال راه باشد؛ زیرا صله رحم جزو دین است. «الکافی، ج ۲، ص ۱۵۸»

حدیث۶۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنْ مَشی الی ذی قرابةٍ بنفسِهِ و مالِهِ لیَصِلَ رَحِمَه أعطاهُ الله عزّ و جلّ اجرَ مِأة شهیدٍ؛ پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که با جان و مالش در پی صله رحم بر آید، خداوند متعال اجر صد شهید را به او عطا می کند. «وسائل الشیعه، ج ۶، ص ۲۸۶»

حدیث۶۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اَلصّدَقَةُ بِعَشرَةٍ و القَرضُ بثَمانیةَ عَشَرَ و صلَةُ الرَّحم بأربعةٍ و عِشْرین وَ صلةُ الِاخوان بِعِشْرینِ؛

رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: پاداش صدقه در راه خدا، ده برابر است و قرض دادن، هیجده برابر و پاداش صله و پیوند با خویشاوندان، بیست و چهار برابر و پیوند با برادران دینی، بیست برابر است. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۳۱»

حدیث۶۶

قال الامام علی بن الحسین - علیه السلام - : ما مِنْ خُطْوَةٍ أحبُّ الی اللهِ من خُطْوَتین: خُطْوَةٌ یُسَدِّ بها صفًّا فی سبیلِ الله تعالی وَ خُطوَةٌ الی ذی رَحم قاطعٍ؛ امام سجاد - علیه السلام - فرمودند: دو گام نزد خداوند، محبوب ترین گام هاست؛ گامی در راه خدا برای تحقق لشکر اسلام (برای جهاد) برداشته شود و گامی به سوی خویشاوندی که با انسان قطع رابطه کرده است. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۸۷»

حدیث۶۷

قال الامام علی - علیه السلام - : من أفضَلِ المُرُوّةِ صلَةُ الرّحم؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: صله رحم، از برترین جوانمردی ها است. «غررالحکم، ص ۴۰۶، ح ۹۲۹۹»

حدیث۶۸

قال الامام علی - علیه السلام - : أنه تعالی یَصل مَن وصلِها و یَقطَعُ مَن قَطَعها و یَکرَم مَن أکرَمَها؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: همانا خداوند متعال به کسی که صله رحم نماید، توجه و عنایت می کند و کسی که با خویشاوندان خود قطع رابطه کند، خداوند توجه خویش را از او سلب می نماید. «غرر الحکم، ص ۴۰۶، ح ۹۲۹۰»

حدیث۶۹

قال الامام علی - علیه السلام - : انّ صلةَ الارحام لَمِن موجباتِ الإسلام انّ اللّه سبحانَه أمَر بإکرامِها؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: همانا صله رحم از واجبات دین اسلام است و خداوند سبحان نسبت به اکرام ارحام و خویشان امر فرموده است. «غررالحکم، ص ۴۰۶، ح ۹۲۹۰»

حدیث۷۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ما آمَنَ باللهِ مَنْ قَطِعَ رحِمَهُ؛ کسی که با خویشاوندان خود قطع رابطه کند، به خدا ایمان نیاورده است. غررالحکم، ص ۴۰۷، ح ۹۳۲۷

حدیث۷۱

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: انّ أعجَل الخیرِ ثواباً صلةُ الرَّحم؛ پاداش صله رحم، سریع ترین پاداش کار خیری است که به انسان می رسد. الکافی، ج ۲، ص ۱۶۰

حدیث۷۲

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: مَن مَشی اِلی ذی قَرابَةٍ بِنَفسِهِ وَ مالِهِ لِیَصِلَ رَحِمَهُ اَعطاهُ اللّهُ عَزّوَجَلّ اَجرَ مِأَةِ شَهیدٍ؛

هر کس با جان و مال خود در راه صله رحم کوشش کند، خداوند عزّوجلّ پاداش یکصد شهید به او می دهد. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۱۶

حدیث۷۳

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَلصَّدَقَةُ عَلی وَجهِها وَاصطِناعُ المَعروفِ وَ بِرُّ الوالِدَینِ وَصِلَةُ الرَّحِمِ تُحَوِّلُ الشَّقاءَ سَعادَةً وَتَزیدُ فِی العُمرِ وَ تَقی مَصارِعَ السُّوءِ؛ صدقه به جا، نیکوکاری، نیکی به پدر و مادر و صله رحم، بدبختی را به خوش‌بختی تبدیل و عمر را زیاد و از پیشامدهای بد جلوگیری می‌کند. نهج الفصاحه، ح ۱۸۶۹

حدیث۷۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: صِلَةُ الرحامِ تُزَکّی العمالَ وَتُنمی الموالَ وَ تَدفَعُ البَلوی وَتُیَسِّرَ الحِسابَ وَتُنسِئُ فِی الجَلِ؛ صله رحم، اعمال را پاکیزه، اموال را بسیار، بلا را برطرف و حساب (قیامت) را آسان می‌کند و مرگ را به تأخیر می‌اندازد. (کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۳)

حدیث۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لایدخل الجنّه قاطع رحم؛ هر که پیوند خویشان ببرد به بهشت نرود. نهج الفصاحه

حدیث۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الضّیف یأتی برزقه و یرتحل بذنوب القوم، یمحّص عنهم ذنوبهم؛ مهمان روزی خویش بیارد گناهان کسان ببرد و گناهان آنها را پاک کند. نهج الفصاحه

حدیث۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّدقه علی وجهها و اصطناع المعروف و برّ الوالدین و صله الرّحم تحوّل الشّقاء سعاده و تزید فی العمر و تقی مصارع السّوء؛ صدقه به موقع و نیکوکاری و نیکی با پدر و مادر و پیوستگی خویشاوند بدبختی را به خوشبختی مبدل کند و عمر را افزایش دهد و از مرگ های بد جلوگیری کند. نهج الفصاحه

حدیث۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّدقه علی القرابه صدقه وصله؛ صدقه به خویشاوندان هم صدقه است هم پیوستگی خویشاوندان. نهج الفصاحه

حدیث۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صلوا قراباتکم و لا تجاوروهم فإنّ الجوار یورث بینکم الضّغائن؛ با خویشان

دوستی کنید و همسایه ایشان مشوید که همسایگی میان شما کینه ها پدید آرد. نهج الفصاحه

حدیث۸۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صله القرابه مثراه فی المال محبّه فی الأهل منساه فی الأجل؛ پیوند خویشاوندی مایه فراوانی مال و محبت کسان و تأخیر اجل است. نهج الفصاحه

حدیث۸۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صله الرّحم تزید فی العمر و صدقه السّرّ تطفی ء غضب الرّبّ؛ پیوند خویشان عمر را فزونی دهد و صدقه نهان خشم پروردگار را خاموش کند. نهج الفصاحه

حدیث۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صله الرّحم و حسن الخلق و حسن الجوار یعمران الدّیار و یزدن فی الأعمار؛ پیوند خویشان و نیک خویی و خوش همسایگی شهرها را آباد کند و عمرها را فزونی دهد. نهج الفصاحه

حدیث۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صله الرّحم تزید فی العمر و تدفع میته السّوء؛ پیوند خویشان عمر را فزونی دهد و از مرگ بد جلوگیری کند. نهج الفصاحه

حدیث۸۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الرّحم معلّقه بالعرش یقول: من وصلنی وصله اللّه و من قطعنی قطعه اللّه؛ خویشاوندی به عرش آویخته است و گوید هر که مرا پیوند دهد خدا او را پیوند دهد و هر که مرا ببرد خدا او را ببرد. نهج الفصاحه

حدیث۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث معلّقات بالعرش: الرّحم تقول: اللّهمّ إنّی بک فلا أقطع و الأمانه تقول: اللّهمّ إنّی بک فلا أختان و النّعمه تقول: اللّهمّ إنّی بک فلا أکفر؛ سه چیز به عرش آویخته است، خویشاوندی گوید خدایا من به تو وابسته ام مرا نبرند و امانت گوید: خدایا من به تو وابسته ام در من خیانت نکنند و نعمت گوید: خدایا من به تو وابسته ام مرا کفران نکنند. نهج الفصاحه

حدیث۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا یدخلون الجنّه: مدمن الخمر و قاطع الرّحم و مصدّق بالسّحر؛ سه کسند که داخل بهشت نشوند: شراب خوار و آن که از خویشان ببرد و آن که جادو را تصدیق کند. نهج الفصاحه

حدیث۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعرض الأعمال علی اللّه تعالی یوم الإثنین و الخمیس فیغفر اللّه إلّا ما کان من متشاحنین أو قاطع رحم؛ روز دوشنبه و پنجشنبه اعمال را بر خداوند عرضه می دارند و خداوند گناه کسان را می بخشد مگر گناه ستیزه جویان و کسی که از خویشاوندان بریده باشد. نهج الفصاحه

حدیث۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بلّوا أرحامکم و لو بالسّلام؛ با خویشان نزدیکی جوئید اگر چه به وسیله سلام باشد. نهج الفصاحه

حدیث۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ صدقه السّرّ تطفی غضب الرّبّ و إنّ صله الرّحم تزید فی العمر و إنّ صنائع المعروف تقی مصارع السّوء؛ صدقه نهان خشم خدا را فرو می نشاند و نیکی با خویشاوندان عمر را افزون می کند و کارهای نیک از مرگهای بد جلوگیری می کند. نهج الفصاحه

حدیث۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الرّحمه لا تنزل علی قوم فیهم قاطع رحم؛ مردمی که در میان آنها کسی از خویشاوندان بریده باشد، رحمت خدا بر آنها فرود نمی آید. نهج الفصاحه

حدیث۹۱

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اثنان لا ینظر اللّه إلیهم یوم القیامه قاطع الرّحم و جار السوء؛ دو کس را خداوند روز قیامت به نظر رحمت نمی نگرد، آنکه با خویشان ببرد و آنکه با همسایه بدی کند. نهج الفصاحه

حدیث۹۲

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: نزدیکترین و سریعترین طاعت در ثواب ، پیوند با خویشان است . تحف العقول ، ص ۳۰۳

حدیث۹۳

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : إنَّ أجْوَدَ النّاسِ مَنْ أعْطی مَنْ لا یَرْجُوهُ، وَ إنَّ أعْفَی النّاسِ مَنْ عَفی عَنْ قُدْرَهٔ، وَ إنَّ أوْصَلَ النّاسِ مَنْ وَصَلَ مَنْ قَطَعَهُ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: همانا سخاوتمندترین مردم آن کسی است که کمک نماید به کسی که امیدی به وی نداشته است. و بخشنده ترین افراد آن شخصی است که ـ نسبت به ظلم دیگری با آن که توان انتقام دارد ـ گذشت نماید. صله رحم کننده ترین مردم و دید و بازدید کننده نسبت به خویشان، آن کسی ست که صله رحم نماید با کسی که با او قطع رابطه کرده است. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۲۱، ح ۴

حدیث۹۴

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : اَلصَّدَقَةُ بِعَشْر، وَ الْقَرْضُ بِثَمانِيَةَ عَشَرَ، وَ صِلَةُ الرَّحِمِ بِأَرْبَعَةَ وَ عِشْرينَ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: پاداش و ثواب دادن صدقه ده برابر درجه، ودادن قرض الحسنه هیجده درجه، و انجام صله رحم بیست و چهار درجه افزایش خواهد داشت. مستدرک الوسائل، ج ۷، ص ۱۹۴، ح ۸۰۱۰

حدیث۹۵

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: مَنْ يَضْمُنْ لی بِرَّ الْوالِدَيْنِ وَ صِلَةَ الرَّحِمِ اَضْمُنْ لَهُ كَثْرَةَ الْمالِ وَ زِيادَةَ الْعُمْرِ وَ الْمَحَبَّةَ فِي الْعَشيرَةِ؛ هر کس نیکی به پدر و مادر و صله رحم را برایم ضمانت کند، من نیز زیادی ثروت، طول عمر و محبّت او را در دل خویشاوندان ضمانت می‌نمایم. مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۷۶، ح ۱۲.

حدیث۹۶

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله : سُئِلَ رَسولُ اللّهصلی الله علیه وآله: مَنْ اَتْقَى النّاسِ؟ قالَ: آمَرُهُمْ بِالْمَعْروفِ وَ اَنْهاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ اَوْصَلُهُمْ لِلرَّحِمِ؛ از رسول خداصلی الله علیه وآله سؤال شد: با تقواترین مردم کیست؟ فرمودند: کسی که بیشتر امر به معروف و نهی از منکر و صله رحم نماید. کنزالعمال، ح ۸۴۷۴ .

حدیث۹۷

امام رضا علیه السلام می فرمایند : وَقِّرُوا كِبارَكُمْ وَ ارْحَمُوا صِغارَكُمْ وَ صِلُوا اَرْحامَكُمْ؛ به بزرگترهایتان احترام بگذارید و با کوچکترها مهربان باشید و صله رحم نمایید. عیون اخبار الرضا، ج ۲، ص ۲۶۵.

حدیث۹۸

امام صادق علیه السلام می فرمایند : صِلَةُ الرَّحِمِ تَعْمُرُ الدِّيارَ وَ تَزيدُ فِى الأَعْمارِ وَ اِنْ كانَ اَهْلُها غَيرَ اَخْيارٍ؛ صله رحم، خانه‌ها را آباد و عمرها را طولانی می‌کند، هر چند صله رحم کنندگان مردمان خوبی نباشند. امالی طوسی، ص ۴۸۱، ح ۱۸ .

حدیث۹۹

امام صادق علیه السلام می فرمایند : صِلُوا أرحامَكُمْ و بِرّوا بِإِخْوانِكُمْ وَ لَوْ بِحُسْنِ السَّلامِ وَ رَدِّ الجَوابِ؛ صله رحم نمایید و به برادران (دینی) خود نیکی کنید، هر چند با سلام کردن خوب و یا جواب سلام خوب باشد. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۱ .

حدیث۱۰۰

امام صادق علیه السلام می فرمایند : أَفْضَلُ ما يوصَلُ بِهِ الرَّحِمُ كَفُّ الأَذى عَنْها؛ بهترین صله رحم، خودداری از آزار و اذیت خویشاوندان است . بحارالأنوار، ج ۷۴، ص ۸۸ ، ح ۱.

حدیث۱۰۱

امام علی علیه السلام می فرمایند : حِراسَةُ النِّعَمِ فى صِلَةِ الرَّحِمِ؛ حفظ نعمت‌ها در صله رحم است. غررالحکم، ح ۴۹۲۹.

حدیث۱۰۲

امام علی علیه السلام می فرمایند : به راستی که صله رحم از واجبات اسلام است و خدای سبحان، امر فرموده که آن را گرامی بدارند و خداوند متعال با هر کس که صله رحم کند، رابطه برقرار می‌کند و با هر کس که قطع رحم کند، قطع رابطه می کند و هر کس که صله رحم را گرامی بدارد، گرامی‌اش می‌دارد. غررالحکم، ح ۳۶۵۱.

حدیث۱۰۳

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله و سلم می فرمایند : مَنْ مَشی اِلی ذی قَرابَةٍ بِنَفْسِهِ وَ مالِهِ لِیَصِلَ رَحِمَهُ اَعْطاهُ اللّهُ عَزَّوَجَلَّ اَجْرَ مِأَةِ شَهیدٍ؛ هر کس با جان و مال خود در راه صله رحم کوشش کند، خداوند عزّوجلّ پاداش یکصد شهید به او می‌دهد. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۱۶.

حدیث۱۰۴

امام صادق علیه السلام می فرمایند : صِلَةُ الْاَرحامِ تُحَسِّنُ الْخُلُقَ وَ تُسْمِحُ الکَفَّ وَتُطیبُ النَّفْسَ وَتَزیدُ فِی الرِّزْقِ وَتُنْسِیءُ فِی الْاَجَلِ؛ صله رحم، انسان را خوش اخلاق، با سخاوت و پاکیزه جان می‌نماید و روزی را زیاد می کند و مرگ را به تأخیر می‌اندازد. کافی، ج ۲، ص ۱۵۱، ح ۶ .

حدیث۱۰۵

امام صادق علیه السلام می فرمایند : اِنَّ صِلَةَ الرَّحِمِ وَالبِرَّ لَیُهَوِّنانِ الحِسابَ وَیَعْصِمانِ مِنَ الذُّنوبِ؛ صله رحم و نیکی، حساب (قیامت) را آسان و از گناهان جلوگیری می کند. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۱ .

حدیث۱۰۶

امام صادق علیه السلام می فرمایند : صِلَةُ الْاَرحامِ تُزَکّی الْاَعمالَ وَتُنْمی الْاَموالَ وَ تَدْفَعُ الْبَلوی وَتُیَسِّرَ الْحِسابَ وَتُنْسِیءُ فِی الْاَجَلِ؛ صله رحم، اعمال را پاکیزه، اموال را بسیار، بلا را برطرف و حساب (قیامت) را آسان می کند و مرگ را به تأخیر می‌اندازد. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۳ .

حدیث۱۰۷

امام باقر علیه السلام می فرمایند : اِنَّ اَعْجَلَ الْخَیرِ ثَواباً صِلَةُ الرَّحِمِ؛ ثواب صله رحم سریع‌تر از هر کار خیری به انسان می‌رسد. کافی، ج ۲، ص ۱۵۲، ح ۱۵ .

حدیث۱۰۸

امام علی علیه السلام می فرمایند : زَکوةُ الْیَسارِ بِرُّ الْجیرانِ وَ صِلَةُ الْاَرحامِ؛ زکاتِ رفاه، نیکی با همسایگان و صله رحم است. غررالحکم، ح ۵۴۵۳ .

حدیث۱۰۹

امام علی علیه السلام می فرمایند : صِلَةُ الرَّحِمِ تُدِرُّ النِّعَمَ وَ تَدْفَعُ النِّقَمَ؛ صله رحم، نعمت‌ها را فراوان می کند و سختی‌ها را از بین می‌برد. غررالحکم، ح ۵۸۳۶.

حدیث۱۱۰

امام علی علیه السلام : صِلَةُ الرَّحِمِ توجِبُ الْمَحَبَّةَ وَتَكْبِتُ العَدُوَّ؛ صله رحم، محبّت آور است و دشمنی را از بین می‌برد. غررالحکم، ح ۵۸۵۲.

حدیث۱۱۱

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله و سلم می فرمایند : اَلصَّدَقَةُ عَلی وَجْهِها وَاصْطِناعُ الْمَعْروفِ وَ بِرُّ الْوالِدَيْنِ وَصِلَةُ الرَّحِمِ تُحَوِّلُ الشَّقاءَ سَعادَةً وَتَزيدُ فِى الْعُمْرِ وَ تَقى مَصارِعَ السُّوءِ؛ صدقه بجا، نیکوکاری، نیکی به پدر و مادر و صله رحم، بدبختی را به خوش‌بختی تبدیل و عمر را زیاد و از پیشامدهای بد جلوگیری می کند. نهج الفصاحه، ح ۱۸۶۹ .

حدیث۱۱۲

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : لَيْسَ شَىْءٌ اُطيعَ اللّه‌فيهِ اَعْجَلَ ثَوابا مِنْ صِلَةِ الرَّحِمِ وَ لَيْسَ شَىْءٌ اَعْجَلَ عِقابا مِنَ الْبَغْىِ وَ قَطيعَةِ الرَّحِمِ؛ هیچ طاعتی نیست که پاداشش زودتر از صله‌رحم برسد و مجازاتی سریع‌تر از مجازات ظلم و قطع‌رحم نیست. نهج الفصاحه، ح ۲۳۹۸ .

حدیث۱۱۳

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : مَنْ سَرَّهُ اَنْ يُنْسَاَلَهُ فى عُمُرِهِ وَ يُوَسَّعَ لَهُ فى رِزْقِهِ فَلْيَتَّقِ اللّه‌وَ لْيَصِلْ رَحِمَهُ؛ هر کس دوست دارد که عمرش طولانی و روزی‌اش زیاد شود، تقوای الهی پیشه کند و صله رحم نماید. بحارالأنوار ، ج ۷۴، ص ۱۰۲، ح ۵۶ .

حدیث۱۱۴

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: خداوند سه چیز را به سه چیز دیگر مربوط کرده است و به طور جداگانه‌نمی‌پذیرد . نماز را با زکات ذکر کرده است ، هرکس نماز بخواند و زکات ندهد نمازش پذیرفته نیست . نیز شکر خود و شکر از والدین را با هم ذکر کرده است . از این رو هرکس از والدین خود قدردانی نکند از خدا قدردانی نکرده است . نیز در قرآن سفارش به تقوا و سفارش به ارحام در کنار هم آمده است . بنابراین اگر کسی به خویشاوندانش رسیدگی و احسان ننماید ، با تقوا محسوب نمی‌شود . (عیون اخبار الرضا ، ج ۱ ، ص ۲۵۸)

حدیث۱۱۵

امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: پیوند خویشاوندی را برقرار کنید گرچه با جرعه آبی باشد ، و بهترین پیوند خویشاوندی ، خودداری از آزار خویشاوندان است . (تحف العقول ، ص ۴۶۹)

حدیث۱۱۶

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَلصَّدَقَةُ بِعَشَرَةٍ وَ القَرضُ بِثَمانِیَةَ عَشرَ وَ صِلَةُ الْاِخوانِ بِعِشرینَ وَ صِلَةُ الرَّحِمِ بِاَربَعَةٍ وَ عِشرینَ؛ صدقه دادن، ده حسنه، قرض دادن، هجده حسنه، رابطه با برادران [دینی]، بیست حسنه و صله رحم، بیست و چهار حسنه دارد. کافی، ج ۴، ص ۱۰، ح ۳

حدیث۱۱۷

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: اِنَّ صِلَةَ الرَّحِمِ وَالبِرَّ لَیُهَوِّنانِ الحِسابَ وَیَعصِمانِ مِنَ الذُّنوبِ؛ صله رحم و نیکی، حساب (قیامت) را آسان و از گناهان جلوگیری می‌کند. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۱

حدیث۱۱۸

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: صِلَةُ الْاَرحامِ تُحَسِّنُ الْخُلُقَ وَ تُسْمِحُ الکَفَّ وَتُطیبُ النَّفْسَ وَتَزیدُ فِی الرِّزْقِ وَتُنْسِئُ فِی الْاَجَل صله رحم، انسان را خوش اخلاق، با سخاوت و پاکیزه جان می نماید و روزی را زیاد می کند و مرگ را به تأخیر می اندازد. کافی، ج ۲، ص ۱۵۱، ح ۶

حدیث۱۱۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: صِلَةُ الرَّحِمِ تُدِرُّ النِّعَمَ وَ تَدفَعُ النِّقَمَ؛ صله رحم، نعمت‌ها را فراوان می کند و سختی ها را از بین می برد. (غررالحکم، ح ۵۸۳۶)

حدیث۱۲۰

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَلصَّدَقَةُ عَلَى القَرابَةِ صَدَقَةٌ وصِلَةٌ؛ صدقه دادن به خویشاوندان، هم صدقه است و هم صله رحم. (مسند احمد، ج ۴ ،ص ۱۷)

حدیث۱۲۱

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: مَا حَسَنَةُ الدُّنیا إلّا صِلَةُ الإخوانِ وَالمَعارِفِ؛ خوبی دنیا جز در پیوند با برادران و آشنایان نیست. (بحار الأنوار، ج۴۶، ص ۲۹۱)

حدیث۱۲۲

امام رضا(علیه السلام) فرمودند: تزاور واتحابوا و تصافحوا ولاتحاشموا؛ به دیدن یکدیگر روید تا یکدیگر را دوست داشته باشید و دست یکدیگر را بفشارید و به هم خشم نگیرید. بحارالانوار، ج۷۸، ص۳۴۷

حدیث۱۲۳

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: مَا حَسَنَةُ الدُّنیا إلّا صِلَةُ الإخوانِ وَالمَعارِفِ؛ خوبی دنیا جز در پیوند با برادران و آشنایان

نیست. (بحار الأنوار، ج ۴۶، ص ۲۹۱)

حدیث۱۲۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: تزاوروا و تلاقوا و تذاکروا و احیوا امرنا به زیارت و دیدار یکدیگر بروید، با هم به سخن و مذاکره بنشینید و امر ما را (کنایه از حکومت و رهبری) زنده کنید. (بحارالانوار،ج۷۱،ص۳۵۲)

حدیث۱۲۵

امام محمدباقر علیه السلام فرمودند: ان اعجل الطاعه ثوابا لصله الرحم نزدیکترین و سریعترین طاعت در ثواب ، پیوند با خویشان است. (تحف العقول،ص۳۰۳)

حدیث۱۲۶

امام رضا علیه السلام فرمودند: تزاوَرُوا تحابوا و تصافحُوا و لا تحاشموا به دیدن یکدیگر روید تا یکدیگر را دوست داشته باشید و دست یکدیگر را بفشارید و به هم خشم نگیرید. (بحارالانوار،ج۷۸،ص ۳۴۷)

حدیث۱۲۷

امام علی علیه‌السلام : زیادَةُ الشُّکْرِ وَ صِلَةُ الرَّحِمِ تَزیدُ فِی الْعُمْرِ وَ تَفْسَحُ فِی الْأَجَلِ ؛ شکرگزاری فراوان و صله رحم، عمر را زیاد می‌کنند و بر مُهلت زندگی می‌افزایند. عیون الحکم والمواعظ، ص ۲۷۵، ح ۴۹۹۹.

حدیث۱۲۸

امام صادق علیه‌السلام : ما نَعْلَمُ شَیْئا یَزیدُ فِی الْعُمْرِ اِلاّ صِلَةَ الرَّحِمِ، حَتّی انَّ الرَّجُلَ یَکونُ اَجَلُهُ ثَلاثَ سِنینَ فَیکونُ وَصولاً لِلرَّحِمِ فَیَزیدُ اللّه فی عُمْرِهِ ثَلاثینَ سَنَةً فَیَجْعَلُها ثَلاثا وَ ثَلاثینَ سَنَةً، وَ یَکونُ اَجَلُهُ ثَلاثا وَ ثَلاثینَ سَنَةً فَیَکونَ قاطِعا لِلرَّحِمِ، فَیَنْقُصُهُ اللّه ثَلاثینَ سَنَةً وَ یَجْعَلُ اَجَلَهُ اِلی ثَلاثِ سِنینَ؛ ما، غیر از صله رحم، چیزی نمی‌شناسیم که بر عمر بیفزاید، تا آن‌جا که گاهی عمر کسی سه سال است، و وقتی که اهل صله رحم می‌شود، خداوند هم سی سال بر عمرش می‌افزاید و آن را سی و سه سال می‌کند و گاهی عمر کسی سی و سه سال است و قطع رحم می‌کند و خداوند هم سی سال از عمر او می‌کاهد و عمرش را به سه سال، کاهش می‌دهد. کافی ، ج ۲، ص ۱۵۲ ، ح ۱۷ .

حدیث۱۲۹

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ سَرَّهُ اَنْ یُنْسَاَ لَهُ فی عُمُرِهِ وَ یُوَسَّعَ لَهُ فی رِزْقِهِ فَلْیَتَّقِ اللّه وَ لْیَصِلْ رَحِمَهُ؛ هر کس دوست دارد که عمرش طولانی و روزی‌اش زیاد شود، تقوای الهی پیشه کند و صله رحم نماید. بحارالأنوار ، ج ۷۴، ص ۱۰۲، ح ۵۶ .

حدیث۱۳۰

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : انَّ الْقَوْمَ لَیَکونونَ فَجَرَةً وَ لا یَکونونَ بَرَرَةً فَیَصِلونَ اَرْحامَهُمْ فَتَنْمی اَمْوالُهُمْ وَ تَطولُ اَعْمارُهُمْ فَکَیْفَ اذا کانوا اَبرارا بَرَرَةً!؟ مردمی که گناهکارند و نه نیکوکار، با صله رحم، اموالشان زیاد و عمرشان طولانی می‌شود. حال اگر نیک و

نیکوکار باشند، چه خواهد شد!؟ کافی ، ج ۲، ص ۱۵۵، ح ۲۱ .

حدیث۱۳۱

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ اُلْهِمَ الصِّدْقَ فی کَلامِهِ وَ الْاِنْصافَ مِنْ نَفْسِهِ وَ بِرِّ والِدَیْهِ وَ وَصلَ رَحِمِهِ، اُنْسِیءَ لَهُ فی اَجَلُهُ وَ وُسِّعَ عَلَیْهِ فی رِزْقِهِ وَ مُتِّعَ بِعَقْلِهِ وَ لُقِّنَ حُجَّتَهُ وَقْتَ مُساءَلَتِهِ ؛ به هر کس، راستگویی در گفتار، انصاف در رفتار، نیکی به والدین و صله رحم الهام شود، اجلش به تأخیر می‌افتد، روزیش زیاد می گردد، از عقلش بهره‌مند می‌شود و هنگام سئوال [مأموران الهی] پاسخ لازم به او تلقین می گردد. اعلام الدین ، ص ۲۶۵ .

حدیث۱۳۲

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم : یَابْنَ آدَمَ! اِبْرِرْ وِالِدَیْکَ وَ صِلْ رَحِمَکَ، یُیَسِّر لَکَ یُسْرُکَ وَ یُمَدَّ لَکَ فی عُمْرِکَ و اَطِع رَبَّکَ تُسَمّی عاقِلًا و لا تَعصَهُ تُسَمّی جاهِلًا ؛ ای فرزند آدم! به پدر و مادرت نیکی کن و صله رحم داشته باش تا خداوند، کارت را آسان و عمرت را طولانی بگرداند. پروردگارت را فرمان ببر تا خردمند به شمار آیی و از او نافرمانی نکن که نادان شمرده می‌شوی. الفردوس، ج ۵، ص ۲۸۲، ح ۸۱۹۰ .

حدیث۱۳۳

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : إذا جاءَکُمُ الزّائِرُ فَأکرِموهُ ؛ هر گاه کسی به دیدار شما آمد ، گرامی‌اش بدارید . الأمالی ، صدوق ، ص ۶۰۰ .

وصیت و ارث

حدیث۱

قال الإمام الصادق - علیه السلام - : من أوصی بالثلث فقد أضر بالورثة، و الوصیة بالخمس و الربع أفضل من الوصیة بالثلث. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: هر که به یک سوم (دارایی اش) وصیت کند به وارثان ضرر زده است و وصیت کردن به یک پنجم و یک چهارم، از وصیت به یک سوم افضل است. «الکافی، ج ۷، ص ۱۱»

حدیث۲

قال الإمام الصادق - علیه السلام - : المسلم یحجب الکافر و یرثه، و الکافر لایحجب المؤمن و لا یرثه. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: مسلمان مانع کافر (از ارث) می شود، ولی از او ارث می برد و کافر نه مانع مؤمن می شود و نه از او ارث می برد. «الکافی، ج ۷، ص ۱۴۳»

حدیث۳

قال الإمام الصادق - علیه السلام - (لما سئل عن علة إعطاء الذکر مثل حظ الانثیین): إن المرأة لیس علیها جهاد و لا نفقة و لا معقلة، وإنما ذلک علی الرجال. امام صادق - علیه السلام - (در پاسخ به این سؤال که چرا سهم الارث مرد دو برابر زن است)، فرمودند:

چون بر زن نه جهادی واجب است، نه نفقه ای و نه پرداخت دیه ای (در مورد عاقله)، بلکه این ها بر عهده مردها گذاشته شده است. «الکافی، ج ۷، ص ۸۵»

حدیث۴

قال الإمام الرضا - علیه السلام - (لما سئل عن علهٔ إعطاء الذکر مثل حظ الانثیین): علهٔ إعطاء النساء نصف ما یعطی الرجال من المیراث لأن المرأهٔ إذا تزوجت أخذت و الرجل یعطی ... . امام رضا - علیه السلام - (در پاسخ به این سؤال که چرا سهم الارث مرد دو برابر زن است)، فرمودند: علت این که از میراث به زنان نصف سهم مردها داده می شود این است که زن چون ازدواج کند، می گیرد ولی مرد دهنده دست به همین جهت بر سهم مردها افزوده شده است. و علت دیگر این که سهم مرد دو برابر سهم زن می باشد، این است که زن اگر احتیاج پیدا کند تحت کفالت مرد است و مرد مکلف است امور معاش او را تأمین کند و نفقه اش را بپردازد، اما زن نه مکلف است معاش مرد را تأمین کند و نه در صورتی که مرد محتاج شود، وظیفه دارد نفقه ی او را بپردازد. «عیون أخبار الرضا - علیه السلام -، ج ۲، ص ۹۸»

حدیث۵

قال الإمام علی - علیه السلام - : الحیف فی الوصیهٔ من الکبائر. امام علی - علیه السلام - فرمودند: ستم و حق کشی در وصیت، از گناهان کبیره است. «من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص ۱۸۴»

حدیث۶

قال الإمام علی - علیه السلام - : یابن آدم! کن وصی نفسک فی مالک، و اعمل فیه ما تؤثر أن یعمل فیه من بعدک. امام علی - علیه السلام - فرمودند: ای پسر آدم، وصی خودت در مال و دارایی خویش باش و با آن چنان کن که ترجیح می دهی پس از تو با آن چنان شود. «نهج البلاغه، حکمت ۲۵۴»

حدیث۷

قال الإمام علی - علیه السلام - : ما ابالی أضررت بولدی أو سرقتهم ذلک المال. امام علی - علیه السلام - فرمودند: از نظر من تفاوتی ندارد که در وصیت، فرزندانم را متضرر کنم یا آن مال را از آنان بدزدم. «من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص ۱۸۳»

حدیث۸

قال الإمام علی - علیه السلام - : من أوصی و لم یحف و لم یضار کان کمن تصدق به فی حیاته. پیامبر خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: هر کس وصیت کند و (در وصیت خود) ستم نکند و به (وارث) زیان وارد نیاورد، مانند کسی است که آن (مال مورد وصیت) را در زمان حیات خود صدقه داده باشد. «الکافی، ج ۷، ص ۶۲»

حدیث۹

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : من قتل قتیلا فإنه لا یرث وإن لم یکن له وارث غیره، وإن کان ولده أو والده. پیامبر خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: هرکس دیگری را بکشد، ارث نمی برد. اگر چه مقتول وارثی جز قاتل نداشته باشد و اگرچه

(مقتول) فرزند او یا پدرش باشد. «کنز العمال، ح ۳۰۴۳۲»

حدیث۱۰

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ما حق امرئ مسلم له شئ یرید أن یوصی فیه یبیت لیلتین إلا وصیته مکتوبهٔ عنده. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: مسلمانی که مالی دارد و می خواهد در آن وصیت کند، حق ندارد دو شب را سپری کند مگر این که وصیتش نوشته شده نزد او باشد. «کنز العمال، ح ۴۶۰۵۲»

حدیث۱۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : المحروم من حرم الوصیهٔ. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: محروم کسی است که از وصیت کردن محروم شود. «کنز العمال، ح ۴۶۰۵۱»

حدیث۱۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ولد زنالایرث ولا یورث. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: زنازاده نه ارث می برد و نه کسی از او ارث می برد. «کنز العمال، ح ۳۰۴۴۷»

حدیث۱۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : إن الله تعالی تصدق علیکم عند وفاتکم بثلث أموالکم زیادهٔ لکم فی أعمالکم. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: خدای متعال یک سوم اموال شما را در هنگام وفاتتان به شما صدقه داده است تا بدین وسیله بر اعمال شما بیفزاید. «کنز العمال، ح ۴۶۰۶۴»

حدیث۱۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : من مات علی وصیهٔ مات علی سبیل و سنهٔ، و مات علی تقی وشهادهٔ، و مات مغفورا له. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس با وصیتی بمیرد بر راه و سنتی (از سنن پیامبر) مرده، بر پرهیزگاری و شهادتی مرده و آمرزیده مرده است. «کنز العمال، ح ۴۶۰۵۰»

حدیث۱۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : الإضرار فی الوصیهٔ من الکبائر. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: ضرر زدن به (وارث) در وصیت از گناهان کبیره است. «کنز العمال، ح ۴۶۰۶۹»

حدیث۱۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : من لم یحسن الوصیهٔ عند موته کان نقصا فی عقله ومروته. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس در هنگام فوت خود، وصیت را نیکو نشمارد (اهمیت ندهد) ، این کار نقصی در عقل و جوانمردی اوست. «فلاح السائل، ص ۶۶»

حدیث۱۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا ـ میراث للقاتل. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: میراثی برای قاتل نیست. «الکافی، ج ۷، ص ۱۴۱»

حدیث۱۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : إن الله لم یرض بملک مقرب و لا نبی مرسل حتی تولی قسم الترکات و أعطی کل ذی حق حقه. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: خداوند راضی نشد که کار تعیین ارث را به فرشته ای مقرب یا پیامبری مرسل واگذارد، بلکه موضوع تقسیم ما ترک را شخصاً به عهده گرفت و حق هر حقداری را به او داد. «مجمع البیان، ج ۳، ص ۲۳»

حدیث۱۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ما ینبغی لامرئ مسلم أن یبیت لیلة إلا و وصیته تحت رأسه. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: بر هیچ مسلمانی سزاوار نیست که شبی را سپری کند، مگر این که وصیتش زیر سرش باشد. «بحار الأنوار، ج ۱۰۳، ص ۱۹۴»

حدیث۲۰

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : الوصیة حق علی کل مسلم. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: وصیت کردن، وظیفه هر مسلمانی است. «وسائل الشیعه، ج ۱۳، ص ۳۵۲»

حدیث۲۱

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : ثَلاثَةٌ مِنَ الذُّنُوبِ تُعَجَّلُ عُقُوبَتُها وَ لا تُؤَخَّرُ إلی الاخِرَةِ: عُقُوقُ الْوالِدَیْنِ، وَ الْبَغْیُ عَلَی النّاسِ، وَ کُفْرُ الْاحْسانِ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: عقاب و مجازات سه دسته از گناهان زودرس می باشد و به قیامت کشانده نمی شود: ایجاد ناراحتی برای پدر و مادر، ظلم در حقّ مردم، ناسپاسی در مقابل کارهای نیک دیگران. بحارالأنوار، ج ۷۰، ص ۳۷۳، ح ۷

حدیث۲۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : میراثی ماندگارتر و سودمندتر از ادب نیست. نهج البلاغه

حدیث۲۳

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مَن ضَمِنَ وَصیَّةَ الْمَیِّتِ مِن أمرِ الْحَجِّ فَلا یَعجُزَنَّ فیها فَإنَّ عُقُوبَتَها شَدیدَةٌ وَ نَدامَتَها طَویلَةٌ، لا یَعجُزُ عَن وَصیَّةِ الْمَیِّتِ إلاّ شَقیٌّ وَ لا یَقومُ بِها إلاّ سَعیدٌ؛ هر کس وصیت میت را در کار حج بر عهده بگیرد، نباید در آن کوتاهی کند، زیرا عقوبت آن سخت و پشیمانی‌اش طولانی است. از وصیت میت جز بدبخت کوتاهی نکند و به آن جز خوشبخت

عمل ننماید. جامع الأخبار، ص ۱۵۹ .

حدیث۲۴

امام صادق علیه السلام می فرمایند: لَوْ اَنَّ رَجُلًا وَرِثَ مِنْ اَبیهِ مالاً وَ قَدْ عَرَفَ اَنَّ فی ذلِکَ الْمالِ رِبا وَلکِنْ قَدِ اخْتَلَطَ فِی التِّجارَةِ بِغَیْرِهِ حَلالٍ کانَ حَلالاً طَیِّبا فَلْیَأْکُلْهُ وَ اِنْ عَرَفَ مِنْهُ شَیْئا اِنَّهُ رِبا فَلْیَأْخُذْ رَأْسَ مالِهِ وَلْیَرُدَّ الرِّبا؛ اگر کسی از پدرش مالی به ارث ببرد و بداند که در آن مال ربا وجود دارد، ولی مال ربوی با مال‌های دیگر مخلوط شده، آن مال برای او حلال و پاکیزه است و می‌تواند از آن استفاده کند، و اگر به ربوی بودن مقدار مشخصی از آن یقین دارد باید اصل مال را برای خود بردارد و مال ربوی را به صاحبش رد نماید. کافی، ج ۵، ص ۱۴۵، ح ۴.

حدیث۲۵

قال الإمام الباقر – علیه السلام – : من لم یوص عند موته لذوی قرابته ممن لایرثه فقد ختم عمله بمعصیهٔ. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: هر کس در هنگام مرگ خود برای خویشاوندانش که از او ارث نمی برند وصیت نکند، عمل خود را به معصیتی ختم کرده است. «تهذیب الأحکام، ج ۹، ص ۱۷۴»

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحیم جاهِدُوا بِأَمْوالِکُمْ وَ أَنْفُسِکُمْ فی سَبیلِ اللَّهِ ذلِکُمْ خَیْرٌ لَکُمْ إِنْ کُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱) با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السّلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹ بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهلبیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند. مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است. اهداف :دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السّلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید. از جمله فعالیتهای گسترده مرکز : الف)چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی ب)تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن سهمراه ج)تولید

نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما ، انیمیشن ، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و... د)ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر ه)تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای و)راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴) ز)طراحی سیستم های حسابداری ، رسانه ساز ، موبایل ساز ، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک ، SMS و... ح)همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ... ط)برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه ی)برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضوری و مجازی) در طول سال دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت : ۲۳۷۳ شناسه ملی : ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶ وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی: www.eslamshop.com تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳- (۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور کاربران ۲۳۳۳۰۴۵(۰۳۱۱) نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی ، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایندانشاالله. شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳ ، شماره کارت :۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳و شماره حساب شبا : IR۹۰-۰۱۸۰-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۶۲۱-۰۶۰۹-۵۳به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان – خیابان مسجد سید ارزش کار فکری و عقیدتی الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام -: هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنتِ غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می‌فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کَرَم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید». التفسیر المنسوب إلی الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست‌تر می‌داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می‌رَهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، امّا تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می گشایی که آن بینوا، خود را بِدان، نگاه می‌دارد و با حجّت‌های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می‌سازد و او را می‌شکند؟». [سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی‌گمان، خدای متعال می‌فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد». مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».

قائمیه
مرکز تحقیقات رایانه‌ای
اصفهان
www
برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشـــانی
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹